

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

OTSUSED

- ★ Komisjoni otsus (EL) 2015/657, 5. veebruar 2013, riigiabi SA.28487 (C 16/09 ex N 254/09) kohta, mida Saksamaa ja Austria andsid Bayerische Landesbankile (teatavaks tehtud numbri C(2013) 507 all)⁽¹⁾ 1
- ★ Komisjoni otsus (EL) 2015/658, 8. oktoober 2014, abimeetme SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N) kohta, mida Ühendkuningriik kavatses rakendada Hinkley Point C tuumaelektrijaama toetuseks (teatavaks tehtud numbri C(2014) 7142 all)⁽¹⁾ 44

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

OTSUSED

KOMISJONI OTSUS (EL) 2015/657,

5. veebruar 2013,

riigiabi SA.28487 (C 16/09 ex N 254/09) kohta, mida Saksamaa ja Austria andsid Bayerische Landesbankile

(teatavaks tehtud numbri C(2013) 507 all)

(Ainult saksakeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud liikmesriike ja huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt osutatud artiklitele ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

- (1) 4. detsembril 2008 teavitas Saksamaa komisjoni abimeetmetest Bayerische Landesbanki (edaspidi „BayernLB” või „pank”) toetuseks, mis anti 4,8 miljardi euro suuruse riskikaitse ja 10 miljardi euro suuruse kapitalisüstina. 18. detsembril 2008 kiitis komisjon kõnealused meetmed oma otsuses juhtumi N 615/08 kohta (edaspidi „päästmisotsus”) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b alusel ⁽²⁾ kuueks kuuks heaks; kui aga nimetatud kuue kuu jooksul esitatakse BayernLB usaldusväärne ja põhjendatud ümberkorralduskava, kehtib heakskiit seni, kuni komisjon on teinud ümberkorralduskava kohta otsuse ⁽³⁾.
- (2) 2008. aasta detsembris sai BayernLB tütarettevõtja Hypo Group Alpe Adria (edaspidi „HGAA”) BayernLB-lt 700 miljonit eurot ja Austria finantstoetusskeemi alusel Austrialt veel 900 miljonit eurot esimese taseme omavahendite osaluskapitalina ⁽⁴⁾. Lisaks sai HGAA nimetatud skeemi ja emissioonide raamprogrammi (*Debt Issuance Programme*, DIP) alusel 1,35 miljardi euro ulatuses garantiisid võlakirjade emiteerimiseks.
- (3) 29. aprillil 2009 teavitas Saksamaa komisjoni BayernLB jaoks ette nähtud ümberkorralduskavast. Samal päeval esitas Austria HGAA elujõulisuse taastamise kava.

⁽¹⁾ ELT C 134, 13.6.2009, lk 31; ELT C 85, 31.3.2010, lk 21 ja ELT C 266, 1.10.2010, lk 5.

⁽²⁾ Alates 1. detsembrist 2009 muudeti EÜ asutamislepingu artiklid 87 ja 88 vastavalt ELi toimimise lepingu artikliteks 107 ja 108; mõlemal juhul on tegemist sisuliselt identsete artiklitega. Käesolevas otsuses tuleb viited ELi toimimise lepingu artiklitele 107 ja 108 käsitleda vajaduse korral viidetena vastavalt EÜ asutamislepingu artiklitele 87 ja 88.

⁽³⁾ Komisjoni 18. detsembri 2008. aasta otsus riigiabi N 615/08 kohta, BayernLB (ELT C 80, 3.4.2009, lk 4).

⁽⁴⁾ Komisjoni 9. detsembri 2008. aasta otsus riigiabi N 557/08 kohta, riigiabikava – Austria krediitiasutuste ja kindlustusettevõtetele suunatud meetmed vastavalt finantsturu stabiilsuse ja rahaturgude tugevdamise seadusele (ELT C 3, 8.1.2009, lk 2). Viimati pikendatud 30. juunini 2011 komisjoni 16. detsembri 2010. aasta otsusega riigiabi SA. 32018 (2010/N) kohta (ELT C 20, 21.1.2011, lk 3).

- (4) 12. mai 2009. aasta kirjaga teavitas komisjon Saksamaad ja Austriat oma otsusest algatada seoses BayernLB ja HGAA toetuseks võetud meetmetega menetlus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõike 2 alusel, sest komisjon kahtles, kas BayernLB-le antud ümberkorraldusabi oli siseturuga kokkusobiv ja kas ümberkorralduskava alusel on võimalik BayernLB elujõulisus taastada (edaspidi „algatamisotsus“) ⁽⁵⁾. Lisaks oli komisjonil kahtlusi, kas HGAA kujutab endast põhimõtteliselt usaldusväärset finantseerimisasutust ja kas Austria antud toetus HGAA-le oli kokkusobiv Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktiga b ⁽⁶⁾.
- (5) HGAA riigistati 23. detsembril 2009. Komisjon kiitis kõnealuse meetme heaks 23. detsembri 2009. aasta otsusega juhtumi C 16/09 ja N 698/09 kohta (edaspidi „HGAA päästmisotsus“) ⁽⁷⁾. Samas otsuses laiendas komisjon menetlust Austria muudele HGAA toetuseks antud abimeetmetele, mida tuli komisjoni arvates BayernLB ümberkorralduskava hindamisel samuti arvesse võtta. Ühtlasi tunnistas komisjon meetmed kuni HGAA usaldusväärse ja põhjendatud ümberkorralduskava esitamiseni Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b kohaselt ajutiselt siseturuga kokkusobivaks.
- (6) 22. juunil 2010 laiendas komisjon ametlikku uurimismenetlust veelgi, sest 16. aprillil 2010 edastatud HGAA läbivaadatud ümberkorralduskava ei taganud komisjoni arvates HGAA elujõulisuse taastamist ning selles ei olnud ette nähtud ümberkorraldamisega seotud kulude asjakohast jagamist ega sobivaid meetmeid konkurentsimoonutuste piiramiseks. Lisaks pikendas komisjon heakskiitu abile, mille ta oli HGAA päästmisotsusega kuni HGAA ümberkorralduskava uurimise lõpuni ajutiselt siseturuga kokkusobivaks tunnistanud ⁽⁸⁾.
- (7) 7. veebruaril 2011 teavitas komisjon Austriat ja Saksamaad sellest, et juhtumeid N 698/09 (HGAA) ⁽⁹⁾ ja C 16/09 (BayernLB) uuritakse eraldi. Käesolevas otsuses käsitletakse eranditult juhtumit C 16/09.
- (8) Komisjon tellis välisekspertidelt hinnangu päästmisotsuses ajutiselt heaks kiidetud riskikaitsele ja varade portfellile, mida riskikaitse hõlmab. Pärast kõnelusi panga ja Saksamaa ametiasutustega esitasid eksperdid 16. novembril 2009 lõpparuande.
- (9) 6. aprillil 2011 edastas Saksamaa iga ärisegmendi ja tütarettevõtja/asutuse kohta eeldatavad kasumiaruanded. 13. aprillil 2011 esitas Saksamaa üksikasjad eeldatavate varade kohta ärisegmentide kaupa ja eeldatavate kohustuste kohta rahastamisallikate kaupa. Samal ajal teatas Saksamaa varade eeldatavad marginaalid ärisegmentide kaupa ja kohustuste eeldatavad marginaalid rahastamisallikate kaupa. Tiheda kirjavahetuse käigus anti lisateavet: 15., 21. ja 22. juunil 2011 edastati veel andmeid, mis hõlmasid muu hulgas kapitali planeerimist aastani 2019, sealhulgas Basel III ⁽¹⁰⁾ eeldatavat mõju kapitali struktuurile. 27. septembril 2011 esitas Saksamaa ajakohastatud finantsprognosisid, eelkõige ajakohastatud andmed kasumi ja kapitali planeerimise kohta. 13. ja 20. oktoobril 2011 jõudsid komisjonini lisaandmed ärisegmentide vähendamise kohta ning 4., 5. ja 6. juunil 2012 uued finantsprognosisid ja riskikaitse üksikasjad. 6. juunil 2012 järgnesid ajakohastatud finantsprognosisid koos eeldatavate kasumiaruannetega ärisegmentide kaupa ning andmetega eeldatava kapitali planeerimise ja rahastamisvajaduse kohta. Edaspidi kätkevad viited ümberkorralduskavas sisalduvatele finantsprognosisidele 6. juunil 2012 esitatud finantsandmeid ning kui 6. juuni 2012. aasta finantsandmed ei sisalda ajakohastatud andmeid, siis juba eelnevalt edastatud finantssteavet.
- (10) BayernLB abimeetmeid ja ümberkorralduskava käsitleti arvukatel Saksamaa ametiasutuste ja komisjoni talituste esindajate kohtumistel, telefonikonverentsidel ja muud liiki teabevahetuses, mis leidsid aset 2009. aasta maist kuni 2012. aasta juunini.
- (11) Saksamaa väitel tuleb lähtuda sellest, et 1. jaanuarist 2013 hakatakse raamatupidamist kapitaliarvestuse eesmärgil auditeerima rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite alusel (*International Financial Reporting Standards*, edaspidi „IFRS“).

⁽⁵⁾ Riigiabi C 16/09 (ELT C 134, 13. juuni 2009, lk 31).

⁽⁶⁾ HGAA toetuseks võetud abimeetmete mõju pangale käsitletakse eraldi otsuses.

⁽⁷⁾ ELT C 85, 31.3.2010, lk 21.

⁽⁸⁾ ELT C 266, 1.10.2010, lk 5.

⁽⁹⁾ Edaspidi SA.32554 (09/C) – Ümberkorraldamistoetus Hypo Group Alpe Adria.

⁽¹⁰⁾ Basel III on pankade rahvusvaheline õigusraamistik; see on Baseli pangajärelevalve komitee ulatuslik reformipakett, mille eesmärk on tugevdada reguleerimist, järelevalvet ja riskijuhtimist pangandussektoris.

- (12) Uurimismenetluse käigus pidasid Saksamaa ametiasutused, finantsjärelevalveasutus, panga omanikud ja pank ise ümberkorralduskava ning võimaliku tagasimaksekava üle pingelisi arutelusid.
- (13) 15. juunil 2012 teavitas Saksamaa komisjoni Saksamaa föderaalne finantsjärelevalveasutuse Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (edaspidi „BaFin“) 14. juuni 2012. aasta e-kirjast, milles BaFin teatas, et ei kavatsenud nõustuda sellega, et kapitali hindamise aluseks võetakse Bayerische Landesbodenkreditanstalt (edaspidi „BayernLabo“) intressita laenude nimiväärtus kapitalinõuete määruse eelnõu tähenduses, ⁽¹⁾ vaatamata sellele, et panga audiitor oli oma 12. aprilli 2012. aasta arvamuses selgitanud, et IFRSi alusel võetakse laenud põhimõtteliselt arvesse nende nimiväärtuses. See kaalutlus ei puuduta kapitali käsitlemist üldtunnustatud arvestus-põhimõtete (*Generally Accepted Accounting Principles, GAAP*) alusel vastavalt äriseadustikule (edaspidi „HGB“).
- (14) 6. juunil 2012 saatis Saksamaa teate BayernLB ümberkorralduskava muutmise kohta, mida täiendati 12. ja 13. juuni 2012. aasta teadetega.
- (15) Andmed segmentide kaupa arvestatud riskipositsioonide edasise vähendamise kohta saabusid 20. juunil 2012.
- (16) 27. juunil 2012 edastas Saksamaa komisjonile esimese esialgse tagasimaksekava.
- (17) 28. juunil 2012 teavitas Saksamaa komisjoni BayernLB lubaduste loendist.
- (18) 25. juulil 2012 võttis komisjon vastu otsuse teatatud ümberkorraldusabi kohta („2012. aasta ümberkorraldamisotsus“). See otsus on õiguslikult puudulik, sest see edastati Austria Vabariigile muus keeles kui tema riigikeel, ilma et Austria oleks andnud nõusolekut selle kohta, et saksa keel ei ole autentne keeleversioon. Sel põhjusel peab komisjon võtma vastu uue otsuse, mis asendab 2012. aasta ümberkorraldamisotsuse. 2012. aasta ümberkorraldamisotsus sisaldab rohkeid vigu (põhjendustes 13, 29, 30, 48, 72, 77, 81, 108, 163, 200, 207 ja 210; tabelites 5, 10, 11 ja 12; viidetes EUR/USD kohta I lisa ning I lisa punktis 29.2 ja II lisa punktis 2), mille kohta oleks nende olemuse tõttu võinud koostada paranduse. Nende vigade parandamine ei muuda midagi hinnangus, mille komisjon andis 2012. aasta ümberkorraldamisotsuses asjaolude kohta. Käesolevas otsuses parandatakse seetõttu ka nimetatud vead.

2. ASJAOLUD

1. Abisaaja panga kirjeldus ⁽¹²⁾

- (19) BayernLB on Saksa liidumaa pank (Landesbank), mille peakorter on Münchenis. BayernLB omanikud on – kaudselt BayernLB Holding AG kaudu – Baieri liidumaa (ligikaudu 94 %) ja Sparkassenverband Bayern (edaspidi „Sparkassenverband“; ligikaudu 6 %) ⁽¹³⁾.
- (20) Kui 2008. aastal tehti võimalikuks kapitalisüst (vt 2. lõigu punkti 2 alapunkt a) ja riskikaitse (vt 2. lõigu punkti 2 alapunkt b), moodustas BayernLB kontserni (kaasa arvatud BayernLabo, LBS ja BayernLB tütarettevõttjad) konsolideeritud bilansimaht kokku umbes 422 miljardit eurot koos riskipositsioonidega, ⁽¹⁴⁾ mille summa oli umbes 198 miljardit eurot, ja ligikaudu 20 000 töötajast koosneva personaliga. 2008. aasta lõpus oli BayernLB kahjum ligikaudu 5 miljardit eurot. Käesoleva otsuse 2. lõigu punkti 2 alapunktides a ja b kirjeldatud päästemeetmete võtmiseni viinud sündmusi on päästmisotsuses põhjalikult kirjeldatud.

⁽¹⁾ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta (KOM(2011) 452 lõplik). Komisjon võttis 20. juulil 2011 vastu õigusaktide paketi, mille eesmärk on tugevdada pangandussektori reguleerimist. Selle paketiga (niinimetatud CRD IV pakett) asendatakse praegused kapitalinõuete direktiivid (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/48/EÜ, 14. juuni 2006, krediitiasutuste asutamise ja tegevuse kohta (ELT L 177, 30.6.2006, lk 1), ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/49/EÜ, 14. juuni 2006, investeerimisühingute ja krediitiasutuste kapitali adekvaatsuse kohta (ELT L 177, 30.6.2006, lk 201)) ühe direktiivi ja eelnimetatud määrusega.

⁽¹²⁾ Üksikasjalik kirjeldus on toodud algatamisotsuses, lk 2.

⁽¹³⁾ Enne 2008. aasta päästemeetmeid kuulus Baieri liidumaale ja Sparkassenverbandile kummalegi 50 % aktsiastest.

⁽¹⁴⁾ BayernLB kasutab riskipositsioonide mõistet kui vahendit, mida järelevalveasutus kasutab omavahendite suhtarvu arvutamiseks. 2011. aasta stressitestis kasutas Euroopa Pangandusjärelevalve (edaspidi „EBA“) BayernLB riskipositsioonidele viitamisel mõistet „riskiga kaalutud varad“. Käesoleva otsuse kohaldamise eesmärgil nimetab komisjon riskipositsioone samuti riskiga kaalutud varadeks.

Tabel 1

2007.–2011. aasta finantsnäitajad (miljonites eurodes, kui ei ole teisiti märgitud)

Kontsern (miljonites eurodes)	2007	2008	2009	2010	2011
	Tegelik	Tegelik	Tegelik	Tegelik	Tegelik
Ületulu	2 170	2 670	2 561	1 942	1 963
Teenustasude netotulu	380	584	434	265	262
Riskimaandamistehingute tulu	27	- 136	98	53	106
Kauplemistulu	- 238	- 2 138	887	1 043	341
Tulu investeringutest ja väärtuse langusest	- 336	- 1 924	- 1 444	- 332	- 206
Muu tulu	133	141	461	1	- 37
Tulu kokku	2 136	- 803	2 997	2 972	2 429
Laenutegevuse riskireserv	- 115	- 1 656	- 3 277	- 696	- 548
Kulud kokku	- 1 765	- 2 620	- 2 125	- 1 462	- 1 456
Pangamaksude kulu	0	0	0	- 51	- 74
Restruktureerimiskulu	0	- 87	- 361	124	- 16
TULU ENNE MAKSUDE MAHAARVAMIST	255	- 5 166	- 2 765	885	334
MAKSUD	- 80	- 191	- 328	- 294	- 269
TULU PÄRAST MAKSUDE MAHAARVAMIST	175	- 5 358	- 3 093	590	65
Kulude-tulude suhe (k.a pangamaks) %des	83	- 326	71	51	63
Varad	415 639	421 666	338 818	316 354	309 144
Regulatiivsed riskipositsioonid	188 888	197 650	135 788	123 950	118 425
Tulu kokku/riskipositsioonid (baaspunktides)	131	57	327	267	223
Töötajate keskmine arv (tuhandetes)	17 891	19 405	17 764	10 383	10 064

- (21) BayernLB on rahvusvaheline kommertspank. Panga äritegevus on piirkondlikult keskendunud Saksamaale ja mõnele valitud Euroopa riigile. BayernLB on lisaks esindatud tähtsates finantskeskustes, näiteks New Yorgis, Londonis, Pariisis ja Milanos.
- (22) BayernLB kõige tähtsamad tütarettevõtjad/osalused on Deutsche Kreditbank AG (edaspidi „DKB“), Landesbausparkasse Bayern (edaspidi „LBS“), Bayerische Landesbodenkreditanstalt (BayernLabo), Ungari MKB Bank Zrt (edaspidi „MKB“) ja kuni 2009. aasta lõpus toimunud riigistamiseni Austria poolt HGAA.

- (23) HGAA on rahvusvaheline finantskontsern bilansimahuga 43 miljardit eurot (2008), mille riskiga kaalutud varad moodustavad 32,8 miljardit eurot. HGAA kontserni valdusühing on Hypo Alpe-Adria-Bank International AG (HAAB Int.), mis asub Klagenfurtis (Austria). Kuni HGAA riigistamiseni moodustas BayernLB osalus kontsernis 67,08 %.
- (24) MKB on Ungari juhtiv universaalpank, mis on spetsialiseerunud suurtele korporatiivklieentidele ja jõukatele eraklientidele. Ta teenindab ligikaudu 350 000 eraklienti ja VKEdest klienti ning umbes 3 000 suurklienti ja institutsionaalset klienti.
- (25) LBS on BayernLB koosseisu kuuluv asutus, mis on korralduslikult ja majanduslikult iseseisev, kuid mis ei ole eraldi juriidiline isik. Kuna LBS on BayernLB koosseisus, on selle omanikud Baieri liidumaa ja Sparkassenverband Bayern, nii nagu BayernLB puhul.
- (26) LBS teeb koostööd Baieri hoiukassadega, mis toimivad muu hulgas LBSi müügikanalitena, ja on Baieris riigi toetatava ehitus-säästutegevuse alal juhtival kohal.
- (27) Kõikide uute sõlmitud ehitus-säästulepingute puhul on LBSi turuosa ligikaudu 42 %. 31. detsembri 2011. aasta seisuga oli LBSi bilansimaht 11 miljardit eurot, hoiusemaht 9,7 miljardit eurot ja ehitus-säästulaenudega seotud tasumata nõuded moodustasid 1,9 miljardit eurot. 2011. aastal oli LBSi tulu enne maksude mahaarvamist 68 miljardit eurot.
- (28) BayernLabo on BayernLB arendusasutus ja see asutati 1884. aastal taristuprojektide rahastamise eesmärgil. 1972. aastal ühinesid BayernLabo ja Bayerische Gemeindebank ettevõtjaks Bayerischen Landesbank Girozentrale, millest hiljem arenes välja BayernLB. BayernLabo on korralduslikult ja majanduslikult iseseisev, aga õiguslikult iseseisvusetu avalik-õiguslik asutus BayernLB koosseisus ja talle laieneb 100 % Baieri liidumaa kui garantii andja piiramatult vastutus. Tema raamatupidamise aastaaruanne on BayernLB raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.
- (29) Esialgu haldas BayernLabo usaldusisikuna Baieri liidumaa vahendeid sotsiaalelamuehituse toetamiseks. 1990. aastate alguses hinnati kõnealuste sotsiaalelamuehituseks antud laenude ühe osa rahalist väärtust ja Baieri liidumaa paigutas selle seejärel sihtotstarbelise sissemaksena BayernLabosse. Sihtotstarbelise sissemaks suuruse on 612 miljonit eurot ja see jääb muutumatuks.
- (30) BayernLabo kapitali võib kasutada sotsiaalelamuehituse toetamiseks, kuid mitte BayernLB konkurentsivegevuseks (st seda ei tohi kasutada selleks, et täita laenude või muude varade kohta esitatavaid pangandusjärelvalve eeskirjade kohaseid kapitalinõudeid).
- (31) BayernLabo kapital hüvitatakse praegu järgmiselt: BayernLB maksab sihtotstarbelise sissemaks eest Baieri liidumaale minimaalset tasu kokku [2–5] (*) % ulatuses, välja arvatud juhul, kui BayernLB tervikuna kannab kahjumit. Kahjum korvatakse BayernLabo ülejäänud kapitalist ja selle eest maksab BayernLB BayernLabole tasu [0–1] % ulatuses. Komisjoni otsuses 2006/739/EÜ⁽¹⁵⁾ peeti seda tasu asjakohaseks. Et tagada jätkuvalt võimalus vaadelda BayernLabo kapitali BayernLB kvaliteetseima kapitalina (esimese taseme omavahendid), on ümberkorralduskavas ette nähtud kapitalipositsiooni ja tasu liigi kohandamine (vt põhjendus 81).

2. Abimeetmed

a) Kapitalisüst

- (32) 2008. aasta detsembris sai BayernLB esimese taseme omavahenditena Baieri liidumaalt 10 miljardi euro suuruse kapitalisüsti,⁽¹⁶⁾ mis koosnes 3 miljardi euro suurusest passiivsest osalusest ja eelisaktsiastest väärtuses 7 miljardit eurot. Passiivse osaluse kupong moodustab 10 % nimiväärtusest ega ole kumulatiivne. Tasu eelisaktsiastest eest moodustab 10 % ja ümberkorraldusetapil makstakse nendega seotud dividendide eelisjärjekorras. Eelisjärjekorras dividendide maksmine lõpeb kohe, kui tagasinõue ja liidumaa passiivne osalus on täies ulatuses tagasi makstud. Dividendimaksud ei ole kumulatiivsed.

(*) Konfidentsiaalne informatsioon.

⁽¹⁵⁾ Komisjoni otsus 2006/739/EÜ, 20. oktoober 2004, riigiabi kohta, mida Saksamaa andis Bayerische Landesbank – Girozentrale'le (ELTL 307, 7.11.2006, lk 81).

⁽¹⁶⁾ Päästmisotsuses on kapitalisüsti üksikasjalikult kirjeldatud (põhjendused 13 jj).

- (33) Sparkassenverband kapitalisüsti tegemisel ei osalenud. Seega langes nende 50 % osalus BayernLBs 6 protsendini ⁽¹⁷⁾.
- b) Riskikaitse summas 4,8 miljardit eurot
- (34) Baieri liidumaa andis varaga tagatud väärtpaberite (*asset-backed security*, edaspidi „ABS”) portfelli, mille nimiväärtus on 21 miljardit eurot, 4,8 miljardi euro suuruse riskikaitse ⁽¹⁸⁾.
- (35) Riskikaitse kaitseb BayernLBd tema ABS-portfelliga tekkiva kahjumi eest ja hoiab sellise garantii seadmisega ära edasise mahakandmise. Baieri liidumaa esitas selle kohta 19. detsembril 2008 garantiikirja. 31. detsembri 2008. aasta seisuga (võrdlusküüpäev) oli ABS-portfelli nimiväärtus 19,589 miljardit eurot.
- (36) BayernLB ABS-portfell hõlmab varaga tagatud eri liiki väärtpabereid. Ligikaudu poole kogu portfelli moodustavad nii madala kui ka kõrge riskisusega segmendi eluasemehüpotekväärtpaberid (elamukinnisvaraga seotud hüpoteklaenudega tagatud väärtpaberid, *residential mortgage-backed securities*, RMBS). Portfelli teised olulised varaga tagatud väärtpaberid on muu hulgas ärihüpotekväärtpaberid (ärikinnisvaraga seotud hüpoteklaenudega tagatud väärtpaberid, *commercial mortgage-backed securities*, CMBS), kollateraliseeritud võlakohustused (hajutatud tagatisega võlaobligatsioonid, *collateralised debt obligations*, CDOs) ja muud varaga tagatud väärtpaberid, mille aluseks on nõuded äriklientide ja tarbijate vastu (*ABS commercial* ja *ABS consumer*).
- (37) Baieri liidumaa on esitanud garantiikirja 4,8 miljardi euro kohta, mida on võimalik siiski kasutada alles siis, kui BayernLB kantav kahjum ületab 1,2 miljardit eurot (edaspidi „esimese järjekoha kahju”). Üleandmishind saadakse esimese järjekoha kahju (1,2 miljardit eurot) mahaarvamisel nimiväärtusest (19,589 miljardit eurot) ja see moodustab 18,389 miljardit eurot.
- (38) Riskikaitse periood on seotud ABS-portfelli väärtpaberite tähtajaga. Tagatud väärtpaberite väärtust vähendati ligikaudu 19,6 miljardilt eurolt (2008. aasta detsembri seisuga) 11,9 miljardi euron (2011. aasta detsembri seisuga). 31. märtsi 2012. aasta ajakohastatud prognooside alusel lähtutakse sellest, et 2014. aasta septembriks on portfelli kahanenud 7 miljardi euron. Esmatähtis eesmärk on hoida kahjum võimalikult väike, aga kuna ei ole teada, millisel tasemel on turuhinnad 2014. aastal, ei ole seni selge, kas portfelli alles jäävate väärtpaberite (põhimõtteliselt soovitav) võõrandamine on võimalik (st kas see on majanduslikult mõistlik) ⁽¹⁹⁾.

Riskikaitsega varade hindamine

- (39) Portfelli hinnati kahes etapis. Esmalt tähistati varajase hoiatamise vahendi abil üksikud tehingud (roheline, kollane, punane), et selgitada välja, millised neist on problemaatilised või langenud väärtusega. Sama vahendi abil koostati sisemine reiting: kollase või punasega tähistatud tehingud liigitati üldjuhul madalamale tasemele. Sisemine reiting kanti seejärel üle Moody'se välisele reitingule. See väline reiting sisestati Moody'se CROROMi ⁽²⁰⁾ versiooni 2.4, et hinnata kogu portfelli ja asjaomaste osamaksete kahjumiootusi.
- (40) Selle meetodi alusel hindasid komisjoni eksperdid, et ABS-portfelli tegelik majanduslik väärtus oli meetmete võtmise hetkel 19,589 miljardi eurosest nimiväärtusest 83,87 %, st 16,429 miljardit eurot. 14. detsembri 2009. aasta e-kirjaga selgitas Saksamaa, et ei taotle oodatava kahjumi (*expected loss*) kohta süvaanalüüsi. 18,389 miljardi euro suuruse üleandmishinna ja 16,429 miljardi euro suuruse tegeliku majandusliku väärtuse võrdlemine annab erinevuseks 1,96 miljardit eurot.
- (41) Meetme kapitalinõudeid vähendava mõju ulatuseks riskikaitse ajal arvestati 1,28 miljardit eurot.
- (42) Meetodi ja selle aluseks olevate, kapitalinõudeid vähendava mõju väljaselgitamiseks kasutatud arvutuste täpsust kinnitas BaFin 9. aprilli 2010. aasta kirjaga.

⁽¹⁷⁾ Ernst & Youngi 14. jaanuaril 2010 esitatud eksperdiarvamuses BayernLB väärtuse kohta seisuga 18. detsember 2008 arvestati hoiukassade osaluseks [< 5] %. Pooleliolevat riigiabi menetlust arvesse võttes ei tehtud Sparkassenverbandi osaluse kohta ametlikku otsust.

⁽¹⁸⁾ Päästmisotsuses on riskikaitset üksikasjalikult kirjeldatud (põhjendused 20 jj).

⁽¹⁹⁾ Nagu päästmisotsuse põhjenduses 23 on selgitatud, oli lõpetamise struktuur kavandatud selliselt, et portfelli vähendatakse kuue aasta jooksul alates garantii andmisest [4–6] miljardit eurost allapoole. Teate kohaselt tuleks järelejääv portfelli garantii andjaga kokkuleppel seejärel turul võõrandada. Baieri ametiasutused ja pank lähtusid seetõttu sellest, et riskikaitse periood ei ületaks väga tõenäoliselt kuut aastat, nagu on selgitatud päästmisotsuse põhjenduses 23.

⁽²⁰⁾ Tegemist on Monte Carlo simulatsioonimudeliga teatud statistilise varaportfelli osamaksete oodatava kahjumi arvutamiseks. Seda kasutavad Moody's Investors Servicesi reitinguanalüütikud staatiliste sünteetiliste hajutatud tagatisega võlaobligatsioonide reitingute arvutamiseks. Langenud väärtusega varade toetuseks võetud teiste meetmete kahjumiootuste hindamiseks kasutati sarnaseid mudeleid ja meetodeid.

Riskikaitse tasu ja tagasinõue (*claw-back*)

- (43) BayernLB muutis riskikaitse tasu (kaasa arvatud tagasinõudemakse) tagasiulatavalt 1. jaanuari 2010. aasta seisuga 50 baaspunkti iga-aastaseks 200 miljoni euro suuruseks üldmaksaks, mis koosneb:
- põhimaksest, mis moodustab 6,25 % esialgsest kapitalinõudeid vähendavast mõjust 31. detsembri 2008. aasta seisuga summas 1,28 miljardit eurot, st 80 miljonit eurot aastas;
 - iga-aastasest lisamaksest, mis moodustab 3,75 % garantii osasummast, suurusega 2 miljardit eurot, st 75 miljonit eurot aastas kuni 2015. aastani ja
 - erimaksest 45 miljonit eurot aastas kuni 2015. aastani.

c) Vastutusgarantiid

- (44) Sonderfonds Finanzmarktstabilisierung (SoFFin) andis BayernLB-le vastutusgarantii Saksamaa finantsturu stabiliseerimise seaduse alusel, mille komisjon kiitis heaks Saksamaa finantstoetusskeemina⁽²¹⁾. Need garantiid moodustasid 15 miljardit eurot, millest 5 miljardit eurot kasutati emissiooni tagamiseks 2009. aasta jaanuaris. Järelejäänud vastutusgarantiid 10 miljardi euro ulatuses ei kasutatud ja 16. oktoobril 2009 tagastati see garandile, mille tulemusena vähenes SoFFini antud vastutusgarantii 5 miljardi euroni. 23. jaanuaril 2012 tagastati SoFFini antud vastutusgarantiide viimane osamakse.

d) Austria likviidsusgarantii

- (45) 2008. aasta detsembris sai HGAA BayernLB-lt pärast ulatuslikku mahakandmist ja kahjumit 700 miljonit eurot ja Austrialt veel 900 miljonit eurot esimese taseme omavahendite osaluskapitalina⁽²²⁾ Austria finantstoetusskeemi alusel⁽²³⁾.
- (46) BayernLB ja HGAA olid tellinud 2009. aastal välisekspertidelt HGAA krediidiriski kohta eksperdiarvamuse. Selle kohaselt suruks oodatav kahjum esimese taseme omavahendite suhtarvu 2009. aasta lõpuks alla 4 %.
- (47) Austria finantsjärelevalveasutus esitas omanikele ultimaatumi langetada 11. detsembriks 2009 vajalikud HGAA rekapiitalseerimise otsused, mille tulemusena omandas Austria senistelt omanikelt kõik HGAA aktsiad ühe euro suuruse sümboolse hinna eest⁽²⁴⁾. BayernLB loobus kõigist oma õigustest aktsionärina, sealhulgas olemasolevatest nõuetest seoses HGAA lisakapitaliga (teise taseme omavahendid) summas 300 miljonit eurot⁽²⁵⁾. Juhuks, kui seadusjärgsete miinimumkapitali nõuete täitmiseks osutuvad vajalikuks edasised kapitalimeetmed HGAA toetuseks, lepiti lisaks kokku, et võimalikud kapitalisüstid jagatakse BayernLB ja Austria vahel suhtega 3:1. Kogu sellel alusel BayernLB lisatav uus kapital tasaarvestatakse aga summaga [500–550] miljonit eurot, mille BayernLB oli HGAA-le rahastamisel eraldanud ja millest BayernLB oli HGAA päästmise käigus loobunud.
- (48) HGAA likviidsuse tagamiseks pikendas BayernLB likviidsust pakkuvat krediidiini summas [350–600] miljonit eurot, mis oli lõppenud juba 4. detsembril 2009. Lisaks lepiti kokku, et BayernLB poolt HGAA toetuseks eraldatud välisrahastus (*intra-group funding*) summas 2,638 miljardit eurot jääb 2013. aasta lõpuni HGAA-le. 2014. aastal jätab BayernLB HGAAse kokku veel [650–700] miljonit eurot ja 2015. aastal kokku [350–400] miljonit eurot. Võimaliku riskipositsiooni garanteerib Austria, kui HGAA peaks osadeks jagatama või kui võetakse muu majanduslikult võrreldav meede, mille järel ei ole HGAA elujõulisus enam tagatud.

⁽²¹⁾ Vt komisjoni 27. oktoobri 2008. aasta otsus riigiabi N 512/08 kohta, päästepakett Saksamaa krediidiastutustele, asendatud komisjoni 12. detsembri 2008. aasta otsusega riigiabi N 625/08 kohta, päästepakett Saksamaa krediidiastutustele, pikendatud komisjoni 22. juuni 2009. aasta otsusega riigiabi N 330/09 kohta (ELT C 160, 14.7.2009, lk 4) ja komisjoni 23. juuni 2010. aasta otsusega riigiabi N 222/10 kohta (ELT C 178, 3.7.2010, lk 1), taasalustatud komisjoni 5. märtsi 2012. aasta otsusega riigiabi SA. 34345 (12/N) kohta (ELT C 108, 14.4.2012, lk 2), viimati pikendatud komisjoni 29. juuni 2012. aasta otsusega riigiabi SA. 34897 (12/N) kohta, seni avaldamata.

⁽²²⁾ Osaluskapital ei anna hääleõigust.

⁽²³⁾ Vt joonealune märkus 4.

⁽²⁴⁾ Selle meetme ja lisameetmed kiitis komisjon heaks 23. detsembril 2009 (vt joonealune märkus 7).

⁽²⁵⁾ HGAA päästmine nimetatud tingimustel Austria Vabariigi abil tähendas, et BayernLB pidi HGAA kogu arvestusliku väärtuse summas 2,3 miljardit eurot maha kandma ja loobuma nõuetest juba tehtud rahastamise eest summas 825 miljonit eurot.

e) *BayernLabo kapitali üleandmine BayernLB-le*

- (49) Märkimisväärne osa BayernLabo reservidest, nimelt 1 miljard eurot, kantakse ilma vastutasuta või tasuta üle põhipanga, st BayernLB reservidesse.

3. Saksamaa teatatud ümberkorralduskava

a) *Ärimudeli kirjeldus*

- (50) BayernLB esitas ümberkorralduskava, milles kirjeldab, kuidas on kavas taastada panga elujõulisus 31. detsembriks 2015. Ümberkorralduskavas on ette nähtud BayernLB ärimudeli põhimõtteline muutmine ja panga strateegia ümberkujundamine. Uut ärimudelit iseloomustab vähendatud riskiprofiil, suurem tähelepanu piirkondlikule äritegevusele ning rahastamise ja laenugevuse jätkusuutlikkus. Ümberkorralduskava kohaselt vähendatakse suurel määral BayernLB äritegevust ja keskendutakse põhitegevusele, põhitoodetele ja põhipiirkondadele. See on kavas saavutada muu hulgas tegevuskohtade, tütarettevõtjate ja osaluste sulgemise/võõrandamise ning äritegevuse lõpetamise kaudu.
- (51) Ümberkorraldamisstrateegia oluline element seisneb põhi- ja muude tegevuste eristamises eri äriüksustes. BayernLB eesmärk on vabaneda kõigist muudest tegevustest.
- (52) Põhi- ja muude tegevuste strateegiliseks eraldamiseks on BayernLB asutanud restruktureerimisüksuse (*restructuring unit*), kuhu on koondatud enamik muudest tegevustest peale põhitegevuse. Sellisel viisil on BayernLB-l võimalik keskenduda oma põhitegevuses tulevastele ülesannetele, ilma et ta peaks tegelema muude tegevuste likvideerimisega.
- (53) BayernLB keskendub oma tegevuses kolmele põhivaldkonnale:
- i) 1. põhisegment: ettevõtjad, väikese ja keskmise suurusega ettevõtjad (edaspidi „VKEd”) ⁽²⁶⁾ ning erakliendid,
 - ii) 2. põhisegment: kinnisvara ja hoiukassad/ühendus, riigiasutused ja BayernLabo,
 - iii) 3. põhisegment: turud.

1. põhisegment: ettevõtjad, VKEd ning erakliendid

- (54) Ettevõtjate ärivaldkonna sihtrühm on Saksamaal asuvad ettevõtjad, kelle käive on vähemalt 1 miljard eurot. Senist välisfiliaalide äri, eelkõige kohalikku tegevust, vähendatakse ja piiratakse suurema keskendumise kaudu Saksamaaga seotud ⁽²⁷⁾ klientidele, kusjuures BayernLB soovib pakkuda tooteid esmajoones korporatiiv-panganduse (eeskätt krediidiinid) ja struktureeritud rahastamise (ekspordi ja kaubanduse rahastamine, liising ja projektirahastamine) valdkonnas.
- (55) VKEde valdkonna sihtkliendid on Baieri väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad käibega vahemikus 50 miljonist eurost 1 miljardi euroni, pereettevõtted ning muud Saksa ettevõtjad valitud Saksamaa piirkondades, kus pank on juba olemas, näiteks Nordrhein-Westfaleenis Düsseldorfis filiaali kaudu. Piirkondades, kus panka kohapeal ei ole, on sihtkliendid ettevõtjad käibega 100 miljonist eurost 1 miljardi euroni. Peale krediidiinide pakub pank muu hulgas tooteid ekspordi ja kaubanduse rahastamise, dokumentaalsete tehingute, intressi- ja valuutahalduse, tuletisinstrumentide, investeerimise, maksete ja liisingu valdkonnas. Lisaks pakub pank hoiukassade kaudu pangatooteid klientidele, kelle väliskäive jääb alla 50 miljoni euro.
- (56) Tütarettevõtja DKB kaudu on BayernLB esindatud eraklientide (jaepangandus), taristu ja äriklientide turusegmentides. Eraklientide (jaepangandus) segmentis hõlmavad pakutavad tooted žiirakontosid ja krediitkaarte ning muid otsepangandustooteid (rahastamine, investeringud). Taristusegmentis on DKB põhitähelepanu avalikke teenuseid osutavatel ettevõtjatel ja tervishoiuvaldkonnal. Äriklientide segmentis keskendub DKB tegevus klientidele, kes tegutsevad valitud majandusharudes nagu põllumajandus ja toit, keskkonnatehnika, turism ja vabad elukutsed (advokaadid, notarid, maksukonsultandid jne).

⁽²⁶⁾ Eli väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKE) määratlus ei kattu Saksamaal tavapärase VKEde määratlusega; käesoleva otsuse mõttes hõlmab VKEde mõiste kuni 1 miljardi euro suuruse käibega ettevõtjaid.

⁽²⁷⁾ Saksamaaga seotuse mõiste selgitus on antud I lisa punktis 6.

2. põhisegment: kinnisvara ja hoiukassad/ühendus, riigiasutused ja BayernLabo

- (57) BayernLB kinnisvaraäri on mõeldud Saksa klientidele. Siiski teenindab BayernLB ka rahvusvahelisi Saksamaaga seotud kliente. Ärikinnisvara valdkonnas hõlmab tegevus portfelli rahastamist, elamumajanduse ehitus- ja arendusettevõtjate, olemasolevate ehitiste ning kinnisvarafondide rahastamist. Eluasemekinnisvaraga seoses pakub pank teenuseid elamueettevõtjatele ja elamuehituse rahastamist. Kinnisvarahalduse valdkonnas keskendub pank oma tegevuses eelkõige hotellikinnisvarale ning hoolekande- ja tervishoiuvaldkonna kinnisvarale.
- (58) BayernLB teeb edaspidi koostööd Baieri ja väiksemas mahu teiste Saksa hoiukassadega. Pank pakub hoiukassadele tooteid ja teenuseid nende enda tootesortimendi täiendusena ja tegutseb hoiukassade keskpangana.
- (59) Riigiasutuste valdkonna kaudu pakub BayernLB klientidele mitmekesiseid finantseerimistooteid ja muid sellega seotud teenuseid muu hulgas avaliku ja erasektori partnerlusprojektide jaoks. Kui likviidsuse juhtimine välja arvata, ei paku BayernLB uusi laenukohte riigiasutustele väljaspool Baierit. Peale selle saab pakkuda nii avaliku ja erasektori partnerlusprojektide ja eksporditehingutele rahastamise võimalusi kui ka projektide rahastamist, kui need on Saksamaaga seotud klientide huvides.
- (60) BayernLabo kaudu pakub BayernLB Baieri elamuehitusprojektidele riigi toetatud rahastamist. BayernLabo sihtrühm on erakliendid, juriidilised isikud, kes soetavad eluruumi või renoveerivad seda Baieris, ja kohalikud omavalitsused. Lisaks pakub BayernLabo finantseerimistooteid kohalikele omavalitsustele ja nende sihtotstarbelistele ühingutele. See tegevus piirdub siiski Baieri liidumaaga.

3. põhisegment: turud

- (61) BayernLB pakkumine hõlmab kassahalduse tooteid (kaubad, lühiajalised intressimäärad, fikseeritud tulumääraga tuletisinstrumentid, valuutavahetus), kapitaliturutooteid (fikseeritud tulumääraga valdkonna tooted, struktureeritud tooted jaesertifikaatide jaoks, struktureeritud intressitooted ja aktsiatehingute teostamine) ja rahastamistooteid (rahvusvahelised võlakirjad ja riigisisene rahastamine). Need tooted on mõeldud finantseerimis- asutustele ja institutsionaalsetele klientidele, nagu kindlustusseltsid, sihtasutused ja kirikud. See ärisegment piirdub edaspidi klientidega seotud äritegevusega; oma arvel kauplemine (*proprietary trading*), välja arvatud kassahalduse tegevus, lõpetatakse täielikult. Lisaks piiratakse märgatavalt laenukohte teiste pankadega.

b) Äritegevuse lõpetamine

- (62) BayernLB on oma tegevuskohad Pekingis, Tokyos, Montrealis, Mumbays, Kiievis, Hongkongis ja Shanghais juba sulgenud. Tulevikus piirdub panga rahvusvaheline kohalolek juba palju väiksemaks muudetud filiaalidega Pariisis, New Yorgis, Londonis ja Milanos.
- (63) Pank võõrandab mõned tütarettevõtjad/osalused. Nii on ette nähtud LBSi võõrandamine Sparkassenverbandile. Müügihind 818,3 miljonit eurot tugineb kahe eksperdi 30. mai 2012. aasta ühisele eksperdiaruandele ja vastab LBSi väärtusele 30. juuni 2012. aasta seisuga. Hinna kindlaksmääramise suhtes on Saksamaa seisukohal, et kuna hoiukassad on LBSi toodete tähtsaim müügikanal, oleks tavaline erainvestor hinna väljaselgitamisel arvestanud sellise tururiski eest allahindlust. Eksperdiarvamuses seda väidet arvesse ei võetud. Sel põhjusel ei nõudnud komisjon avaliku hanke väljakuulutamist, sest peeti ebatõenäoliseks, et hanke väljakuulutamine tooks suuremat müügitulu kui Sparkassenverbandile müümine.
- (64) Lisaks loobub pank äritegevusest Ida-Euroopas (Ida-Euroopa segment) ja võõrandab eelkõige oma Ungari tütarettevõtja MKB Banki. Esialgses ümberkorralduskavas oli BayernLB ette näinud MKB võõrandamise [...] eest. Ungari ebakindla poliitilise ja majandusolukorra⁽²⁸⁾ ja selle mõju tõttu MKB finantsandmetele tundus MKB kiire müük BayernLB jaoks ebatõenäoline, nii et ta otsustas MKB võõrandamise [...] edasi lükata.
- (65) Lisaks kaotab BayernLB püsivalt riskid oma järelejäävates põhisegmentides. Sel põhjusel on kavas lõpetada tugevalt kapitaliturgude arengust sõltuvad tegevusliigid, mis on seotud näiteks oma arvel kauplemise, varaga tagatud väärtipaberite ja soetamise tehingupõhise rahastamisega. Peale selle vähendatakse tuntavalt ulatuslikku rahastamist nõudvaid ja riskantsemaid tehinguid rahvusvaheliste klientidega ning sõlmitakse need ainult juhul, kui on olemas seos Saksamaaga.

⁽²⁸⁾ Arvestades eeskätt hiljuti kehtestatud pangamaksu, mida ei arvatata kasumi alusel, ja välisvaluutalaenu vahetuse seadust; mõlema meetme kohta laekus komisjonile mitu kaebust.

- (66) Ettevõtjate valdkonnas loobutakse korporatiivkiientidest ja Saksamaaga mitteseotud klientide projektide rahastamisest.
- (67) Välisfiliaalides lõpetatakse kinnisvaraäri Saksamaaga mitteseotud klientidega.
- (68) Lisaks vähendatakse suurel määral laenu tegevust pankadega; eriotstarbeline oma arvel kauplemine lõpetatakse.
- (69) Pank kohustub vähendama oma bilansimahtu 2015. aasta lõpuks 421,7 miljardilt eurolt (2008. aasta seis) 239,4 miljardi euroni. Sellise summani vähendatud bilansimaht vastab võrreldaval alusel 2008. aasta bilansimahule ligikaudu 206 miljardit eurot ja seega bilansimahu vähendamisele umbes 51 % võrra (st samasugustel alustel).
- c) Piirkondlik suunitlus
- (70) 2010. aasta lõpus asus 58 % BayernLB laenupositsioonidest Saksamaal ja 74 % Euroopas (geograafiline piirkond). BayernLB olulisimad valuutapositsioonid on USA dollarites, Briti naelades ja Šveitsi frankides (vt tabel 2), kusjuures 2010. aasta lõpus oli 24 % panga varadest eurost erinevas valuutas.

Tabel 2

Välisvaluutas nomineeritud varad ja kohustused 2010. aasta lõpu seisuga

	VARAD	KOHUSTUSED
CHF	12 994	9 384
GBP	14 752	11 736
USD	33 913	23 169
Muud valuutad	14 690	14 942

- (71) [30–50] % USA dollarites nomineeritud varadest oli 2010. aasta lõpus kirjendatud restruktureerimisüksuses. BayernLB New Yorgi ja Londoni filiaalides oli 2010. aasta lõpus [30–50] % USA dollarites nomineeritud varadest ja [50–70] % Briti naelades nomineeritud varadest.
- (72) Ettevõtjate ärivaldkonnas pakub BayernLB ettevõtjatele peale laenude ka projektirahastamislaene. 2010. aasta lõpus moodustasid ettevõtjate laenu ettevõtjate ärivaldkonnas kirjendatud [23–29] miljardi euro suurusest laenumahust [9–14] miljardit eurot. Ülejäänud [12–17] miljardi euro puhul oli põhiliselt tegemist projektirahastamislaenude ja muude struktureeritud laenudega (*structured finance*). Projektirahastamislaenuid tekitasid panga jaoks märkimisväärse riskipositsiooni kolmandate riikide suhtes. Ainult [2–5] % projektirahastamislaenudest asusid 2011. aasta lõpus Saksamaal; riikide kaupa olid suurimad riskipositsioonid USAs, Ühendkuningriigis ja [ühes Lähis-Ida riigis]. New Yorgis aastatel 2009–2012 antud uutest laenudest oli ainult [12–15] % seotud projektidega, milles osales Saksa klient; samal perioodil Euroopa, Lähis-Ida ja Aafrika piirkonnas (edaspidi „EMEA”) antud projektirahastamislaenude puhul oli see osakaal [55–60] %.
- (73) Seoses panga suurema keskendumisega oma põhiturule Baieris ja Saksamaal on BayernLB lubanud piirduda oma tegevuses Saksamaaga seotud klientidega ja vähendada märgatavalt oma rahvusvahelist tegevust, nagu Saksamaa esitatud lubaduste loendis on põhjalikult kirjeldatud.

d) Kapitali tugevdavad meetmed

- (74) Uurimismenetluse käigus pidasid Saksamaa ametiasutused, finantsjärelevalveasutus, panga omanikud ja pank muudetud ümberkorralduskava ja võimaliku tagasimaksekava üle pingelisi arutelusid.
- (75) On vaieldamatu, et Basel III alusel ei tunnustata passiivset osalust (v.a riigiabi) enam esimese taseme omavahenditena ja seega kaotab see alates 2013. aastast täielikult tunnustuse regulatiivsete esimese taseme omavahenditena.

- (76) Üksikute Baieri hoiukassade passiivsed osalused BayernLBs moodustavad hetkel kokku [700–750] miljonit eurot; [...] ⁽²⁹⁾. Need passiivsed osalused on tähtajatud, st neil puudub maksetähtaeg ja järelikult jäävad need pankadele, välja arvatud juhul, kui need panga algatusel tagasi makstakse.
- (77) Sparkassenverband ja BayernLB on kokku leppinud, et kõik tähtajatud passiivsed osalused, mis kuuluvad üksikutele Baieri hoiukassadele, makstakse [...] tagasi ja Sparkassenverband reinvesteerib need viivitamata kapitali suurendamise teel BayernLB Holdingusse ⁽³⁰⁾.
- (78) Lisaks eraldab Sparkassenverband BayernLB Holdingule veel [22–62] miljonit eurot. Sparkassenverbandi uute aktsiate kindlaksmääramisel lähtutakse BayernLB Holding AG väärtusest, mis arvutatakse Saksamaa Institut der Wirtschaftsprüferis (IdW) välja töötatud hindamisstandardi IdW S1 alusel. Sparkassenverbandi osaluse määr võib olla kuni 25 %, et see jääks igal juhul allapoole blokeerivat vähemust (25 % + üks hääle).
- (79) Ka Baieri liidumaa 3 miljardi euro suurune passiivne osalus kaotab alates 2018. aastast täielikult tunnustuse regulatiivsete esimese taseme omavahenditena. Baieri liidumaa on avalikult teatanud, et soovib 3 miljardi euro suuruse passiivse osaluse BayernLB-lt tagasi saada. BayernLB on siiski viivitanud passiivse osaluse tagasimaksmisega, et regulatiivseid omakapitali reserve mitte ohtu seada. BaFin selgitas komisjonile suuliselt, et tema arvates ei vaja pank mitte üksnes EBA kehtestatud 9-protsendi-list esimese taseme omavahendite suhtarvu (edaspidi „EBA esimese taseme omavahendid“), vaid ka märkimisväärset omakapitali reservi, mis peaks olenevalt asjaomase panga ärimudelilist olema vähemalt 0,5–1 %.
- (80) Lisaks oli pank pärast seda, kui oli EBA 2011. aasta juuni stressitestile tuginedes kohaldanud kriisistsenaariumi, seisukohal, et selline omakapitali puhver on mõistlik. Järelevalveasutus soosis seda ettevaatlikku lähenemist. Sel põhjusel ei saanud Saksamaa esitada komisjonile ettepanekut passiivse osaluse võimaliku tagasimaksmise kohta.
- (81) Lisaks oli BaFin juhtinud tähelepanu sellele, et BayernLabo kapitali võidakse käsitleda tulevikus [teisiti]. Seetõttu kavatses BayernLB suure osa BayernLabo reservidest (1 miljard eurot) põhipanka üle kanda. Sihtotstarbeline sissemaks (vt põhjendused 29 ja 31) jääb siiski BayernLabosse ja seda kasutatakse edaspidi BayernLabo seadusjärgsete toetamisülesannete täitmiseks. BayernLabosse jääv kapital revalveeritakse, nii et seda on võimalik EBA esimese taseme omavahendina tunnustada, sellel on piiramatult kahjumit tasakaalustav funktsioon ja see hüvitatakse dividendidega.

e) *Finantsplaneerimise kirjeldus*

- (82) Põhjendustes 83 jj kirjeldatakse finantsplaneerimise aluseks olevaid eeltingimusi, pangandusjärelvalve eeskirjadest tulenevat käsitust, prognoositavaid näitajaid, üksikute ärisegmentide elujõulisust ja MKB prognoose.

— Planeerimise eeltingimused

- (83) Lühiajaliste SKP- ja valuutaprognoside (st perioodiks 2012–2013) jaoks kasutab BayernLB meetodit, mis tugineb rahvusvaheliste instituutide kaalutud prognoosidele, eraõiguslike majandusuuringute instituutide konjunktuuri-prognoosidele ja BayernLB sisemise uuringuosakonna andmetele. Pikaajaliste, 2013. aastast kaugemale ulatuvate SKP-prognooside puhul lähtub BayernLB oma prognoosides sellest, et majanduse pikaajaline potentsiaal määrab selle kasvu. Sisemisel planeerimisel võtab BayernLB põhimõtteliselt aluseks konservatiivsed prognoosid. Väikesed kõrvalekalded teiste institutsioonide eelhinnangutest on tingitud ümardamisest (näiteks euroala 2013. aasta prognoos: IMF: 0,9 %; BayernLB ja komisjon: 1 %).
- (84) BayernLB prognoos USA dollari kohta põhineb eeldusel, et USA dollar 2013. aastal [...]. Aastatel 2015–2016 on dollar euro suhtes [...]. BayernLB põhjendab seda oodatava [...] USA riigirahanduse ja sellega, et vahetuskurs [..] ostujõu pariteet [...], mille suuruseks hindas Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD) 2011. aastal 1,25 USA dollarit. Kuna inflatsioonimäär osutub USAs eeldatavasti kõrgemaks kui euroalal, on ostujõu pariteet BayernLB seisukoha järgi 2016. aastal ligikaudu 1,30 USA dollarit.
- (85) BayernLB prognoosid intressimäärade arengu kohta põhinevad praeguse aja väga madalal intressitasemel. BayernLB lähtub järkjärgulisest normaliseerumisest, st arengust praeguse madala määra juurest piisava (õiglase väärtuse, *fair value*) tasemeni; seejuures tugineb ta kasvu- ja inflatsiooniprognosidele ning asjaomastele väidetele eeldatava rahapoliitika kohta.

⁽²⁹⁾ Kuna BayernLB kandis eelnevatel aastatel kahjumit, tuli kahjumis osalevad hoiukassade passiivsed osalused [770–810] miljoni euro suurusele nimiväärtusele [700–750] miljoni euroni alla hinnata.

⁽³⁰⁾ Teise võimalusena saab passiivsed osalused ka omakapitaliks ümber kujundada, ilma et kapital esmalt tagasi makstaks ja seejärel jälle lisataks.

- (86) Saksamaa on edastanud komisjonile teabe, millest nähtub, et BayernLB SKP-proгноosid olid väga lähedal suurte rahvusvaheliste institutsioonide, näiteks Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) ja komisjoni üldhinnangule.
- (87) 2012. aasta juuni kõige uuemad ajakohastatud progноosid põhinevad 2012. aasta mais koostatud eeltingimustel. 2012. aasta juuni ajakohastatud finantsprogноosides muutis BayernLB mitut kogumajanduse planeerimise eeltingimust ja parandas oma progноosi eelkõige seoses praeguse väga madala intressitasemega (vt tabel 3).

Tabel 3

Finantsprogноoside eeltingimused

Aasta	2012 (%)	2013 (%)	2014 (%)	2015 (%)
5aastane intressimäär (varasem planeerimine)	[...]	[...]	[...]	[...]
5aastane intressimäär (ajakohastatud, juuni 2012)	[...]	[...]	[...]	[...]
EUR/USD	[1,10–1,60]	[1,10–1,60]	[1,10–1,60]	[1,10–1,60]

- (88) Ettevõttega seotud põhjustel tegi BayernLB oma tulemuste progноosides ka mitu negatiivset kohandust. Nii võttis ta näiteks aluseks ettevaatlikumad maksulaekumise hinnangud (st kõrgema tegeliku maksumäära), lähtus suurematest tegevuskuludest, et võtta arvesse Saksamaa töökohtu (*Bundesarbeitsgericht*) ebasoodsat otsust, ja ajakohastas oma erinevate valuutade riskimaandamise tulemuste vastavalt 2011. aasta lõpu seisule ⁽³¹⁾.
- (89) BayernLB esitas USD, CHF ja GBP kohta oma finantsprogноoside vahetuskursitundlikkuse analüüsi. Esitatud teabest nähtub, et netointressitulu reageerib kõige tundlikumalt USA dollari vahetuskursi kõikumisele. EUR/USD kõrgema vahetuskursi korral suunduvad netointressitulu progноosid allapoole, madala EUR/USD vahetuskursi korral ülespoole.

— Finantsprogноosid

- (90) Saksamaa edastas üksikasjalikud finantsprogноosid, mis hõlmasid varade mahu, marginaalide ja riskipositsioonide arengut üksikutes ärisegmentides ning eeldatavat rahastamist refinantseerimisallikate kaupa koos vastavate marginaalidega.
- (91) Tabelis 4 on antud ümberkorralduskava näitajad.

Tabel 4

Ümberkorralduskava näitajad

Kontsern (miljonites eurodes)	2012	2013	2014	2015	2016
	Plaan	Plaan	Plaan	Plaan	Plaan
Ületulu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Teenustasude netotulu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Riskimaandamistehingute tulu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kauplemistulu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Tulu investeringutest ja väärtuse langusest	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Muu tulu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

⁽³¹⁾ Täielikkuse huvides tuleks siinkohal märkida, et kohandamisel oli kahel korral märgata ka positiivset mõju: esiteks oodatava Basel III mõju ajakohastamise kaudu ([...] eurot) ja teiseks restruktureerimisüksuse kavade ajakohastamise kaudu ([...] miljonit eurot).

Kontsern (miljonites eurodes)	2012	2013	2014	2015	2016
	Plaan	Plaan	Plaan	Plaan	Plaan
Tulu kokku	[2 300 – 2 800]	[2 300 – 2 800]	[2 300 – 2 800]	[2 300 – 2 800]	[2 300 – 2 800]
Laenu-tegevuse riskireserv	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kulud kokku	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Pangamaksude kulu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Restruktuureerimiskulu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
TULU ENNE MAKSUDE MAHAARVAMIST	[0–500]	[500 – 1 000]	[500 – 1 000]	[500 – 1 000]	[700 – 1 200]
KASUMIMAKSUD	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
TULU PÄRAST MAKSUDE MAHAARVAMIST	[0–500]	[200–700]	[200–700]	[400–900]	[400–900]
Kulude-tulude suhe (k.a pangamaks) %des	[60–75]	[50–60]	[50–60]	[45–55]	[45–55]
Varad	[250 000 – 280 000]	[250 000 – 280 000]	[240 000 – 270 000]	[220 000 – 250 000]	[220 000 – 250 000]
Regulatiivsed riskipositsioonid	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Tulu kokku/riskipositsioonid (baas-punktides)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Töötajate keskmine arv (tuhandetes)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...] (**)
Omakapitali tasuvus omavahendite 10 % suhtarvu alusel (*)	[0–5] %	[3–8] %	[3–8] %	[3–8] %	[5–10] %

(*) BayernLB võtab omakapitali tasuvuse arvutuste aluseks omavahendite 10 % suhtarvu.

(**) kaasa arvatud MKB, mis on kavas võõrandada hiljemalt [...]; [...] ilma MKB töötajateta.

- (92) EBA 2011. aasta detsembri stressitestis oli EBA esimese taseme omavahendite suhtarv BayernLB puhul 10 %. Ümberkorraldusperioodil hakkab pank teenima kasvavat kasumit.

— Prognosid üksikute ärivaldkondade ja tasuvuse kohta

Tabel 5

Prognosid üksikute ärivaldkondade ja tasuvuse kohta

Ärivaldkond	Omakapitali tasuvus pärast maksude mahaarvamist (*)			Riskiga kaalutud varad (miljardites eurodes)		Riskiga kaalutud varade muutus
	2011 (%)	2012 (%)	2016 (%)	2011	2016	2011-2016 (%)
Ettevõtjad ja VKEd	8,3	[3–8]	[5–10]	27,3	[29–31]	+ [6–14]
DKB	4,7	[3–8]	[5–10]	31,1	[38–41]	+ [21–31]

Ärivaldkond	Omakapitali tasuvus pärast maksude mahaarvamist (*)			Riskiga kaalutud varad (miljardites eurodes)		Riskiga kaalutud varade muutus
	2011 (%)	2012 (%)	2016 (%)	2011	2016	2011-2016 (%)
Kinnisvara	9,8	[3–8]	[5–10]	9,7	[13–15]	+ [33–43]
Hoiukassad ja ühendus	[15–50]	[10–35]	[10–35]	0,7	[1–3]	+ [50–200]
Turud	4,0	[(- 10)–(- 5)]	[0–5]	20,3	[14–16]	[(- 31)–(- 21)]
BayernLabo	85	[115–120]	[75–80]	0,6	[0,6–0,8]	+ [0–33]
Kontsern (**)		1–5	[5–10]	118,4	[95–105]	[(- 20)–(- 11)]

Mittejätkatavad tegevused

Restruktuureerimisüksus	5,6	[(- 5)–0]	[(- 13)–(- 5)]	12,1	[1,5–2]	[(- 100)–(- 75)]
LBS	25,3	[...]	[...]	2,1	[...]	[...]
MKB	- 40,4	[(- 20)–(- 15)]	[...]	7,2	[...]	[...]

(*) Omakapitali tasuvuse arvutamisel võtab BayernLB aluseks EBA esimese taseme omavahendid omakapitali hinnavahe asendajana ja EBA esimese taseme omavahendite 10 % suhtarvu. EBA esimese taseme omavahendite 10 % suhtarvu aluseks võtmine ei avalda käesolevale võrdlevalle elujõulisuse analüüsile moonutavat mõju.

(**) Sellel real olevad väärtused hõlmavad kogu BayernLB kontserni ja sisaldavad ka ärivaldkondi, mida ei ole ülaltoodud ridades eraldi loetletud.

— Rahastamine

- (93) 2011. aasta juunis edastas Saksamaa tabelis 6 esitatud BayernLB rahastamiskava. Siinne liigendus pärineb ajast enne seda, kui pank lubas bilansimahtu veelgi vähendada, ja tulemuseks on ligikaudu 240 miljardi euro suurune bilansimaht 2015. aastal.

Tabel 6

Rahastamiskava

	2010	2015	Absoluutne muutus
Tagatud kohustused krediitiasutuste ees	[...]	[...]	[...]
Tagamata kohustused krediitiasutuste ees	[...]	[...]	[...]
sellest hoius A	[...]	[...]	[...]
Kohustused mittepangast finantsasutuste ees	[...]	[...]	[...]
sellest ettevõtjate hoiused	[...]	[...]	[2–8]

	2010	2015	Absoluutne muutus
Väärtpaberistatud kohustused	[...]	[...]	[...]
sellest pandivõlakiri	[...]	[...]	[...]
sellest hoius B	[...]	[...]	[1-5]
Kohustuste ja kulutuste reservid	[...]	[...]	[...]
Allutatud kohustused	[...]	[...]	[...]
Omakapital	[...]	[...]	[...]
Kaubeldavad kohustused	[...]	[...]	[...]
Muud	[...]	[...]	[...]
Kokku	[...]	[...]	[...]

- (94) Tabelis 7 on kajastatud BayernLB edastatud andmeid tema väärtpaberistatud ja väärtpaberistamata, enne kriisi riigi tagatud ja tagatise andja vastutusega kohustuste ⁽³²⁾ arengu kohta ümberkorraldusperioodil.

Tabel 7

Garantii andja vastutusega kohustuste maksetähtajad

Portfell	Miljardites eurodes
31.12.2010	58,3
31.12.2011	46,7
31.12.2012	41,4
31.12.2013	32,8
31.12.2014	23,6
31.12.2015	1,6

- (95) Saksamaa esitas ulatusliku teabe alternatiivsete rahastamisallikate kohta, mis on BayernLB käsutuses. Tegemist on eelkõige teabega olemasolevate tagatiste kohta selliste pandikirjade väljaandmiseks, mida esitatud rahastamiskavas arvesse ei võetud. Niisugused tagatised on kättesaadavad DKB tasandil ja need võiksid osutada soodsateks rahastamisalternatiivideks. Lisaks edastas Saksamaa teabe uute suurenevate emissioonivõimaluste kohta rahvusvahelistel turgudel.

⁽³²⁾ Tagatise andja vastutusega kohustused.

— MKB

- (96) Ungari valitsuse 2011. aasta sügisel vastu võetud välisvaluutalaenude vahetuse seadusel⁽³³⁾ oli väga suur osa MKB 382 miljoni euro suuruses aastakahjumis.
- (97) Välisvaluutalaenude enneaegne tagasimaksmine ja jätkuvalt keeruline keskkond põhjustasid MKB tuluväljavaadete püsiva ähmastumise, nii et BayernLB kandis Saksa raamatupidamisstandardite alusel maha oma MKBs oleva osaluse arvestusliku väärtuse summas –576 miljonit eurot.
- (98) 2012. aasta esimeses kvartalis aitas BayernLB suurendada 200 miljoni euroga kapitali MKB tasandil. BayernLB-l on kontsernisese rahastamise kaudu MKB suhtes riskipositsioon, mis moodustab 2012. aasta lõpus hinnanguliselt ligikaudu [...] miljardit eurot.

— EBA stressitest

- (99) EBA stressitesti ajal 2011. aasta detsembris oli BayernLB esimese taseme omavahendite suhtarv EBA kriteeriumide kohaselt (edaspidi „EBA esimese taseme omavahendite suhtarv” või „esimese taseme omavahendite suhtarv”) 10 %. Võttes arvesse BayernLB portfelli koosseisu võrreldes riikidega (riigivõlakirjad), jõudis EBA järeldusele, et BayernLB ei vaja oma laenupositsioonide jaoks Euroopa Majanduspiirkonnas eraldi riigiriski kapitalipuhvrit.

— Pangandusjärelevalve eeskirjade kohased eeldused

- (100) Finantsplaneerimine põhineb eeldusel, et 2013. aastal tuleb üldtunnustatud arvestuspõhimõtetest (GAAP) vastavalt Saksa äriseadustikule (HGB) raamatupidamisstandardina pangandusjärelevalve eeskirjade kohase omavahendite suhtarvu arvutamisel üle minna IFRSile.
- (101) IFRSi kasutamisest tuleneks seoses BayernLB regulatiivse omakapitaliga hulk muutusi, mida võeti prognoosides arvesse. Üleminek avaldab otsustavat mõju intressita (riigi toetatud) laenudele, mida BayernLabo annab elamuehituse riikliku toetamise ja linnaarengu raames⁽³⁴⁾. Neid laene kajastatakse HGB alusel bilansis diskonteeritud väärtuses (mis on nimiväärtusest väiksem, sest laenud ei kannu intressi). IFRSi kohaselt kajastatakse neid laene nimiväärtuses, nagu BayernLB audiitor on kinnitanud. Sellest erinevusest tekiks kapital BayernLabo tasandil ja järelikult ka BayernLB tasandil. Ülemineku mõju oleks 31. detsembri 2011. aasta seisuga 967 miljonit eurot.

f) Riskipositsioonide edasine vähendamine

- (102) Saksamaa kohustub lõpetama 2017. aastaks tulemust mittemõjutaval viisil veel riskipositsioonid summas 10 miljardit eurot, kusjuures iga tulude vähenemist tasakaalustatakse vastava kulude vähendamisega. See vähendamine on võimalik saavutada optimeerimise kaudu riskipositsioonide arvutamisel või varade likvideerimisega teatud ärisegmentides.
- (103) BayernLB esitas näitlikustamiseks segmentide kaupa järgmise liigituse riskipositsioonide edasise vähendamise kohta 10 miljardi euro võrra (võrreldes ümberkorralduskavas sisalduvate riskipositsioonide prognoosidega): järjekordne vähendamine [...] miljardi euro võrra ettevõtjate/VKEde ärivaldkonnas, [...] miljardit eurot DKB puhul, [...] miljardit eurot kinnisvara ärivaldkonnas, [...] miljardit eurot turgude ärivaldkonnas ja [...] miljardit eurot restruktureerimisüksuse puhul.
- (104) Saksamaa esitas näitlikustamiseks kaks võimalikku stsenaariumi, kuidas oleks võimalik vähendada riskipositsioone veel 10 miljardi euro võrra. Saksamaa ja BayernLB arvates on mõlemad stsenaariumid teostatavad.

1. stsenaarium: riskipositsioonide vähendamine [...] miljardi euro võrra äritegevuse lõpetamise ja [...] miljardi euro võrra riskipositsioonide optimeerimise kaudu

- (105) Esimeses stsenaariumis kirjeldab Saksamaa, millist mõju avaldaks riskipositsioonide vähendamine [...] miljardi euro võrra äritegevuse lõpetamise kaudu ja lisavähendamine [...] miljardi euro võrra riskipositsioonide optimeerimise kaudu (vt tabel 8).

⁽³³⁾ MKB andis eraklientidele Šveitsi frankides ja eurodes välisvaluutalaene kinnisvara, üldjuhul eramute ostmiseks. Ent Šveitsi frank kallines aja jooksul tugevasti, nii et välisvaluutas võlgade teenindamise kulu kaalus kaugelt üles omavaluutaga võrreldes palju madalama intressimääraga laenu eelise. Laenuvõtjate kulude vähendamiseks võttis Ungari parlament septembris vastu niinimetatud välisvaluutalaenude vahetuse seaduse, mis andis eraisikutele õiguse maksta oma välisvaluutalaenud tagasi turul kehtivast vahetuskursust kaugelt madalama kursiga.

⁽³⁴⁾ BayernLabo annab tugipanga ülesandeid täites BayernLB-le riigi toetatud laene.

Tabel 8

Esimene stsenaarium

Kontsern (miljonites eurodes)	2016	Delta riskipositsioonide 10 miljardi euro võrra vähendamise kaudu eurodes	2016
	Ümberkorraldus-kava		Pärast riski-positsioonide lisavähendamist
Tulu kokku	[...]	[...]	[...]
Laenutegevuse riskireserv	[...]	[...]	[...]
Kulud kokku	[...]	[...]	[...]
TULU ENNE MAKSUDE MAHAARVAMIST	[...]	[...]	[...]
Omakapitali tasuvus (*) (22 % maks)	[5–10] %	[...]	[7–12] %
Riskipositsioonid	[...]	[...]	[...]

(*) Omakapitali tasuvuse arvutamisel lähtub BayernLB esimese taseme omavahendite 10 % suhtarvust ja võtab omakapitali (*equity*) hinnavahe asendajana aluseks regulatiivsed esimese taseme omavahendid.

2. stsenaarium: riskipositsioonide vähendamine [...] miljardi euro võrra äritegevuse lõpetamise kaudu ja [...] miljardi euro võrra riskipositsioonide optimeerimise kaudu

- (106) Teises stsenaariumis kirjeldab Saksamaa, millist mõju avaldaks riskipositsioonide vähendamine [...] miljardi euro võrra äritegevuse lõpetamise kaudu ja riskipositsioonide lisavähendamine [...] miljardi euro võrra riskipositsioonide optimeerimise kaudu (vt tabel 9).

Tabel 9

Teine stsenaarium

Kontsern (miljonites eurodes)	2016	Delta riskipositsioonide 10 miljardi euro võrra vähendamise kaudu eurodes	2016
	Ümberkorraldus-kava		Pärast riski-positsioonide lisa-vähendamist
Tulu kokku	[...]	[...]	[...]
Laenutegevuse riskireserv	[...]	[...]	[...]
Kulud kokku	[...]	[...]	[...]
TULU ENNE MAKSUDE MAHAARVAMIST	[...]	[...]	[...]
Omakapitali tasuvus (*) (22 % maks)	[5–10] %	[...]	[7–12] %
Riskipositsioonid	[...]	[...]	[...]

(*) Omakapitali tasuvuse arvutamisel lähtub BayernLB esimese taseme omavahendite 10 % suhtarvust ja võtab omakapitali (*equity*) hinnavahe asendajana aluseks regulatiivsed esimese taseme omavahendid.

- (107) Panga väitel ei ole käesoleval ajal võimalik anda riskipositsioonide vähendamise täpset ajakava, sest vähendamine on võimalik saavutada nii riskipositsioonide optimeerimise kui ka äritegevuse lõpetamise kaudu.

4. Tagasimaksekava

- (108) Komisjoni palvel koostas pank tagasimaksekavad (vt tabelid 10 ja 11), milles on arvesse võetud riskipositsioonide uus lõpetamine summas 10 miljardit eurot 2017. aastaks. Sealjuures võttis pank arvesse tagasimaksmise, eriti passiivsete osaluste intressimaksete kogu teisest mõju. Lisaks tugineb tagasimaksekava konservatiivsele eeldusele, et järelevalveasutus ei tunnusta BayernLabo laenude bilansis nimiväärtusega kajastamise tulemusena tekkivat kapitali IFRSi kohaselt regulatiivsete esimese taseme omavahenditena (tabel 10). Kui järelevalveasutus peaks siiski tunnustama kogu summat või selle osi regulatiivsete esimese taseme omavahenditena, võetakse seda Saksamaa lubaduse kohaselt tagasimaksekavas arvesse tagasinõude vastava osa tagasimaksmisel alates 2013. aastast (vt tabel 11).

Tabel 10

Hüpoteetiline tagasimaksekava ilma BayernLabo laenude IFRSi kohasel hindamisel tekkiva lisakapitalita (miljonites eurodes)

Aasta	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	KOKKU
Osamaksetena tehtavad tagasinõudemaksed	480 (*)	120	120					720
Ühekordne tagasinõue	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	1 240
Baieri liidumaa passiivse osaluse tagasimakse ilma kokkulepitud riskipositsioonide lisavähendamiseta	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[3 000]
Tagasimakse riskipositsioonide lisavähendamise kaudu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Kumulatiivne summa (tagasinõue ja Baieri liidumaa passiivne osalus)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	

(*) Kaasa arvatud tagasiulatuvad tagasinõudemaksed alates 2010. aastast.

Tabel 11

Hüpoteetiline tagasimaksekava (miljonites eurodes) koos BayernLabo laenude IFRSi kohasel hindamisel tekkiva lisakapitaliga [...]

Aasta	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	KOKKU
Osamaksetena tehtavad tagasinõudemaksed	480 (*)	120	120					720
Ühekordne tagasinõue	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]			1 240
Baieri liidumaa passiivse osaluse tagasimakse ilma kokkulepitud riskipositsioonide lisavähendamiseta	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]			[3 000]
Tagasimakse riskipositsioonide lisavähendamise kaudu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]			
Kumulatiivne summa (tagasinõue ja Baieri liidumaa passiivne osalus)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]			

(*) Kaasa arvatud tagasiulatuvad tagasinõudemaksed alates 2010. aastast.

5. Saksamaa lubadused

- (109) Saksamaa on lubanud, et 29. aprillil 2009 esitatud esialgne ümberkorralduskava, mida viimati muudeti Saksamaa 6. ja 12. juuni 2012. aasta teadetega, rakendatakse käesoleva otsuse lisades kindlaksmääratud ajalises raamistikus piiranguteta ellu koos käesoleva otsuse I lisas antud lubadustega ning II lisas nimetatud kohustustega.

3. ALGATAMISOTSUSE JA MENETLUSE LAIENDAMISE OTSUSE KOKKUVÕTE

- (110) Komisjon esitas algatamisotsuses konkurentsialased kahtlused järgmiste tahkude kohta:
- i) abisumma arvutamine ja riskikaitse tasu;
 - ii) küsimus, kas ümberkorralduskava sobib panga pikaajalise elujõulisuse taastamiseks;
 - iii) küsimus, kas meetmed, mille eesmärk on võimalikke abist põhjustatud konkurentsimoonusi piirata, on piisavad ja mõjusad;
 - iv) küsimus, kas abi on piiratud vajaliku miinimumiga ja omanikud osalevad ümberkorraldamiskuludes piisaval määral.
- (111) Riskikaitse kasutuselevõtu hetkel teatas Saksamaa, et meetme abisumma on ligikaudu 1,6 miljardit eurot. Algatamisotsuses seadis komisjon kahtluse alla abisumma arvutamise, eriti kuna ABS-portfelli turuväärtus oli jäetud hindamata; lisaks rõhutas komisjon, et 50 baaspunkti suurune tasu on kaugelt madalam hinnast, mida ootaks turumajanduse tingimustes tegutsev investor/rahastaja.
- (112) Veel oli komisjonil kahtlusi ümberkorralduskava eeltingimuste suhtes ja ta väljendas kõhklust seoses BayernLB tütarettevõtjate HGAA ja MKB elujõulisusega. Komisjon märkis, et puudus kindel lubadus HGAA, MKB ja Banque LB Lux S.A. võõrandamiseks kuni [...].
- (113) Komisjoni arvates ei piisanud bilansimahu ja riskiga kaalutud varade vähendamisest, et hoida abist põhjustatud konkurentsimoonusid võimalikult väikestena, sest suur osa vähendamisest oleks elujõulisuse taastamise tagamiseks igal juhul vajalik.
- (114) Lisaks rõhutas komisjon, et ootab võimalike konkurentsimoonuside edasiseks leevendamiseks uusi samme käitumisjuhendi ja struktuursete meetmete kujul. Selles küsimuses nimetas ta eelkõige LBSi võimalikku võõrandamist.
- (115) Seoses nõudega, et abi peab olema piiratud vajaliku miinimumiga, märkis komisjon, et seni ei ole esitatud selgeid ettepanekuid, kuidas aktsionärid ümberkorraldamiskuludes osalevad.
- (116) HGAA päästamisotsusega laiendati ametlikku uurimismenetlust 2009. aasta detsembris abimeetmetele, mida Austria võttis HGAA toetuseks. Selles otsuses tõstatas komisjon küsimuse, kas need meetmed kujutavad endast BayernLB-le antud täiendavat abi. Komisjon märkis ka, et HGAA päästmine ja sellest tulenev arvestusliku väärtuse mahakandmine võib ohustada BayernLB elujõulisust. Lisaks märkis komisjon, et BayernLB on küll lubanud HGAA võimalike konkurentsimoonuside piiramiseks ära müüa, kuid HGAA võõrandamist ei saa siiski hinnata konkurentsimoonuside piiramise meetmena, sest see tundus vajalik BayernLB elujõulisuse säilitamiseks. Seetõttu väljendas komisjon kahtlust, kas BayernLB esitatud meetmetest piisab kokkuvõttes konkurentsimoonuside piiramiseks miinimumini.

4. SAKSAMAA MÄRKUSED

- (117) Saksamaa ei vaidle vastu, et kapitalisüst, riskikaitse ja garantiid kujutavad endast riigiabi. Seoses BayernLabo kapitali üleandmisega BayernLB-le väidab Saksamaa siiski, et üleantud summa ei ole riigiabi, sest ülekanne tehti eranditult eesmärgiga maksta osa saadud abist tagasi ja vähendada BayernLB kapitali. Lisaks tuleb silmas pida, et BayernLabo kapital tõi BayernLB-le kasu juba enne üleandmist, nii et abisumma oleks igal juhul väiksem kui üleantud summa.

- (118) Seoses kõnelustega ABS-portfelli tegeliku majandusliku väärtuse üle 31. detsembri 2008. aasta seisuga ja komisjoni järeldusega, mis tugines eksperdiarvamuses esitatud seisukohale, et tegelik majanduslik väärtus vastab 83,87 %-le nimiväärtusest, loobus Saksamaa uue ja kõikehõlmava ümberhindamise vaatluse alla võtmisest. Saksamaa nõustus turuväärtusega 11,753 miljardit eurot, mis vastab 60 %-le nimiväärtusest.
- (119) Saksamaa kahtleb, kas on vajalik tagasinõue üleandmishinna ja tegeliku majandusliku väärtuse kogu vahesumma ulatuses, mis moodustab 1,96 miljardit eurot. Saksamaa ei ole eelkõige nõus sellega, et kõnealune tagasinõue tuleb maksta [...] aastal, sest pangal puudub piisav omakapitalireserv. Samal põhjusel lükkab Saksamaa tagasi passiivse osaluse tagasimaksmiseks välja pakutud ajakava.

5. ÕIGUSLIK HINNANG BAYERNLB TOETUSEKS ANTUD ABILE

- (120) Ümberkorraldusabi õiguslikul hindamisel tuleb arvesse võtta kõiki toetusi, mida BayernLB-le on antud alates 2008. aastast.

1. Riigiabi olemasolu

- (121) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 kohaselt on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, siseturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.
- (122) Meedet tuleb käsitleda riigiabina, kui on täidetud järgmised tingimused: meedet rahastatakse riigi ressurssidest, see loob teatavatele ettevõtjatele või tootmisharudele soodsa eelise, see eelis on valikuline ja meede kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi ja võib kahjustada liikmesriikidevahelist kaubandust. Et liigitada meede riigiabiks, peavad need tingimused olema kumulatiivselt täidetud.
- (123) Nagu punktides a–e selgitatud, jääb komisjon seisukohale, et need tingimused on kõikide abimeetmete puhul täidetud.
- a) *Rekapitaliseerimine Baieri liidumaa poolt*
- (124) Komisjon märkis selle kohta juba päästmisotsuses, et kõik põhjenduses 122 nimetatud tingimused on täidetud. BayernLB kapitali suurendamine 10 miljardi euro võrra kujutab endast seetõttu riigiabi ⁽³⁵⁾. Erainvestor ei oleks mingil tingimusel sellist summat raskustes ettevõtja käsutusse andnud. Seetõttu tuleks kõnealuse rekapitaliseerimise nimiväärtust käsitada panga toetuseks tehtud kapitalisüsti abielemendina. Kooskõlas komisjoni otsustuspraktikaga ⁽³⁶⁾ vastab abisumma kapitalisüsti nimiväärtusele ja moodustab seega 10 miljardit eurot.
- b) *Riskikaitse*
- (125) Ka selle kohta märkis komisjon päästmisotsuses, et kõik Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 kriteeriumid on täidetud. Riskikaitse kujutab endast seetõttu riigiabi. Seda hinnangut on nüüdseks kinnitatud komisjoni teatisega langenuid väärtusega varade käsitlemise kohta ühenduse pangandussektoris ⁽³⁷⁾ („langenuid väärtusega varade teatis”), milles täpsustatakse riigiabiieskirju. Langenuid väärtusega varade teatises pakutakse suuniseid abieeskirjade kohaldamiseks langenuid väärtusega varade toetusmeetmetele ja tagatakse seega liikmesriikide võetud toetusmeetmete võrdne kohtlemine riigiabi seisukohalt.
- (126) Meede pärineb küll langenuid väärtusega varade teatise vastuvõtmisele eelnevast ajast, aga komisjon peab kohaldama õigusakte ja suuniseid, mis kehtivad tema otsuse vastuvõtmise hetkel, sõltumata sellest, millal abimeedet kavandati või sellest teatati ⁽³⁸⁾. Praeguse finantskriisi taustal on komisjon kohaldanud langenuid väärtusega varade teatist juba meetmetele, millest teatati enne teatise avaldamist ⁽³⁹⁾.

⁽³⁵⁾ Vt joonealune märkus 3.

⁽³⁶⁾ Vt komisjoni otsus 2009/775/EÜ, 21. oktoober 2008, riigiabi C 10/08 (ex NN 7/08) kohta, mida Saksamaa andis ettevõtja IKB Deutsche Industriebank AG ümberkorraldamiseks (ELT L 278, 23.10.2009, lk 32, põhjendus 77); komisjoni 18. novembri 2009. aasta otsus riigiabi N 428/09 kohta, Lloyds (ELT C 46, 24.2.2010, lk 2); komisjoni 20. mai 2010. aasta otsus, riigiabi N 256/09 kohta, Ethias (ELT C 252, 18.6.2010, lk 5); komisjoni 4. novembri 2009. aasta otsus riigiabi C 32/09 kohta, Sparkasse KölnBonn (ELT C 2, 6.1.2010, lk 1).

⁽³⁷⁾ ELT C 72, 26.3.2009, lk 1.

⁽³⁸⁾ Vt Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-334/07 P: komisjon vs. Freistaat Sachsen, EKL 2008, lk I-9465, punkt 53, milles kohus kinnitab, et teatatud meedet tuleb hinnata otsuse hetkel kohaldatavate eeskirjade alusel.

⁽³⁹⁾ Vt komisjoni otsus 2010/606/EÜ, 26. veebruar 2010, riigiabi C 9/09 (ex NN 49/08; NN 50/08 ja NN 45/08) kohta, mida Belgia Kuningriik, Prantsuse Vabariik ja Luksemburgi Suurhertsogiriik andsid äriühingule Dexia SA (ELT L 274, 19.10.2010, lk 54, põhjendus 153); komisjoni 20. septembri 2011. aasta otsus riigiabi C 29/09 kohta, HSH, seni avaldamata, põhjendus 155.

(127) Baieri liidumaa antud riskikaitse kuulub langenud väärtusega varade teatise kohaldamisalasse. Langenud väärtusega varade teatise punktides 32 jj on toodud kõige olulisemad põhimõtted rahastamiskõlblike varade ja nende liigituse kindlaksmääramiseks („varariühmad”). BayernLB ABS-portfell hõlmab eri liiki varaga tagatud väärtpabereid. Ligikaudu poole koguportfelli moodustavad madala ja kõrge riskisusega segmenti eluasemehüpooteekväärtpaberid. Teised olulised osad on muu hulgas ärihüpooteekväärtpaberid, kollateraliseeritud võlakohustused ja muud varaga tagatud väärtpaberid (*ABS commercial* ja *ABS consumer*). Kõik need varaga tagatud väärtpaberite liigid on loetletud langenud väärtusega varade teatise III lisa tabelis 1 ja tulevad seetõttu abimeetmena kõne alla.

(128) Langenud väärtusega varade teatise punkti 39 kohaselt vastab abisumma toetusmeetme puhul varade üleandmishinna ja nende turuhinna vahele. Üleandmishind, mis saadakse esimese järjekoha kahju (1,2 miljardit eurot) mahaarvamisel nimiväärtusest (19,589 miljardit eurot), on 18,389 miljardit eurot. Portfelli turuväärtus on ligikaudu 11,8 miljardit eurot⁽⁴⁰⁾. Üleandmishinna ja turuväärtuse vahe vastab seega vähemalt kahjumi summale, mida katab teise järjekoha kahju garantii (4,8 miljardit eurot). Garantiid tuleb käsitleda seetõttu kogu ulatuses riigiabi. Antud riskikaitse sisalduv abisumma on seega 4,8 miljardit eurot.

c) *Vastutusgarantiid*

(129) SoFFini poolt Saksamaa päästepaketi raames⁽⁴¹⁾ antud vastutusgarantiid summas 15 miljardit eurot kujutavad endast riigiabi.

d) *Austria päästemeetmed*

(130) Esiteks otsus 2009. aasta detsembris HGAA toetuseks võetud päästemeetme BayernLB kontserni jaoks kasulikuks, sest muidu oleks pank pidanud oma tütarettevõtja HGAA ise rekaptaliseerima⁽⁴²⁾. Pärast HGAA riigistamist Austria poolt loobus BayernLB siiski oma osalusest HGAA-s, nii et see ei ole enam BayernLB osa ja seetõttu eraldi abimenetluse objekt. Käesolev otsus ei mõjuta nimetatud menetlust.

(131) Teiseks andis Austria BayernLB-le HGAA riigistamise käigus otsegarantii seoses HGAA käsutusse antud rahastamisvahenditega summas 2,638 miljardit eurot. Meedet rahastati ühetähenduslikult riigi vahenditest. Ilma HGAA riigistamise ja garantiita oleks BayernLB tõenäoliselt suure osa oma vahenditest kaotanud. HGAA oli hädaolukorras ja BayernLB vabastati riigi garantii abil vastavalt HGAA hädaolukorra ulatusele laenuriskist. Garantii kujutab endast seetõttu BayernLB jaoks majanduslikku eelist. Kuna BayernLB tegutseb mitmes liikmesriigis finantssektoris, mida iseloomustab tihe rahvusvaheline konkurents, võib see eelis kahjustada kaubandust siseturul ja konkurentsi. Austria garantii BayernLB poolt HGAA-le jätkuvalt kasutada antud rahastamisvahenditele kujutab endast seetõttu BayernLB toetuseks antud riigiabi.

e) *BayernLabo kapitali üleandmine BayernLB-le*

(132) Oma 20. oktoobri 2004. aasta otsuses⁽⁴³⁾ märkis komisjon, et aastatel 1994 ja 1995 toimunud riigi ressursside üleandmine (elamuehituse edendamiseks antavatest laenudest tulenevad tasumata nõuded) BayernLabo kaudu BayernLB-le tähendab riigiabi, mille toel tema omakapital suurenes. Turumajanduse tingimustes tegutseva investori põhimõtte kohaselt jõudis komisjon järeldusele, et üleandmine kujutas endast riigiabi, sest ükski turumajanduse tingimustes tegutsev investor ei oleks asjaomastel tingimustel kapitali üle andnud, eriti kui pidada silmas üleantud vahendite eest kokkulepitud tasu, mida komisjon pidas liiga väikeseks. Pärast BayernLB põhikirja muutmist ei olnud üleantud varasid alates 5. märtsist 2004 siiski enam võimalik BayernLB konkurentsivegivuseks kasutada, vaid nende eesmärk oli ainult veel vastutuse tagamine. Oma otsuses oli komisjon seisukohal, et selle muudatuse tagajärjel kaotas kapital sellel päeval oma abi iseloomu. Siiski jõudis komisjon järeldusele, et selle päevani kujutas esialgu kokkulepitud ja komisjoni arvates liiga väikese tasu ning asjakohase tasu vaheline erinevus endast lubamatut abi, mis tuli tagasi nõuda.

⁽⁴⁰⁾ 60 % nimiväärtusest, vt algatamisotsuse põhjendus 26.

⁽⁴¹⁾ Vt joonealune märkus 21.

⁽⁴²⁾ Sellega seoses väitis Saksamaa, et eesmärk oli igal juhul HGAA finantsiline ümberkorraldamine, ka juhul, kui Austria ei oleks sekkunud.

⁽⁴³⁾ Vt joonealune märkus 15.

- (133) Omavahendite määra tõstmiseks kannab BayernLB nüüd põhipangale üle osa BayernLabo kasumireservist, mida tema äritegevuseks enam vaja ei ole. Selle tulemusena omandab osa kapitalist või sellest saadav tulu, mida varem ei olnud võimalik BayernLB konkurentsigegevuseks kasutada, teise iseloomu ja see ei ole enam piiratud eesmärgiga kasutada seda pankroti korral kohustuste katmiseks. Selle muudatusega loobutakse esialgselt eesmärgist kasutada kapitali pankrotistsenaariumi korral omakapitalireservina. Nimetatud kapitali lõpliku üleandmisega BayernLabolt põhipangale lõpeb kõnealune kasutuspiirang, nii et BayernLabo saab seda piiranguteta kasutada. Selle õiguse eest ei maksa BayernLB BayernLabole ega Baieri liidumaale enam tasu. Baieri liidumaa annab seega BayernLB-le eelise, kui ta talle kapitali lõplikult üle annab. Kuna BayernLB tegutseb mitmes liikmesriigis finantssektoris, mida iseloomustab tihe rahvusvaheline konkurents, võib see eelis kahjustada kaubandust siseturul ja konkurentsi. Kapitali üleandmine BayernLabolt BayernLB-le summas 1 miljard eurot kujutab endast seetõttu riigiabi.

f) *Järeldus abi kogusumma kohta*

- (134) Abi kogusumma, mille Saksamaa andis BayernLB-le tema kapitali suurendamise kaudu (10 miljardi euro suurune kapitalisüst 2008. aasta päästemeetme raames pluss BayernLabo kapitali üleandmine summas 1 miljard eurot 2012. aastal pluss riskikaitse 4,8 miljardit eurot), moodustab 15,8 miljardit eurot. See summa vastab ligikaudu 8 protsendile BayernLB riskiga kaalutud varadest (riskipositsioonid) 2008. aastal (198 miljardit eurot). Lisaks andsid Saksamaa ja Austria BayernLB-le garantiid summas kuni 17,638 miljardit eurot.

2. Abi kokkusobivus siseturuga

a) *Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b kohaldamine*

- (135) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b kohaselt võib siseturuga kokkusobivaks pidada abi, mida antakse „mõne liikmesriigi majanduses tõsise häire kõrvaldamiseks”. Komisjon on Saksamaa päästepaketi heakskiitmisel tunnistanud, et Saksamaa majanduses valitseb tõsise häire tekkimise oht ja et selle häire kõrvaldamiseks sobivad riiklikud pankade toetamise meetmed. Kuigi majandus taastub aeglaselt alates 2010. aasta algusest, on komisjon finantsturgudel hiljuti uuesti pingestunud olukorda arvesse võttes jätkuvalt seisukohal, et tingimused riigiabi heakskiitmiseks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b alusel on täidetud. Komisjon kinnitas seda seisukohta 2011. aasta detsembris, võttes vastu teatise riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta alates 1. jaanuarist 2012 pankade kasuks finantskriisi kontekstis võetavate toetusmeetmete suhtes, ⁽⁴⁴⁾ millega pikendatakse kõnealuste eeskirjade kohaldamist.

- (136) Sellise panga kokkuvarisemine, mida liikmesriik käsitleb nagu BayernLBd süsteemi jaoks olulisena, võib avaldada otsest mõju finantsturgudele ja seega liikmesriigi kogumajandusele. Finantsturgude praeguse ebastabiilse olukorra tõttu võtab komisjon riigiabi hindamisel pangandussektoris jätkuvalt aluseks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b.

b) *Langenud väärtusega varade toetuseks võetud meetme kokkusobivus langunud väärtusega varade teatisega*

- (137) Algamisotsuses väljendas komisjon kahtlust riskikaitse kokkusobivuse suhtes siseturuga. Seoses Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktiga b tuleb langunud väärtusega varade teatise alusel uurida küsimust, kas asjaomased varad on nimetatud teatise punkti 32 alusel rahastamiskõlblikud.

Varade haldamine

- (138) Langenud väärtusega varade teatise punkti 46 kohaselt peavad liikmesriigid valima enda jaoks kõige sobivama mudeli pankade eraldamiseks langunud väärtusega varadest; võimalike huvide konfliktide vältimiseks ja selleks, et pangal oleks lihtsam keskenduda oma elujõulisuse taastamisele, tuleb tagada abi saava panga ja tema langunud väärtusega varade selge funktsionaalne ja organisatsiooniline eraldamine üksteisest; sealjuures tuleks eraldada nii nende juhtimine, personal kui ka kliendid.

- (139) Kuigi Baieri liidumaa kaitseb BayernLBd garantii andmisega ABS-portfelli tuleneva kahjumi eest, on kõik riskikaitsega varad endiselt BayernLB bilansis näha.

⁽⁴⁴⁾ ELT C 356, 6.12.2011, lk 7.

- (140) Komisjon tunnustab, et hõlmatud varade ja neid haldava personali täielik eraldamine on riskikaitse suurusjärgus garantii puhul raske ja võib kahjustada oodatava kahjumi vähendamise eesmärki. Seetõttu ei kehti kohustus, et portfellihaldur peaks pühendumata eranditult riskikaitsega varade haldamisele või et neid tuleks muul viisil panga teistest varadest eraldi hoida.
- (141) Lisaks on Saksamaa võtnud komisjoni arvates tarvitusele asjakohased ettevaatusabinõud huvide konflikti vältimiseks ja tagamiseks, et riskikaitsega varadest tulenev kahjum hoitaks võimalikult väike⁽⁴⁵⁾. Täpsemalt moodustas BayernLB sisemise restruktureerimisüksuse, millele anti üle mitu portfelli. Restruktureerimisüksus võtab üle nende portfelli sulgemise ja jälgib ka äritegevuse lõpetamist BayernLB teistes äriüksustes. Ta on funktsionaalselt ja organisatsiooniliselt BayernLB teistest äriüksustest eraldatud⁽⁴⁶⁾.

Riskikaitsega portfelli hindamine

- (142) Komisjon tegi BayernLB ABS-portfelli hindamise ülesandeks väliseksperidele. Kooskõlas komisjoni otsustuspraktikaga arvestas komisjoni ekspertide meeskond BayernLB ABS-portfelli tegelikuks majanduslikuks väärtuseks 83,87 % nimiväärtusest. Tegelik majanduslik väärtus on 16,429 miljardit eurot.

Läbipaistvate ja täielike andmete eelnev avalikustamine

- (143) Langenud väärtusega varade teatise punkti 20 kohaselt peaksid rahastamiskõhlikud pangad abitaotlusi tehes esitama eelnevalt täielikult läbipaistvad ja täielikud andmed langenud väärtusega varade kohta, mille tarbeks toetusmeetmeid taotletakse. Selleks kasutatakse sõltumatute ja tunnustatud ekspertide tõendatud ja asjaomaste järelevalveasutuste kinnitatud asjakohast hindamismenetlust. Komisjonile edastati riskikaitsega portfelli kohta põhjalikud andmed. 2010. aasta aprillis kinnitas BaFin kapitalinõudeid vähendava mõju suuruseks 1,28 miljardit eurot. Komisjon on seetõttu veendunud, et kõnealune tingimus on täidetud.

Kulude jagamine

- (144) Langenud väärtusega varade teatise sätestatud kulude jagamise põhimõtte kohaselt peaksid pangad kandma võimalikult suure osa langeva väärtusega varadega seotud kahjumist. Varad tuleks seetõttu põhimõtteliselt üle anda hinnaga, mis vastab tegelikule majanduslikule väärtusele või on sellest väiksem. Seda on võimalik saavutada näiteks eelneva mahakandmisega tegeliku majandusliku väärtuseni. Kui kulude täielikku jaotamist ei ole võimalik eelnevalt saavutada, tuleks vastavalt langenud väärtusega varade teatise punktile 24 pangalt nõuda, et ta osaleks kahjumi või riskide katmisel näiteks tagasinõudeklausli (nn *clawback*'i klausel) või esimese järjekoha kahju klausli (*first loss clause*) kaudu, mille kohaselt kannab esimese järjekoha kahju pank.
- (145) Käesoleval juhul võeti langenud väärtusega varade toetusmeetmed, ilma et ABS-portfell oleks eelnevalt tegeliku majandusliku väärtuseni maha kantud. Kulude jagamisega seoses peaks BayernLB kandma siiski esimese järjekoha kahju summas 1,2 miljardit eurot.
- (146) Tegelik majanduslik väärtus, mille suuruseks arvestas komisjon 83,87 % nimiväärtusest, on 16,429 miljardit eurot. 18,349 miljardi euro suurune üleandmishind on seega pärast esimese järjekoha kahju mahaarvamist 1,96 miljardit eurot tegelikust majanduslikust väärtusest suurem. See summa, niinimetatud ülekande delta, tuleks langenud väärtusega varade teatise punkti 41 kohaselt viivitamata või hiljem BayernLB-lt tagasi nõuda.
- (147) Sellise tagasinõude korral peab abi saav pank tegelikku majanduslikku väärtust ületava summa, mis kuulub garantii alla, täielikult tagasi maksma. Kui täielik tagasinõue ei ole võimalik, tuleb võtta kaugeleulatuvaid meetmeid konkurentsimoontuste piiramiseks. Komisjon ei näe siiski põhjust, miks ei peaks täielik tagasinõue käesoleval juhul võimalik olema.
- (148) Komisjon võtab teadmiseks, et BayernLB on nüüd valmis tasuma kuue aasta jooksul kuni 2015. aastani iga-aastase lisamakse, mis moodustab 3,75 % garantii osasummast, suurusega ligikaudu 2 miljardit eurot (st 75 miljonit eurot aastas) ja 45 miljoni euro suuruse erimakse aastas, st kokku 120 miljonit euro taastas. Selline korraldus teeks välja sama mis iga-aastane tagasinõudemakse 120 miljonit eurot.
- (149) Järele jääb seega 1,24 miljardi euro suurune summa (tagasinõudesumma 1,96 miljardit eurot, millest on maha arvatud põhjenduses 148 nimetatud kuus iga-aastast makset summas 120 miljonit eurot), mis tuleb veel hiljem tagasi maksta. BayernLB väidab, et ei ole suuteline seda summat maksma (vt põhjendus 119).

⁽⁴⁵⁾ Vt I lisa punkt 3.

⁽⁴⁶⁾ Vt põhjendused 52 ja 71.

- (150) Komisjon on siiski seisukohal, et tagasinõue 1,96 miljardi euro suuruses nominaalsummas aastani 2019 on võimalik. Langenud väärtusega varade teatise punkti 41 kohaselt tuleks osalist tagasinõuet lubada ainult juhul, kui täielik tagasinõue viiks BayernLB tehnilise maksevõimetuseni. Komisjon ei arva siiski, et see oleks nii, kui tagasinõudemaksed jagatakse pikema aja peale, ka ümberkorraldusperioodist edasi. Selline toimimisviis ei ole vastuolus langunud väärtusega varade teatise punktiga 41, sest seal ei ole juttu teatud ajavahemikust, vaid hilisemast tagasinõudmisest. Selline tõlgendus vastab väljakujunenud otsustuspraktikale⁽⁴⁷⁾. Komisjoni arvates oleks langunud väärtusega varade teatise kehtestatud kulude jagamise nõue seetõttu täidetud, kui täielik tagasinõue saavutatakse 2019. aastaks.

Tasu

- (151) Algamisotsuse põhjenduses 78 rõhutas komisjon, et panga selleks ajaks makstud 50 baaspunkti suurune tasu on kaugelt madalam hinnast, mida ootaks turumajanduse tingimustes tegutsev investor/rahastaja.
- (152) Saksamaa on vahepeal lubanud, et BayernLB maksab kapitalinõudeid vähendavast mõjust 6,25 % moodustava tasu. Selline tasu vastab komisjoni otsustuspraktikas heaks kiidetud tasemele⁽⁴⁸⁾.
- (153) Selle kohaselt peaks BayernLB 1,28 miljardi euro suuruse kapitalinõudeid vähendava mõju hüvitama 6,25 %ga. BayernLB on teatanud valmisolekust maksta alates 1. jaanuarist 2010 [...] põhimakset, mis moodustab 6,25 % kapitalinõudeid vähendavast mõjust summas 1,28 miljardit eurot, st 80 miljonit eurot aastas.

Järeldus riskikaitse kokkusobivuse kohta siseturuga

- (154) Arvestades asjaolu, et BayernLB maksab varasid puudutava garantii eest asjakohast tasu 80 miljonit eurot aastas, ja tingimisel, et Saksamaa nõuab täielikult tagasi ülekande vahesumma ülejääva osa 1,96 miljardit eurot, et viia tegelik majanduslik väärtus üleandmishinnaga kooskõlla, võib ABS-portfelli varadele antud garantiid pidada siseturuga kokkusobivaks. Täieliku tagasinõude saavutamiseks peavad olema täidetud käesoleva otsuse II lisas esitatud kohustused. Nende kaalutluste alusel on algamisotsuses väljendatud kahtlused kõrvaldatud.

c) Ümberkorraldusabi kokkusobivus siseturuga

- (155) Kõik meetmed, mille puhul on komisjoni järelduste kohaselt tegemist riigiabiga, võeti seoses BayernLB ümberkorraldamisega. Käesolevas otsuses peaks komisjon uurima kõiki neid meetmeid, kaasa arvatud Austria võetud meedet. Teatise finantssektori elujõulisuse taastamise ja praeguse kriisi olukorras riigiabi eeskirjade kohaste ümberkorraldamismeetmete hindamise kohta⁽⁴⁹⁾ („ümberkorraldamisteatis“) on sätestatud eeskirjad, mida kohaldatakse finantseerimisasutustele praeguses kriisis antud ümberkorraldamistoetustele. Ümberkorraldamisteatise kohaselt on finantseerimisasutuse ümberkorraldamine praeguse kriisi olukorras Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b alusel siseturuga kokkusobiv, kui see aitab taastada panga elujõulisuse, kui ette on nähtud abisaaja piisav omanus (kulude jagamine) ning abi piiramine vajaliku miinimumiga ja kui võetakse piisavalt meetmeid konkurentsimoontuste piiramiseks.
- (156) Kui komisjon analüüsib panga ümberkorraldamist praeguse kriisi olukorras, vaatleb ta abimeetmeid, mis parandavad panga kapitalipositsiooni. Likviidsusabi või -garantiide põhjalik uurimine väljaspool nende tavapärasest kaasaitamist ümberkorraldamisele ei vasta komisjoni otsustuspraktikale. Sellel taustal võib komisjon pidada Austria ja Saksamaa antud vastutus- ja likviidsusgarantiisid siseturuga kokkusobivaks.

⁽⁴⁷⁾ Vt näiteks komisjoni otsus 2010/395/EL, 15. detsember 2009, mis käsitleb riigiabi C 17/09 (ex N 265/09), mida Saksamaa annab ettevõtja Landesbank Baden-Württemberg ümberkorraldamiseks (ELT L 188, 21.7.2010, lk 1).

⁽⁴⁸⁾ Vt LBBW otsus, põhjendused 64 ja 65. Kehtivate õigusaktide kohaselt peab regulatiivselt ettenähtud omakapital koosnema vähemalt 50 % ulatuses esimese taseme omavahenditest. Teisisõnu vastavad omavahendid vastavad regulatiivsetele nõuetele, kui need koosnevad vähemalt 50 % ulatuses esimese taseme omavahenditest ja kuni 50 % ulatuses teise taseme omavahenditest. Kuna Euroopa Keskpanga 20. novembri 2008. aasta rekapitalizeerimismeetmeid käsitleva soovitusel kohaselt on esimese taseme omavahendite hinna ja teise taseme omavahendite hinna vahe 1,5 %, on teise taseme omavahendite tasu alandamine 150 baaspunkti võrra asjakohane. Kui kooskõlas rekapitalizeerimisteatise (komisjoni teatis – Finantsasutuste rekapitalizeerimine praeguses finantskriisis: piirdumine minimaalselt vajaliku abiga ja kaitsemeetmed põhjendamatute konkurentsimoontuste vastu, ELT C 10, 15.1.2009, lk 2) pidada 7 % asjakohaseks tasuks esimese taseme omavahendite eest ilma likviidsuse lisamiseta, siis tuleb teise taseme omavahendid hüvitada 5,5 % ga. Mõlema määra keskmine on 6,25 %.

⁽⁴⁹⁾ ELT C 195, 19.8.2009, lk 9.

Abi piiramine miinimumiga

- (157) Ümberkorraldamisteatise kohaselt peaks ümberkorraldusabi tagama, et pank saaks taastada oma elujõulisuse, kuid peab samal ajal olema piiratud nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajaliku miinimumiga. Algamisotsuse põhjenduses 99 märkis komisjon, et ümberkorralduskava ei sisaldanud kaugeleulatuvaid ettepanekuid abi piiramiseks miinimumiga.
- (158) Komisjon juhib tähelepanu sellele, et BayernLB sai kapitalisüstina 10 miljardit eurot, seega kõikidest Saksa liidumaade pankadest ilmselt suurima summa. 2011. aasta detsembri EBA stressitestis oli EBA esimese taseme omavahendite suhtarv BayernLB puhul 10 %. Stressitestis osalenud 13 Saksa finantseerimisasutuse seas oli BayernLB kapitalipositsiooni alusel neljandal kohal. Tema kapitalipositsioon oli parem kui kõikidel teistel riigiabi saanud Saksamaa pankadel⁽⁵⁰⁾ (välja arvatud HRE) ja tugevam kui teistel suurpankadel, kes ei olnud kapitalitoetust saanud (nt Deutsche Bank ja Helaba Landesbank Hessen-Thüringen). Kui osa kapitali tagasi ei makstaks, saaks BayernLB kasutada riigiabina antud ülejäävat kapitali selleks, et teiste pankade, eelkõige teiste liidumaade pankade kulul väljaspool oma varasemat geograafilist tegevuspiirkonda⁽⁵¹⁾ agressiivselt konkureerida. Kapitali piiramine on seetõttu vajalik, et piirata konkurentsimoonutusi.
- (159) Lisaks oleks BayernLB kaitstud konkurentsiturve eest, kui ta ei peaks kasutama oma kapitali ratsionaalsel viisil. Pank ei peaks sel juhul kasutama kapitali optimaalselt, mis põhjustaks pika aja jooksul keskmisest väiksema tasuvuse. Niisugust ülekapitaliseeritust saaks kasutada ettevaatamatust investeringutest põhjustatud kahjumi katmiseks ja selle tagajärjel ei kontrollitaks laenu riski tõhusalt. Sellisel viisil ei loodaks elujõulisuse taastamise tagamiseks õiget stiimulite struktuuri. Lisaks takistaks ülemäärane kapitaliseeritus pangal ka konkurentsivõimelise omakapitali tasuvuse saavutamist⁽⁵²⁾.
- (160) Nendele probleemidele vaatamata ei ole Saksamaa pakkunud lahendust, kuidas saaks üleliigse kapitali tagasi maksta.
- (161) Komisjon juhib siiski tähelepanu sellele, et kapitali suurendamine koosneb 7 miljardi euro suurusest kapitalisüstist ja 3 miljardi euro suurusest passiivsest osalusest. Passiivse osaluse puhul on tegemist tagasimakstava vahendiga. Lisaks anti see vahend panga käsutusse enne Basel III eeskirjade kokkuleppimist, nii et kohe pärast Basel III eeskirjade rakendamist ei käsitata seda enam EBA esimese taseme omavahenditena. Kuna vahendiga kaasneb 10 % kupong, muutub see keskmises ajaplaanis kalliks refinantseerimisallikaks ja piirab BayernLB võimalusi kasumi väljamaksmiseks, mis omakorda muudab panga uute rahastajate jaoks ebaatraktiivseks.
- (162) Lisaks tahab pank ümberkorralduskava alusel teenida kogu ümberkorraldusperioodi jooksul kasumit. Kasumit ei tohiks välja maksta, kuna BayernLB on ümberkorraldamisel. Kui võtta rööpselt arvesse ümberkorralduskavas ette nähtud riskipositsioonide lõpetamist, peaks panga kapitaliseeritus ja seega ka tema tagasimaksevõime igal aastal kasvama. Lisaks kohustus Saksamaa jätkama riskipositsioonide vähendamist, mis ületab ümberkorralduskavas ettenähtud ulatust, mille tulemusena vabaneks veel 10 % BayernLB kapitalist.
- (163) Seepärast palus komisjon esitada Saksamaal 3 miljardi euro suuruse passiivse osaluse tagasimaksekava, enne kui see ei täida alates 2018. aastast enam täielikult regulatiivselt aktsepteeritavatele esimese taseme omavahenditele esitatavaid nõudeid. Saksamaa edastas selle peale tabelis 10 – „Hüpoteetiline tagasimaksekava ilma BayernLabo laenude IFRSi kohasel hindamisel tekkiva lisakapitalita” – esitatud tagasimaksestsenariumi.
- (164) Komisjoni arvates on võimalik piirata abi vajaliku miinimumiga, makstes 3 miljardi euro suuruse passiivse osaluse tagasi tabelis 10 näidatud viisil. See tagasimaksmine on sobiv vahend, kui võtta arvesse esiteks panga prognoose ja teiseks uusimaid regulatiivseid nõudeid, mis (nagu tulevikus ka Basel III eeskirjad) näevad ette kapitalipositsiooni 9 % ületavate esimese taseme omavahenditega ja omakapitalireservi. Sellel põhjal ja tingimusel, et tagasimaksmine toimub vastavalt II lisale, on komisjon seisukohal, et ümberkorraldusabi on piiratud elujõulisuse taastamiseks vajaliku miinimumiga.

⁽⁵⁰⁾ Nt Commerzbank AG, Landesbank Baden-Württemberg (LBBW), HSH Nordbank AG ja NordLB.

⁽⁵¹⁾ Nii asutas BayernLB 2011. aastal filiaali Düsseldorfis.

⁽⁵²⁾ Tabelis 4 näidatud omakapitali tasuvus arvutati omavahendite 10 % suhtarvu alusel, mida siiski ei saavutata, kui BayernLB kapitali tagasi ei maksa. Seetõttu ei kajasta see ilma tagasimakseta saavutatava omakapitali tasuvuse suurust õigesti.

(165) Komisjon võtab teadmiseks, et tagasimaksekava põhineb eriti BayernLabo puhul teatud eeldustel, mis on seotud raamatupidamise ja pangandusjärelvalve poolse käsitusega, kuigi kohaldatava raamistiku suhtes valitseb teatud ebakindlus. Kui need eeldused muutuvad, peaks tagasimaksmine toimuma tabeli 11 alusel.

(166) Komisjon uurib panga elujõulisust tagasimaksekava ning panga ja tema aktsionäride omapanuse alusel.

Pikaajalise elujõulisuse taastamine

(167) Ümberkorralduskava hindamisel peab komisjon uurima, kas pank suudab taastada oma pikaajalise elujõulisuse ilma riigiabi (ümberkorraldamisteatise 2. jagu). Algamisotsuses väljendati selle suhtes kahtlust.

(168) Ümberkorraldamisteatise kohaselt on pikaajaline elujõulisus saavutatud, kui pank suudab omal jõul ja kooskõlas asjaomaste regulatiivsete kriteeriumidega konkureerida turul kapitali saamiseks. Selleks peab pank suutma katta kõik oma kulud ja tagada oma riskiprofiili arvestades omakapitali piisava tasuvuse. Pikaajalise elujõulisuse saavutamiseks on lisaks vajalik, et igasugune saadud riigiabi makstakse teatava aja jooksul tagasi, nagu nähti ette abi heakskiitmise ajal, või et selle eest makstakse tasu tavapärastel turutingimustel, tagades nii, et mis tahes täiendav riigiabi on tähtajaline. Elujõulisuse taastamine tuleks esiteks saavutada ettevõttesiseste meetmetega ja põhjendatud ümberkorralduskava alusel; teiseks tuleks kindlaks teha panga probleemide ja nõrkade külgede põhjused ja näidata, kuidas on võimalik need ümberkorraldamisega kõrvaldada. Edukas ümberkorraldamine nõuab eelkõige loobumist kõikidest tegevustest, milles võib keskmise pikkusega ajavahemikul püsida struktuurne puudujääk.

(169) Komisjon märgib, et see tingimus on täidetud, kuna ümberkorralduskavas on ette nähtud panga tegevuse mahu ja keerukuse märgatav vähendamine kapitaliturgudel ja tema tegevuse kokkutõmbamine välismaal, et tal oleks võimalik keskenduda oma põhipädevuse kohasele tegevusele eraklientide ja VKEde äripangana oma piirkondlikel koduturgudel.

(170) Ümberkorraldusteatise punkti 13 kohaselt peaks ümberkorralduskava põhinema eeldustel, mida on võrreldud sektori asjakohaste näitajatega, mida on kohandatud vastavalt praeguse kriisi tõttu finantsturgudel esilekerkinud uutele aspektidele, ja selles tuleks võtta arvesse piisavat stressitaset.

(171) Komisjon märgib, et BayernLB esitatud näitajaid on kohandatud rahvusvaheliste võrdlusnäitajatega. Makromajanduslikud prognoosid vastavad rahvusvaheliste institutsioonide omadele ja valuutaturgu puudutavad hinnangud tuleb liigitada konservatiivseks. Sellega seoses märgib komisjon, et BayernLB prognoosid EUR/USD vahetuskursi kohta 2016. aastal lähtuvad nõrgemast dollarist, kui ostujõu pariteedile vastaks, mis lubab jäeldada, et BayernLB on USA dollarites teenitava tulu konservatiivsel viisil eurodesse ümber arvestanud. EUR/USD suhteliselt kõrge vahetuskursi prognoosid kalduvad mõjutama prognoositud netotulu negatiivselt, sest BayernLB-l on rohkem USA dollarites nomineeritud varasid kui USA dollarites nomineeritud kohustusi⁽⁵³⁾. Dollari prognoositud tase euroga võrreldes on EUR/USD vahetuskursi praegusest tasemest ja forvardi kõvera tasemest madalam.

(172) BayernLB esitatud tundlikkusanalüüsi alusel (põhjendus 89) hakkaks panga kasum kasvama, kui prognooside aluseks võetaks tugevam dollar. Seda on võimalik selgitada asjaoluga, et BayernLB-l on rohkem USA dollarites nomineeritud varasid kui kohustusi ja seetõttu on tugevama dollari korral dollarites saadud netointressidele vastav summa eurodes suurem. Kuna BayernLB lähtub euroga võrreldes nõrgemast dollarist kui finantsturud, kelle ootused väljenduvad forvardi kõveras, võib eeldust pidada stressikindlaks.

(173) Komisjon märgib lisaks, et BayernLB on oma prognoose kohendanud, et võtta arvesse ettevõttega seotud mitme aspekti (Saksamaa töökohtu otsus, MKB Ungaris, valuutariski maandamise kulud, maksumäär) negatiivset mõju. See kinnitab, et panga finantsprognoosid on konservatiivsed ja võtavad stressi piisaval määral arvesse.

(174) 6. juunil 2012 edastatud finantsprognooside kohaselt taastatakse BayernLB elujõulisus samm-sammult tulude mõõduka suurendamise kaudu, millega kaasneb kulude alandamine. Prognoositud tulud vastavad minevikus saavutatud tasemele. Eelkõige vastab riskipositsioonidest saadav prognoositud tulu (riskiga kaalutud varade tulusus) BayernLBga võrreldavate krediitiasutuste prognoosidele. Tabelis 4 esitatud prognoosid jäävad

⁽⁵³⁾ Vt tabel 4.

allapoole 2009. ja 2010. aastal saavutatud taset ⁽⁵⁴⁾. Komisjon peab tuluprognose seetõttu ettevaatlikeks. Kõiki tulukomponente ja eelkõige komisjonitasudest saadavaid sissetulekuid prognoositakse kooskõlas minevikus saavutatud tasemega.

- (175) BayernLB lähtub sellest, et riskireservid laenutegevuses vähenevad, mis on kooskõlas eeldusega, et majanduskasv taastub keskmise aja jooksul. BayernLB prognoosib ümberkorraldusperioodil kulude vähenemist [15–30] %, mis viib lõpuks kulude ja tulude suhtarvuni [30–60] %. See vastab tasemele teistes pankades, kes on saanud riigiabi ⁽⁵⁵⁾. Komisjoni arvates on elujõulisuse taastamiseks vaja kulude ja tulude suhtarvu parandada. Võttes arvesse BayernLB ärimudelit, kus jaepanganduse jaoks filiaale ei peeta (sest need suurendavad üldjuhul jaepankade kulude ja tulude suhtarvu), ei saa kulude ja tulude suhtarvu ajaloolisi tasemeid jätkusuutlikuks pidada.
- (176) Kui vaadelda rahastamist, siis keskmises ajaplaanis seisab liidumaade pankade ees ülesanne asendada oma riigi garanteeritud ja garantii andja vastutusega kohustused. Need kujutavad endast kõnealuste pankade jaoks soodsat refinantseerimisallikat, mida ei ole võimalik samasuguste kuludega asendada. 2010. aasta lõpus oli BayernLB-l garantii andja vastutusega tasumata kohustusi kokku 58 miljardit eurot. Pääaegu kõikide nende kohustuste maksetähtaeg saabub 2015. aasta lõpus. Komisjon märgib, et läheneva maksetähtajaga garantii andja vastutusega kohustused on BayernLB 2011. aasta juunis prognoositud bilansimahu vähendamise kaudu 70 miljardi euro võrra enam kui kaetud.
- (177) Panga edasised vähendamispakkumised panid Saksamaa lubama, et bilansimahtu vähendatakse kokku ligikaudu 240 miljardi euroni. 2011. aasta juunis esitatud rahastamiskavas ilmnes hulk puudusi seoses teatud rahastamisallikate kättesaadavuse usutavusega. Esiteks lähtutakse kavas eeldusest, et suurklientide hoiused kasvavad [2–8] miljardi euro võrra, mis vastaks 2010. aastaga võrreldes [...] % kasvule. Teiseks peaks hoiukassade kaudu saadav hoiuse B rahastamine suurenema [1–5] miljardi euro võrra, mis tähendaks 2010. aastaga võrreldes [...] % kasvu. Neid kahtlusi võeti arvesse edasise vähendamise kaudu [3–10] miljardi euro võrra, mis on kavas saavutada lisavähendamisega rahastamismahukates ärivaldkondades (kinnisvara, ettevõtted ja projektirahastamine). BayernLB edastas veenva teabe olemasolevate alternatiivsete rahastamisallikate kohta, eelkõige seoses võimekusega emiteerida rohkem pandivõlakirju.
- (178) Lisaks hindab komisjon positiivselt seda, et vähenenud on sõltuvus tagamata rahastamisest rahaturul, nagu näitab tabel 6.
- (179) Ümberkorraldamisteatise punkti 13 kohaselt loetakse pikaajaline elujõulisus taastatuks, kui pank on võimeline oma riskiprofiili arvesse võttes tagama omakapitali piisava tasuvuse. Tagasimakseta ei suudaks pank omakapitali piisavat tasuvust tagada, et olla kapitaliturul konkurentsivõimeline. Pärast ümberkorraldamist suudaks pank omavahendite 10 % suhtarvust lähtudes tagada omakapitali tasuvuse [5–10] %. Omakapitali tasuvuse arvutus tabelis 4 põhineb siiski omavahendite 10 % suhtarvul, mille EBA tegi kindlaks 2011. aasta detsembrikuise stressitesti käigus, kui selgitati välja BayernLB EBA esimese taseme omavahendite suhtarv. Seda suhtarvu kasutas BayernLB oma prognoosides ka omakapitali tasuvuse kajastamiseks (vt tabel 4). Ilma tagasimakseta oleks omavahendite suhtarv olnud aga tunduvalt kõrgem (nagu on selgitatud põhjenduses 159, oleks BayernLB omavahendite suhtarv saanud lähtuvalt 10 %-lisest tasemest 2011. aasta detsembris jätkusuutliku kasumi prognoosi alusel kogu perioodi jooksul ainult tõusta, kui see kasum oleks jäetud välja maksmata), nii et omakapitali tasuvus jääks allapoole seda taset.
- (180) Saksamaa lubatud riskipositsioonide edasise vähendamise tulemusena summas 10 miljardit eurot ja II lisas sisalduva tagasimaksekava alusel on omakapitali tasuvus 2016. aastal jälle ligikaudu [7–12] %. Omakapitali tasuvuse selline paranemine on võimalik tulemust mittemõjutava viisi tõttu, mille abil on kavas saavutada riskipositsioonide edasine lõpetamine vastavalt Saksamaa lubadusele. Et selline tulemust mittemõjutav vähendamine on võimalik, tundub usutav mõlema näitliku stsenaariumi alusel, mida pank võiks rakendada.
- (181) Vähendamise saab piisava elujõulisuse kriteeriumi täita ainult juhul, kui vabanenud kapitali kasutatakse panga ülejääva kapitali tagasimaksmiseks. Ümberkorraldusperioodi lõpul saavutatud omakapitali tasuvus vastab BayernLBga võrreldavate krediitiasutuste prognoosidele ⁽⁵⁶⁾.

⁽⁵⁴⁾ Vt tabel 1.

⁽⁵⁵⁾ Vt näiteks otsus 2012/477/EL.

⁽⁵⁶⁾ Otsus 2010/395/EL, 15. detsember 2009, milles liikmesriik lubab, et pank seab eesmärgiks maksimaalselt 10–12-protsendilise omakapitali tasuvuse pärast maksude mahaarvamist; otsus 2012/477/EL, milles pank peab saavutama 2014. aastal omakapitali tasuvuse 6,9 %; komisjoni 25. juuli 2012. aasta otsus riigiabi SA.34381 (2012/N) kohta, NordLB, kus pank peab saavutama 2016. aastal omakapitali tasuvuse 7,3 %, seni avaldamata.

- (182) II lisas oleva tagasimaksekava alusel makstakse passiivsed osalused, mis oleksid panga elujõulisust kahjustanud, täielikult tagasi. Need passiivsed osalused tuleks hüvitada panga omakapitali tasuvust märkimisväärselt ületava määraga ja need ei täida Basel III eeskirjade alusel enam regulatiivselt nõutud esimese taseme omavahenditele esitatavaid nõudeid. Täielik tagasimaksmine saavutatakse esitatud ümberkorralduskava alusel, samal ajal kui panga kapitalipositsiooni hoitakse sobival tasemel.
- (183) Omakapitali tasuvuse suurust tuleb uurida panga riskiprofiili silmas pidades. BayernLB tegutses varem ka väljaspool Saksamaad. Eelkõige ettevõtjate ärivaldkonnas andis BayernLB laene äripartneritele, kellel puudus seos BayernLB klientidega koduturul, ja piisava tagatiseta projektidele. Projektirahastamisel keskenduti välismaistele projektidele, mille puhul oli ainukeseks maksegarantiiks oodatav tulevane rahavoog.
- (184) Saksamaa on lubanud rahvusvahelise tegevuse puhul nendes ärivaldkondades riskiga kaalutud varasid rangelt piirata. Lisaks on Saksamaa lubanud piirata panga äritegevuses selgete määratluste alusel oma koduturuga seotud klientidega, et vähendada laenuriske klientide suhtes, kelle puhul ei põhine kliendisuhe panga piirkondlikul ärimudelil. Panga äritegevuse ümberkujundamine viib suhtelise riskitaseme alanemiseni. Sellel taustal võib prognoositud ligikaudu [7–12] % suurust omakapitali tasuvust pidada vastuvõetavaks.
- (185) Ümberkorraldamisteatise punkti 13 kohaselt peab pank olema ümberkorraldamise lõpul piisavalt kapitaliseeritud. Praegune ja eeldatav omavahendite määr peaks seetõttu olema kooskõlas ettevaatliku hinnangu alusel kehtivate regulatiivsete eeskirjadega ⁽⁵⁷⁾. Komisjon on kindlaks teinud, et eeldusi võib pidada ettevaatlikeks ja need võtavad ümberkorraldamisteatise punkti 13 kohaselt stressi piisaval määral arvesse. Komisjoni palvel esitatud kapitaliprognosid põhinevad tagasimaksekaval, mis näitab, et praegune ja eeldatav omavahendite määr vastavad põhjenduses 79 nimetatud järelevalveasutuse nõuetele. Need täidavad seega kõige uuemad regulatiivsed nõuded, mis näevad ette kapitalipositsiooni üle 9 % EBA esimese taseme omavahenditega ja kapitalipuhvri. Sellega on tagatud ka Basel III eeskirjade järgimine.
- (186) Komisjon ei näe siiski vajadust rakendada ettevaatusabinõusid lisastressi vastu. Esiteks on EBA arvestanud oma arvutustes 9 % stressitesti jaoks ainult riigivõlakirjade stressiga, mis ei ole BayernLB juhtumi puhul oluline. Teiseks kohaldatai makro- ja individuaalseid stressitugeid EBA 2011. aasta juuni stressitestis ainult 5-protsendilisele EBA esimese taseme omavahendite suhtarvule. Komisjonil ei ole praegu tõendeid selle kohta, et EBA nõuaks nüüd stressitesti, mille puhul mõlema testi kontseptsioonid üksteisega kombineeritakse. Sellist kombinatsiooni ei ole nõutud ka teiste Saksa krediitiasutuste ümberkorraldamise hindamisel riigiabi seisukohast. Selle asemel kutsus BaFin krediitiasutusi vaid üles järgima 9-protsendilist EBA esimese taseme omavahendite suhtarvu ⁽⁵⁸⁾. Komisjonil on seetõttu võimalik lähtuda praegu ainult eeldatavalt nõutavast omavahendite määra, mis on kooskõlas 2011. aasta detsembri stressitestiga, ning lisaks põhjenduses 79 nimetatud täiendavast omakapitalireservist. Selle kasuks räägib ka asjaolu, et panga ja makromajandusliku keskkonna jaoks eriomaseid ettenähtavaid stressitugeid võeti arvesse juba plaanide koostamisel.
- (187) Komisjon tunnustab igal juhul finantsjärelevalve tähtsust. Seetõttu nõustub komisjon, et iga-aastaste osamaksete tagasimaksmise kohustus vastavalt II lisale eeldab järelevalveasutuse heakskiitu. Tagasimaksekavas ettenähtud osamaksete väljamaksmise tingimus on seega BaFin heakskiit. Kui BaFin keelab osamaksete tagasimaksmise või ei kiida seda heaks, on komisjon valmis pidama asjaomase summa vastavat tagasimaksekohustust edasilükatuks. Kui summa esmalt edasilükatud tagasimaksmist ei kiideta heaks ka järgmisel aastal või see keelatakse uuesti, on ümberkorralduskava ellurakendamine ohus, nii et Saksamaa peab esitama komisjonile muudetud ümberkorralduskava.
- (188) Asjaolu, et järelevalveasutus keelab tagasimakse või ei anna sellele heakskiitu, ei vabasta panka automaatselt tagasimaksekohustusest, vaid eeldab panga tegutsema asumist. Kui pank ei suuda järelevalveasutuste kõikide nõuete täitmisel kogu tagasimakset teha, tuleks riskiga kaalutud varade edasise vähendamise kaudu üldjuhul lisakapitali vabastada. Peale selle on iga viivituse jaoks põhimõtteliselt tarvilikud uued kompensatsioonimeetmed ⁽⁵⁹⁾. Komisjon jääb seetõttu põhimõtteliselt selle juurde, et Saksamaa täiendaks muudetud ümberkorralduskava uute kompensatsioonimeetmetega. See vastab II lisa punktile 4.

⁽⁵⁷⁾ Vt ümberkorraldamisteatise punkt 11.

⁽⁵⁸⁾ Otsus SA.34381 (2012/N).

⁽⁵⁹⁾ Vt komisjoni 30. märtsi 2012. aasta otsus riigiabi SA.34539 (2012/N) kohta, Commerzbank, seni avaldamata.

- (189) Siiski tuleb osutada sellele, et kui regulatiivsed omakapitalinõuded tõusevad tulevikus käesolevas otsuses ettenähtud tasemest oluliselt kõrgemale, peab komisjon – nagu on ette nähtud komisjoni teatise (mis käsitleb riigiabi eeskirjade kohaldamist alates 1. jaanuarist 2012 pankade kasuks finantskriisi kontekstis võetavate toetusmeetmete suhtes) ⁽⁶⁰⁾ punkti 14 kolmandas lauses – läbi viima proportsionaalse hindamise, mis võib muuta vajalikuks väikesemahulise edasise ümberkorraldamise.
- (190) Ümberkorraldamisteatise alusel tuleb ka uurida, kas ümberkorralduskavas käsitletakse äriühingu üldjuhtimise struktuuri olemasolevaid või võimalikke puudujääke. Komisjon märgib, et ümberkorralduskavas on ette nähtud panga õigusliku struktuuri ja äriühingu üldjuhtimise olulised muudatused, mis muudavad BayernLB aktsionäride võimaliku lubamatu mõjuavaldamise suhtes vähem vastuvõtlikuks ja võimaldavad ettevõtjat paremini kontrollida.
- (191) Võetavate meetmetega tagatakse, et BayernLB ei erineks põhikirja, sise-eeskirjade ja menetluste või oma põhikirja-järgsete organite ülesannete ja koosseisu poolest oma konkurentidest. On kehtestatud piisavalt ettevaatusabinõusid, mis takistavad äriotsuste vastuvõtmist muudel kui majanduslikel põhjustel. Lisaks parandatakse märgatavalt ettevõtja kontrollimise kvaliteeti. Üksikute organite (üldkoosolek, haldusnõukogu ja juhatus) ülesanded on nüüd selgemalt ja rangemalt üksteisest eraldatud ja sõltumatute ekspertide kaasamine ning iga haldusnõukogu liikme jaoks kohustusliku sobivuskontrolli juurutamine suurendavad haldusnõukogu professionaalsust.
- (192) Äriühingu üldjuhtimise raamistik on kokkusobiv eraettevõtjatele esitatavate nõuetega ja hõlmab Saksa äriühingu üldjuhtimise (vabatahtliku) koodeksi rakendamist.
- (193) Üldkoosolekul on tavapärasel üldkoosoleku volitused ilma muude mõjutusvõimalusteta. Kooskõlas äriühingu üldjuhtimise koodeksiga koosneb pool järelevalvenõukogust sõltumatutest ekspertidest. Saksamaa järelevalveasutuse BaFin kehtestatud kvalitatiivsed nõuded, mis tagavad ametisse nimetatud uute järelevalvenõukogu liikmete miinimumkvalifikatsiooni, tuleb esitada kõikidele järelevalvenõukogu liikmetele. Ümberkorraldusperioodil on järelevalvenõukogu esimees sõltumatu liige. Lisaks luuakse uurimis- ja riskikomisjon, mis töötavad kooskõlas äriühingu üldjuhtimise järeleproovitud meetoditega.
- (194) BayernLB ümberkorralduskava sobib seetõttu kokkuvõttes tema pikaajalise elujõulisuse taastamiseks.

Omapanus

- (195) Ümberkorraldamisteatise on ka ette nähtud, et pangad peaksid ümberkorraldamise rahastamiseks kasutama esmalt enda vahendeid, et abi oleks võimalik piirata miinimumiga, ja et ümberkorraldamisega seotud kulused ei tohiks kanda eranditult riik, vaid ka need, kes pank investeerisid. Algamisotsuses märkis komisjon, et omapanusena välja pakutud võõrandamise ulatus jäi ebamääraseks.
- (196) Saksamaa on vahepeal lubanud, et BayernLB võõrandab ümberkorraldusperioodi lõpuks [40–70] tütarettevõtjat/osalust. Pank on enamiku nendest tütarettevõtjatest/osalustest juba ära müünud ja arvestab sellega, et kogu võõrandamine on võimalik lõpule viia hiljemalt kuni [...]. Võõrandatavad finantsosalused, mis on loetletud I lisa punktis 11 ja III lisa, puudutavad muu hulgas LBS Bayernit, MKBd ja Banque LB Lux S.A.-d, mis kuuluvad BayernLB suurimate tütarettevõtjate hulka. Saadud tulu ja võimalikku kasumit kasutatakse ümberkorraldamiskulude katmiseks ja need aitavad kaasa sellele, et abi jääks piiratuks miinimumiga.
- (197) Et tagada panga osanike võimalikult suur osalemine asjakohase kapitalibaasi ülesehitamises ümberkorraldamiseperioodi jooksul, on Saksamaa lubanud, et pank jätab ümberkorraldamiseperioodi lõpuni või isegi pärast seda – kui liidumaa passiivne osalus ei ole selleks ajaks täielikult tagasi makstud – tegemata dividendimaksud ja kupongimaksud, kui ta ei ole selleks õiguslikult kohustatud. Sellega tagatakse kooskõlas ümberkorraldamisteatise punktiga 26, et BayernLB ei kasuta riigiabi omavahendite eest tasu maksmiseks, kui kasumit ei piisa selliste maksete tegemiseks. BayernLB-l aitab tagasimaksekavast kinni pidada ka pikendatud dividendide ja hübriidinstrumendite teenindamise keeld.

⁽⁶⁰⁾ Vt joonealune märkus 44.

- (198) Teine aspekt puudutab Sparkassenverbandi, kes oli küll BayernLB aktsionär, kuid ei osalenud 2008. aasta päästemeetmetes. Kuigi Sparkassenverbandi osalus on päästmisest kõrvalejäämise tõttu tuntavalt vähenenud, on ta vahepeal teatanud valmisolekust teha erinevaid lisamakseid.
- (199) Esiteks on hoiukassad (kellel on praegu üksikuid passiivseid osalusi, nagu põhjenduses 76 selgitatud) teatanud valmisolekust võtta need passiivsed osalused kogusummas ligikaudu [770–810] miljonit eurot [...] tagasi, et parandada panga kapitali kvaliteeti ja tagada, et nende eraldatud kapitali tunnustataks ka edaspidi EBA esimese taseme omavahenditena. Vastutasuna annab Sparkassenverband uuesti [810–840] miljonit eurot omakapitalina ja suurendab seega oma osalust BayernLBs ⁽⁶¹⁾. Sel viisil kaotavad hoiukassad õiguse kindlamatele intressimaksetele, saamata (dividendide keelu tõttu) keskmise aja jooksul asjakohaseid dividendimakseid.
- (200) Teiseks on Sparkassenverband teatanud valmisolekust omandada LBS 2012. aasta lõpuks õiglase hinnaga 818,3 miljonit eurot. Hinna kindlaksmääramisel ei arvestanud Sparkassenverband allahindlust, vaatamata asjaolule, et hoiukassad on LBSi toodete tähtsaim müügikanal. Erainvestor oleks seda võib-olla teinud.
- (201) Sparkassenverbandi osalus, mida vähendati esmalt 6 protsendini, kasvab kõikide nende meetmete tulemusena märkimisväärselt, nii et see võib ulatuda 25 protsendini.
- (202) Lõpuks tuleb juhtida tähelepanu sellele, et Saksamaa saab täielikult tagasi BayernLB eelise, mis tuleneb varadele antud garantiist (riskikaitse), kui see ületab tegeliku majandusliku väärtuse. Panga ja tema aktsionäride osalust kuludes võib seetõttu pidada asjakohaseks ja algatamisotsuses selle suhtes avaldatud kahtlused kõrvaldatuks.

Konkurentsimoanutusi piiravad meetmed

- (203) Lõpuks nõutakse ümberkorraldamisteatises, et ümberkorralduskava sisaldaks konkurentsimoanutuste piiramise meetmeid. Need meetmed peaksid lähtuma konkurentsimoanutustest neljel turgudel, kus abi saav pank pärast ümberkorraldamist tegutsema hakkab. Meetmete iseloom ja laad sõltuvad kahest kriteeriumist: esiteks abi suurusest ning selle andmise tingimustest ning teiseks nende turgude iseloomust, kus abi saav pank tegutsema hakkab. Lisaks peab komisjon arvesse võtma abi saava panga omanuse suurust ja kulude jagamist ümberkorraldamisperioodil.
- (204) Algatamisotsuses pidas komisjon konkurentsimoanutuste piiramiseks välja pakutud meetmeid ebapiisavaks. Ajakohastatud ümberkorralduskavas on ette nähtud konkurentsimoanutusi piiravad lisameetmed.
- (205) Abisumma kujutab endast käesoleva juhtumi puhul ligikaudu 15,8 miljardit eurot kapitalitoetust ja see koosneb rekaptaliseerimisest summas 10 miljardit eurot, riskikaitsest 4,8 miljardit eurot ja BayernLabo kapitali üleandmisest BayernLB-le summas 1 miljardit eurot. See summa ei hõlma SoFFini vastutusgarantiisid summas ligikaudu 15 miljardit eurot (millest kasutati 5 miljardit eurot) ⁽⁶²⁾ ega Austria garantiisid 2,638 miljardile eurole, mida BayernLB oli valmis HGAAAs jätkuvalt rahastamisvahenditena kasutada andma. Abisumma 15,8 miljardit eurot vastab 8 %-le riskiga kaalutud varadest (198 miljardi euro eest riskipositsioone 2008. aastal) pärast võetud meetmeid. See summa suureneb veelgi, kui võtta arvesse garantiid summas 2,638 miljardit eurot, mille pank sai Austrialt, ja SoFFini vastutusgarantiisid summas 15 miljardit eurot (millest kasutati 5 miljardit eurot). Abi saavale pangale antud abisumma on seega väga suur. Seega on vajalikud ulatuslikud meetmed võimalike konkurentsimoanutuste piiramiseks, isegi kui võtta arvesse abi piisavat omanust ning abi saava panga ja tema aktsionäride osalemist kulude jagamises ümberkorraldamisperioodil.
- (206) Uues ümberkorralduskavas on seetõttu ette nähtud bilansimahu palju jõulisem vähendamine kui esialgses ümberkorralduskavas. BayernLB vähendab oma bilansimahtu varade alusel 2008. aasta lõpust 51 % võrra 421,7 miljardilt eurolt 206 miljardi euroni (239,4 miljardit eurot 2015. aastal).
- (207) Sel eesmärgil on BayernLB valmis võõrandama suure arvu kodu- ja välismaiseid tütarettevõtjaid/osalusi ja vähendama tuntavalt oma osaluste portfelli. Võõrandamine peab olema lõpetatud kuni [...] või tuleb asjaomaste tütarettevõtjate/osalustega seotud uued tehingud pärast [...] peatada. Tabelis 12 on ülevaade kõige suuremate osaluste võõrandamisest.

⁽⁶¹⁾ Teise võimalusena saab passiivsed osalused ka omakapitaliks ümber kujundada, ilma et kapital esmalt tagasi makstaks ja seejärel jälle lisataks.

⁽⁶²⁾ Vt põhjendus 44.

Tabel 12

Oluliste osaluste võõrandamine

Nimi	Bilansimaht miljardites eurodes (*)	Riskiga kaalutud varad miljardites eurodes (*)
HGAA	44,6	[30–35]
MKB	10,8	[7–10]
SaarLB	20,6	[6–9]
LB(Suisse)	1,2	[0–1]
LB Lux	11,8	[4–7]
LBS	[8–12]	[2–5]
GBWAG	2,1	[0–2]

(*) Väärtuste aluseks on 2008. aasta.

- (208) Eelkirjeldatud võõrandamine hõlmab panga kõiki rahvusvahelisi krediidasutusi. HGAA võõrandamine, mis näis vajavat ümberkorraldusabi juba 2008. aastal, on aidanud BayernLB elujõulisust taastada. Aga isegi kui jätta HGAA konkurentsimoонutuste piiramise meetmete ulatuse hindamisel kõrvale, moodustab bilansimahu vähendamine ikka veel 45 % (421,7 miljardit eurot – 44,6 miljardit eurot = 377,4 miljardit eurot) võrreldes 206 miljardi euroga.
- (209) Lisaks vähendab BayernLB oma rahvusvaheliste filiaalide ja esinduste arvu seitsme võrra ja kahandab märgatavalt järelejäävate filiaalide suurust Londonis, Pariisis, New Yorgis ja Milanos.
- (210) Võttes arvesse saadud suure abisumma põhjustatud konkurentsimoонutusi, peab komisjon panga bilansisumma vähendamist rohkem kui poole võrra kokkuvõttes piisavaks. Selline vähendamine vastab komisjoni otsustuspraktikale teiste liidumaade pankade puhul ⁽⁶³⁾.
- (211) Lisaks nendele ulatuslikele struktuursetele meetmetele on BayernLB nõustunud ka mõne toimimispiiranguga. Pank on kohustunud järgima ümberkorraldamisperioodil personalile makstavate (fikseeritud ja muutuvate) tasude ülempiiri 500 000 eurot, ülevõtmiskeeldu ja dividendikeeldu. Personalitasude piirangud pikenevad automaatselt (isegi kui see toimub palga ülempiiriga võrreldes väiksemas ulatuses), kuni passiivsed osalused on täies ulatuses tagasi makstud ja tagasinõue lõpetatud, mis ei juhtu tõenäoliselt mitte enne 2019. aastat. Nende meetmetega luuakse tagasimaksmise jaoks stiimulite struktuur ja takistatakse pangal konkureerivate ettevõtete ülevõtmist, et välistada BayernLB kunstliku kasvu rahastamist toetuse kaudu.
- (212) Lisaks piirab BayernLB I lisa alusel suuresti järelejääva rahvusvahelise äritegevuse ulatust ja absoluutmahtu ettevõtjate, projektirahastamise ja kinnisvara valdkondades. Seeläbi avanevad BayernLB põhiturgudel võimalused teiste turuosaliste jaoks.
- (213) Veel on Saksamaa lubanud, et BayernLB tõmbub tagasi sellistest ärivaldkondadest nagu laevade ja lennukite rahastamine. Lõpetatakse ka riigiasutuste rahastamine väljaspool Baierit.
- (214) Võttes arvesse kõnealuste erinevate meetmete kombineerimist ja eeltoodud järeldust, et omapanus ja kulude jagamine on asjakohane, on komisjon seisukohal, et on võetud piisavalt ennetavaid meetmeid võimalike konkurentsimoонutuste piiramiseks, vaatamata BayernLB-le antud suurele abisummale.

Rakendamine ja kontroll

- (215) Ümberkorraldamisteatise 5. jao kohaselt tuleb esitada korrapäraselt aruandeid, et komisjon saaks kontrollida, kas ümberkorralduskava rakendatakse nõuetekohaselt. Esimene aruanne tuleb esitada hiljemalt kuus kuud pärast ümberkorralduskava heakskiitmist. Sel eesmärgil peab Saksamaa määrama ametisse järelevalve eest vastutava usaldusisiku ja esitama kaks korda aastas järelevalvearuande.

⁽⁶³⁾ Otsus 2012/477/EL, milles ei tehtud täielikku tagasinõuet, vaid vähendati bilansimahtu 60 % võrra.

- (216) Üksikud tagasimaksed eeldavad Saksamaa järelevalveasutuse BaFin nõusolekut. Kui pank ei saavuta tagasimaksekavas kindlaksmääratud eesmärke, peaks Saksamaa esitama komisjonile kooskõlas II lisa punktiga 4 muudetud ümberkorralduskava. Sellise uue teate puhul on põhimõtteliselt nõutavad konkurentsimoонutuste piiramise lisameetmed.
- (217) Komisjon tunnustab, et vastavalt I lisa punktile 33 on riskipositsioonide edasise vähendamise eesmärk tagada, et BayernLB suudab 2017. aastal passiivsete osaluste järelejääva osa tagasi maksta. Komisjon tugines hindamisel riskipositsioonide vähendamisele, mida lubati üksikutes segmentides I lisa punktis 33 näidatud vahemikes, ja selle sekundaarsele mõjule ärivaldkondade kaupa. Kui BayernLB teeb kava rakendamisel uusi regulatiivseid või makromajanduslikke arengusuundumusi silmas pidades kindlaks optimeerimisvõimalused, mis näidatud vahemikke mõjutavad, peaks Saksamaa komisjonile nendest kõrvalekalletest teatama, välja arvatud juhul, kui segmendiga seotud vähendamisel tekkiva kõrvalekalde mõju ei ületa 2017. aastal [10–15] %, vähendamine kokku jääb I lisa punktis 33 kindlaksmääratud kogumahu piiresse ega puuduta ümberkorralduskavas kirjeldatud BayernLB elujõulisust. Uue teate puhul kontrollib komisjon, kas muudatused aitavad kapitalinõudeid vähendavat mõju suurendada, leevendavad samal ajal ebasoodsat sekundaarset mõju ega kahjusta seetõttu panga elujõulisust.

Järeldus ümberkorraldamise kohta

- (218) Võttes arvesse panga prognoose ja uusimaid regulatiivseid nõudeid, mis näevad ette 9 % esimese taseme omavahendeid ületava kapitalipositsiooni ja omakapitalireservi, ning Basel III eeskirju, on ümberkorraldusmeetmed, sealhulgas Saksamaa lubadused BayernLB pikaajalise elujõulisuse taastamiseks sobivad ja need tasakaalustavad abimeetmete põhjustatud konkurentsimoонutusi. Tingimusel, et osa abimeetmetest makstakse tagasi ja tehakse tagasinõue, tagab ümberkorralduskava ka selle, et abi on piiratud vajaliku miinimumiga ja pank annab piisava omanuse. Juhul kui tagasimaksekohustus täidetakse II lisa kohaselt, võib ümberkorraldusabi pidada seetõttu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktile b siseturuga kokkusobivaks.

6. SPARKASSENVERBANDI EELIS

- (219) Kõrvale on jäetud ka komisjoni kahtlused, et Sparkassenverband ei osale piisaval määral kulude jagamises ja on päästemeetmest kasu saanud. Algamisotsuses märkis komisjon, et ametliku uurimismenetluse käigus uurib ta võib-olla BayernLB hindamise ja seega Sparkassenverbandi järelejäävate osade arvutamise õigsust. Seejärel saatis komisjon Saksamaale teabenõude Sparkassenverbandi panuse kohta päästmisesse. Hoiukassade passiivsete osaluste ümberkujundamise ja järgnenud Sparkassenverbandi kapitalisüsti tulemusena, mille osakaal seeläbi suureneb, saavutati vahepeal asjakohane kulude jagamine. Panga hindamisel, mis oli 2008. aastal aktsiate eraldamise alus, ei tuvastanud komisjon rikkumisi. Seetõttu puudub põhjus Sparkassenverbandi hõlmavate sellekohaste kahtluste põhjalikumaks uurimiseks.

JÄRELDUSED

- (220) Võttes arvesse Saksamaa lubadusi seoses ümberkorraldamise ja II lisa kehtestatud kohustustega abimeetmete osalise tagasimaksmise ja tagasinõude kohta, teeb komisjon järelduse, et riskikaitse on kooskõlas langenud väärtusega varade teatise 5. jaoga, et ümberkorraldusabi on piiratud vajaliku miinimumiga ja konkurentsimoонutustega tegeletakse piisavalt ning et esitatud ümberkorralduskava sobib BayernLB pikaajalise elujõulisuse taastamiseks. Ümberkorraldusabi tuleks seetõttu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktile b pidada siseturuga kokkusobivaks,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE.

Artikkel 1

25. juuli 2012. aasta otsus riigiabi SA.28487 (C 16/09 ex N 254/09) kohta, mida Saksamaa ja Austria andsid Bayerische Landesbankile, tühistatakse.

Artikkel 2

1. Järgmised meetmed kujutavad endast riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses:
 - a) Bayerische Landesbanki rekapiitalseerimine summas 10 miljardit eurot Baieri liidumaa poolt,
 - b) Baieri liidumaalt Bayerische Landesbankile riskikaitkena antud teise järjekoha kahju garantii summas 4,8 miljardit eurot,
 - c) Saksamaalt Bayerische Landesbankile antud vastutusgarantiid summas 15 miljardit eurot,
 - d) Austrialt Bayerische Landesbankile seoses rahastamisega antud garantii summas 2,638 miljardit eurot ja
 - e) Baieri liidumaa Bayerische Landesbodenkreditanstaltis hoitava kapitali üleandmine Bayerische Landesbankile summas 1 miljard eurot.
2. Lõikes 1 loetletud riigiabi on I ja III lisas antud lubadusi ja II lisas esitatud kohustusi silmas pidades siseturuga kokkusobiv.

Artikkel 3

Saksamaa tagab 6. juunil 2012 esitatud ja 12. juunil 2012 täiendatud ümberkorralduskava, I ja III lisas antud lubaduste ja II lisas esitatud kohustuste täieliku täitmise vastavalt nimetatud lisades kindlaksmääratud ajakavale.

Artikkel 4

Saksamaa teatab komisjonile kahe kuu jooksul alates käesoleva otsuse teatavakstegemisest, millised meetmed käesoleva otsuse täitmiseks võeti.

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud Saksamaa Liitvabariigile ja Austria Vabariigile.

Brüssel, 5. veebruar 2013

Komisjoni nimel
asepresident
Joaquín ALMUNIA

I LISA

A. ÜLDISED LUBADUSED

1. **[Ümberkorraldusetapp]** Ümberkorraldusetapp lõpeb 31. detsembril 2015. Alljärgnevat lubadusi kohaldatakse ümberkorraldusetapil, kui asjaomasest lubadusest ei tulene teisiti. Kui II lisa punktide 2 ja 3 kohane tagasimakse tehakse alles pärast seda kuupäeva, kehtivad I lisa punktid 4, 6–8, 18–22, 24, 25, 27 ja 28 edasi nii kaua, kuni pank on oma maksekohustused täielikult täitnud, kõige kauem aga siiski 31. detsembrini 2018.
2. **[Usaldusisik]** Käesolevasse lubaduste loendisse koondatud kõikide lubaduste ja kohustuste täieliku ja korrektse täitmise üle teostab jooksvalt ja täies mahus järelevalvet ja üksikasjalikku kontrolli piisavalt kvalifitseeritud ja BayernLBst sõltumatu järelevalve eest vastutav usaldusisik (*monitoring trustee*). Järelevalve eest vastutava usaldusisiku ametisse määramine ja ülesanded on reguleeritud eraldi kokkuleppega.
3. **[Põhitegevus ja restruktureerimisüksus]** BayernLB on loonud sisemise restruktureerimisüksuse, mis tegeleb esiteks enda vastutusel teatud lõpetamisele kuuluvate portfelliga ja teiseks jälgib kogu kontserni ulatuses ärisegmentide ja tütarettevõtjate edasisi lõpetamise meetmeid. Sisemine restruktureerimisüksus on funktsionaalselt ja organisatsiooniliselt põhivõime ja tütarettevõtjate/osaluste jätkatavatest ärivaldkondadest (edaspidi koos: põhitegevus) eraldatud ja seda näidatakse eraldi segmendina.

B. BILANSIMAHU VÄHENDAMINE/ÄRITEGEVUSE PIIRAMINE

4. **[Kontserni bilansimahu vähendamine]** BayernLB kohustub vähendama bilansiliste varade mahtu välismaiste filiaalide sulgemise, osaluste võõrandamise ja äritegevuse piiramise kaudu 31. detsembriks 2015 kokku ligikaudu 239,4⁽¹⁾ miljardi euronit⁽²⁾. Järelevalve sujuvaks tagamiseks jäetakse EUR/USD vahetuskursi muutumine seejuures nii kaua tähelepanuta, kuni see ei lange allapoole järgmisi kursse: 2012. aastal [1,05–1,25], 2013. aastal [1,05–1,25], 2014. aastal [1,05–1,25] ja 2015. aastal [1,05–1,25]⁽³⁾. Nimetatud EUR/USD vahetuskursidest allapoole langemisel võib pank pärast järelevalve eest vastutava usaldusisiku teavitamist eesmärgiks seatud bilansisummat kohandada nii, et vahetuskursi langemisel võetakse vahesummat täies ulatuses planeeritud kursiga arvesse, kui komisjon ei esita kohandamise kohta kirjalikult põhjendatud vastuväidet.
5. **[Restruktureerimisüksuse bilansimahu vähendamine]** Restruktureerimisüksuse bilansiliste varade mahtu vähendatakse 31. detsembriks 2015 ligikaudu [7,5–10] miljardi euronit. Kui EUR/USD vahetuskursi muutumise tagajärjel ületatakse nimetatud summat võrreldes punkti 4 teises lauses planeerituga, ei mõjuta see punkti 4 asjaomaseid kehtivaid tingimusi.
6. **[Äritegevuse piiramine – põhitegevus]** Allpool esitatud ärivaldkondade põhitegevuses järgitakse järgmisi piiranguid eesmärgiga tagada, et äritegevus toimub ainult seoses Saksamaaga. Seos Saksamaaga tähendab siinkohal, et i) kliendi või tema ematettevõtja või olulise tütarettevõtja asukoht on Saksamaal; ii) tegemist on kaubanduse rahastamise või eksporditehingutega seotud rahastamisega [...] riskikindlustust kaasates [...] (nt ekspordikrediidi-agentuur) ja rahastatav klient on Saksamaaga seotud kliendi ostja (*offtaker*) vastavalt alapunktile i; või iii) rahastatav projektirahastamine toimub Saksamaal või projektis osaleb üks või mitu Saksamaaga seotud klienti vastavalt alapunktile i kas toodetavate kaupade või toorainete ostjatena (*offtaker*) või kasutajatena ostu- või kasutuslepingute alusel või neil on vähemalt [15–50] % osalus projektiettevõttes või nad teostavad projekti jaoks üle [30–70] % rahastatavatest tarnetest; või iv) rahvusvahelises kinnisvaraäris on kliendil portfellis olulisi Saksa varasid.
 - a) **[Projektirahastamine]** BayernLB tagab, et projektirahastamise riskivarad (**riskiga kaalutud varad**)⁽⁴⁾ ei ületa põhitegevusvaldkonna tegevusi, st eriotstarbeliste üksuste rahastamist, mille puhul lähtutakse laenude kvaliteedi puhul eriotstarbelise üksuse/investeeringu rahavoogudel põhinevast maksevõimest, alates [hetkest, mil lubadust täitma hakatakse, st 25. septembrist 2012] kooskõlas muudetud ümberkorralduskavaga [3–4] miljardi euro piiari.

⁽¹⁾ 2008. aasta väärtuste alusel vastab see bilansimahu vähendamisele ligikaudu 206 miljardi euronit.

⁽²⁾ Kui selle punkti piirang peaks punkti 1 kohaselt kehtima 2015. aastast kauem, indekseeritakse [...] väärtust sihtbilansimahu suhtes igal aastal [...].

⁽³⁾ BayernLB kavade aluseks on järgmised EUR/USD vahetuskursid: 2012. aastal [1,10–1,60], 2013. aastal [1,10–1,60], 2014. aastal [1,10–1,60] ja 2015. aastal [1,10–1,60]. Andmeid EUR/USD vahetuskursi kohta täiendatakse vajaduse korral pärast 2015. aastat panga sellel ajal kehtivate kavade alusel.

⁽⁴⁾ Riskiga kaalutud vahendeid mõistetakse punkti 6 alapunktides a–c läbivalt riskivaradena, mis kujutavad endast riskipositsioonide komponenti, kuid arvesse ei võeta tegevusriskide positsioone, tururiskipositsioone ning riskiga kaalutud vahendite ekvivalenti või kliendi jaoks riskide maandamisest tulenevat krediidiväärtuse korrigeerimist.

- b) [**Rahvusvaheline kinnisvara**] BayernLB tagab, et rahvusvaheliste kinnisvaratehingute riskiga kaalutud varad välisfiliaalides ei ületa põhitegevusvaldkonnas (tehingud rahvusvaheliste kinnisvaraklientidega, st Saksamaaga seotud rahastamine vastavalt punkti 6 alapunktide i ja iv määratlusele turul tavapärase ärikinnisvaratehingute, k.a eriotstarbeliste varakogumite struktureerimise raames) alates [hetkest, mil lubadust täitma hakatakse, st 25. septembrist 2012] kooskõlas muudetud ümberkorralduskavaga [0,5–1] miljardi euro piiri.
- c) [**Korporatiivpangandus**] BayernLB tagab, et riskiga kaalutud varad korporatiivpanganduse valdkonnas (ettevõtjate rahastamine suurklientide valdkonnas) ei ületa põhitegevusvaldkonnas alates [hetkest, mil lubadust täitma hakatakse, st 25. septembrist 2012] kooskõlas muudetud ümberkorralduskavaga [9–12] miljardi euro piiri.

BayernLB ei teosta ühtegi tehingut alapunktides a, b ja c nimetatud ärivaldkondades nimetatud riskiga kaalutud varade piiridest kõrvalehoidmiseks teistes ärivaldkondades. Kahtluse korral juhendatakse eelnimetatud ärivaldkondade ja edastatud planeeritud andmete liigitamisel ümberkorralduskavast ⁽¹⁾.

7. [**Ületamine**] Seoses punkti 6 alapunktides a–c nimetatud riskiga kaalutud varade piiridega

- a) jäetakse EUR/USD vahetuskursi muutumine punktis 4 planeerituga võrreldes nii kaua tähelepanuta, kuni see ei lange allapoole järgmisi kurse: 2012. aastal [1,05–1,25], 2013. aastal [1,05–1,25], 2014. aastal [1,05–1,25] ja 2015. aastal [1,05–1,25] ⁽²⁾. Nimetatud EUR/USD vahetuskurssidest allapoole langemisel võib pank pärast järelevalve eest vastutava usaldusisiku teavitamist riskiga kaalutud varade piire kohandada nii, et vahetuskursi langemisel võetakse täies ulatuses arvesse vahesummat võrreldes punkti 6 alapunktides a–c nimetatud riskiga kaalutud varade piiridega. Komisjon võib esitada kohandamise suhtes kirjalikult põhjendatud vastuväite;
- b) on riskiga kaalutud varade suurenemine riskiga kaalutud varade arvutamisel esitatavate regulatiivsete nõuete, riiklike või rahvusvaheliste raamatupidamiseskirjade muutumise tagajärjel õigusliku hetkeolukorraga võrreldes ebaoluline, kui komisjon ei esita selle kohta pärast konsulteerimist vastuväidet.

8. [**Äritegevusest loobumine**] – Järgmisi valdkondi ei loeta enam põhitegevuse hulka ja need lõpetatakse:

- a) varaga tagatud väärtpaberid;

Investeeringuid ei tehta seeriatesse jaotatud varaga tagatud väärtpaberitesse või seeriatesse jaotatud laenudesse, mille aluseks on mitmest nõudest koosnev kogum või millel on nende struktuuri alusel riskitehniline võimendus (*leverage*). Jätakuvalt jäävad lubatuks finantseeringute ise väärtpaberistamine panga huvides refinantseerimise ja/või bilansihalduse eesmärgil ning põhiklientide seeriatesse mittejaotatud nõueteportfellide rahastamine tehinguga seotud väärtpaberistamisplatvormide kaudu.

- b) tehinguga seotud tagatud laenuandmine/omandamise rahastamine, kui puudub seos Saksamaaga;

Pank ei osale enam tehinguga seotud tagatud laenuandmises või omandamise rahastamises, kui puudub seos Saksamaaga, st ettevõtjate välisrahastusega omandamises, kaasates suure osa väliskapitali ostuhinna tasumiseks, mis on tagatud eranditult või ülekaalukalt eriotstarbelise ühingu ja selle varade kaudu.

- c) laevade ja lennukite rahastamine;

Pank ei paku enam tulevikus objektiga seotud rahastamist laevade ja lennukite puhul, st selliste objektide omandamise rahastamist, kus peamiseks tagatiseks on omandatud laev või lennuk. Lõpetamine ei puuduta 100 % ekspordikrediitiasutuse abil kaetud lennukirahastamist, mille puhul lähtutakse ainult ekspordikrediidikindlustusest, mitte aluseks olevast varast (puhas ekspordirahastamistehing).

⁽¹⁾ Kui punktis 6 nimetatud riskiga kaalutud vahendite piirangud peaksid punkti kohaselt 1 kehtima 2015. aastast kauem, indekseeritakse [...] punkti 6 alapunktides a–c näidatud riskiga kaalutud vahendite piire igal aastal [...].

⁽²⁾ BayernLB kavade aluseks on järgmised EUR/USD vahetuskurssid: 2012. aastal [1,10–1,60], 2013. aastal [1,10–1,60], 2014. aastal [1,10–1,60] ja 2015. aastal [1,10–1,60]. Andmeid EUR/USD vahetuskursi kohta täiendatakse vajaduse korral pärast 2015. aastat panga sellel ajal kehtivate kavade alusel.

d) põhipanga tehingud riigiasutustega väljaspool Baierit.

BayernLB lõpetab uued laenu tehingud linnade, valdade ja liitvaldadega väljaspool Baierit. Erandiks on likviidsuse juhtimise meetmed. Avaliku ja erasektori partnerlus, projekti- ja ekspordirahastamine Saksamaaga seotud klientide huvides riigiasutuste kui ostjatega (*offtaker*) on jätkuvalt lubatud.

C. TEGEVUSKOHTADE SULGEMINE/OSALUSTE MÜÜK

9. **[Tegevuskohad]** Järgmised BayernLB filiaalide või esindustena asutatud tegevuskohad on allpool nimetatud ajaks juba suletud:

Tegevuskoht	Sulgemisaeg
Peking	2009
Tokyo	2009
Montreal	2009
Mumbay	2009
Kiiev	2010
Hongkong	2010
Shanghai	2010

10. Olemasolev tegevus, mis ei olnud punktis 9 nimetatud tegevuskohtade sulgemise hetkeks veel lõpetatud, anti üle või toimub nüüdsest alates vastavalt aluseks oleva tehingu tähtajale. Uusi tehinguid ei tehta.

11. **[Osaluste müük]** BayernLB võõrandab järgnevalt ja III lisas nimetatud osalused nimetatud ajal (*signing*) parimal võimalikul viisil ja täielikult või on osaluse nimetatud ajaks juba võõrandanud.

Nimi	Koht	Osalus (%)	Bilanss/riskiga kaalutud varad (!)	Sihtaeg
Banque LB Lux S.A.	Luxembourg	100 ⁽²⁾	6 441,3/[...]	[...]
DKB Immobilien AG	Berliin	100		2012 ⁽³⁾
KGE Kommunalgrund ⁽⁴⁾	München	100		[...]
Stadtwerke Cottbus GmbH	Cottbus	74,9		[...]
[...]	[...]	[...]		[...]
GBW AG ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾	München	91,93		[...]
Landesbank Saar	Saarbrücken	75	[...] ⁽⁷⁾	2010 ⁽⁸⁾
LB(Swiss) Privatbank AG	Zürich	50		2009
MKB Bank Zrt (kontsern)	Budapest	89,89	9 360,9/[...]	[...]
DekaBank	Frankfurt/Main	3,09		2011
Deutsche Lufthansa AG	Köln	1,98		2013

Nimi	Koht	Osalus (%)	Bilanss/riskiga kaalutud varad ⁽¹⁾	Sihtaeg
KGAL GmbH & Co. KG	Grünwald	30 ⁽⁹⁾		[...]
LBS Bayern ⁽¹⁰⁾	München	100	[...]/[...]	2012

⁽¹⁾ Tegelikud väärtused 31. detsembri 2011. aasta seisuga.

⁽²⁾ Banque LB Lux S.A. võõrandamise ettevalmistamiseks omandas BayernLB Helaba 25 % osa selles osaluses ja võõrandas vastutasuks oma osa LB (Swiss) Privatbank AGs Helabale, kellele kuulub juba ülejäänud 50 % selles osaluses. Sellekohane ostuleping allkirjastati 23. oktoobril 2009; 21. detsembril 2009 viidi tehing lõpuni.

⁽³⁾ Lõpuni viimine 27. märtsil 2012.

⁽⁴⁾ Osalus ei ole konsolideeritud.

⁽⁵⁾ Selle osaluse ostjat võib kohustada siduvalt järgima ja alles hoidma GBW kontserni kehtivaid sotsiaalsuuniseid ja sotsiaalseid lisandõudeid, mida on võrreldavates tehingutes kohaldatud.

⁽⁶⁾ Vastavalt komisjoni nõudele võõrandatakse GBW AG osad konkurentsipõhimõtetest lähtuva pakkumismenetluse raames. Liiduvallitsus võtab teadmiseks, et Baieri liidumaa poolne omandamine pakkumismenetluse kaudu võib kaasa tuua täiendava abi olemasolu uurimise.

⁽⁷⁾ Osaluse arvestuslik väärtus 12/2011.

⁽⁸⁾ 22. juunil 2010 võõrandas BayernLB 25,2 % suuruse osa SaarLB osakapitalis Saarlandile, nii et SaarLB ei ole enam vastavalt HGB § 271 lõikele 2 BayernLBga seotud ettevõtja. [...].

⁽⁹⁾ Kaasa arvatud KGAL Verwaltungs-GmbH kaudu omatavad osad.

⁽¹⁰⁾ Ei ole osalus tehnilises mõttes.

12. Kui osalustel on BayernLB poolne välisrahastus (*intra-group funding*), mille tähtaeg ületab näidatud müügikuupäeva, võib nende osaluste müügi [...], hiljemalt kuni [...] ⁽¹⁾ edasi lükata, kui BayernLB-l ei ole võimalik neid osalusi koos vastava välisrahastusega loovutada või saavutada tasumata välisrahastuse tagamine muul viisil.
13. BayernLB võib loetletud osaluste müügi [...], hiljemalt kuni [...] ⁽¹⁾ edasi lükata, kui pärast siduvate pakkumiste küsimist selgub, et tehingust saadav võõrandamistulu jääks vastavalt äriseadustikule allapoole osaluse viimast arvestuslikku väärtust BayernLB konsolideerimata aruandes või tooks kontserniaruandes kaasa kahjumi vastavalt IFRSile.
14. BayernLB võib loetletud osaluste müügi komisjoni nõusolekul [...], hiljemalt kuni [...] ⁽¹⁾ edasi lükata, kui ta tõendab, et müük ei ole makromajanduslike raamtingimuste tõttu võimalik või on võimalik ainult kiirmüügitingimustel.
15. BayernLB võib oma osaluses järelejäänud osade täieliku müügi [...], hiljemalt kuni [...] ⁽²⁾ edasi lükata, kui ta tõendab, et ta suutis majanduslikel või õiguslikel põhjustel nimetatud sihtajani loovutada ainult kõnealuse osaluse enamusosaluse, ja seda ka tegi.
16. BayernLB osaluste müügist saadavat tulu – kui see on aluseks võetud arvestuslikust väärtusest suurem ja planeeritud periooditulemus seega ületatakse – kasutatakse täielikult BayernLB ümberkorralduskava rahastamiseks ja makstakse seega II lisa punkti 3 eeskirja alusel Baieri liidumaale tagasi.
17. Osaluste olemasolev tegevus, mida ei võõrandatud kindlaksmääratud tähtaja jooksul, toimub sellest hetkest alates vastavalt aluseks oleva tehingu tähtajale. Uusi tehinguid ei tehta.

D. MUUD TOIMIMISKOHUSTUSED/ÜHINGUJUHTIMINE

18. **[Reklaam]** BayernLB ei tee reklaami toetusmeetmete võimaldamisega ega sellest tulenevate eelistega konkurentide suhtes.
19. **[Väliskasvu piiramine]** Äritegevuse laiendamise kontrollosaluse omandamisega teistes ettevõtetes ostuhinnaga üle [0–2 miljoni] euro ei ole komisjoni nõusolekuta lubatud (väliskasvu keeld). Võla vahetamist omakapitali vastu ja muid tavapärase laenuhalduse meetmeid ei loeta äritegevuse laiendamiseks, välja arvatud juhul, kui nende eesmärk on esimeses lauses nimetatud kasvupiirangust kõrvalehoidmine.

⁽¹⁾ Erijuhtum on siin MKB [...].

⁽²⁾ Erijuhtum on siin MKB [...].

20. **[Oma arvel kauplemine]** BayernLB lõpetab oma arvel kauplemise. See tähendab, et BayernLB teostab ainult BayernLB kauplemisportfellis kajastatud kauplemistehinguid, mida tehakse a) tema klientide ostu- või müügitellimuste vastuvõtmiseks, edastamiseks ja teostamiseks ja sellega otseselt seotud riskimaandamisinstrumentidega (st finantsinstrumentidega kauplemine kui teenus kuni VaR riskiväärtusega mõõdetud väärtuspiirini turuhinnamuutuste puhul summas [0–50] miljonit eurot/1 päev, kindlus 99 %); või b) likviidsuse ja varade ja kohustuste juhtimiseks (intress, välisvaluuta, likviidsusreservi haldamine, tagatiste haldamine tagatud refinantseerimise jaoks) või c) bilansipositsioonide majanduslikuks üleandmiseks restruktureerimiseks või kolmandatele isikutele. BayernLB ei tee mingil juhul tehinguid, mille eesmärk on eranditult kasumi teenimine väljaspool alapunktides a, b või c nimetatud eesmärke.

21. **[Kinnitused äriühingu üldjuhtimise kohta]** BayernLB juhatus on igapäevase ja jooksva äritegevuse juhtimisel sõltumatu ja täidab kohustusi üksnes ettevõtja ees. Nii haldusnõukogu kui ka üldkoosoleku korraldused pole lubatud. Järelevalve- ja jälgimisülesanded koondatakse haldusnõukogule (edaspidine nimetus: järelevalvenõukogu); põhimõttelise tähtsusega tehingute suhtes kehtivad aktsiaõiguse kohaselt tavapärased järelevalvenõukogu nõusolekutingimused. Selle kõrval allub BayernLB oma õigusjärelveasutuse õigusjärelvalvele ning BaFin ja Bundesbanki pangandusjärelvalvele.

BayernLB senine haldusnõukogu muudetakse väikese liikmete arvuga järelevalvenõukoguks veel suurema välise liikmete osalusega. Sellega seoses võetakse järgmised meetmed, mis tuleb ellu rakendada hiljemalt 30. juuniks 2013:

a) kõik järelevalvenõukogu liikmed peavad olema sobivad vastavalt KWG § 36 lõike 3 esimesele lausele. Liikmed on sobivad, kui nad on usaldusväärsed ja neil on kontrolliülesande täitmiseks ning BayernLB teostatavate tehingute hindamiseks ja jälgimiseks vajalikud teadmised;

b) pool aktsionäridele kuuluvatest kohtadest järelevalvenõukogus täidetakse väliseksperptidega;

c) järelevalvenõukogu esimehe koht täidetakse ümberkorraldusetapi lõpuni isikuga, kes kuulub haldusnõukogusse vastavalt punkti 21 alapunktile b (väliseksperdigaga). Seejärel toimub ametisse nimetamine vastavalt Saksa või Euroopa aktsiaõiguses ettenähtud seaduslikule menetlusele;

d) samuti selgitatakse, et aktsionäridele kuuluvaid kohti ei täideta enam automaatselt isikute seisundi alusel aktsionäride juures (automaatselt üleminevate õigustega liikmete väljalangemine);

e) järelevalvenõukogu moodustab kontrolli- ja riskikomisjoni. Selle kohta kehtivad punkti 21 vastavate alapunktide a–d sätted;

f) selgitatakse, et liidumaa panga tehinguid tuleb teha majanduslike põhimõtete alusel ja sealjuures tuleb arvesse võtta ka liidumaa panga ülesandeid.

22. Panga ja omanike suhetes kehtib kapitaliühingu ja tema aktsionäride vahel tavapärane vastastikuse sõltumatus põhimõte. Vara võib jagada omanikele ainult bilansilise kasumi, kapitali vähendamise ja likvideerimistuluna, välja arvatud antud abi tagastamise võimalus; see ei puuduta struktuurseid meetmeid seoses BayernLB koosseisu kuuluvate sõltuvate asutustega.

23. **[Organite, töötajate ja olulise abipersonali tasustamine]** BayernLB peab oma tasusüsteemid nende stimuleeriva toime ja asjakohasuse seisukohast üle vaatama ja tagama tsiviilõiguse võimaluste raames, et need ei ahvatleks võtta asjakohatuid riske, põhineksid ettevõtja jätkusuutlikel ja pikaajalistel eesmärkidel ning oleksid läbipaistvad. Organite liikmete ja juhtivtöötajate kogutasu piiratakse mõistliku määraga. Rahalist tasu, mis ületab 500 000 eurot aastas, loetakse põhimõtteliselt ebamõistlikuks. Teises ja kolmanda lauses nimetatud piirang kehtib nii kaua, kuni BayernLB on tasunud maksed vastavalt II lisa punktidele 2 ja 3 kokku summas [...] miljonit eurot. Ülejäänud osas kehtib piirang vastavalt teisele ja kolmandale lausele tingimusel, et rahaline tasu, mis ületab [...] eurot aastas, loetakse põhimõtteliselt ebamõistlikuks nii kaua, kuni BayernLB on tasunud üheks korda tagasinõudemakse vastavalt II lisa punktile 2 ning maksed vastavalt II lisa punktile 3 summas [...] miljonit eurot ⁽¹⁾.

24. BayernLB lähtub oma organitele, töötajatele ja olulisele abipersonalile tasu maksmisel tsiviilõiguse võimaluste raames järgmistest põhimõtetest:

a) BayernLB töötajatele ja olulisele abipersonalile ei tohi maksta ebamõistlikke tasusid, osatasusid, preemiaid ega muid ebamõistlikke toetusid;

⁽¹⁾ Järelevalve eest vastutava usaldusisiku teabe alusel võib pank punktis 23 toodud iga-aastase rahalise tasu piire vastavalt Saksamaa inflatsioonile kohandada.

- b) BayernLB organite esindajate ja juhtivtöötajate tasu tuleb piirata mõistliku määraga (vrd juba punkt 23), kusjuures eelkõige tuleb arvesse võtta
- asjaomase isiku panust BayernLB majandusolukorda, eelkõige senise äripoliitika ja riskijuhtimise raames, ja
 - turuga kooskõlas oleva tasu vajalikkust, et jätkusuutliku majandusarengu jaoks oleks võimalik tööle võtta eriti sobivaid isikuid.
25. **[Muud käitumisjuhendid]** BayernLB järgib ettevaatlikku, usaldusväärset ja jätkusuutlikkuse põhimõttest lähtuvat äripoliitikat. Sel eesmärgil koostab BayernLB eelkõige igal aastal rahastamiskava ja juhindub sellest oma äripoliitikas. BayernLB võtab laenude andmise ja investeringute raames turul tavapäraste ja regulatiivselt/panganduslikult mõistlike tingimuste kaudu arvesse ettevõtjate, eelkõige VKEde laenuvajadust.
26. **[Läbipaistvus]** Komisjonil on otsuse rakendamise ajal piiramatu juurdepääs kogu teabele, mis on otsuse rakendamise jälgimiseks vajalik. Komisjon võib nõuda BayernLB-lt selgitusi ja täpsustusi. Saksamaa ja BayernLB teevad kõikide käesoleva otsuse järelevalve ja rakendamisega seotud päringute puhul komisjoniga kõikehõlmavat koostööd.
27. **[Hübriidkapitali ei teenindata]** BayernLB järgib hübriidkapitali teenindamise keeldu. BayernLB teenindab hübriidkapitali (näiteks passiivsed osalused ja osalusertifikaadid) ainult juhul, kui ta on HGB § 340 punktide f ja g kohaselt selleks kohustatud ka ilma reservide või erireservi lõpetamiseta. [...]
28. **[Dividendikeeld]** BayernLB järgib maksekohustuste täitmise eesmärgil dividendikeeldu. BayernLB ei maksa dividende kuni majandusaastani (kaasa arvatud), mis lõpeb 31. detsembril 2018. See ei puuduta II lisa punktide 2 ja 3 kohaseid makseid.

E. BAIERI HOIUKASSADE PANUS

29. **[Passiivsete osaluste ümberkujundamine ja LBS Bayerni omandamine]** Baieri hoiukassad on valmis osalema BayernLB ümberkorraldamise kuludes summaga 1,65 miljardit eurot LBSi omandamise ja oma passiivsete osaluste ümberkujundamise kaudu.

Nimetatud summa koosneb järgmistest osadest.

- a) **LBSi omandamine.** Sparkassenverband Bayern omandab kogu LBSi ostuhinnaga 818,3 miljonit eurot. Omandamise aeg (omandi üleminek ja ostuhinna tasumine) on [...]. BayernLB-l on õigus 2012. majandusaasta tulule.
- b) **Passiivsete osaluste ümberkujundamine.** Kõik BayernLBga seotud hoiukassade tähtajatud passiivsed osalused makstakse tagasi nimiväärtusega ligikaudu [770–810] miljonit eurot. Vastutasuna märgib Sparkassenverband Bayern BayernLB Holding AGs kapitali suurendamise väärtuses [810–840] miljonit eurot. Passiivsete osaluste tagasimaksmise ja kapitali suurendamise aeg on kõige varem [...], hiljemalt [...]. Sparkassenverbandi uued aktsiad tuleb kindlaks määrata IDW S1 hindamisstandardi põhjal leitud BayernLB Holding AG ettevõtteväärtuse alusel kapitali suurendamise hetkel. Sparkassenverbandi osaluse määr jääb kuni 25 protsendiga igal juhul allapoole blokeerivat vähemust (25 % + üks hää) ⁽¹⁾.

F. BAYERNLABO

30. **[BayernLabo kapital]** Võttes arvesse pankade kapitali kvaliteedile esitatavate regulatiivsete nõuete muutusi (Basel III) ning BaFin'i asjakohaseid juhiseid, kohandatakse BayernLabo omakapitali puudutavaid eeskirju vastavalt kapitalinõuete määrusele vajalikus ulatuses eesmärgiga tagada, et BayernLB IFRSi kontserni aruandes sisalduv BayernLabo omakapital kujutab endast ka kapitalinõuete määruse uute nõuete kohaselt esimese taseme põhiomavahendeid. Tasu kohandatakse ümber kapitalinõuete määrusele vastavaks tasuks nagu aktsiakapitalile (st dividendid); omakapitali piiramine BayernLabo tehingute toetamisega kaob. Ühe miljardi euro suurune osasumma, mis ei ole äritegevuse jätkamiseks senises ulatuses vastavalt BayernLabo senistele plaanidele vajalik, kantakse sealjuures üle põhipanga raamatupidamisse. BayernLabo järelejääva vara seadusjärgne sihtotstarve (kaasa arvatud sihtotstarbeline vara ja sellele vastav sihtotstarbeline sissemakse) säilib sealjuures senises ulatuses, nii et seadusjärgset toetamisülesannet on võimalik piiranguteta jätkata.

⁽¹⁾ Teise võimalusena saab passiivsed osalused ka omakapitaliks ümber kujundada, ilma et kapital esmalt tagasi makstaks ja seejärel jälle lisataks.

G. GARANTII HÜVITAMINE/TAGASINÕUE

31. **[Garantii hüvitamine/tagasinõue]** Tuginedes arusaamale, et garantiilepinguga tagatud portfelli üleandmishinna ja tegeliku majandusliku väärtuse vahe on 1,96 miljardit eurot, muudetakse Baieri liidumaa ja BayernLB vahel 19. detsembril 2008 sõlmitud lepingut garantii andmise kohta („garantiileping”) või täiendatakse seda järgmiste lubaduste täitmiseks.
32. **[Kogumakse]** Pank maksab garantii eest iga-aastaselt kogumakset tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2010 summas 200 miljonit eurot aastas. Kogumakse koosneb:
- a) põhimaksest, mis moodustab 6,25 % esialgsest kapitalinõudeid vähendavast mõjust (31. detsembri 2008. aasta seisuga) summas 1,28 miljardit eurot, st 80 miljonit eurot aastas;
 - b) iga-aastasest lisamaksest, mis moodustab 3,75 % garantii osasummast, suurusega ligikaudu 2 miljardit eurot, st 75 miljonit eurot aastas kuni 2015. aastani; ja
 - c) erimaksest 45 miljonit eurot aastas kuni 2015. aastani.

H. LIIDUMAA PASSIIVSE OSALUSE TAGASIMAKSMINE SUMMAS 3 MILJARDIT EUROT

33. **[Muude riskipositsioonide vähendamine]** Baieri liidumaa passiivse osaluse täieliku tagasimaksmise eesmärgil 2017. aastaks kohustub BayernLB vähendama edasisi riskipositsioone 2017. aastaks kokku summas 10 miljardit eurot, mis jaguneb äriüksuste kaupa järgmiselt, kusjuures [10–15] % suurust kõrvalekallet ei võeta arvesse, kuni saavutatakse üldine vähendamine kokku 10 miljardit eurot ⁽¹⁾:

- ettevõtjate, VKEde ja eraklientide segment: [...] %;
- kinnisvara, hoiukassade ja ühenduse segment: [...] %;
- turgude segment: [...] %;
- restruktureerimisüksus: [...] %.

Kui äritegevust peaks sealjuures veelgi rohkem vähendatama, siis ei arvestata seda bilansisumma vähendamiseks vastavalt punktile 4. Kui riskipositsioonide nimetatud vähendamine peaks põhjustama tulude kadumise, korvab pank selle kulude alandamisega vastavas ulatuses.

Pank kohustub laskma [...] majandusaasta alguses järelevalve eest vastutava usaldusisiku aruannete alusel teha vaheauditi nimetatud lubaduste täitmise seisu kohta. Kui komisjon teeb vaheauditi alusel kindlaks, et BayernLB ei saavuta eesmärgiks seatud riskipositsioonide vähendamist eeldatavasti 2017. majandusaasta lõpuks, on BayernLB kohustatud sellest muudatusest uuesti teatama, kui see ei ole põhjustatud uutest regulatiivsetest või makromajanduslikest arengusuundumustest.

⁽¹⁾ Vastavalt komisjonis 14. juunil 2012 peetud kohtumisele; vt selle kohta lisaselgitusi ümberkorralduskava punktis 6.20.2.

II LISA

KOHUSTUSED

1. [**Tagasimaksed**] BayernLBd kohustatakse (vajaduse korral BayernLB Holding AG kaudu) tasuma Baieri liidumaale ühekordse makse 1,24 miljardit eurot (edaspidi „ühekordne tagasinõudemakse”) ning maksma tagasi aastatel 2008/2009 passiivse osaluse kujul abina saadud omakapitali summas 3 miljardit eurot (edaspidi „abi tagasimaksmine”).
2. Ühekordne tagasinõudemakse summas 1,24 miljardit eurot tasutakse järgmiste osamaksetena:
[...]
Kui pädev järelevalveasutus otsustab, et BayernLabo sihtotstarbelise vara bilansis nimiväärtusega arvelevõtmisest tulenevat omakapitali tunnustatakse ka regulatiivsest aspektist täielikult või osaliselt BayernLB esimese taseme põhiomavahenditena, suureneb ühekordse tagasinõudemakse esimene võimalik osamakse selle summa võrra; edasist maksekava kohandatakse sel juhul vastavalt tabelile 11.
3. Abi tagasimakse summas 3 miljardit eurot tasutakse järgmiste osamaksetena:
[...]
Lisaks tuleb Baieri liidumaale 2017. aastaks tagasi maksta passiivse osaluse järelejäävad aktsiad summas [...] miljonit eurot I lisa punkti 33 kohase kapitali vabastamise kaudu.
4. [**Maksekohustuse edasilükkamine**] Kui järelevalveasutus keelab BayernLB-l makse vastavalt punktile 2 või kui tagasimakse ei saa punkti 3 alusel heakskiitu, peatatakse nendes punktides ettenähtud maksed. Sellisel juhul lükatakse asjaomane maksekohustus edasi, kuni järelevalveasutus selle maksega nõustub või seda enam ei keela. Kui esmalt edasilükatud summa tagasimaksmisele ei anta ka järgmisel aastal heakskiitu või see keelatakse uuesti, teatab liiduvalitsus komisjonile muudetud ümberkorralduskavast, mis peaks põhimõtteliselt sisaldama uusi tasakaalustusmeetmeid, nt bilansimahu suurema vähendamisenä.

III LISA

OSALUSTE EDASINE LÕPETAMINE

BayernLB võõrandab või võõrandas järgmised osalused vastavalt I lisa punktile 11 samuti allnimetatud ajaks ⁽¹⁾.

	Osalus	Osalusmäär (%)	Toimunud/ kavandatud väljumine
1	gewerbegrund Holding GmbH i.L.	100,0	2008
2	Hypo Alpe-Adria-Bank International AG (HGAA)	67,1	2009
3	Kraftwerksgesellschaft Völklingen Geschäftsführ.-GmbH	38,0	2009
4	SCI du 203 Faubourg Saint Honoré	100,0	2009
5	Vulcain Energie	10,0	2009
6	Bayerische Beamtenkrankenkasse AG	1,0	2010
7	Bayerische Landesbrandversicherung AG	1,0	2010
8	Bayerische Versicherungsverband Vers.-AG	1,0	2010
9	BayernLB Corporate Advisers GmbH i.L.	100,0	2010
10	Central 1 Credit Union	0,0 (*)	2010
11	Coast Capital Savings Credit Union	0,0 (*)	2010
12	Credit Union Central of British Columbia	0,0 (*)	2010
13	Energy & Commodity Services GmbH i.L.	100,0	2010
14	Envision Credit Union	0,0 (*)	2010
15	Gulf and Fraser Fisherman's Credit Union	0,0 (*)	2010
16	GZ-Holdinggesellschaft mbH i.L.	100,0	2010
17	Island Savings Credit Union	0,0 (*)	2010
18	IZB SOFT Verwaltungs-GmbH & Co. KG	25,1	2010
19	Meridian Credit Union	0,0 (*)	2010
20	MKB Általános Biztosító Zrt.	25,0	2010
21	Schlemmermeyer GmbH & Co. KG	20,0	2010
22	Valley First Credit Union	0,0 (*)	2010
23	MKB Életbiztosító Zrt.	25,0	2010
24	Vancouver City Savings Credit Union	0,0 (*)	2010

⁽¹⁾ Üksikud investeringust väljumise jaoks ette nähtud osalused on ainult piiratud asendatavad (vt tähis **), välja arvatud juhul, kui pangal ei ole võimalik piiramatult osasid käsutada või omandajatena tulevad kõne alla ainult teised osanikud, nii et investeringust väljumise edukus sõltub nende ülevõtmisvalmidusest (nt STR Brennerschienentransport või European Energy Exchange).

	Osalus	Osalusmäär (%)	Toimunud/ kavandatud väljumine
25	Münchener Gesellschaft für Stadterneuerung mbH	3,5	2010
26	North Shore Credit Union	0,0 (*)	2010
27	Westminster Savings Credit Union	0,0 (*)	2010
28	BLB-Grundbesitz-Verwaltungsges. mbH i.L.	100,0	2011
29	German Centre (Shanghai) Limited i.L.	100,0	2011
30	IZB SOFT-Beteiligungs-GmbH	25,1	2011
31	Groupement d'Interet Economique (GIE) Spring Rain	100,0	2011
32	[...]	[...]	[...]
33	[...]	[...]	[...]
34	[...]	[...]	[...]
35	[...]	[...]	[...]
36	Mietdienst Ges. f. Investitionsgüterleasing mbH & Co.	5,0	2012
37	[...]	[...]	[...]
38	First Calgary Savings & Credit Union Ltd.	0,0 (*)	2012
39	First West Credit Union	0,0 (*)	2012
40	Interior Savings Credit Union	0,0 (*)	2012
41	KSP Unternehmensverwaltungsgesellschaft mbH i.L.	43,0	2012
42	[...]	[...]	[...]
43	[...]	[...]	[...]
44	[...]	[...]	[...]
45	[...]	[...]	[...]
46	[...]	[...]	[...]
47	[...]	[...]	[...]
48	[...]	[...]	[...]
49	[...]	[...]	[...]
50	SIACON GmbH i.L.	50,0	2013
51	[...]	[...]	[...]

(*) Ümardamisviga, vähemusosalus.

KOMISJONI OTSUS (EL) 2015/658,**8. oktoober 2014,****abimeetme SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N) kohta, mida Ühendkuningriik kavatses rakendada Hinkley Point C tuumaelektrijaama toetuseks***(teatavaks tehtud numbri C(2014) 7142 all)***(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid esitama märkusi vastavalt nende sätetele ⁽¹⁾ ja võttes nende märkusi arvesse

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

- (1) Pärast teatise esitamisele eelnenud kontakte teavitas Ühendkuningriik tuumaelektrijaama Hinkley Point C (edaspidi „HPC”) toetuseks võetavatest meetmetest 22. oktoobri 2013. aasta elektroonilise teatisega, mis registreeriti komisjonis samal päeval.
- (2) 18. detsembril 2013 algatas komisjon ametliku uurimise seoses teatatud meetmetega, kuna tal oli tõsiseid kahtlusi nende kokkusobivuses riigiabi eeskirjadega.
- (3) Komisjoni otsus menetluse algatamise kohta (edaspidi „algatamisotsus”) avaldati konkurentsi peadirektoraadi veebilehel 31. jaanuaril 2014 ja *Euroopa Liidu Teatajas* 7. märtsil 2014. Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama oma märkusi.
- (4) Ühendkuningriik saatis oma märkused algatamisotsuse kohta 31. jaanuaril 2014.
- (5) Komisjon sai huvitatud isikutelt märkusi ja edastas need Ühendkuningriigile, kellele anti võimalus vastata; Ühendkuningriigid esitasid oma märkused 13. juunil ja 4. juulil 2014.

2. MEETMETE KIRJELDUS**2.1. HINNAVAHELEPING**

- (6) Teatatud meede seisneb esiteks hinnavahelepingus, millega antakse HPC-le tegevusetapi jooksul tulutoetust. Esmalt teatas Ühendkuningriik investeerimislepingust, mis määratleti kui hinnavahelepingu esialgne vorm. Kuna aga läbirääkimised Ühendkuningriigi ja ettevõtja vahel, kelle omanduses toetusesaaja kõnealuse otsuse tegemise ajal täielikult oli – EDF Energy plc (edaspidi „EDF”), kestsid eeldatust kauem, asendati investeerimisleping täielikult hinnavahelepinguga. EDF on Ühendkuningriigis asuv Prantsuse elektriettevõtja Electricité de France tütarettevõtja.
- (7) Toetusesaaja on NNB Generation Company Limited (edaspidi „NNBG”), mis oli otsuse tegemise ajal täielikult EDFi kontrolli all. Hinnavaheleping on NNBG ja hinnavahelepingu vastaspoole, s.o ettevõtja Low Carbon Contracts Company Ltd vaheline eraõiguslik leping. NNBG osanike ja ministriumi vahel allkirjastatakse eraldi leping. See eraldi leping seondub üksnes tehingu tingimusi käsitlevate osadega, eeskätt nendega, mis on seotud võimalike sulgemiseni viivate sündmustega ja tulude jagamise mehhanismidega.

⁽¹⁾ ELT C 69, 7.3.2014, lk 60.

- (8) Hinnavahelepingu kohaselt saab NNBG tuludest summa, mis määratakse kindlaks vastavalt hulgituru hinnale, millega ta elektrit müüb, ja hinnavahemakse vastavalt eelmisel võrdlusperioodil täheldatud eelmäaratletud täitmishinna ja võrdlushinna vahele.
- (9) Kui võrdlushind on väiksem kui täitmishind, tasub hinnavahelepingu vastaspool täitmishinna ja võrdlushinna vahelise erinevuse, tagades, et NNBG saab kokkuvõttes suhteliselt stabiilset tulu, olenevalt oma müügistrateegiast ja toodetavast kogusest. Vastupidi – kui võrdlushind on suurem kui täitmishind, on NNBG kohustatud tasuma erinevuse hinnavahelepingu vastaspoolele. Ka sel juhul saab NNBG seega suhteliselt stabiilset tulu.
- (10) Võrdlushind on nende hulgihindade kaalutud keskmine, mille Ühendkuningriik kehtestab kõigile hinnavahelepingutega toetatud ettevõtjatele. NNBG puhul on asjakohane võrdlushind baaskoormuselektrienergia turu võrdlushind, mida kohaldatakse kõigi baaskoormuselektrienergiat tootvate ettevõtjate suhtes ⁽¹⁾.
- (11) Eelkõige on baaskoormuselektri turu võrdlushind praegu kehtestatud nii, et kasutatakse Londoni energiamaaklerite liidu (London Energy Broker's Association, LEBA) ja börsi NASDAQ OMX Commodities teatatud päeva pakkumishinna andmeid seoses elektri ostuhinnaga üks hooaeg (st kuus kuud) enne selle tarnimist ehk hooaeg-ette-hinnaga ⁽²⁾.
- (12) Baaskoormuselektri turu võrdlushind arvutatakse kord hooaja jooksul ja vahetult enne iga hooaega, kui arvestatakse välja eelmisel hooajal iga päev avaldatud hooaeg-ette-hindade aritmeetiline keskmine. Seda keskmist kaalutakse selle tagamiseks, et iga võrdlusindeksi puhul omistatakse kaubeldud kogusele proportsionaalne mõju.
- (13) NNBG on kohustatud säilitama eelnevalt määratletud minimaalse tootlikkustaseme, aga ei ole kohustatud tootma eelnevalt kindlaksmääratud kogust. Eelkõige eeldatakse, et elektrijaam töötab 91 % koormusega. Kui NNBG ei saavuta seda koormustegurit, ei suuda ta eeldatavalt saavutada sellist tulutaset, mida ta projektist loodab saada.
- (14) NNBG saab hinnavahemaksed, mille aluseks on tema mõõdetud toodang kuni toodangu maksimumtasemeni (edaspidi „ülempiir“), mis kehtestatakse hinnavahelepingus. Makseid ei tehta turul müüitava ülempiiri ületava toodangu eest. NNBG toodetud elekter müüakse turule.

2.1.1. Hinnavahelepingu mehhanismi üldine toimimine

- (15) Hinnavaheleping sõlmitakse hinnavahelepingu vastaspoolega, st üksusega, keda rahastatakse kõiki litsentsitud tarnijaid hõlmava kollektiivse seadusjärgse kohustuse kohaselt.
- (16) Lõpliku lepingu sõlmimine oleneb EDF/NNBG lõplikust investeerimisotsusest ja ka rahastamiskorda käsitlevatest kokkuleppest (sealhulgas Ühendkuningriigi valitsuse võlatagatise tingimustest) ning poolte lõplikest kinnitustest.
- (17) Hinnavahelepingu raamistiku kohaselt vastutavad litsentsitud tarnijad kollektiivselt lepingust tulenevate mis tahes kohustuste eest ning teine lepingupool vastutab üksnes ulatuses, milles litsentsitud tarnijad või Ühendkuningriigi valitsus on talle vahendeid üle kandnud. Iga tarnija vastutab vastavalt oma turuosale, mis määratakse kindlaks mõõdetud elektrikasutuse alusel. Selle raamistiku kohaselt vahetab ministeerium juhul, kui maksekohustusi ei täideta, välja lepingupoole, nõuab maksed sisse teistelt tarnijatelt või tasub otse tootjatele.

⁽¹⁾ Baaskoormuselektrienergia tootmine on tüüpiline jaamadele, mis on suutelised andma pidevat toodangut ning millele saab seega mis tahes ajahetkel tugineda põhinõudlusele vastamiseks. Tuumajaamad on baaskoormuselektrienergia tootjad ja samuti iseloomustab neid suhteliselt vähe varieeruv kulu ning seetõttu asuvad nad tavajuhul pakkumiskõvera alguses.

⁽²⁾ Hinnavahelepingus kasutatav valem on järgmine:

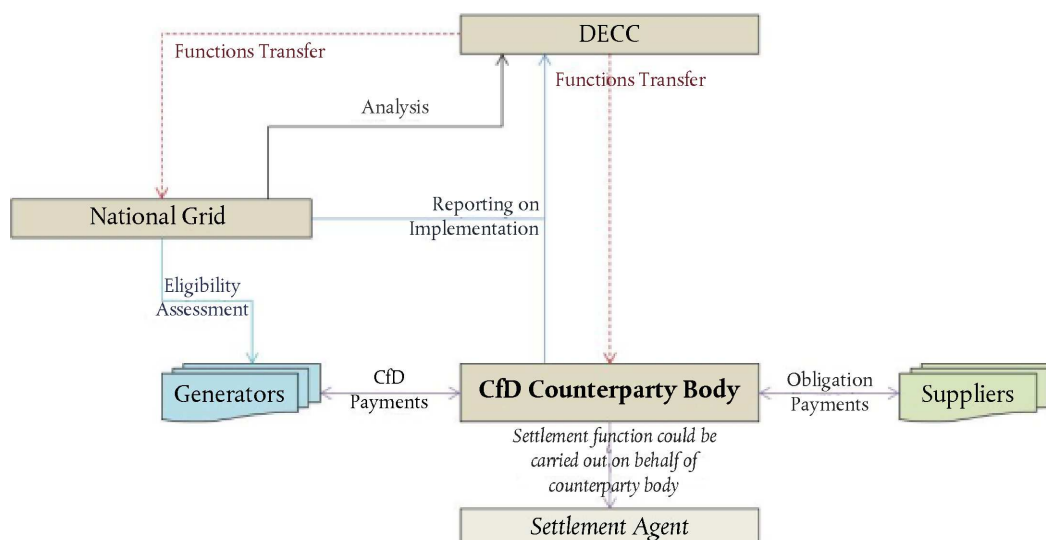
$$\sum_{i=1}^d \left(\frac{\sum_{j=1}^e (BP_{ij} \times BQ_{ij})}{\sum_{j=1}^e (BQ_{ij})} \right) \times \frac{1}{N_d},$$

kus d on eelmise hooaja kauplemispäevade arv, e on allikate arv, BP on iga allika päevahind ja BQ on iga allika päevamaht.

- (18) Lisaks määrab teine lepingupool arveldusagendi, kellel on ühelt poolt õigus koguda laekumisi (st õigus koguda tarnijatelt makseid) ja teiselt poolt kohustus teha makseid elektritootmisettevõtetele ning saada neilt makseid. Ühendkuningriigi valitsus kavatses arveldusagendiks määrata Elexoni (st organ, kes praegu tegutseb Ühendkuningriigis arveldusagendina ning kes on täielikult Ühendkuningriigi põhivõrguettevõtja ehk riikliku energiasüsteemi omanduses) tütarettevõtja.
- (19) Hinnavahelepingu kohasel elektritootmisettevõtte vastaspoolel võimaldatakse teha otsuseid ja kasutada kaalutusõigust, näiteks otsustades, et ettevõtte täidab oma kohustusi või on vaja esitada garantiisid, et tagada maksete kavakohane tegemine, või leevendada teatavaid nõudeid, olenevalt konkreetsetest turutingimustest. Ühendkuningriigi valitsus kavatses esitada täiendavaid juhiseid parameetrite kohta, mis võivad piirata vastaspoole kaalutusõigust teha otsuseid seoses hinnavahelepingu toimimisega.
- (20) Joonise 1 abil selgitatakse, millised on hinnavahelepingu süsteemi toimimisega seotud osaliste vastavad rollid.

Joonis 1

Rollid ja vastutusala hinnavahelepingu toimimisel

Allikas: Ühendkuningriigi ametiasutused.

2.1.2. Hinnavahelepingu tingimused

- (21) Ühendkuningriik ja EDF on hinnavahelepingu tingimused kokku leppinud. Need tingimused lisatakse lepingu pikka vormi enne lepingu lõplikku allkirjastamist ja EDFi poolset lõpliku investeerimisotsuse tegemist.
- (22) Mitmed kokkulepitud tingimused peegeldavad muid tehnoloogialahendusi, eelkõige taastuvenergiatehnoloogiat käsitlevate hinnavahelepingute tingimusi. Need tingimused on avalikud⁽¹⁾. Muud tingimused on HPC hinnavahelepingu jaoks eriomased.
- (23) Vastavalt kokkulepitud tingimustele kehtestatakse täitmishinnaks 92,50 naelsterlingit MWh kohta 2012. aasta nominaalhinnades. Kui tehakse otsus ehitada uus tuumaelektrijaam Sizewell C ning kasutada seejuures sama projekti ja näha ette võimalus jagada mõningaid HPC reaktorite kulusid, muudetakse täitmishinda nii, et see on 89,50 naelsterlingit MWh kohta, jällegi 2012. aasta nominaalväärtuses.

⁽¹⁾ Saadaval aadressil: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/267649/Generic_Cfd_-_Terms_and_Conditions_518596495_171_.pdf.

- (24) Täitmishind indekseeritakse täielikult tarbijahinnaindeksiga, nagu ka muude hinnavahelepingute puhul. Tarbijahinnaindeksit korrigeeritakse kord aastas ning baaskuupäev on november 2011. Igal aastal korrigeeritakse täitmishinda hooaja esimesel päeval, võttes aluseks riikliku statistikaameti veebruari kohta avaldatud uusima saadaoleva tarbijahinnaindeksi
- (25) Hinnavahelepingu kestus algab iga reaktori puhul hiljemalt selle käikulaskmiseks kehtestatud ajavahemiku alguskuupäevast, ning moodustab [...] (*) aastat alates käikulaskmise kooskõlastatud kuupäevast. Pärast seda kuupäeva algab hinnavahelepingu kehtivusaeg, olenemata sellest, kas jaam töötab või mitte.
- (26) Lepingu kehtivuse viimane kuupäev on teise reaktori kasutusevõtuks kehtestatud ajavahemiku viimase päeva [...] aastapäev. Kui kumbagi reaktorit ei ole viimaseks kuupäevaks või enne seda kasutusele võetud, võib hinnavahelepingu vastaspool lepingu lõpetada. Lepingu kehtivuse viimast kuupäeva võib pikendada vääramatu jõu või ühendusprobleemide tõttu.
- (27) Nähakse ette kaks tulude jagamise mehhanismi. Esimene puudutab ehituskulusid (1) ja sellega nähakse ette järgmine:
- i) esimene [...] ehitustulust (nominaalväärtuses) jagatakse põhimõttel 50:50, nii et 50 protsenti tulust läheb hinnavahelepingu vastaspoolele ja 50 protsenti NNBG-le, ja
 - ii) mis tahes ehitustulu, mis ületab [...] (nominaalväärtuses), jagatakse põhimõttel 75:25, nii et 75 protsenti tulust läheb hinnavahelepingu vastaspoolele ja 25 protsenti NNBG-le.
- (28) Teine tulude jagamise kord on seotud omakapitali tulumääraga. Kehtestati kaks piirmäära (2).
- (29) Esimene piirmäär kehtestati omakapitali prognoositava sisemise tulumäära tasemel selle otsuse tegemise ajal uusima finantsmudeli järgi, (3) või kui 11,4 protsenti märgitud omakapitalist ja nominaalväärtuses. Sellest tasemest üles- või allapoole jääv mis tahes tulu jagatakse nii, et hinnavahelepingu vastaspool saab 30 protsenti ja NNBG 70 protsenti.
- (30) Teine piirmäär, mis on kehtestatud kõrgemal tasemel – 13,5 protsenti nominaalväärtuses või 11,5 tegelikus väärtuses (korrigeeritud vastavalt tarbijahinnaindeksile), põhineb samal mudelil nagu eespool toodud põhjenduses. Sellest tasemest ülespoole jääv mis tahes tulu jagatakse nii, et hinnavahelepingu vastaspool saab 60 protsenti ja NNBG 40 protsenti.
- (31) Nähakse ette kaks tegevuskulude ülevaatamise kuupäeva. Esimene on 15 aastat ja teine 25 aastat pärast esimese reaktori käivitamise alguskuupäeva. Tegevuskulude ülevaated pakuvad võimalust leevendada mõlema poole pikaajalisi kuluriske ja viivad täitmishinna muutusteni mõlemas suunas. Selle mehhanismiga võimaldatakse täitmishinda suurendada või vähendada, võttes aluseks järgmiste tegevuskuluridade artiklite teadaolevad tegelikud kulud ja läbivaadatud prognoosid tulevaste kulude kohta, igal juhtumil täielikult ja eranditult nii, nagu tootmisrajatise jätkuvaks käitamiseks nõutav:
- a) värske tuumkütuse laadimine;
 - b) kindlustus;
 - c) tuumaküsimuste reguleerimise ameti (ONR) tasud;
 - d) ettevõtetmaksud;
 - e) kindlad ülekandetasud;
 - f) keskmise radioaktiivsusega jäätmete/kasutatud tuumkütuse kõrvaldamise kulude muutused, mis tulenevad jäätmekäitluse hinna muutustest vastavalt jäätmekäitluslepingule;
 - g) kasutatud tuumkütuse käitlemise ja dekomisjoneerimiskulude muutused;
 - h) tegevus- ja hoolduskulud;
 - i) remondikulud ja tegevuskulud rahalises väljenduses, mis on kajastatud kuluna tootja kasumiaruandes kooskõlas IFRSiga, ning kõik tekkinud kapitalikulud.

(*) Ärisaladus.

(1) Jaotuse üksikasjalik kirjeldus – vt C lisa.

(2) Jaotuse üksikasjalikku kirjeldust vaata C lisast.

(3) Eelkõige HPC IUK mudel [...].

- (32) Ülevaatamisest jäetakse välja kõik kulud, mis on seotud konstrueerimise, muu kui mõistlikule ja usaldusväärsele standardile vastava toimimise ning tootmisrajatise valmiduse või võimsusega, samuti hooldusega mitteseotud kapitalikulud, uue (mitte olemasolevas ehitises asuva) konstruktsiooniga seotud kulud ning rahastamis- ja teatavad jäätmekäitluskulud.
- (33) Tegevuskulude ülevaatamisel kasutatavad läbivaadatud kuluhinnangud põhinevad NNBG koostatud aruandel ja need on kokku lepitud hinnavahelepingu vastaspoolega, võttes arvesse muude Euroopa kõrgrõhureaktori tehnoloogiat (EPR –*European Pressurised Reactor*) kasutavate tuumajaamade ning muude surveveereaktori tehnoloogiat kasutavate tuumajaamade võrdluskulusid Põhja-Ameerikas ja ELis, kõigil juhtudel mõistlikule ja usaldusväärsele standardile vastava toimimise korral. Täitmishinna korrektsioon arvutatakse välja võrdluskulude ülemise poole alusel.
- (34) Täitmishinda (või hinnavahelepingu vastaspoolele makstavat kogusummat või aastaseid makseid) vähendatakse nii, et see peegeldaks muutusi summas, mida NNBG peab maksma NNBG aktsionäridepoolse rahastamise ja maksude struktureerimisega seotud asjaoludel. Suurendamist selles suhtes ei võimaldata.
- (35) Pärast jaama käivitamist tehakse hindamisasutuse Valuation Office ametliku hinnangu järel ühekordne tulevikku suunatud täitmishinna korrektsioon seoses ärikinnisvara eest tasutavate maksudega. Sellest tulenevad muutused ärikinnisvara maksudes tehakse tegevuskulude ülevaatamise kaudu.
- (36) Lisaks hinnavahelepingu üldistes standardtingimustes käsitletud teabe esitamisele nõutakse NNBG-lt ka teatud tagatiste andmist seoses Ühendkuningriigi valitsusele esitatud andmetes ja mudelites sisalduva teabega, mis puudutab projekti kulusid. Lepinguga nähakse ette kokkulepitud finantsmudeli kasutamine, et määrata kindlaks selle tingimustega nõutavad erinevad täitmishinna ja muud korrektsioonid.
- (37) NNBG on kaitstud ja ta võib teatavatele nõuetele vastavate seadusemuudatuste (*Qualifying Changes in Law*, edaspidi „QCIL”) korral mõned kulud tagasi saada.
- (38) QCIL on diskrimineeriv seadusemuudatus, eriotstarbeline seadusemuudatus, eriotstarbeline maksuseaduse muudatus, muu seadusemuudatus või õigusliku aluse muudatus, mis ei ole ühegi kõnealuse juhtumi puhul ennustatav.
- (39) Diskrimineeriv seadusemuudatus on seadusemuudatus, mille tingimusi kohaldatakse konkreetselt (ja mitte pelgalt kaudselt või tagajärjena või üldiselt kohaldatava seaduse muudatuse ebaproportsionaalse mõjuna) projekti, tootmisrajatise või NNBG suhtes, aga muul juhul mitte.
- (40) Eriotstarbeline seadusemuudatus on seadusemuudatus, mille tingimusi kohaldatakse konkreetselt (ja mitte pelgalt kaudselt või tagajärjena või üldiselt kohaldatava seaduse muudatuse ebaproportsionaalse mõjuna) hinnavahelepinguga hõlmatud tuumaenergia tootmise rajatiste või elektrienergia tootmise rajatiste suhtes.
- (41) Eriotstarbeline maksuseaduse muudatus on i) uraani suhtes kehtestatud maksu muudatus või uus maks või ii) seadusemuudatus või muudatus Ühendkuningriigi maksu- ja tolliameti praktikas, mille tulemusena muutub NNBG maksustamine vähem soodsaks, kui on ette nähtud teatud konkreetsetes Ühendkuningriigi maksu- ja tolliameti väljastatud maksude tasumise tõendites.
- (42) Õigusliku aluse muutus on see, kui i) ONR (või selle järglasest reguleeriv asutus) enam ei reguleeri elektrienergia tootmise rajatist, hinnates, kas riski vähendamiseks vajalik kahju oleks saadava kasu suhtes liiga ebaproportsionaalne, või ii) asjaomane keskkonnaamet (või selle järglasest reguleeriv asutus) enam ei hinda riski vähendamise võimalust seoses tootmisrajatise kui aktsepteeritava keskkonnariskiga, kaaludes, kas rakendamiskulud on sellest saadava keskkonnakasu suhtes ebaproportsionaalsed.
- (43) QCILide puhul makstakse hüvitist üks kord ja üksnes siis, kui kõigi QCILide nõuete kogusumma ületab 50 miljonit naelsterlingit 2012. aasta nominaal- ja indekseeritud väärtustes. Kahekordseid tagasimakseid ei lubata. Täitmishinda korrigeeritakse lepingu järelejäänud kestuse ajal mis tahes konkreetse QCILi puhul ainult üks kord vastavalt kokkulepitud finantsmudelile või arvutades välja nõutava korrektsiooni nüüdispuhasväärtuse.
- (44) Tingimuste kohaselt saab NNBG hüvitist HPC „poliitilise” sulgemise korral (mida teeb kas Ühendkuningriik, EL või rahvusvaheline pädev asutus) muudel põhjustel kui teatavad põhjused, mis hõlmavad muu hulgas tervise-, tuumaohutuse, julgeoleku-, keskkonnapõhjuseid, tuumkütuse transporti või tuumaalaseid kaitsemeetmeid (teatav sulgemissündmusena kvalifitseeruv juhtum).

- (45) Hüvitis on kättesaadav ka juhul, kui tootmisrajatis suletakse tuumavaldkonnaga seotud vastutuskindlustuse asjaolude tõttu, sealhulgas põhjusel, et Ühendkuningriigi valitsus ei kiida heaks tootja väljapakutud alternatiivset kindlustuskorda, kui Ühendkuningriik pidanuks seda mõistlikult tegema ja kui tootjale polnud saadaval muid heakskiidetud kindlustusvõimalusi.
- (46) Kaitsemeetmed seoses sulgemissündmusena kvalifitseeruva juhtumiga hõlmavad lisaks hinnavahelepingu vastaspoole või Ühendkuningriigi valitsuse poolele hüvitise maksmisele õigust anda NNGB üle Ühendkuningriigi valitsusele (ja Ühendkuningriigi valitsuse õigust nõuda üleandmist).
- (47) Lepingu katkestamise alused kehtivad üksnes NNBG kohta. Otsuse, kas lõpetada leping selle katkestamise aluste kätte jõudmisel, teeb hinnavahelepingu vastaspool.

2.2. KREDIIDIGARANTII

- (48) HPC projekt ja eelkõige NNBG saavad lisaks hinnavahelepingule kasutada ka riigi krediidigarantiid emiteeritud võlakohustusele (edaspidi „krediidigarantii“).
- (49) Emiteeritavaid võlakirju toetatakse krediidigarantiiga. Viimast saab käsitleda kindlustuslepinguna, millega tagatakse nõuetele vastava võlakohustuse põhisumma ja intresside õigeaegne maksmine, kusjuures summa võib ulatuda kuni 17 miljardi naelsterlingini ⁽¹⁾.
- (50) Krediidigarantii annab Ühendkuningriigi rahandusministeeriumi üksus Infrastructure UK (edaspidi „IUK“), mis valvab Ühendkuningriigi garantiikava haldamise järele. Krediidigarantii on kogu äritegevust hõlmav võlaplatvorm HPC pikaajaliseks rahastamiseks.
- (51) IUK arvates on tehing üles ehitatud viisil, millega põhjendatakse HPC klassifitseerimist samaväärsesse riskikategooriasse kui BB+/Ba1. Garantiitasu tase on 295 baaspunkti.
- (52) Kava kohaselt toetatakse rahastamisstruktuuri osana emiteeritavaid võlakirju Ühendkuningriigi rahandusministeeriumi lordvolinike (garantii andja) võimaldatava garantiiga. Hõlmatud on ka sildlaen, mille kommertspangad annavad ehituse tarvis (ja mida ei tagata Ühendkuningriigi tagatiskavaga). Tehingule ettenähtud ülejäänud kapitali annavad aktsionärid. Muud kapitaliallikad võib rahastamisstruktuuri lisada garantii andja nõusolekul.
- (53) Otsuse tegemise ajal kavandati rahastamisallikaid järgmiselt:
- a) algne omakapital [...] GBP;
 - b) tingimuslik omakapital [...] GBP;
 - c) ehituse sildlaen kuni [...] GBP;
 - d) võlakirjad [...] GBP eest;
- (54) Rahastamisstruktuur on üles ehitatud nii, et enne kui võlakirjad kannavad mis tahes kahjusid, kantakse lõplikult kahjumisse algne omakapital. Tingimusliku omakapitaliga pakutakse täiendavat kindlustunnet, et saabub kuupäev, mil garantii andja kindlustundeks on muu hulgas alustanud tööd HPC ja see toimib ning mil kõik nõutavad reservid on täielikult rahastatud (rahaasjade lõpuleviimine).
- (55) Omakapitaliga seonduvad aktsionäride kohustused määratakse kindlaks omakapitali jaotamise lepingus, mille osaline on ka garantii andja, nii et talle tekivad kohustused seoses omakapitali andmisega.

⁽¹⁾ Emissioon puudutab hinnavahelepingu kohaselt esialgu 16 miljardi naelsterlingi suurust võlasummat ja Sizewell C korrigeerimisega seoses täiendavat 1 miljardi naelsterlingi suurust võlasummat (edaspidi „SZC võlakiri“).

- (56) Tagamaks, et maksejõuetuse ilmnemise korral oleks omakapitali andjal ülalkirjeldatud kahjumi katmise võime, on lepinguosalisel kehtestanud kaks tingimust (alusstsenaariumi tingimus ⁽¹⁾) ja FFSi nurjumise tingimus) ⁽²⁾, mis võimaldavad garantii andjal nõuda algse omakapitali suurendamist või vastavalt tingimusliku omakapitali suurendamist, st selle viivitamatut eraldamist ja rakendamist võlakirjade lunastamiseks ja garantii andjale võlgnetavate summade tasumiseks. Sellise sätete kombinatsiooniga kavatakse tagada, et peamine vastutus EPR-tehnoloogia elujõulisuse eest lasub aktsionäridel ja mitte garantii andjal, kuni seda saab objektiivsete tõenditega kinnitada tänu varasemate projektide, nagu Flamanville 3 ja Taishan 1, edule.
- (57) Alusstsenaariumi tingimuse täitumiseni jääval ajavahemikul on kasutataval võlasummal piirmäär, mis on minimaalselt järgmine: võla piirmäär projekti asjaomase vaheetapi puhul ja [...] protsenti algsest omakapitalist miinus arenduseks vajalik omakapital ehk siis [...] miljardit naelsterlingit. Tabelis 1 esitatakse praktiline näide omakapitali kahjumi kandmise võime omaduste kohta:

Tabel 1

Alusstsenaariumi kohased kasutuselevõtu andmed ja alusstsenaariumi tingimuse mittetäitmine**Base Case Drawdown Profile**

GBP bilion	Total Committed	Development Equity	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Cashflow												
Base Equity	9,23	1,69	—	—	—	—	—	—	2,10	2,52	2,09	0,83
Contingent Equity	8,00	N/A	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bonds	16,00	N/A	1,50	1,95	2,40	2,90	3,35	2,65	1,25	—	—	—
Balance Sheet												
Base Equity			1,69	1,69	1,69	1,69	1,69	1,69	3,79	6,31	8,39	9,23
Contingent Equity			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bonds			1,50	3,45	5,85	8,75	12,10	14,75	16,00	16,00	16,00	16,00
Memo item												
Undrawn Base Equity			7,53	7,53	7,53	7,53	7,53	7,53	5,43	2,92	0,83	—
Undrawn Committed Equity			15,53	15,53	15,53	15,53	15,53	15,53	13,43	10,92	8,83	8,00

Source: UK Base Case

(1) Alusstsenaariumi tingimus sisaldab piisavate tõendite esitamist Flamanville 3 katselise käitamisperioodi lõpuleviimise kohta ja tagatise andja toimivusnõuete täitmist selle perioodi jooksul. Tagatise andjal on võimalus pikendada alusstsenaariumi tingimuse täitmise tähtaega, suurendades algse omakapitali summat ja kandes hoolt, et sellisel suurendamisel oleks nõutav krediitõuetus. Alusstsenaariumi tingimuse tähtaeg ei saa olla hilisem kui 31. detsember 2020.

(2) FFSi nurjumise tingimus on, et:

- [...];
- [...]; ja
- [...].

Base Case Condition Not Met (by 31 December 2020)

	Total	Development Equity	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Cashflow								
Base Equity	1,69	1,69	—	—	—	—	—	—
Contingent Equity	7,97	N/A	—	—	—	1,97	3,35	2,65
Bonds	6,87	N/A	1,50	1,95	2,40	2,90	—	—
Balance Sheet								
Base Equity			1,69	1,69	1,69	1,69	1,69	1,69
Contingent Equity			—	—	—	1,97	5,32	7,97
Bonds			1,50	3,45	5,85	6,78	6,78	6,78
Memo item								
Undrawn Base Equity			7,53	7,53	7,53	7,53	7,53	7,53
Cumulative Cap on Debt			1,50	3,43	5,85	6,78	6,78	6,78

Source: UK Base Case

Allikas: avaldanud IUK 12. septembril 2014.

- (58) Pärast alusstsenaariumi tingimuse täitmist vastab garantii andja põhikaitse ehitusperioodil tingimusliku omakapitali summale, mis võidakse võtta kasutusele ülekulude katmiseks koos projekti vahe-eesmärkidega, millega piiratakse mis tahes perioodi võlasummat.
- (59) Aktsionäride eraldistel on nii algse omakapitali kui ka tingimusliku kapitali puhul täielik krediititoetus selliste vahendite abil (loetelu ei ole ammendav) nagu emattevõtja tagatised, akreditiivid või muud krediititoetused, mis on garantii andja jaoks vastuvõetavad.
- (60) Aktsionärid võimaldavad fikseeritud ⁽¹⁾ ja/või muutuva ⁽²⁾ tagatise, ⁽³⁾ sealhulgas nõuetele vastava kommertsipandi ⁽⁴⁾ kogu nende varade, omandite ja ettevõtete ulatuses, et toetada oma kohustusi NNBG ees ja NNBG kohustusi. NNBG ja võlakirjade emitent, äsja asutatud eriotstarbega äriühing, annavad kumbki oma kohustuste toetuseks ammendava fikseeritud ja/või muutuva tagatise, sealhulgas nõuetele vastava kommertsipandi kogu nende varade, omandite ja ettevõtete ulatuses. Tagatist toetavad teatud olulisi lepinguid puudutavad otsekokkulepped lepingupooltega.

⁽¹⁾ Fikseeritud tagatis seotakse asjaomase kindlaksmääratud ja konkreetse varaga kohe tagatise andmisel ja pandiandja ei või tagatud vara ilma toetusesaaja nõusolekuta müüa ega tagatisvaraga muul viisil kaubelda.

⁽²⁾ Muutuv tagatis antakse olemasolevate ja tulevaste pandiandjale kuuluvate muutuivate varaliikide ulatuses.

⁽³⁾ Tagatisega seotud huvid, mis annavad toetusesaajale õiguse tagatud varale. Pant on tagatisega seotud huvi vorm, millega ei anta toetusesaajale omanikuõigusi ega omandiõigusi. Selle asemel on pant tagatud varal lasuv koormatis, mis annab toetusesaajale õiguse kasutada vara selle realiseerimiseks, eesmärgiga tasuda tagatud võlg. Sellega tekib toetusesaajale vara suhtes võrdväärne varaline huvi, mis annab toetusesaajale õiguse see vara omandada ja alustada tagatud võla tasumiseks selle müügitoiminguid.

⁽⁴⁾ Muutuva väärtusega kommertsipant ettevõtja kõigi (või peaaegu kõigi) varade ulatuses, millega antakse sellise pandi valdajale volitus määrata haldur või pankrotihaldur ja mis on kinnitatud kui nõuetekohane kommertsipant 1986. aasta maksejõuetust käsitleva seaduse tähenduses.

- (61) Tehingu eripära ja ohutuse suure olulisuse tõttu võetakse tagatise täitmisele pööramisel arvesse Ühendkuningriigi ohutust reguleeriva asutuse nõusolekut ja asjaolu, et tagatist saab kasutada üksnes organ, kellel HPC jaamaga seoses on või saab olema tuumaenergia tootmise litsents.
- (62) Aktsionäride, NNBG ja emitendi antavad tagatised on mõeldud kindlustama, et tagatisega kindlustatud pooled: ⁽¹⁾ i) oleksid võlgniku maksejõuetuse puhul maksimaalses eeliseisundis asjaomase võlgniku tagatiseta võlausaldajate nõuete ees; ii) säilitaksid võimaluse, et tagatisega kindlustatud pooled saaksid tagatisvarasid müüa ning rakendada sellisest müügist saadud vahendeid tagatud tasumata kohustuste täitmiseks, kui see peaks olema parim viis tagasimakseid maksimeerida, ja iii) kasutaksid maksimaalset kontrolli mis tahes pandiandja maksejõuetuse korral ja saavutaksid tagatise juhtimiseesmärgi, määrates asjaomase võlausaldaja varadele ja ettevõttele pankrotihalduri.
- (63) Võlakirjad on emitendi tagamata kohustused ja need ei osale üheski emitendi või HPC kontserni mis tahes muu liikme antavas tagatises.
- (64) Võlausaldajate järjestusega seoses kohaldatakse NNBG antud tagatise täitmisele pööramise menetlusi praktikas järgmises prioriteetsuse järjekorras:
- 1) seaduse kohaselt eelistatavad võlausaldajad;
 - 2) täitmisele pööramise kulud (st usaldusisikute ja maksejõuetuse korral määratava mis tahes isiku kulud);
 - 3) FDP võlausaldajad ⁽²⁾;
 - 4) ehituse sildlaenu andjad;
 - 5) võlakirjad ja garantii andja;
 - 6) NNBG tagamata nõuetega võlausaldajad;
 - 7) NNBG aktsionärid.
- (65) Seda täitmisele pööramise menetluste prioriteetsuse järjekorda ei saa ilma garantii andja nõusolekuta muuta.
- (66) Tehingu rahastamine on jaotatud etappideks, võttes aluseks projekti elluviimise vahe-eesmärkide saavutamise.
- (67) Ajavahemikul pärast kuupäeva, mil on emiteeritud maksimaalne hulk võlakirju (mis ei ole SZC võlakirjad), eraldatakse vastavalt kavale algne omakapital ja tingimuslik omakapital, millega kaetakse selle kavaga seotud mis tahes ülekulud.
- (68) Enne rahaasjade lõpuleviimist ei ole lubatud maksta aktsionäridele dividende.
- (69) Ühendkuningriigi ametiasutused väidavad, et pärast rahaasjade lõpuleviimist on krediidigarantii jätkuvalt kaitstud paljude struktuursete ja lepingujärgsete riskimaandamismeetmetega, sealhulgas oluliste piirangutega selle kohta, millal võib maksta dividende, ja [...] -kuise võla teenindamise reserviga (mida võidakse rahastada sularahaga, valmisolekuakreditiividega või aksepteeritavate tagatistega), mis võib ulatuda [...] miljardi naelsterlingini. Väidetavalt oleks turustandard projekti finantseerimise puhul kuuekuine võla teenindamise reserv.
- (70) Krediidigarantii nõutakse pärast rahaasjade lõpuleviimist sisse tõenäoliselt üksnes juhul, kui: a) esineb väga oluline kõrvalekalle tegevustulemustes ning seetõttu kahaneb võlateeninduseks saadaolev sularahavoog eeldatust väiksemaks ja b) selle kõrvalekalde tõttu ammendub struktuuris ettenähtud ja eespool osutatud oluline võla teenindamise reserv.
- (71) Kui võla teenindamise reserv kasutusse võetakse (mis tahes ulatuses), tuleb see taastada, enne kui võib teha mis tahes dividendimakseid.

⁽¹⁾ Tagatisega kindlustatud pooled on tagatise andja, emitent ning energeetika ja kliimamuutuse ministeerium ning tuumajaamade dekomisjoneerimise fondi äriühing (Nuclear Decommissioning Fund Company Limited).

⁽²⁾ Energeetika ja kliimamuutuse ministeerium ja tuumajaamade likvideerimise fondi äriühing seoses Hinkley Point C dekomisjoneerimise korraga.

- (72) Ühendkuningriigi ametiasutused väidavad, et arvestades maksejõuetuse vastaste struktuursete kaitsemeetmete ulatust ning käivitavate sündmuste olemasolu ja maksejõuetust ennetavaid võimalikke riskimaandamisvahendeid, peaks vajadus garantii rakendamise järele tekkima väga väheste ja ebatõenäoliste asjaolude korral. Kui aga rakendamine peaks vajalik olema, on asjaolud tõenäoliselt ootamatud ja tõsised, mis puhul fikseeritud meede ei ole asjakohane. IUK arvamuse kohaselt on vaja paindlikkust, et kaaluda tema võimalusi seoses sündmuste ilmnemisega, nii et ta saaks oma huve paremini kaitsta. Seetõttu otsustas IUK maksimaalse ja paindliku võimaluste kogumi kasuks koos otsustusõigusega määrata kindlaks sel ajal kõige asjakohasem rakendamise viis.
- (73) Komisjonile on hindamiseks esitatud HPC projekti rahastamise praeguseni kokkulepitud põhilised rahastamistingimused. Need sisaldavad poolte kokkulepet rahastamisdokumentide põhitingimuste kohta, aga käesoleva otsuse tegemise ajaks ei olnud saadaval lõplikult vormistatud õigusakti eelnõude ametlikke versioone. Ühendkuningriigi ametiasutused teatasid, et ülejäänud tingimused ja lõplikud rahastamisdokumendid sisaldavad standardklausleid, mida iga investor samalaadse projekti puhul nõuaks. Kuna komisjonil ei olnud võimalust seda kontrollida, peavad Ühendkuningriigi ametiasutused juhul, kui lõplikes dokumentides tehakse mis tahes muudatusi võrreldes praegu komisjonile esitatud meetme kirjeldusega, sellest komisjoni teavitama.

2.3. LEPING MINISTEERIUMIGA

- (74) Hinnavahelepinguga nähakse ette, et NNBG investoritel on õigus hüvitisele, juhul kui Ühendkuningriigi valitsus peaks otsustama HPC poliitilistel põhjustel (ja mitte tervise, ohutuse, julgeoleku, keskkonna, transpordi või kaitsemeetmetega seotud kaalutlustel) sulgeda Neid makseid rahastataks samal viisil, nagu rahastatakse hinnavahelepingust tulenevaid makseid (st tarnija maksust). Hinnavahelepingule lisandub ministriumiga sõlmitud leping – see sõlmitakse ministriumiga ja NNBG investorite vahel.
- (75) Lepinguga nähakse ette, et kui vastaspoolest organ ei ole suuteline pärast poliitilist sulgemist tegema NNBG investoritele hüvitismakseid, maksab ministrium investoritele kokkulepitud hüvitise. Lepinguga ei nähta ette täiendavaid hüvitismakseid ei NNBG-le ega tema investoritele.

3. HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSED

- (76) Komisjon sai algatamisotsuse üle konsulteerimise ajal – mis kestis kuni 7. aprillini 2014 – väga arvukalt vastuseid. Palume vaadata riigiabi hinnangu suhtes asjakohaste märkuste kirjeldust allpool.
- (77) Huvitatud isikute märkusi käsitletakse hinnangu asjakohastes osades ilma konkreetset märkust konkreetset nimetamata.
- (78) Märkuste hulka arvestades kirjeldatakse neid teemade järgi rühmitatuna.

3.1. MEETMETE KUI ÜLDIST MAJANDUSHUVI PAKKUVAT TEENUSE KOHTA SAADUD MÄRKUSED

- (79) Üks vastaja nõustus Ühendkuningriigi valitsusega, et meetmed ei hõlma riigiabi, ja viitas Ühendkuningriigi esitatud üldist majandushuvi pakkuva teenuse hinnangut toetavatele tõenditele.
- (80) Üks isik väitis, et HPC osutab üldist majandushuvi pakkuvat teenust, kuna ta täidab avaliku teenindamise kohustust, tagades, et energianõudlusele vastatakse nii lühikeses, keskpikas kui pikas perspektiivis, ning et projekti viiakse ellu selgel ja läbipaistval viisil, nii et ühelegi osalevale ettevõtjale ei anta majanduslikku eelist. Samuti suurendaks HPC varustuskindlust, vähendades toetumist imporditavatele kütustele ning vähendades fossiilkütuste kasutamist.
- (81) Nende isikute hulgas, kes ei nõustu Ühendkuningriigi seisukohaga, et meede ei hõlma riigiabi, täheldas üks vastaja, et meede ei ole kooskõlas Altmarki kriteeriumidega, kuna hinnavaheleping kujutab endast üksnes hüvitist üldist majandushuvi pakkuva teenuse osutamise eest.
- (82) Mitu vastajat täheldas, et ükski muu ettevõtja ei olnud suuteline projektile pakkumust esitama.

- (83) Mitu isikut väitis, et teatatud meede ei kuulu ELi üldist majandushuvi pakkuva teenuse raamistikku, kuna Ühendkuningriik ei ole selgelt määratlenud avaliku teenindamise kohustust, mille eest ta hüvitist annaks, ega ole täitnud avaliku teenindamise kohustuse kehtestamise tingimusi, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/72/EÜ⁽¹⁾ artikli 3 lõikes 2.
- (84) Mitu isikut märkis, et abimeetmed ei ole kooskõlas Altmarki kriteeriumidega, mille kohaselt elektrienergia tootmine on tavapärane majandustegevus ja et seega peaks tuumaenergia konkureerima muude elektrienergia allikatega elektrienergia liberaliseeritud siseturul; meetmel puudub ühishuvi eesmärk; näib, et ei ole ühtegi objektiivset kriteeriumi, õigustamaks 35aastast kestust; sellega koheldakse erinevalt tuumaenergiat ja taastuvaid energiaallikaid; see tugineb teadmata parameetritele ning puudub kulude ja tulude analüüs. Pealegi ei saa see olla üldist majandushuvi pakkuv teenus asjaolu tõttu, et tuumaenergiaga saab toota üksnes baaskoormuselektrienergiat. Lisaks oleks olemas oluline risk ülemääraseks hüvitamiseks.

3.2. ABI OLEMASOLU KOHTA SAADUD MÄRKUSED

- (85) Mitu vastajat väitis, et meetmed kujutavad endast riigiabi, kuna need hõlmavad kahepoolseid lepinguid riigi ja ettevõtja vahel; maksed on konkreetset suunatud eesmärgile toota tuumaenergiat; maksetega on otseselt seotud riigieelarve; ja lepinguga nähakse tuumaenergiale ette toetus ja eritingimused, mis ületaksid mis tahes toetuse taastuvatele energiaallikatele.
- (86) Üks vastaja täheldas, et jäätmekäitluse hinnale maksimaalse piirmäära kehtestamine ühiku kohta tehtava jäätmemakse asemel kujutab endast abi ja täiendavat subsidiumi uute tuumajaamade käitajatele.

3.3. ÜHISHUVI EESMÄRKIDE, TURUTÕRGETE JA RIIGI SEKKUMISE VAJADUSE KOHTA SAADUD MÄRKUSED

- (87) Muude positiivsete vastuste hulgas täheldas üks vastaja, et tuumaenergia võib suuresti aidata kaasa vähese süsinikuheitega elektri tootmisele ja mitmekesistada elektritootmissektorit. Samuti märkis ta, et kuigi sellega ei suudeta vaid piiratud määral ja et üksik põhivõrguettevõtja ei suuda tagada võrkudevahelist ülekandevõimsust, on sellel tõenäoliselt otsustav roll ammenduva tuumavõimsuse asendamisel ja tuleviku nõudlusele vastamisel.
- (88) Mitu vastajat väitis, et Ühendkuningriik on teistest ELi liikmesriikidest erinevas olukorras, kuna on saar ja tal on vähem võimalusi võrkudevahelisteks ühendusteks. Mis tahes võrdlus Soome või Prantsusmaaga oleks kohatu nende märkimisväärselt erineva turustruktuuri tõttu ja asjaolu tõttu, et nendes liikmesriikides on pikaajalised majanduslikud kokkulepped tuumajaamade ehitamise toetuseks. Pealegi ei suudaks Ühendkuningriik tulla toime taastuvatele energiaallikatele iseloomuliku muutliku võimsusega, importides oma naabritel suuri energiahulki, kui taastuvatest allikatest energiat ei toodeta, ja võimalikust liigest tootmisest põhjustatud dumpinguprobleemidega. Ühendkuningriigi turutõrked oleksid Euroopa ühtsel elektriturul mis tahes riigiga võrreldes seetõttu alati suuremad kui Euroopa mandriosas ning nõuaksid rohkem meetmeid nende korrigeerimiseks. Lisaks suurendaks toetus tuumaenergiale energiavarustuse mitmekesisust ning tugevdaks seega Ühendkuningriigi energiasüsteemi vastupidavust.
- (89) Üks vastaja juhtis tähelepanu konkreetsele tuumaenergia turutõrkele, eeskätt jaama pikale ehitusajale ja tööeale, mistõttu investeringutasuvuseni kulub üle 30 aasta, tublisti kauem kui 2050. aasta. Samuti demonstreerivad teatud liikmesriikides toimunud elektrikatkestustest saadud õppetunnid, et piiriülestele ülekandevõimsustele saab tugineda vaid piiratud määral ja et üksik põhivõrguettevõtja ei suuda tagada võrkudevahelist ülekandevõimsust samal viisil kui riigisisese silmusvõrgustiku puhul. Riigiabi võib HPC projekti puhul konkurentsi vähem moonutada, võrreldes muude meetmete, näiteks võimsuse turgude kasutuselevõetuga.
- (90) Üks vastaja väitis, et HPC ei kahjustaks keskkonnakaitse tagamise eesmärki, kuna selle toiminguid kontrollivad hoolikalt asjaomased asutused, nagu näiteks tuumaküsimuste reguleerimise amet. Samuti vastaks HPC 2010. aasta keskkonnalubade väljaandmise määrustele.
- (91) Mitu isikut väitis, et juba praegu on olemas tehnoloogialahendused tuumajätmete ohutuks ladustamiseks.
- (92) Mitu isikut märkis, et praegune poliitikapõhimõtete kombinatsioon ei ole piisav investeeringute hoogustamiseks tuumaenergiasse, eelkõige kuna heitkogustega kauplemise süsteemi süsiniku hind on liiga väike; Ühendkuningriigi süsiniku hinna alampiir ei suurenda süsiniku hindu piisavalt, et stimuleerida investeeringuid tuumaenergiasse; ja Ühendkuningriigi tagatisskeemist iseenesest ei piisa investeeringute toetamiseks, kuna selles ei ole käsitletud

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/72/EÜ, 13. juuli 2009, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/54/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 55).

tuumaenergia pikaajalist majanduslikku elujõulisust. Viimaks – tuumaenergia süsinikujälg oleks sarnane tuuleenergia jäljega ning palju väiksem kui mereliste taastuenergiaallikate ning fotogalvaaniliselt saadud päikeseenergia ja biomassi tehnoloogia puhul.

- (93) Üks isik väitis, et Ühendkuningriik toetab taastuvaid energiaallikaid, aga see tehnoloogia ei sobi baaskoormuselektrienergia tootmiseks, ning et samal ajal gaasile tuginemine muudab Ühendkuningriigi sõltuvaks fossiilkütustest ja suurendab geopoliitilist riski.
- (94) Üks vastaja väitis, et komisjon peaks hindama HPC puhast keskkonnakasu, võrreldes Ühendkuningriigi praeguse energiaallikate kogumiga. Nende kriteeriumide suhtes hinnatuna peaks HPC selgelt andma märkimisväärset keskkonnakasu.
- (95) Mitu isikut väitis, et liikmesriikidel peaks olema vabadus valida oma energiaallikate kogum ja nad peaksid pakkuma vajalikke stiimuleid, ilma milleta on takistatud tõhusad pikaajalised erainvesteeringud vähese CO₂-heitega energiatootmisesse. Komisjonil ei peaks olema mingeid volitusi selliseid otsuseid mõjutada. Samuti oleksid tuumajaamadel suured ettemakstavad kapitalikulud ja väikesed tegevuse piirkulud, mis koos tegevuskulude ja elektrituru hindade vahelise korrelatsiooni puudumisega osutab sellise riski olemasolule, mida ei saa tarbijatele üle kanda ilma riigi sekkumiseta.
- (96) Mitu isikut kritiseeris algatamisotsuse punkti 337, eelkõige kuna Ühendkuningriigis ei ole uutesse tuumaelektrijaamadesse tehtud investeeringuid alates energiaturu liberaliseerimisest 20 aastat tagasi. Samuti muudavad valitsuse poliitika muutumise oht ja muud poliitilised riskid sellise investeeringu erainvestoritele keeruliseks.
- (97) Mitu isikut väitis, et kapitalikulud moodustavad ligikaudu 75 protsenti ühtlustatud elektrikuludest, ⁽¹⁾ võrreldes 10–15 protsendiga gaasi puhul, mida põletatakse süsiniku püüdmise ja sidumiseta. Samuti täheldati, et CO₂-heite vähendamise kulutõhusus on tema mudeli kohaselt tasemel 50 g CO₂/kWh aastaks 2030, võrreldes selle praeguse tasemega ligikaudu 500 g CO₂/kWh, mis saavutatakse väikseimate kuludega üksnes juhul, kui uue tuumaenergia võimsus saavutab märkimisväärse turuosa (nt 11–18 GW). Mahukast tuumaprogrammist saadava kasu nüüdisväärtus oleks 23 miljardit naelsterlingit. Samuti säilitaks pikaajaline tuumaenergiaalane leping elektri dispetšjuhtimise tõhususe, ja see on oluline nii tuuma- kui ka taastuenergiatehnoloogia puhul, arvestades nende väikeseid piirkulusid.
- (98) Üks vastaja väitis, et kui ei toetata uue tehnoloogia, nagu näiteks EPR, varajast arendamist, viib see investorite huvi kadumiseni selle tehnoloogia vastu nii Ühendkuningriigis kui ka väljaspool seda.
- (99) Üks vastaja väitis, et Euratomi lepingut ei saa komisjoni praegustest poliitikapõhimõtetest sõltumatult kohaldada, kuna lepingu artikliga 40 nõutakse, et komisjon avaldaks perioodiliselt tuumaenergia tootmissihte, ja et lepingu eesmärke saab täita üksnes kooskõlas lepingu muude sätetega.
- (100) Üks vastaja märkis, et enne liberaliseerimist tehti tuumaenergiasse investeerimine võimalikuks tariifidest rahastatavate projektide kaudu, millega välistati investeerimisrisk.
- (101) Üks isik teatas, et tuumkütuse allikas on mitmekesine ja energia varustuskindluse seisukohast reitingus väga kõrgel kohal.
- (102) Üks isik täheldas, et peale tuumatehnoloogia ei ole ühtegi tõestatud vähese süsinikuheitega baaskoormustehnoloogiat, mida saaks kasutada samal võimsuse tasemel. Samuti oleksid investorid, arvestades poliitilisi riske kogu Euroopa Liidus, järjest ettevaatlikumad äärmiselt suure kapitali eraldamisel uue põlvkonna elektritootmisele. Kõigele lisaks on komisjoni ennustatavad investeeringud uude tuumajaama aastatel 2027–2030 ebakindluse tõttu küsitavad.
- (103) Mitu isikut täheldas, et Ühendkuningriigil ei ole ilmselt samalaadset mehhanismi kui Soome ettevõtja Mankala mudel (energiatootmisettevõtjate ja energiamahukate tööstusharude ühisinvesteering), millega saaks juhtida lühiajaliste kapitalikulude ja pikaajalise elektri hetkehinna vahelist asümmeetriat.
- (104) Üks isik täheldas, et enamik taastuenergiaalastest tehnoloogialahendustest on leiutatud 1900. aastate alguses, mistõttu tehnoloogia väljakujunemise alusel on nende toetamine vähem põhjendatud kui tuumatehnoloogia toetamine.

⁽¹⁾ Ühtlustatud elektrikulude abil mõõdetakse elektrienergia tootmise kulusid erinevate tehnoloogialahenduste puhul, eesmärgiga võrrelda neid võimalikke kulusid erinevate eelduste suhtes.

- (105) Mitu isikut märkis ära, et reaktorid ei hakka tööle enne 2023. aastat, mistõttu jaamadega ei saa lahendada varustuskindluse probleemi, mida Ühendkuningriiki meetmete õigustamiseks rõhutab.
- (106) Üks isik märkis, et tuumatehnoloogia ei taga varustuskindlust, kuna see muudab energiatootmise sõltuvaks lõhustuva tuumamaterjali impordist. Teine isik märkis, et varustuskindluse parandamiseks tuleks vähendada tuginemist imporditavatele kütustele.
- (107) Üks vastaja märkis, et Ühendkuningriigi valitsuse energiapoliitika on poliitiliselt kallutatud ja piirab rannikupealsete tuuleparkide ja päikeseenergiajaamade arendamist.
- (108) Mitu vastajat märkis, et tuumatehnoloogia halvendab varustuskindlust, sest erakorraliste rikete, võimsuse vähendamise või korraliste hoolduste tõttu puudub sel vajalik paindlikkus pakkumise ja nõudluse tasakaalustamiseks võrgus. Tuumatehnoloogiat seostatakse ka ennustamatute vapustustega, mis nõuavad suuremahulisi varuvariante, vastupidiselt tuule muutlikkusele, mida kirjelduse kohaselt saab suures ulatuses ennustada. Lõpuks on tuumatehnoloogia samade vastajate arvates ka kehv võimalus vähendada heitkoguseid, kuna ühe uuringu kohaselt tekib tuumatsükli käigus 9–25 korda rohkem CO₂ kui tuuleenergia puhul.
- (109) Mitu vastajat täheldas, et võrdleva statistika kohaselt ei ole tuumatehnoloogia panus CO₂-heite vähendamisse oluline.
- (110) Mitu isikut täheldas, et meetmega ei tagata energiapoliitikat, kuna sellega ei asendata ammenduvat võimsust piisavalt kiiresti ja see tugineks uraanivarudele, mis võivad lõppeda.
- (111) Mitu vastajat väitis, et subsidiumid viiksid muu, innovatiivsema ja vähem keskkonnakahjuliku tootmistehnoloogia väljatõrjumiseni ning et need subsidiumid ei ole põhjendatud ega kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab”. Pikaajalisest meetmest põhjustatud kulud tuleks kanda tulevastel põlvkondadel.
- (112) Mitu vastajat soovis rõhutada, et paljud liikmesriigid, eeskätt Saksamaa, Austria, Iirimaa, Itaalia ja teised, on tuumaenergia vastu ja et muud liikmesriigid nagu Portugal, Taani, Eesti või Kreeka ei saaks tuumaenergiat ning et seega ei saa olla ka ühist eesmärki seoses tuumaenergiaga.
- (113) Mitu vastajat täheldas, et tehnoloogiat, mis vajab 60 aasta jooksul subsidiume ja on vabastatud kõigist enda põhjustatud otsestest ja kaudsetest kuludest ning mis nõuab 35 aastast tagatud lepingut, ei saa pidada elujõuliseks.
- (114) Üks isik väitis, et puudub rahuldav viis tegeleda vajadusega kõrvaldada radioaktiivsed jäätmed.
- (115) Üks vastaja väitis, et Ühendkuningriiki soosib uut tuumaenergiat liigselt, jättes tähelepanuta kõrvaldamist ümbritseva suure ebakindluse ja pakkudes investoritele kindlustunnet.
- (116) Mitu vastajat kritiseeris Ühendkuningriigi tehtud riskihinnangut, väites, et selles ei ole käsitletud ega kirjeldatud ootamatute, muude kui konstruktsioonist põhjustatud õnnetuste jada, nagu juhtus Fukushimas, ega muid suuremaid tuumaõnnetusi. Samuti kritiseerisid nad väiteid, et kõige halvemate mõistlikult ennustatavate õnnetuste/insidentide puhul HPCs (sealhulgas terrorirünnak), ei ületaks kaitsekestast väljapaiskunud materjali määr 0,03 % reaktori südamikü varudest päevas.
- (117) Mitu vastajat täheldas, et on selgusetu, kas Ühendkuningriiki on võtnud arvesse selliste uute tehnoloogialahenduste arengut, mis parandaksid elektrivõrgu paindlikkust (nt dünaamiline hinnaarvestus, lepingud koormuse kohta, mille dispetšer võib tarbijat kahjustamata ajutiselt välja lülitada; dünaamilise koormuse piiraja tööstuses, teenuste koondamine ja majapidamiste nõudluse optimeerimine).
- (118) Üks vastaja kritiseeris asjaolu, et Ühendkuningriiki peab liiga oluliseks baaskoormuselektrienergia tootmist, kuigi arvestades energeetikasektoris toimuvaid muudatusi on küsitav, kas 2020ndate keskel on baaskoormus endiselt sama asjakohane kui tänapäeval. Eelkõige peaks üha olulisemaks muutuma süsteemi paindlikkus.
- (119) Paljud isikud täheldasid, et HPC ei oleks esimene omataoline jaam, vaid pigem viies või kuues, võttes arvesse Soome ja Prantsusmaa jaamu ning veel kahte Hiinasse ehitatud jaama. Pealegi telliti Soomes ja Prantsusmaal sarnased reaktorid ilma riigiabi saamata.
- (120) Üks isik väitis, et päikeseenergiatööstusel oleks potentsiaali toota samas mahus elektrit aastas, nagu HPC hakkab eeldatavalt tootma, ja võrreldavate kuludega, ning et meretuuleparkide energia võib 2020. aastaks või veidi hiljem olla odavam kui tuumaenergia.

- (121) Üks isik väitis, et ka Ühendkuningriigi valitsuse enese arvnäitajatest nähtuvalt ei ole uus tuumajaam vajalik, vastupidiselt mitmete dokumentidele ja kõnedele, milles ekslikult kinnitatakse, et elektrinõudlus võib kahe- või koguni kolmekordistuda, võttes arvesse valitsuse enese uuringut pikaajalise elektrinõudluse ja võimsusevajaduste kohta aastani 2025.

3.4. MEETME ASJAKOHASUSE JA STIMULEERIVA MÕJU KOHTA SAADUD MÄRKUSED

- (122) Muude positiivsete vastuste hulgas täheldas mitu vastajat, et tuumaenergia võib suuresti aidata kaasa vähese süsinikuheitega elektri tootmisele ja võib aidata mitmekesistada elektritootmissektorit. Samuti märkisid nad, et kuigi sellega ei suudeta Ühendkuningriigis järgmiste kümnendite jooksul pakkuda kogu vajalikku täiendavat võimsust, on sellel tõenäoliselt otsustav roll vananeva tehnoloogiaga tuumavõimsuse asendamisel ja tuleviku nõudlusele vastamisel.
- (123) Mitu vastajat väitis, et valitsuse sekkumiseta keskenduksid erainvesteeringud üksnes lühiajalisele kasule, mis muudaks uue tuumajaama püstitamise võimatuks.
- (124) Üks vastaja väitis, et ilma abita ei oleks käitajatel stiimulit investeerida uutesse tuumajaamadesse ja et esimese projekti edukas lõpuleviimine vähendaks uute projektide kulusid märkimisväärselt. Samuti väitis ta, et kolmanda põlvkonna reaktoreid ei saa võrrelda olemasolevate jaamadega ja et kui puudub pikaajaline hinnastabiilsuse väljavaade, on võimatu saada tuumaenergiasse erainvesteeringuid.
- (125) Mitu vastajat väitis, et Ühendkuningriigi uue tuumajaama ehitamise programm oleks nii Ühendkuningriigile kui Euroopale kasulik tänu tööhõive märkimisväärsele suurendamisele.
- (126) Mitu vastajat täheldas, et abi võimaldaks väga spetsialiseerunud ja kõrgelt kvalifitseeritud tööjõul säilitada oma oskused ja arendada uusi meetodeid ja tehnikaid, ja see on miski, mis oleks vältimatult vajalik ka praegu töötavate tuumareaktorite dekomisjoneerimisel. Samuti osutasid nad positiivsele mõjule, mida abi avaldaks käitajatele tarneahelas.
- (127) Mitu vastajat märkis, et Ühendkuningriigi ettevõtjad pooldavad tugevalt mitmekesist energiaallikate kogumit ning et eelkõige toetavad nad tuuma-, tuule- ja hüdroenergiat. Ühendkuningriigi programmiga luuakse stabiilsem investeerimiskeskond ettevõtjatele, eelkõige suurtele elektritarbijatele.
- (128) Mitu vastajat täheldas, et kavandataval mehhanismil on roheliste sertifikaatide süsteemiga – mida praegu kasutatakse eranditult taastuvenergia puhul – võrreldes see eelis, et piiratakse ülemäärast hüvitamist.
- (129) Mitu isikut täheldas, et riigil on kohustus stimuleerida investorite mitmekesistamisotsuseid, kuna liberaliseeritud turud ei saa arvestada liikmesriigi varustuskindluse kasudega.
- (130) Üks isik kritiseeris komisjoni arvamust, et hinnavahelepingutega kaotatakse enamik tururiske, kuna paljudes liikmesriikides kasutatakse taastuvate energiaallikate toetamiseks soodustariife ning ei oleks põhjust tuumaenergiat erinevalt käsitleda.
- (131) Mitu vastajat väitis, et tuumatehnoloogia ei ole keskkonnahoidlik, ei ole taastuv, vaid lõplik, ja on äärmiselt kulukas, kuigi see on väljakujunenud tehnoloogia, mille puhul kogemustel ei ole õpetavat mõju.

3.5. MEETMETE PROPORTSIONAALSUSE KOHTA SAADUD MÄRKUSED

- (132) Üks isik märkis, et hinnavahelepingu mehhanismiga maandatakse riske, seades NNBG siiski baasriski ette, ning vältides ülemäärast hüvitamist tänu sellele, et maksed tehakse üksnes juhul, kui võrdlushind on väiksem kui täitmishind. Samuti piirab ülemäärast hüvitamist omakapitali tulude jagamise kord ning NNBG-le ei tagata fikseeritud tasemel tulusid või kasumit. Viimaks stabiliseeriks hinnavaheleping hinnad ning looks seeläbi parema investeerimiskeskonna.
- (133) Mitu isikut väitis, et täitmishinda tuleks võrrelda muude vähese CO₂-heitega tehnoloogialahenduste täitmishinnaga ja mitte gaasijaamade hinnaga ning kaaluda tuleks tulevasi, mitte praeguseid hinnatasemeid.

- (134) Mitu isikut märkis, et HPC hinnavaheleping kestaks 35 aastat, samas kui taastuenergiaallikate lepingud on lühema kestusega ja tavajuhul mitte pikemad kui 15 aastat. Tuumajaam aga töötaks 60 aastat, samas kui taastuenergiarajatised 20–25 aastat, mis annab tööea kohta tulemuseks väiksema subsiidiumide osatähtsuse. Hinnavahelepingutega kaitstaks Ühendkuningriiki suuremate ehituskulude tasumise eest.
- (135) Üks isik esitas kuluhinnangu kulude vähenemise ulatuse kohta pärast esimest jaama, väites, et see ulatub 60–75 naelsterlingini MWh kohta aastaks 2030. Samuti väitis ta, et teatatud meetme täitmishind jääb tema analüüsis soovitatud vahemikku, st 85–100 naelsterlingit MWh kohta.
- (136) Mitu isikut väljendas arvamust, et praegu peetakse odavamaks vaid väheseid tehnoloogialahendusi, millest ühegagi ei suudeta tulevikus toota märkimisväärseid elektrikoguseid.
- (137) Mitu isikut täheldas, et kui arvesse võetakse täielikke taastuvate energiaallikate süsteemikulusid, oleks tuumaenergia Ühendkuningriigi teatatud täitmishinna juures märksa odavam valik.
- (138) Üks isik väitis, et komisjoni otsus jätta tuumaprojektid hinnavahelepingu tüüpi mehhanismide kasutamiselast välja võib avaldada suurt mõju NDA suutlikkusele rakendada Ühendkuningriigi rahuotstarbelise plutooniumi käitlemise lahendusi. Samuti väideti, et tänu Ühendkuningriigi valitsusele on jäätmetega seotud kulud maksumaksjale minimaalsed/kaudsed.
- (139) Mitu vastajat märkis, et investeerimisabi ei lahutata tegevusabist.
- (140) Üks vastaja märkis, et kõik lepingud ja nende mis tahes muudatused, mis mõjutavad rahastamist, või kord, mis puudutab dekomisjoneerimist, jäätme- ja kasutatud tuumkütuse käitlemist ja kõrvaldamist, peavad olema saadaval nii üldsuse teavitamiseks kui ka parlamendipoolseks kontrollimiseks. Ta märkis samuti, et avalikuks ei ole tehtud põhiteavet kulude kujunemise kohta.
- (141) Mitu isikut väljendas muret, et Ühendkuningriik võib anda NNBG-le täiendavat abi, sealhulgas sellise korra vormis, millega piiratakse tuumajaamade käitajate vastutust. Mõned isikud leidsid ka, et tuumatehnoloogiale alternatiivsed tehnoloogialahendused peavad kandma täielikku vastutust, samas kui tuumatehnoloogia saaks kasu piiratud vastutuse korrast.
- (142) Teine toetuseliik, millele osutati kui teatatud abist tõenäoliselt välja jäetule, on jäätmekäitluslepingu – mille sõlmimise kavatses Ühendkuningriik teha uute tuumajaamade käitajatele kohustuslikuks – kohase tuumajäätmete käitlemise ja kõrvaldamise kulude alaarvestus. Samamoodi märkisid mõned isikud, et dekomisjoneerimiskulude täieliku arvestuse väidetav puudumine rikub põhimõtet „saastaja maksab”.
- (143) Üks vastaja väljendas muret seoses võimalike ülekuludega, tuginedes Euroopa kõrgrõhureaktorite (EPR) mudelite kogemustele Soomes ja Prantsusmaal.
- (144) Juba praegu antakse Ühendkuningriigi olemasolevatele tuumajaamade käitajatele rahalist toetust erinevate finantsvahendite abil, sealhulgas vastutuse piiramise, äririskide tagamise, tuumajäätmete kõrvaldamise kulude subsiidiumide ning terrorismivastaste kulude subsideerimise abil.
- (145) Mitu isikut märkis, et abi põhjustab majandusriski ülekandmist ettevõtjalt maksumaksjatele ning seotust ühe tarnijaga, mistõttu energiahinnad tõusevad järgmise 35 aasta jooksul.
- (146) Mitu isikut väitis, et täitmishind on liiga kõrge ning et HPC on kalleim elektrijaam, mis on kunagi ehitatud. Moonutused põhjustavad lisakulusid.
- (147) Üks isik märkis, et proportsionaalsuse hinnang ei saa olla ammendav, kuni tulude jagamise ja kulude ülevaatamise sätted ei ole täielikult teatavaks tehtud.
- (148) Üks isik pakkus, et täitmishind on suurem kui hind, mida Saksamaa maksab oma maismaa tuuleenergia eest.
- (149) Ühe isiku arvates oleks õiglane eeldada, et ei ole ühtegi põhjendatud ootust, miks peaksid Euroopa kõrgrõhureaktori kulud tänu toetusele märkimisväärselt vähenema, ja et kõnealune reaktor ei liigitu areneva tehnoloogia alla.

- (150) Mitu isikut väitis, et paljud arenevad taastuenergiaalased tehnoloogialahendused võivad osutada palju kulutõhusamaks kui HPC ning et Carbon Connecti äsjase aruande ⁽¹⁾ kohaselt hinnatakse, et EDFi ja teiste HPC investorite tulud oleksid palju suuremad kui muude projektide puhul, kusjuures eeldatav omakapitali tasuvus oleks ligikaudu 19–21 protsenti, suurem kui programmi Private Finance Initiative projektide eeldatav omakapitali tasuvus. Samuti kui võetakse arvesse tuumakatastroofide vastast täielikku kindlustust, nõrgendab see oluliselt tuumajaama majanduslikku põhjendatust, võrreldes muude vähese süsinikuheitega allikatega. Viimaks osutatakse Ühendkuningriigi alamkoja riigieelarvekomisjoni ja tuumajaamade dekomisjoneerimise ameti äsjases aruandes, et tuumapärandi kulud on üle 2,5 miljardi naelsterlingi aastas, 42 % energeetika- ja kliimamuutuse ministeeriumi (DECC) kogueelarvest.
- (151) Mitu isikut väitis, et esineb põhjendatud kahtlus ülemäärase hüvitamise kohta.
- (152) Üks isik arvutas, et kui 35 aasta täitmishind teisendatakse võrdväärseks 15 aasta täitmishinnaks, oleks see ligikaudu 117 naelsterlingit MWh kohta 2012. aasta reaalkaartuses või ligikaudu 20 protsenti suurem kui maismaa tuuleparkide puhul ja 10–15 protsenti suurem kui biomassipõhise energia puhul. Samuti võiks arvata, et maismaa tuuleparkide kulud peaksid tänu nende järjest kasvavale kasutuselevõtule 2023. aastaks veelgi vähenema, muutes erinevuse veel märgatavamaks.
- (153) Minu isikut märkis, et alternatiivsete tehnoloogialahenduste ja eelkõige taastuvtehnoloogia hinnad tulevikus tõenäoliselt langevad, mille tagajärjeks on suhteline HPC projekti ülemäärane hüvitamine.
- (154) Üks isik väitis, et Ühendkuningriik ei ole uurinud, kas turul on saada samaväärset võimsust või toodangut samaks ajavahemikuks. Prantsusmaal ja Soomes on tuumaelektri hind vahemikus 45–50 eurot/MWh. Finantsanalüütikute aruannetest nähtub, et EDFi omakapitali sisemine aastane tulumäär oleks vahemikus 25–35 protsenti. Lisaks teeb hinnavaheleping võrdlushinna saavutamise tuumatehnoloogia puhul kergemaks kui taastuvate energiaallikate puhul ning koos süsiniku hinna alampiiriga ja võimsuse turuga toetab investeeringuid uude tuumajaama.
- 3.6. VÕIMALIKE KONKURENTSI- JA LIIKMESRIIKIDEVAHELISE KAUBANDUSE MOONUTUSTE KOHTA SAADUD MÄRKUSED
- (155) Positiivseid vastuseid andnute seas väitis mitu isikut, et meetme mõju konkurentstile ja liikmesriikide vahelisele kaubandusele ei oleks märkimisväärne, kuna see ei mõjutaks märkimisväärselt tarbijate heaolu ega põhjustaks jaehindade tõusu. Samuti mõjuksid NNBG-le turujõud ning stiimulid konkureerida elektrienergia hulgimüügiturul.
- (156) Mitu isikut väitis, et kõigile vähese CO₂-heitega tehnoloogialahendustele tuleks luua võrdsed tingimused ning et seega peaksid uue tuumatehnoloogia subsideerimised olema kooskõlas taastuvate energiaallikate praeguste toetuspõhimõtete ja hindadega. Mitu isikut väitis, et säilitada tuleks tehnoloogianeutraalsus ehk seega ei tohiks tuumatehnoloogiat diskrimineerida.
- (157) Mitu isikut täheldas, et meetmetega ei tõrjuta investeeringuid taastuvasse energiaallikatesse, kuna ka neid toetatakse hinnavahelepingutega. Mõned isikud väitsid veel, et vastupidi, abi aitaks hoogustada uusi investeeringuid energiatootmistehnoloogia lahendustesse.
- (158) Üks isik täheldas, et eeldatavasti on HPC tootmisvõimsus üle 3 GW, samas kui Ühendkuningriigi turg tervikuna jõuab varsti 80 GW-ni. Selles mõttes ei oleks abist tulenev turumoonutus märkimisväärne (nt 4 protsenti).
- (159) Mitu isikut täheldas, et uue tuumajaama alternatiivide pakutava tootlikkusega ei suudeta tagada piisavaid võimsustasemeid, mida saaks pidada sobivaks valikuks. Eelkõige ei saa pidada kindlaks nõudlusreageeringust saadavat kasu, energiatõhusus vajaks täiendavate poliitiliste põhimõtete rakendamist ning tõhusale ressursikasutusele aitaksid kõige rohkem kaasa võrkudevahelised ühendused, aga siin on põhilised takistused poliitilised ja regulatiivsed.
- (160) Mitu vastajat väitis, et meetmed moonutaksid konkurentsi. See juhtuks alternatiivsete tehnoloogialahenduste väljatõrjumise tõttu ning eelkõige taastuvenegiatehnoloogiasse diskrimineeriva lähenemise või nendes investeerimata jätmise tõttu. Samuti tekiks kaubandusmoonutused siseturul, kuna importijad ei saaks konkureerida tuumaenergia subsideeritud hinnaga, mis viiks kunstlikult tekitatud ülejääkideni teistes liikmesriikides.
- (161) Üks vastaja täheldas, et abi moonutaks olemasolevate tuumajaamade ja uute tuumajaamade vahelist konkurentsi, sest uued saavad tegevusabi, aga olemasolevad mitte. Veel üks isik märkis, et säilitada tuleks tehnoloogianeutraalsus ning seega ei tohiks tuumatehnoloogiat diskrimineerida.

⁽¹⁾ Leveque, F. ja Robertson, A., Future Electricity Series Part 3: Power from Nuclear, Carbon Connect, Policy Connect, London, 2014.

- (162) Üks isik täheldas, et tuumatehnoloogia subsidieerimine tõenäoliselt kahandab turuosa, kus taastuvenergiatehnoloogia saaks osaleda, ja muudab raskemaks uute taastuvenergia tootmisvõimsuste rajamise kogu ELis.
- (163) Üks isik kritiseeris prof Greeni ja dr Staffelli eksperdiuuringut, eelkõige kuna nende meetodika on heaoluanalüüside või moonutuste hindamiste teostamiseks sobimatu; nende eeldused on finantsturgude tõrgete olemasolu käsitlemiseks sobimatud; nende eeldus kapitali kaalutud keskmise hinna eksogeensuse kohta on põhjendamatu; ning uuringus eiratakse õppimist, süsiniku välismõjusid, varustuse mitmekesisust ja turuvõimu.
- (164) Üks isik märkis, et abi muudaks muu energiatehnoloogia ja tuumatehnoloogia täielike kulude vahelise tasakaalutuse tarbijatele kahjulikuks ja suurendaks maksusummasid märgatavalt. Samuti omandaks EDF valitseva seisundi Suurbritannia energiaturul, eelkõige kui olemasolevate tuumajaamade majanduslikku eluiga pikendatakse.
- (165) Üks isik väitis, et kui tasuda hinnavahelepingu kohaseid erinevusi mõõdetud toodangu alusel, võib see põhjustada turumoonutusi, kuna tootjad saaksid elektrit müüa koguni negatiivsete hindadega ja tulu teenimiseks tugineda hinnavahelepingule.
- (166) Üks isik väitis, et abi ulatus kahjustaks investeerimist tulevastesse, sealhulgas Šotimaa ja Islandi (geotermiline elekter) vahelistesse ning Inglismaa ja Põhjala riikide (geotermiline ja tuuleelekter, loodete energiast saadav elekter) vahelistesse võrkudevahelistesse ühendustesse.

3.7. KREDIIDIGARANTII KOHTA SAADUD MÄRKUSED

- (167) Mitu vastajat märkis, et ei saa välistada ülemäärast hüvitamist, arvestades et abipakett hõlmab lisaks hinnavahelepingule ka krediidigarantiid.

3.8. MUUD SAADUD MÄRKUSED

- (168) Mitu vastajat osutas, et veel märtsis 2013, 27 aastat pärast Tšernobõli katastroofi sisaldasid metssead suures koguses radioaktiivseid aineid. Mitu vastajat palus korraldada teise konsulteerimise, kui teatatud meetmes on lõplikult kokku lepitud.
- (169) Mitu vastajat juhtis tähelepanu Ühendkuningriigi valitsuse lubadusele, et tema valimiseelses manifestis ei ole riigi subsidiume tuumatehnoloogiale.
- (170) Üks isik täheldas, et Ühendkuningriik tugineb uute ehitustega seoses jätkuvalt sellele, mida ta nimetab protsesside edukaks lõpuleviimiseks, aga jätab tähelepanuta märkimisväärse ebakindluse geoloogilise lõpladustamise rajatise asukoha, rajamise ja käitamise asjus, mille kohta on vaja teha plaane ja selgitada välja kulud. Samuti kritiseeris ta Ühendkuningriigi praeguseid ettepanekuid tuumajäätmete käitlemise ja kõrvaldamise kohta.

4. ÜHENDKUNINGRIIGILT SAADUD MÄRKUSED

- (171) Ühendkuningriik saatis oma vastuse algatamisotsusele 31. jaanuaril 2014. Ühendkuningriigi vastuses esitati mitu analüüsi, sealhulgas järgmised:
- energeetika- ja kliimamuutuste ministeeriumi mudelid ja vastupidiste stsenaariumide analüüs;
 - Oxera aruanne turutõrgete, proportsionaalsuse ja võimalike konkurentsimoontuste kohta;
 - Pöyry uuring võimalike siseturu moonutuste ning uue tuumajaama alternatiivide kohta;
 - Redpointi aruanne Ühendkuningriigi elektrisektori kujunemise kohta;
 - kulude kindlakstegemise ja kontrollimise protsessi kirjeldus; protsessis osalesid KPMG ja LeighFisher;
 - KPMG aruanne võimalike konkurentsimoontuste kohta;
 - tulumäärade võrdlusanalüüs.

(172) Oma vastuses kordab Ühendkuningriik üldjoontes sama seisukohta, mille ta esitas ka teatistes. Eelkõige oleks uus tuumajaam oluline osa Ühendkuningriigi energiaallikate kogumist, mis aitab saavutada süsinikuvaest, turvalist ja mitmekesist energiavarustust taskukohaste kuludega.

(173) Ühendkuningriigi argumente kirjeldatakse üksikasjalikumalt allpool.

4.1. RIIGIABI JA ÜLDIST MAJANDUSHUVI PAKKUVA TEENUSE OLEMASOLU KOHTA SAADUD MÄRKUSED

(174) Ühendkuningriik väitis, et teatatud meede ei ole riigiabi, hinnavahelepingu puhul vastavalt Altmarki kriteeriumidele ja tagatise puhul vastavalt garantiisid käsitlevale teatisele ⁽¹⁾. Teise võimalusena jätkas Ühendkuningriik kaalumist, et abi oleks kokkusobiv üldist majandushuvi pakkuvate teenuste hüvitamise raamistiku alusel ⁽²⁾. Kui see ei kehti, oleks abi kokkusobiv vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktile c.

(175) Seoses esimese Altmarki kriteeriumiga, st üldist majandushuvi pakkuva teenuse olemasoluga väidavad Ühendkuningriigi ametiasutused, et HPC ehitamine kindla ajakava kohaselt ning selle käitamine hinnavahelepingu raamistikus kujutab endast üldist majandushuvi pakkuvat teenust, et saavutada Ühendkuningriigi üldhuvieesmärgi.

(176) Ühendkuningriigi ametiasutused selgitavad üldist majandushuvi pakkuva teenuse mõistet. Üldist majandushuvi pakkuv teenus seisneb väidetavalt investeringute tagamises uue põlvkonna tuumavõimsusesse kindlaks tähtjaks. Väidetavalt ei investeeriks ükski praegustes turutingimustes tegutsev eraettevõtja uue põlvkonna tuumajaama hinnavahelepingus kindlaksmääratud tähtjaks. Ühendkuningriigi ametiasutused väidavad, et uute tuumajaamade ehitamisega seoses on ilmnunud olulised turutõrked, mis põhjendab investeerimise esitamist üldist majandushuvi pakkuva teenusena.

(177) Ühendkuningriigi ametiasutuste sõnul tõdetakse elektrienergia direktiivis, ⁽³⁾ et artikli 3 lõike 2 kohase avalike teenuste osutamise kohustuse puhul võib võtta arvesse vajadust pakkuda pikaajaliselt võimsust varustuskindluse tagamiseks. Eeldatavalt ei ole varutootmisvõimsuse pakkumisega seoses põhjust piirata seda alust avalike teenuste osutamise kohustustega. Väidetavalt aitab HPC kaasa Ühendkuningriigi pikaajalisele varustuskindluse kavandamisele, tagades pikaajaliselt olulise tootmisvõimsuse, nagu nähakse ette elektrienergia direktiivi artikli 3 lõikega 2, nimelt 35 aasta pikkuseks tähtjaks, mille jooksul tehakse hinnavahemakseid vastavalt hinnavahelepingule. Asjaolu, et HPC kasutuselevõtt ei pruugi toimuda piisavalt kiiresti, et vältida võimsuse võimalikku kahanemist enne 2020. aastat, ei ole kava pikaajalisust arvestades määrav, vastupidiselt üldhuvieesmärgi lühiajalisele suunitlusele. Väidetavalt ei õõnesta asjaolu, et Ühendkuningriigis võib enne HPC kasutuselevõttu ilmned võimsuse ebapiisavus, projekti põhimõtteid. Pealegi oleks Ühendkuningriik edasise sekkumiseta 2020. aastate jooksul jätkuvalt silmitsi ebapiisava võimsusega ja peaks nende probleemide pidevaks lahendamiseks töötama välja energiaallikate kogumi.

(178) Aidates märkimisväärselt kaasa Ühendkuningriigi pikaajalisele vähese CO₂-heitega energia varustuskindlusele, on see investering uude tuumaenergia tootmisvõimsusesse – mis peaks valmima ja võetama kasutusse kindla tähtaja jooksul – ja selle käitamine hinnavahelepingu raamistikus väidetavalt suunatud sellise üldise või avaliku huvi täitmisele, mida saab käsitada üldist majandushuvi pakkuva teenusena. Ühendkuningriigi valitsuse sõnul ei paku tavapärastel turutingimustel tegutsevad ettevõtjad uut baaskoormusvõimsust ja eelkõige tuumaprojekte tähtjaks, mis oleks piisav Ühendkuningriigi üldhuvieesmärkide täitmiseks.

(179) Ühendkuningriigi ametiasutused soovivad käsitada hinnavahelepingut nii, et sellega kehtestatakse NNBG-le konkreetset avalike teenuste osutamise kohustused. Üldist majandushuvi pakkuvale teenusele vastavate avalike teenuste osutamise kohustuse täpne määratlus ja kohustuslik laad tuleneb rangete klauslite, millega kavatakse tagada NNBG-poolne kindlaksmääratud tähtaja järgimine, ja selle asjaolu kombinatsioonist, et kui NNBG on ehitusse kaasatud, ei ole tal enam võimalik taganeda äärmiselt suurte pöördumatute kulude tõttu, mis tal tuleks kanda.

(180) Seoses teise Altmarki tingimusega väidavad Ühendkuningriigi ametiasutused, et võrdlushinna arvutamise parameetrid ja täitmishinna võimalik korrigeerimine on põhimõtteliselt kokku lepitud ja need sätestatakse hinnavahelepingus erapooletul ja läbipaistval viisil enne selle jõustumist.

⁽¹⁾ Komisjoni teatis EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes (ELT C 155, 20.6.2008, lk 10).

⁽²⁾ Komisjoni teatis „Euroopa Liidu raamistik riigiabi jaoks, mida antakse avalike teenuste eest makstava hüvitisena” (ELT C 8, 11.1.2012, lk 15).

⁽³⁾ Direktiiv 2009/72/EÜ.

- (181) Seoses kolmanda Altmarki tingimusega väidavad Ühendkuningriigi ametiasutused, et kohtupraktika kohaselt on komisjoni kontrolli ulatus – seoses hüvitise vajalikkuse ja proportsionaalsusega kolmanda Altmarki tingimuse mõttes – piiratud ilmse vea olemasoluga, arvestades liikmesriigi laiaulatuslikku kaalutusõigust üldise majandushuvi teenuste ja selle rakendamise tingimuste määratlemisel ⁽¹⁾. Ühendkuningriigi ametiasutused leiavad, et meede on proportsionaalne ja et hinnavahelepingu mehhanism viib riigiabi taseme automaatselt miinimumini, kuna hinnavahelemakseid tehakse üksnes juhul, kui turu võrdlushind ületab täitmishinna. Hinnavaheleping sisaldab mitmeid kaitseklausleid ülemäärase hüvitamise vastu.
- (182) Neljandale Altmarki tingimusele osutades on see kriteerium Ühendkuningriigi ametiasutuste arvates kavandatud tagama, et üldise majandushuvi teenuste osutamise eest makstav hüvitis vastab sellise teenuse eest tavapärase turutingimustes saadavale tasule. Arvatavasti ei peaks olemasoleva asjakohase võrdlusanalüüsi puudumine käesoleva juhtumi puhul muutma võimatuks neljanda Altmarki tingimuse kohaldamist. Väidetavalt peaks komisjon hindama positiivset aspekti eesmärgi ja nende kontrollitavate elementide suhtes, mis käesoleva juhtumi puhul on olemas. Ühendkuningriigi ametiasutused arvavad, et kulude kindlakstegemise ja kontrollimise tööst, mille tegid välised nõustajad eesmärgiga tagada, et NNBG kuluhinnangud üldise majandushuvi teenuse osutamise kohta on põhjendatud, peaks piisama, et pidada neljandat Altmarki tingimust täidetuks.
- (183) Seoses krediidigarantiiga on Ühendkuningriigi ametiasutused arvamusel, et sellega ei anta ettevõtjale eelist, kuna seda pakutakse kaubanduslikel tingimustel vastavalt turumajanduse investori põhimõttele. Ühendkuningriigi valitsus leiab, et krediidigarantiil ja hinnavahelepingu tingimustel on erinevad otstarbed. Hinnavahelepingu otstarve oleks pakkuda pikaajalist lepingulist korda hulgituru hindade ebakindluse vähendamiseks vastavalt alusvara tulemusnäitajatele. Krediidigarantii, nagu ka finantskindlustuse andjate pakutavad kommertslikud krediidigarantiid, hõlbustab laiemat juurdepääsu pikaajalise laenukapitali turgudele. Krediidigarantii hinnakujundus ja heakskiitmine oleneb suures osas aluseks oleva projekti riskist tervikuna, sealhulgas hinnavahelepingu tingimustest. Vastupidine ei ole aga tõsi: tagatise olemasoluga jaotatakse riskiprofiil ümber laenuinvestorite ja garantii andja vahel, selle asemel et muuta projekti riskiprofiili. Ühendkuningriigi valitsus ei arva, et projekti ettevõtja saab hinnavahelepingu ja krediidigarantii kombinatsioonist mis tahes täiendavat toetust.
- (184) Mis puudutab ministeeriumiga sõlmitud lepingut, mis käsitleb hüvitamist poliitilistel põhjustel sulgemise korral, siis väidab Ühendkuningriik, et kõik hinnavahelepingud sisaldavad sätteid investoritele makstavate hüvitiste kohta sulgemissündmuseks kvalifitseeruva juhtumi ilmnemisel, näiteks seadusemuudatuse puhul, millega alaliselt suletakse kogu rajatis (olenevalt tehnoloogiast) või Ühendkuningriigi valitsuse keeldumise puhul rajatis pärast teatud sulgemisperioodi taaskäivitada. Otselepingu ministeeriumi ja NNBG investorite vahel on täiendav ja eraldine leping, mis kavakohaselt peaks toimima lisatagatisena seoses sulgemissündmust puudutavate sätetega. Lepinguga tagatakse, et kui vastaspooldest organ ei ole suuteline pärast poliitilistel põhjustel sulgemist tegema NNBG investoritele hüvitismakseid, maksab ministeerium investoritele kokkulepitud hüvitise. Sellega ei nähta ette täiendavaid hüvitismakseid ei NNBG-le ega tema investoritele.
- (185) Ühendkuningriigi ametiasutused väidavad veel, et see leping on vajalik, kuna tuumaenergia puhul esinevad spetsiifilised poliitilistel põhjustel sulgemisega seotud riskid.
- (186) Ühendkuningriigi ametiasutused väidavad, et nad ei kavatse lisada igale hinnavahelepingule lepingut ministeeriumiga, kuna seda tuleks vaadelda iga projekti puhul eraldi. Nende väitel on aga võimalik, et otselepingu põhimõtteid võidakse rakendada muude projektide puhul, sealhulgas muu tehnoloogia puhul – eelkõige kui need on eriti suured ja vastuolulised ja/või kui neil on samalaadne dekomisjoneerimisega seonduv kord.
- (187) Ühendkuningriigi ametiasutuste sõnul on hüvitismaksed tegelikult mõeldud NNBG investorite esialgse positsiooni taastamiseks ja neid ei peaks käsutama riigiabina.
- (188) Veel väidavad Ühendkuningriigi ametiasutused, et kui meede ei hõlma riigiabi, on see ühise majandushuvi teenuste raamistikus siseturuga kokkusobiv.
- (189) Väidetavalt kujutab investeerimine uue põlvkonna tuumavõimsusesse, mis peab valmima ja kasutusele võetama kindlaksmääratud tähtaja jooksul, ja selle käitamine investeerimislepingu raames, mille kohaselt tehakse hinnavahelemakseid 35 aasta jooksul, endast üldise majandushuvi teenust. Lisaks sisaldab hinnavahelepingu kord kohustuse kehtestamiseks vajalikke elemente ja selles on sätestatud asjaomased avalike teenuste osutamise kohustused ning hüvitamistase.

⁽¹⁾ Kohtuasi T-17/02: Fred Olsen vs. komisjon, [2005] EKL II-2031, punkt 216, ja kohtuasi T-289/03: BUPA ja teised vs. komisjon [2008] EKL II-81, punktid 166 ja 220.

- (190) Väidetavalt, kuna ülesande täitmise periood 35 aastat (mis on ka hinnavahehemaksete ajavahemik) on lühem kui HPC amortisatsiooniperiood ehk 60 aastat, on kohustuste täitmise ajavahemiku kestus põhjendatud, arvestades kõnealust üldise majandushuvi teenust.
- (191) Mis puudutab riigihanke nõudeid, siis peaks komisjon Ühendkuningriigi valitsuse väitel eeldama, et valiku- ja läbirääkimiste menetlus on korraldatud korrektselt, välja arvatud juhul, kui uurimisest nähtuvalt on menetlust rikutud. Ühendkuningriik leiab, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/17/EÜ⁽¹⁾ või Euroopa parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/18/EÜ⁽²⁾ riigihanke-eeskirjad ehitustööde, asjade ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise kohta ei ole kõnealuse meetme suhtes kohaldatavad, kuna see ei hõlma asjade, ehitustööde ega teenuste riigihanget Ühendkuningriigi valitsuse või mis tahes riigiasutuse kasuks nende direktiivide tähenduses. Ühendkuningriigi valitsus leiab, et samadel põhjustel ei kohaldu teatatud meetme suhtes väidetavalt ka elektrienergia direktiivi artikkel 8. Siiski väidavad Ühendkuningriigi ametiasutused, et Ühendkuningriigi valitsuse tänini järgitud menetlused elektriturureformi programmi raames sobivate investorite väljaselgitamiseks on põhinenud selgel, läbipaistval ja mittediskrimineerival raamistikul, mis on läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise poolest hankemenetlusega võrdväärne. Veelgi enam, HPCd puudutava lepingu üksikasjalikud tingimused tuleb üksikhaaval läbi rääkida, et need peegeldaksid konkreetse investeeingu erijooni.
- (192) Mis puudutab diskrimineerimist, siis väidetavalt tagaks Ühendkuningriik juhul, kui ta kehtestaks uue tuumaenergia tootmisvõimsuse puhul sama ühise majandushuvi teenuse osutamise kohustuse mõnele muule ettevõtjale, et võrdlushinna ja täitmishinna arvutamiseks kasutatakse sama meetodit. Iga investeeingilepingu täpsed tingimused võivad aga toote ainulaadsete eriomaduste tõttu varieeruda. Sellegipoolest saab selliseid võimalikke varieerumisi objektiivselt põhjendada ja need ei kujutaks endast diskrimineerimist.
- (193) Seoses hüvitamist puudutavate nõuetega väidavad Ühendkuningriigi ametiasutused, et täitmishind on arvatud välja NNBG arvestuslike ehitus- ja käitamiskulude alusel ning see sisaldab ka mõistlikku garanteerimata kasumit, kusjuures NNBG kulud on põhjendatud ja sõltumatult kontrollitud.
- (194) Ühendkuningriigi ametiasutused arvavad, et täiendavad nõuded ei ole meetme puhul vajalikud, kuna see ei kuulu ühegi üldise majandushuvi teenuste raamistikus esitatud juhtumi alla ning väidetavalt ei ole mingit alust järeldada, et meede põhjustaks siseturul tõsiseid moonutusi või mõjutaks liikmesriikidevahelist kaubandust sellises ulatuses. Teadaolevalt ei ole samalaadseid teenuseid osutatud üldise majandushuvi teenustega konkureerivalt ja eeldatavalt ei asu erasektor neid lähemas tulevikus osutama. Väidetavalt on komisjon varasemas otsuses möönnud, et riigi toetus elektrisektorile geograafiliselt eraldatud riigis (Iirimaa), millel on vähe võrkudevahelisi ühendusi muude energiavõrkudega, avaldab kaubandusele piiratud mõju ega ole ühenduse huvidega vastuolus⁽³⁾. Eeldatavalt kehtib sama Ühendkuningriigi elektrisektori kohta.
- (195) Ühendkuningriigi ametiasutuste esitatud täiendavad märkused:
- i) Ühendkuningriigi ametiasutused selgitavad oma väidete mitmetes osades, et meetme eesmärk on stimuleerida või edendada investeeinguid vähese CO₂-heitega energiatootmisse, eelkõige uude tuumajaama.
 - ii) HPC hinnavaheleping on mõeldud aitama lahendada projekti ees seisvaid takistusi võimalikult tõhusalt, sealhulgas pakkuma mõningast kaitset teatavate riskide eest, eelkõige seoses ebakindlusega tulevaste elektrihindade ümber.
 - iii) On palju viise, kuidas NNBG kulud võivad olla suuremad kui eeldatud või tema tulud väiksemad kui eeldatud (näiteks kui ta ei saavuta kavandatud tootmistasemeid või kui tema tegelikud elektrimüügihinnad on väiksemad kui turu võrdlushind).
 - iv) NNBG-l on vabadus müüa oma elektrit turule kas hetkehinna või tavalepingu alusel. Ei ole nõuet, et NNBG müüks ainult hetketurule.

4.2. ÜHISHUVI EESMÄRKIDE KOHTA SAADUD MÄRKUSED

- (196) Ühendkuningriik väidab, et püüab saavutada ELi ühiseid CO₂-heite vähendamise, varustuskindluse ja varustuse mitmekesisuse eesmärke kõige väiksemate kuludega ja et nagu teisedki liikmesriigid, seisab ta nende saavutamisel silmitsi probleemidega.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/17/EÜ, 31. märts 2004, millega kooskõlastatakse vee-, energeetika-, transpordi- ja posti-teenuste sektoris tegutsevate ostjate hankemenetlused (ELT L 134, 30.4.2004, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/18/EÜ, 31. märts 2004, ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta (ELT L 134, 30.4.2004, lk 114).

⁽³⁾ Vt komisjoni 30. oktoobri 2001. aasta otsus riigiabi nr N 6/A/2001 kohta – Iirimaa, K(2001) 3265 (lõplik), põhjendus 56.

- (197) Ühendkuningriik täheldab, et energiatõhusus, nõudlusreageering, võrkudevahelised ühendused ja turgude tasakaalustamise täiustatud toimimine on olulised, aga üksnes nendega ei saa kõnealuseid eesmärke saavutada, vaatamata asjaolule, et need on kasutusele võetud. Samal ajal väidab Ühendkuningriik, et pädevus määrata kindlaks energiaallikate kogum on liikmesriikidel ja et tema on otsustanud, et tuumaenergia on osa tema energiaallikate kogumist.
- (198) Tuumaenergia aitab saavutada CO₂-heite vähendamist, kuna see on vähese CO₂-heitega tehnoloogia, ja Ühendkuningriigi hinnangust nähtub, et see on üks osa kõige kulutõhusamast teest CO₂-heite vähendamiseni koos taastuvate energiaallikatega ning CO₂ kogumise ja säilitamise seadmeid kasutavate elektrijaamadega.
- (199) Muule tehnoloogiale tuginemine oleks riskantne. Eelkõige hindab Ühendkuningriik, et tuumaenergia puudumise korral vajaks ta kas 14 GW maismaa tuuleparkide energiat, 11 GW mere tuuleparkide energiat või 5 GW kombineeritud tsükliliga gaasiturbiiniga jaamade (CCGT) energiat ⁽¹⁾ lisaks olemasolevale või kavandatavale võimsusele, et vastata nõudlusele sama tähtja jooksul.
- (200) Samuti usub Ühendkuningriik, et mitmekesine energiaallikate kogum on nõutav ka usaldusväärse ja tasakaalus elektrisüsteemi tagamiseks.
- (201) Viimaks väidab Ühendkuningriik, et tema tuumaenergiaalane poliitika on kooskõlas Euratomi lepingu kohase ühise huvi eesmärgi poole püüdlemisega.

4.3. TURUTÕRGETE JA RIIGI SEKKUMISE VAJADUSE KOHTA SAADUD MÄRKUSED

- (202) Ühendkuningriik väidab, et elektritootmist, konkreetsemalt vähese CO₂-heitega elektrienergia tootmist ja eelkõige uue tuumaenergia tootmist mõjutab terve hulk turutõrkeid.
- (203) Eelkõige toob Ühendkuningriik esile järgmised turutõrked, mis on elektriturule üldiselt omased:
- a) jääksüsiniku kahjulik mõju. Praegused poliitikapõhimõtted (sealhulgas heitkogustega kauplemise süsteem HKSt selle süsinikuvoodi madala hinnataseme tõttu) ei paku piisavalt pikaajalist kindlust ega piisavalt tugevaid hinnasignaale, et võtta täielikult arvesse elektritootmist iseloomustavaid negatiivseid mõjusid (nt samaaegne süsinikuheite tekitamine), muutes uude tuumajaama investeerimise hõlbustamise seega keeruliseks;
 - b) positiivsed välismõjud, mis viivad võimaluseni vähendada varustuskindlust ning mitmekesistada pakkumist turul. Elektrienergia kättesaadavus oleks avalikkusele meelepärane, aga viiks nappuse korral ebakorrekse hinnakujunduse ja viimaks raha puudumiseni, st tootmise ja varustuskindluse vähenenud tagamiseni. See on nii seetõttu, et otsuses teha erainvesteering elektrienergia tootmisse ei võeta arvesse ei võimalike avariide sotsiaalkulusid ega tootmise kättesaadavuse mõju võrgule ja teistele võrgu kasutajatele, seega ei ole üksikute tehnoloogialahenduste riskid ja kasud kooskõlas sotsiaalselt optimaalse olukorraga, kuna gaasi puhul on riskid loomulikult maandatud ja kõik teised tehnoloogialahendused on seatud ebasoodsasse olukorda, mis lõpuks viib pakkumise mitmekesisuse vähenemiseni;
 - c) ebapiisavad stiimulid, et saada kasulikke õppetunde uute ja väljakujunenud tehnoloogialahenduste kasutamisest. See viib investeeringute alapakkumiseni esimestesse omataolistesse ja uutesse tehnoloogialahendustesse;
 - d) finantsturutõrked, mis piiravad energiataristu projektidele saadaolevat raha. Tuumaenergia tootmisele ei oleks saadaval projektirahastust, kuna riskide ülekandmise turud oleksid ebataäielikud ning puuduksid instrumendid nende riskide maandamiseks. Pikaajalised elektrienergia varustamise lepingud oleksid investeeringute tasemega võrreldes tunduvalt lühiajalisemad, samas kui hinnad oleksid väga volatiilsed ning pikaajalised hinnaprognosid väga ebakindlad.
- (204) Samuti väidab Ühendkuningriik, et eelkõige tuumaenergia puhul on olemas teatud täiendavad turutõrked ning need süvendavad takistusi sellesse tehnoloogiasse investeerimisel:
- e) vastuvõtlikkus poliitilisele riskile ja
 - f) maandamata risk seoses vastuvõtlikkusega elektrihinnamuutustele; see oleks palju raskem versioon eespool punktis d rõhutatud laiemast turutõrkest, kuna tuumaenergia tootmise puhul vajatakse äärmiselt suuri investeeringuid.

⁽¹⁾ Kombineeritud tsükliliga gaasiturbiinid on moodsa põlvkonna energiatootmise gaasitehnoloogia.

- (205) Ühendkuningriik täheldab, et need turutõrked ei ole pelgalt teoreetilised, nagu tõestab asjaolu, et Ühendkuningriigis ei ole uutesse tuumaelektrijaamadesse tehtud turu liberaliseerimisest alates ühtegi investeringut.
- (206) Ühendkuningriik väidab, et algatamisotsuses osutatud mudel ning eelkõige Redpointi ja Ühendkuningriigi energeetika- ja kliimamuutuse ministeeriumi prognoosid, milles osutati, et uus tuumajaam oleks kasutusvalmis 2027. või 2030. aastaks, ei ole usaldusväärsed.
- (207) Ühendkuningriik on oma mudelit ajakohastanud uuemate andmetega, mille kohaselt saaks uue tuumajaama kaubanduslikku kasutusse võtta kõige varem 2032. aastal, aga võib-olla ka mitte enne 2050. aastat. Ühendkuningriik rõhutab, et mudelite koostamine lihtsustab paratamatult tegelikkust ja selles ei saa arvestada kõiki riske ja kogu ebakindlust, millega investorid tegelikus maailmas silmitsi seisavad.
- (208) Ühendkuningriik järeldeb, et üksnes turujõududele tuginemisega kaasneb risk lükata edasi panustamine uude tuumajaama saavutamaks Ühendkuningriigi eesmärgid mitmeks aastaks, ja tõenäoliselt kaasnevad sellega suuremad kulud. Isegi lühikesed, kolme- või nelja-aastased viivitused põhjustaksid heaolu vähenemist, mille suuruseks Ühendkuningriik hindab kuni 30 miljardit naelsterlingit.
- (209) Viimaks vaidlustab Ühendkuningriik väite, et muud projektid sarnastel turgudel ei kasutaks samal tasemel riigi sekkumist või toetust.

4.4. MEETME ASJAKOHASUSE JA STIMULEERIVA MÕJU KOHTA SAADUD MÄRKUSED

- (210) Oma vastuses algatamisotsusele kordab Ühendkuningriik oma seisukohta, et hinnavaheleping on kõige asjakohasem vahend investeringute toomiseks uude vähese CO₂-heitega energiatootmisel ning eelkõige uude tuumajaama.
- (211) Hinnavahelepinguga kaotatakse suutmatust jagada tulemuslikult või kanda üle hinna volatiilsuse riski ülekandmise turgude ebatäielikkuse tõttu ning asjakohaste turupõhiste riskimaandamisinstrumentide puudumise tõttu. Hinnavahelepingutega leevendatakse hulгимүүгihinna volatiilsuse maandamata riski, vähendades ebakindlust toodetud elektri müügihinna ümber, mida saab NNBG. Tänu sellele pakub hinnavaheleping kindlustunnet, et investeerimisjärgselt saadakse vastuvõetaval tasemel tulu.
- (212) Ühendkuningriik täheldab, et hinnavahelepinguga lahendatakse esiletoodud turutõrkeid tarbijatele väiksemate kuludega, võrreldes alternatiivsete mehhanismidega, nagu tavapärased soodustariifid, kuna sellega kehtestatakse hinnatasemetele ülempiir ning seega vähendatakse riigi toetust, kui hulгимүүгihinnad on suuremad kui täitmishind. Kui fikseeritud soodustariifide korra puhul makstakse elektriühiku kohta üks ja sama summa, olenemata hulгимүүги hinnatasemest, siis hinnavahelepinguga maandatakse suurte hulгимүүгihindade stsenaariumi puhul ülemäärase hüvitamise riski.
- (213) Samuti rõhutab Ühendkuningriik, et hinnavaheleping on turupõhine instrument, kuna sellega nõutakse toetusesaajalt turul müümist valdavate hulгимүүгihindadega. Seetõttu säiliks NNBG kaubanduslikud stiimulid müüa oma elektrit vastavalt turu tavapärasele toimimisele. Muu hulgas, kui NNBG kalduks võrdlushinnast kõrvale, müües näiteks elektrit alla võrdlushinna, vähendaks ta sellega oma tulusid, kuna hinnavahelepingu arvatavaks võrdlushinna alusel. Teised turuosalisel avaldaksid toetusesaajatele siiski teatud määral konkurentsisurvet.
- (214) Ühendkuningriik kordab veel oma seisukohta, et hinnavahelepingu ja krediitgarantii kombinatsioon on asjakohane instrument.
- (215) Ühendkuningriigi arvates ei vähendaks krediitgarantii üksi investorite ebakindlust seoses tulevaste hulгимүүгihindadega, mis Ühendkuningriigi sõnul tooks kaasa vajaduse suuremate toetuste järele ja seega tõstaks ka tarbijate kulusid. Krediitgarantii eesmärk on lahendada probleeme laenu saamisel kapitaliturult märkimisväärsel tasemel, mis on vajalik uude tuumajaama investeerimisel.
- (216) Krediitgarantiiga ei pakuta omakapitali omanikele täiendavat kaitset projekti riskide eest, võrreldes sellega, mida tõenäoliselt pakuks turg, ning seega ei tegelda vajadusega leida omakapitali investoreid. Investorid ei ole valmis eraldama väga suuri rahasummasid, ei omakapitali ega tingimusliku omakapitalina, ilma tulusid kindlustava hinnavahelepinguta.
- (217) Viimaks täheldab Ühendkuningriik, et HPC projekt on ainuke tuumaprojekt Ühendkuningriigis, mis on sobivas arutlusetapis, ning seega oleks olnud ebapraktiline alustada reaalsel konkurentsipõhist menetlust.

4.5. MEETMETE PROPORTSIONAALSUSE KOHTA SAADUD MÄRKUSED

- (218) Oma vastuses kordas Ühendkuningriik seisukohta, et täitmishind kehtestati madalaimal võimalikul tasemel, et stimuleerida soovitud investeringuid, ning range kulude kindlakstegemise ja kontrollimise protsessi alusel hinnangu tuluse taseme kohta, mida investoritel oleks seoses HPC projektiga mõistlik oodata, ning terve rea keerukate läbirääkimiste põhjal EDFiga.
- (219) Ühendkuningriik väitis, et hinnavahelepingu kohaselt jäävad HPC investoritele olulised riskid, eelkõige ehituskulude riskid, aga ka mõned tegevusriskid ning valmidusega seotud mahuriskid. Investoritel lasub ehituse ülekulude ja viivituste risk, sest hinnavahelepingu kohane hüvitamine algab alles koos elektri müümisega ehk siis, kui jaam hakkab tööle. Kui NNBG ei ehita jaama valmis käikulaskmiseks kehtestatud eelmäaratletud ajavahemiku jooksul, tekib talle ka hinnavahelepingu kestuse lühenemise risk, sest seda hakatakse arvestama käikulaskmise ajavahemiku alguskuupäevast. Kui ehitust ei ole lepingu kehtivuse viimaseks kuupäevaks lõpule viidud, on Ühendkuningriigil õigus leping ühepoolselt lõpetada.
- (220) Pealegi nõutakse krediitgarantiiga ikkagi, et investorid eraldaksid projektile märkimisväärselt omakapitali ning kataksid ülekulud, kusjuures omakapital jääb selliste riskide puhul tagatisega kaitsmata.
- (221) Täitmishinna tase arvutatakse vastavalt NNBG eeldatavatele projektikuludele, nähes ette mõistliku kasumi. Ühendkuningriik aga väidab, et kulud võivad olla eeldatust suuremad ja tulud väiksemad, mistõttu tekib NNBG-le kasumirisk.
- (222) Ühendkuningriik täheldab, et hinnavaheleping kaitseb ülemäärase hüvitamise vastu, sest kui hulgituru hinnad on suuremad kui täitmishind, teevad tootjad makse tarnijatele. Samuti juhib ta tähelepanu täiendavatele ülemäärase hüvitamise vastastele kaitsemeetmetele nii ehituse kui ka omakapitali tulude jagamise vormis, millega peaks olema tagatud, et NNBG mis tahes kasum jagatakse tarnijatega ning lõppkokkuvõttes ka tarbijatega, jättes samal ajal NNBG-le piisavalt stiimuleid selle kasumi saavutamiseks. Aga mis tahes kahjum tuleks kanda ainult NNBG-l.
- (223) Ühendkuningriik väidab, et täitmishinna tulevast korrigeerimist, näiteks QCIList ja tegevuskulude ülevaatamisest tulenevaid kohandusi kohaldatakse üksnes piiratud ja eelmäaratletud asjaolude suhtes ning need seonduvad valitud kuludega. Tegevuskulude ülevaatamine on samuti mõeldud ülemäärase hüvitamise piiramiseks, sest kui need kulud osutuvad hinnatust väiksemaks, korrigeeritakse täitmishinda allapoole.
- (224) Ühendkuningriik kordab oma seisukohta, et tagatis antakse kaubanduslikel tingimustel ning seega ei hõlma see riigiabi.

4.6. VÕIMALIKE KONKURENTSI- JA LIIKMESRIIKIDEVAHELISE KAUBANDUSE MOONUTUSTE KOHTA SAADUD MÄRKUSED

- (225) Ühendkuningriik väitis, et hinnavahelepingul ei ole märkimisväärselt mõju konkurentsile ega liikmesriikidevahelisele kaubandusele, ning esitas oma väite toetuseks KPMG, Oxera ja Pöyry aruanded.
- (226) Hinnavahelepingu instrument minimeeriks tootjatevahelisi mis tahes konkurentsimoanutusi, jättes NNBG-le kokkupuute turujõududega ning stiimulid konkureerida elektrienergia hulgiturul. NNBG-le ei ole tagatud võrdlushinna saavutamine ning ta peaks müüma oma toodangut, konkureerides parima võimaliku hinna nimel, ning stiimulid talle oleksid samasugused kui teistele turuosalistele.
- (227) Ühendkuningriik väitis, et hinnavaheleping ei põhjusta märkimisväärselt konkurentsimoanutust, kuna NNBG-l või EDFil ei ole tõenäoliselt ei motivatsiooni ega suutlikkust rakendada strateegiat mõjutamaks võrdlushinda, mille alusel arvutatakse hinnavahelemaksed. Kui NNBG peaks püüdma võrdlushinda strateegiliselt vähendada, kalduks ta kõrvale oma riski minimeerimise strateegiast, st püüdest saavutada võrdlushind. Samuti kahtleb Ühendkuningriik, kas NNBG-l oleks eelneval turul või kas NNBG-l ja EDFil oleks järgnevatel jaeturgudel sellise strateegia rakendamisest kasu. Ühendkuningriik osutas, et Ühendkuningriigi ja ELi õigusraamistike kohased reguleerivad asutused takistaksid samuti NNBG-l strateegiliselt toimida ja võrdlushinda mõjutada.
- (228) Hinnavahelepingu tõttu ei väheneks ka tarbijate heaolu ega suureneks jaehinnad ning tegelikult oleks tänu sellele väiksem tõenäosus, et tarnija saaks üle kanda üksnes kulude suurenemise, kuna nii stabiliseeritakse hulgihindu.

- (229) Ühendkuningriik väitis, et keskendub jätkuvalt võrkudevahelistele ühendustele ja et hinnavahelepingul ei oleks märkimisväärset mõju võrkudevaheliste ühenduste kaudu liikuvatele elektrivoogudele ega stiimulitele investeerida võrkudevahelistesse ühendustesse, sest need olenevad Ühendkuningriigi ja muude turgude vahelistest hinnaerinevustest.
- (230) Pöyry analüüs osutas, et HPC mõju hinnaerinevustele Ühendkuningriigi turu ja nende naaberturgude, mis on võrkudevaheliste ühenduste kaudu juba praegu Ühendkuningriigiga ühendatud, vahel on piiratud ning et seega ei moonuta projekt liikmesriikide vahelist kaubandust.
- (231) Samuti arvab Ühendkuningriik, et jaehindade väike langus, mis võib olla põhjustatud HPC kasutuselevõtust, ei muuda oluliselt stiimuleid energiatõhususe parandamiseks ning et uue tuumajaama alternatiivide pakutav võimalik energiasääst, näiteks nõudlusreageering või energiatõhusus, ei ole piisavalt suur, et seda saaks realistliku variandina kaaluda.

5. EDFILT SAADUD MÄRKUSED

- (232) EDF koos EDF S.A ja NNBG-ga esitas oma vastuse 7. aprillil 2014. Oma vastuses esitab EDF olulisi täiendavaid tõendeid ja analüüsi, toetamaks oma väidet, et komisjoni algatamisotsuses esitatud kahtlused on alusetud.
- (233) EDFi esitatud põhiargumente kirjeldatakse lühidalt allpool, jällegi rühmitatuna riigiabi hindamise põhimõtete järgi.
- (234) EDF väidab, et hinnavaheleping vastab Altmarki kriteeriumidele ning et seega ei ole meede riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 kohaselt.
- (235) Esimese Altmarki kriteeriumi kohta väidetakse, et HPC osutatav üldise majandushuvi teenus ei hõlma NNBG poolset baaskoormuselektrienergia tagamist. Pigem seisneb üldise majandushuvi teenus investeerimises uue põlvkonna tuumajaama, mis peab valmima kindlaks tähtajaks. Komisjoni väljendatud kahtlused selle kohta, kas baaskoormuselektrienergia tagamist võib käsitada üldise majandushuvi teenusena või mitte, ei ole seega asjakohased.
- (236) Väidetavalt on HPC vajalik CO₂-heite vähendamise, varustuskindluse ja tarnete mitmekesisuse ning energia taskukohasuse eesmärkide saavutamiseks.
- (237) Seoses kolme ülejäänud Altmarki kriteeriumiga ei saa NNBG meetmest väidetavalt mingit eelist. Hüvitise arvutamise parameetrid sätestatakse hinnavahelepingus. Ülemäärast hüvitamist välditakse mitme meetodiga ning eelkõige ametliku kulude kindlakstegemise ja kontrollimise protsessiga, mis läbiti enne täitmishinna kindlaksmääramist. Pealegi peaks Ühendkuningriigi tehtud üksikasjalik analüüs HPC hinnavahelepingu finantsparameetrite kohta tegelema mis tahes kahtlustega seoses küsimusega, kas hüvitamistase põhineb kuludel, mis võivad tekkida tüüpilisel hästi toimival ning vajalike vahenditega varustatud ettevõtjal.
- (238) Mis puudutab krediidigarantiid, siis väidab EDF, et see ei hõlma riigiabi, kuna on vastavuses turumajanduslikult tegutseva investori põhimõttega.
- (239) Mis puudutab lepingut ministeeriumiga poliitilise sulgemise riski kohta, siis väidab EDF, et poliitilise sulgemise riski käsitlevad sätted ei kujuta endast abi.
- (240) EDFi sõnul annavad Ühendkuningriigi ja ELi õiguse aluseks olevad üldpõhimõtted õiguse saada omandi äravõtmise korral hüvitist. Need üldpõhimõtted kehtivad kõigi turuosaliste suhtes, kuigi teatavad hüvitusenõuete esitamise viisid on kättesaadavad üksnes ELi liikmesriikidest või sellistest riikidest pärinevatele turuosalistele, kes on energiaharta lepingu liikmed. Hinnavahelepingu asjaomased sätted annavad väidetavalt lepingukindluse nende üldpõhimõtete toimimise kohta. Sellel alusel järeldeb EDF, et lepingut ei saa liigitada riigiabiks.

5.1. ÜHISHUVI EESMÄRKIDE KOHTA SAADUD MÄRKUSED

- (241) EDF väitis, et ajavahemikul 2021–2030 vajaks Ühendkuningriik ligikaudu 60 gigavati ulatuses uute tootmisvõimsuste lisandumist süsteemi, et lahendada probleemi seoses olemasolevate fossiilkütusel töötavate elektrijaamade ja tuumaelektrijaamade sulgemisest põhjustatud energia ebapiisavusega. EDFi sõnul ei oleks seda probleemi võimalik lahendada ainuüksi võrkudevaheliste ühenduste lisandumise ega energiatõhususega, vaid see nõuaks märkimisväärses mahus uute tootmisvõimsuste ehitamist.

- (242) EDF märkis, et DECC koostatud mudelist nähtuvalt tekivad tootmise piisavust puudutavad probleemid 2020. aastate alguses ja et HPC, mis eeldatavalt hakkab tootma 2023. aastal, aitaks kaasa selle energiaprobleemi lahendamisele.
- (243) EDF täheldas, et uus tehnoloogia peab põhiliselt olema süsinikuvaene, et saavutada komisjoni energia tegevuskavaga aastani 2050 ⁽¹⁾ kooskõlas olevaid CO₂-heite vähendamise eesmärke. Uus tuumajaam oleks elektrisektori kulutõhusa CO₂-heite vähendamise otsustav komponent.
- (244) Viimaks aitaks HPC kaasa ka energiaallikate täiendava mitmekesistamise eesmärgi saavutamisele, piirates Euroopa tuginemist väljastpoolt ELi imporditavaile gaasile. See oleks kooskõlas Ühendkuningriigi õigusega kasutada oma Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 194 kohast kaalutusõigust lisada tuumaenergia oma tulevaste energiaallikate kogumisse koos muude vähese CO₂-heitega energia tootmise viisidega.
- (245) See strateegiline otsus oleks kooskõlas ka Euratomi lepinguga.

5.2. RIIGI SEKKUMISE VAJADUSE JA TURUTÕRGETE KOHTA SAADUD MÄRKUSED

- (246) EDF väitis, et turg üksi ei suuda täita neid ühiseesmärke, kuna nõutavad investeeringud on kaks korda suuremad kui need, mis tehti kahe aastakümne jooksul pärast 1990. aastal toimunud erastamist.
- (247) Eelkõige tekib elektritootmisega ja eeskätt tuumaenergiaga seoses kombinatsioon järelejäänud turutõrgetest. Nende turutõrgete täpsemaks käsitlemiseks esitati Compass Lexecon'i aruanne ⁽²⁾:
- CO₂-heite turu tõrge, kuna CO₂-heide ei ole heitkogustega kauplemise süsteemis piisava hinnaga ja süsiniku hinna alampiir ei ole piisav, arvestades poliitilist riski, et hindu tulevikus langetatakse;
 - varustuskindlus ja varustuse mitmekesisuse turutõrked asjaolu tõttu, et investorid ei väärtusta piisavalt kindlusest ja mitmekesisusest tulenevaid sotsiaalseid hüvesid. Investeeringuid suuremahulisesse tootmisvaradesse ei tehta kõrgeima hinna perioodide eeldatavate tulude alusel, arvestades nende ettearvamatus, mis viib „puuduva raha” probleemini ning mitmekesisuse puudumiseni energiaallikate kogumis.
 - ebatäielikud riskide ülekandmise turud, kuna puudub igasugune kindlus, et elektri hulgimüügihinnad on seotud vähese CO₂-heitega elektri tootjate püsikuludega. Sellest tulenev hinna volatiilsuse risk ei oleks isenesest tõrge, aga sellest saab tõrge, kui riske saab tulemuslikult üle kanda, jagada või ühendada, mida praegused turutingimused ei võimalda;
 - poliitilised ja nn kinnihoidmisega seotud riskid oluliste poliitiliste ja regulatiivsete riskide tõttu, mis võivad märkimisväärselt mõjutada investorite projektist saadavaid võimalikke tulusid, seades uue tuumajaama investorite ette võimaliku kinnihoidmisprobleemi, st riski, et pärast investeeringu tegemist takistab valitsus oma tegevusega investoritel sellest kasu saada;
 - rahastamisega seotud riskid piirangute tõttu, mis tulenevad praegustest finantsturu tingimustest, kus laenuandjad väldivad riske seoses uue tuumajaamaga.

- (248) EDF järeldeb eespool esitatud argumentide põhjal, et riigiabi on vajalik ühishuvi eesmärkide saavutamiseks.

5.3. MEETME ASJAKOHASUSE JA STIMULEERIVA MÕJU KOHTA SAADUD MÄRKUSED

- (249) EDF arvas, et Ühendkuningriigi detsembris 2011 avaldatud avalik pakkumiskutse uue vähese CO₂-heitega võimsuse arendajatele alustada DECCga arutelusid võimalike investeerimislepingute üle, kus NNBG oli ainus vastanud tuumaelektrijaama arendaja, muudab osaliste järgitud läbirääkimiseprotsessi piisavaks. Ühendkuningriik täitis märkimisväärselt nõuetekohase hoolsuse kohustust 18 kuud kestnud kulude kindlakstegemise ja kontrollimise protsessi abil.

⁽¹⁾ KOM(2011) 885 (lõplik), „Energia tegevuskava aastani 2050”, lk 6.

⁽²⁾ Compass Lexecon, Economic analysis of the Contract for Difference for Hinkley Point C, 14. aprill 2014.

- (250) Samuti ei isoleeriks hinnavaheleping NNBG-d tururiskidest. NNBG jätkab elektri müümist hulgimüügiturul. Hinnavahemakse kujutab endast projektikulude alusel arvatud õiglast summat. NNBG-d stimuleeritakse võrdlushinna saavutamiseks müüma oma toodangut turule ning ta võtab riski, et ta ei suuda seda teha või et ta ei suuda toota nii palju elektrit, kui on kavandatud.
- (251) Lisaks jäävad NNBG-le olulised riskid, sealhulgas ehitamisriskid, käitamiskid, finantsriskid ning jäätme- ja dekomisjoneerimisriskid. Ülekulusid ei kanta üle tarbijatele ning need kannab NNBG.
- (252) Lisaks on hinnavaheleping asjakohane vahend, kuna sellega võimaldatakse hinnastabiilsust pakkuvat pikaajalist lepingut, ning samas on see kulutõhusam vahend kui fikseeritud määraga soodustariifid. Samuti on vajalik hinnavahelepingu ja krediidigarantii kombinatsioon, kuna hinnavahelepinguga tegeletakse HPC projektiriskidega, garantiiga aga hõlbustatakse NNBG jaoks laenusaaamist, ning garantii antakse kaubanduslikel tingimustel.
- (253) EDF väitis, investeerimine üldiselt uude tuumajaamade põlvkonda ja konkreetselt HPC-sse ei saa teoks ilma hinnavahelepingu ja krediidigarantiita, ning tervitas komisjoni esialgset järeldust, et teatatud meetme stimuleeriv mõju on tõenäoline.

5.4. MEETMETE PROPORTSIONAALSUSE KOHTA SAADUD MÄRKUSED

- (254) EDF väitis, et hinnavahemaksed ei ületa taset, mis on vajalik HPC projekti piisavaks kasumlikkuseks. Eesmärgiks olev sisemine tulumäär [9,75–10,25] protsenti on kooskõlas EDFi kontserni investeerimiskriteeriumidega ja asjakohane, arvestades projektiga seotud riske, ning samuti kooskõlas teiste hinnavahelepingu toetusesaajate ettenähtud tuludega.
- (255) EDF leidis, et hinnavahelepingu kestus 35 aastat on minimaalne, mis on nõutav, et projekti oleks võimalik rahastada. Mis tahes vähendamine viiks muudatusteni laenu rahastamise struktuuris, dekomisjoneerimise rahastamise korras ning tulude tasemes ja poliitilises riskis.
- (256) Lõpuks sisaldab hinnavaheleping EDFi väitel lepingumehhanismi, millega välditakse NNBG ja tema investorite ülemääraarst hüvitamist, eelkõige tulude jagamise klausleid.

5.5. VÕIMALIKE KONKURENTSI- JA LIIKMESRIIKIDEVAHELISE KAUBANDUSE MOONUTUSTE KOHTA SAADUD MÄRKUSED

- (257) EDF arvas, et kasutusele võetava võimsuse suhteliselt väikese osatähtsuse tõttu ei tõrjuta hinnavahelepinguga erainvesteeringuid muudesse tootmisvõimsuse vormidesse, sealhulgas taastuvatesse energiaallikatesse.
- (258) Uude fossiilkütuste tootmisse investeerimata jätmise aitaks EDFi arvates üksnes saavutada meetme ühishuvi kavandatud eesmärgi. HPC puudumisel võib Ühendkuningriik suurendada teiste vähese CO₂-heitega tehnoloogialahenduste toetuste taset, aga EDF arvas, et see stsenaarium ei ole nii tõhus, kuna kõnealused tehnoloogialahendused on kulukam ja ebakindlam viis jõuda Ühendkuningriigi CO₂-heite vähendamise eesmärgideni.
- (259) Mõju võrkudevaheliste ühenduste võimsusele oleks samuti piiratud, sest HPC ei mõjutaks võrkudevaheliste ühenduste projektide investeerimisstiimuleid, ei vähendaks investeerimist nõudlusreageeringusse, mis oleneks peamiselt tariifide struktuurist, ega vähendaks investeeringuid energiatõhususse, mis tugineb suuresti konkreetsetele abimaksetele ja rahastamistoetusele.
- (260) Lisaks teatas EDF, et hinnavahelepinguga ei antaks EDFile ega NNBG-le eelist, mis ei oleks saadaval teistele energiatootjatele. Konkurendid saavad taotleda hinnavahelepingut ja hinnavaheleping ei võta NNBG-lt stiimulit teha otsuseid tulemusliku dispetšjuhtimise ja kulude vähendamise kohta.
- (261) Lõpuks ei anna hinnavaheleping NNBG-le suutlikkust ega stiimulit manipuleerida võrdlushinnaga või tõrjuda EDF-i konkurente, kuna võrdlusturg on väga likviidne ja NNBG hooajaline toodang moodustab üksnes väikese osa kaubeldavatest kogustest. Samuti nähakse hinnavahelepingutes ette kaitseklauslid võrdlushinna mis tahes moonutamise vastu. Konkurentide juurdepääsu takistamine HPC baaskoormuselektrienergiaks oleks NNBG teistele aktsionäridele kui EDF vastuvõetamatu ning see oleks vastuvõetamatu ka Ühendkuningriigile kui krediidigarantii andjale ja ka projekti laenuandjatele.

6. ÜHENDKUNINGRIIGI VASTUS HUUVITATUD ISIKUTE ESITATUD MÄRKUSTELE

- (262) Ühendkuningriik saatis oma vastuse huvitatud isikute märkustele 13. juunil ja 4. juulil 2014.
- (263) Üldiselt leidis Ühendkuningriik, et enamik märkusi olid positiivsed ja et enamikku tõstatatud küsimusi on tema varem esitatud vastustes käsitletud. Ühendkuningriigi peamisi argumente, mille ta esitas vastuseks huvitatud isikute tõstatatud põhilistele probleemidele, kirjeldatakse allpool. Kirjeldatakse üksnes vastuseid kõige asjakohasematele märkustele riigiabi hindamise kohta.

6.1. ABI JA ÜLDIST MAJANDUSHUVI PAKKUVATE TEENUSE OLEMASOLU

- (264) Ühendkuningriik kordas oma seisukohta, et liikmesriikidel on laialdane kaalutusõigus määratleda tegevus üldist majandushuvi pakkuva teenusena. Eeldatavalt ei kohaldata teatatud meetme suhtes elektrienergia direktiivi artiklit 8.
- (265) Samuti leidis Ühendkuningriik, et isegi ametliku hankemenetluse puudumisel reklaamis ta arendajatele laialdaselt võimalust alustada arutelusid vähese CO₂-heitega energiatootmise investeerimislepingute või esialgsete hinnavahelepingute üle.
- (266) Seoses krediigarantiiga väitis Ühendkuningriik jätkuvalt, et see ei ole abi, sest see antakse turutingimustel ja on saadaval ka teistele projektidele. Ühendkuningriik väidab, et IUK tagatisskeem on Ühendkuningriigis avatud suurtele investeerimisprojektidele, sealhulgas investeringutele taastuvenergia projektidesse ning ka tuumaprojektidesse.
- (267) Seoses hüvitisega väidavad Ühendkuningriigi ametiasutused, et täitmishind on kehtestatud järgmistel alustel: i) range kulude kindlakstegemise ja kontrollimise protsess, et hinnata HPC projekti kulusid, kusjuures hinnang koostati väliste finants- ja tehniliste nõustajate toetusel; ii) selle tulude taseme põhjalik hindamine, mida investorid võiksid HPC projektiga seoses mõistlikult eeldada; hindamisel kasutati võrdlusanalüüsi teiste samalaadsete projektide suhtes; iii) terve rida keerulisi läbirääkimisi sellise täitmishinna ülempiiri analüüsi alusel, mida Ühendkuningriigi valitsus pidas HPC puhul asjakohaseks, võrreldes seda ka muude elektritootmise vormide kuludega. Samuti korraldas Ühendkuningriik kulutasuvuse analüüsi, mille alusel ta järeldeb, et: i) HPC projekti investeringutasuvus on õiglane ega kujuta endast NNBG jaoks ülemäära hüvitamist; ii) täitmishind on kulude poolest konkurentsivõimeline vähese CO₂-heitega gaasi tootmisega ja sellise gaasi tootmisega, mille puhul ei koguta ega säilitata süsinikku; iii) üldiselt pakuks HPC puhast sotsiaalset hüve ning vastaks Ühendkuningriigi valitsuse taskukohasuse piirangutele.
- (268) Osutades ministeeriumiga sõlmitud lepingule, nimetavad Ühendkuningriigi ametiasutused selle täiendava lepingu põhjuseks asjaolu, et tuumaelektrijaamade käitamine on eriliselt vastuvõtlik muutustele tuumaenergia poliitilises toetuses. Selliste asjaolude juures on ministeerium kohustunud maksuma hüvitist (kui makset ei tee hinnavahelepingu vastaspool), et tagada NNBG investoritele selline seisund nagu siis, kui poliitilist sulgemist ei oleks toimunud.
- (269) Ühendkuningriik väidab, et leping ministeeriumiga ei piira Ühendkuningriigi valitsuse võimalusi sulgeda tuumajaamad. Teadaolevalt tunnustatakse hinnavahelepingus, ühenduses ministeeriumi lepinguga, Ühendkuningriigi jätkuvat võimalust seda teha ja nimelt tänu sellele, et lepingus nähakse ette hüvitise maksmine HPC sulgemise eest poliitilistel põhjustel. Ühendkuningriigi ametiasutused väidavad, et praegusel Ühendkuningriigi valitsusel ei ole võimalik kohustada tulevasi valitsusi hoidma tuumajaamu töös.

6.2. ÜHISHUVI EESMÄRK

- (270) Seoses märkusega, et Euratomi lepinguga ei saa ette näha ühishuvi eesmärki, välja arvatud juhul, kui komisjoni poliitikapõhimõtted seda selgesõnaliselt toetavad, märkis Ühendkuningriik, et Euratomi leping moodustab jätkuvalt osa ELi konstitutsioonilisest korrast ja seda ei ole tühistatud ning puudub alus väita, et komisjoni tuumaenergiaalased poliitikapõhimõtted võiksid mõjutada lepingu tähendust või tõlgendamist, kuna komisjon ei saa seda lepingut ühepoolset muuta.
- (271) Ühendkuningriik ei nõustunud märkustega, milles kaheldi tuumaenergia panuses CO₂-heite vähendamisse, ega märkustega, milles arvati, et tuumaenergia avaldab keskkonnale halba mõju. Tuumaenergia on tunnustatud süsinikuvaene energiatootmisviis, mis aitab kaasa CO₂-heite vähendamisele. Ka komisjon on HPC panust CO₂-heite vähendamisse Euratomi lepingu artiklites 41–43 sätestatud konsultatsiooniprotsessi raames tunnustanud.

- (272) Tuumaenergia kujutab endast baaskoormuselektrienergia stabiilset allikat ning aitab seega varustuskindlusele kaasa ennustatavamal viisil kui muutliku võimsusega energiatootmisalased tehnoloogialahendused.

6.3. TURUTÖRKED JA RIIGI SEKKUMISE VAJADUS

- (273) Ühendkuningriik ei nõustunud märkustega, mille kohaselt abi puudumisel tuleksid investeeringud uude tuumajaama turult. Samal ajal nõustus ta märkustega, milles arvati, et tuumaenergia tootmine on vastuvõtlik mitmetele turutõrgetele, mille tõttu ei saa turud riigi sekkumiseta saavutada piisavat CO₂-heite vähendamise ega varustuskindluse taset. Kolm peamist turutõrget, mis mõjutavad tuumaenergia tootmisse investeerimise stiimuleid, on 1) CO₂-heite vähendamise turutõrge, 2) varustuskindluse ja varustuse mitmekesisusega seotud turutõrge ja 3) finantsturgude puudused (ebatäielikud riski ülekandmise turud ja kinnipidamine).
- (274) Ühendkuningriik kordas, et Euroopa kõrgrõhureaktorite puhul on tegemist uue tehnoloogiaga ja et Ühendkuningriigis ei ole 30 aastat tehtud investeeringuid tuumaenergiasse. Muud tuumaprojektid saavad teistes maades riigilt toetust. Riigi toetuseta ei oleks Ühendkuningriigis ühtegi EPR-jaama kasutusele võetud.
- (275) Samuti kordas Ühendkuningriik, et muud mehhanismid oleksid ühiseesmärkide saavutamiseks ebapiisavad. Hinnavahelepinguga toetatud käitajad ei saa osaleda võimsuse turul ning süsinikuhinna alampiiri mõju CO₂-heite hindadele oleks ebapiisav, et toetada investeeringuid uude tuumajaama.

6.4. VAHENDI ASJAKOHASUS JA STIMULEERIV MÕJU

- (276) Ühendkuningriik ei usu, et hinnavahelepingud annaksid tuumajaama puhul rohkem eeliseid kui taastuvate energiaallikate puhul, kuna need sisaldavad täiendavaid rangemaid klausleid (nt tulude jagamise kord). Samuti – mis on ka meetme proportsionaalsusega kattuv küsimus – ei saa selle kestust pidada ülemäära pikaks, sest seda tuleb käsitada lühima võimaliku kestusena, mis võiks ligi meelitada investeeringuid.
- (277) Meetmel oleks stimuleeriv mõju, muu hulgas tänu NNBG motiveerimisele ehitada jaam valmis enne mis tahes hüvitise saamist.

6.5. MEETMETE PROPORTSIONAALSUS

- (278) Ühendkuningriik kordas argumente, toetamaks oma seisukohta, et meetmed on proportsionaalsed. Omakapitali tasuvus mõnedes märkustes ette pandud tasemel ei ole realistlik ning tulude jagamise mehhanismiga välditakse ülemääraast hüvitamist, niipea kui on jõutud 15 protsendilise piirmäärani.
- (279) EDF-i seisund ei võimalda haarata turuvõimu ega teenida hinnavahelepingu lõppedes ootamatut kasumit, sest enne uue tuumajaama kasutuselevõtmist sulgeb ta olemasolevad tuumajaamad ning turule sisenevad uued vähese CO₂-heitega jaamad ja teised tuumajaamade käitajad.
- (280) Tuumaenergia hulgimüügihinnad Soomes ja Prantsusmaal ei ole asjakohane võrdlusalus nende liikmesriikide spetsiifiliste tingimuste tõttu, eelkõige kuna Prantsusmaal peegeldab hind asjaolu, et olemasolevatesse jaamadesse tehtud investeeringud on suures osas amortiseeritud.
- (281) Samuti arvab Ühendkuningriik, et äriplaani toetavas analüüsis on arvesse võetud ka aruka jäätmekäitluse ja dekomisjoneerimise kulusid vastavalt nende kavale rajada püsiva ladustamise rajatis ning osutada seonduvaid teenuseid tuumajäätmete käitlemiseks ja kõrvaldamiseks.

6.6. LIIKMESRIIKIDEVAHELISE KONKURENTSI JA KAUBANDUSE MOONUTAMINE

- (282) Ühendkuningriik väitis, et huvitatud isikute esiletõudud turumoonutused ei tuleneks abist. NNBG ja EDF ei saaks manipuleerida võrdlushinnaga ning EDFil ei ole Ühendkuningriigi elektriturgudel turuvõimu ega valitsevat seisundit.
- (283) Ühendkuningriik kordas, et HPC-l ei ole negatiivset mõju investeerimisele uute võrkudevaheliste ühenduste võimsusesse ning et ta kavatseb seda võimsust laiendada. Samuti saab HPC toodetud elektrit eksportida, millega toetatakse investeeringuid uutesse võrkudevahelistesse ühendustesse.

- (284) Abil ei oleks negatiivset mõju teistele süsinikuvaestele allikatele, sest Ühendkuningriik toetab ka neid ning taastuvenergiatehnoloogiat ei diskrimineerita mingil moel. Abiga toetatakse tegelikult investeringuid väga erinevatesse energiaalgaatustesse.

6.7. MUUD MÄRKUSED

- (285) Ühendkuningriik vastas küsimustele vastutuse, dekomisjoneerimise ja jäätmekäitluse kulude teemal ja väitis muu hulgas, et nende kuludega tegelemine ei hõlma täiendavat riigipoolset toetust.
- (286) Eeskätt ei saaks riigiabi anda 1965. aasta tuumarajatiste seaduse järgse tuumaõnnetuste vastutuskorra kohaselt, kuna Ühendkuningriik ei annaks NNBG-le tagatist seoses tema kohustustega tuumaõnnetuste korral. Vastavalt 1965. aasta tuumarajatiste seaduse lõigetele 16 ja 18 pannakse vastutus tuumaõnnetuste eest nii käitajatele kui ka riigile, kusjuures käitajad vastutavad teatud kindla summa ulatuses ja riik vastutab alates sellest summast ülejäänud summa ulatuses.
- (287) Lisaks kordas Ühendkuningriik, et käitaja ja riigi piiratud vastutuse korra puhul rakendatakse Pariisi konventsiooni artikleid 6 ja 7 ning Brüsseli konventsiooni artikleid 2 ja 3 ning seega tulenevad need rahvusvaheliste õigusaktide kohastest kohustustest, mille on kinnitanud EL, ja eelkõige komisjoni soovistest 65/42/Euratom ja 66/22/Euratom.

7. RIIGIABI OLEMASOLU

7.1. RIIGIABI ALUSLEPINGU ARTIKLI 107 LÕIKE 1 TÄHENDUSES

- (288) Riigiabi on aluslepingu artikli 107 lõikes 1 määratletud kui igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist sel määral, et see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.

7.2. ALGATAMISOTSUS

- (289) Ühendkuningriik väitis oma teatises, et teatatud meede ei kujuta endast riigiabi vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 107 lõikele 1, kuna Altmarki kriteeriumide kohaselt ei antud ettevõtjale sekkumisega soodustust⁽¹⁾.
- (290) Komisjon märkis algatamisotsuses, et tuumatehnoloogia on olnud elujõuline majandustegevus et ja seda saab üldiselt nii käsitada. Pealegi arvas komisjon HPC ehituse tähtsust, et pärast valmimist ei suuda see tõenäoliselt lahendada varustuskindluse probleeme, millega Ühendkuningriik ennustuste kohaselt 2020. aastal silmitsi seisab. Lisaks väljendas komisjon kahtlusi asjaolu suhtes, et NNBG-le on kehtestatud kohustus osutada üldist majandushuvi pakkuvat konkreetset teenust.
- (291) Samuti väljendas komisjon kahtlusi, kas NNBG-le kehtestatud tingimusi saab vaadelda avalike teenuste osutamise kohutusena või kas NNBG-le anti ülesanne osutada üldist majandushuvi pakkuvat teenust.
- (292) Kuna tervet rida hüvitamist puudutavaid olulisi elemente ei olnud veel kehtestatud ning nende üle alles peeti läbirääkimisi, siis leidis komisjon algatamisotsuses, et tal polnud veel alust kontrollida, kas läbiräägitud parameetrid saab kehtestada erapooletul ja läbipaistval viisil, nii et välditakse majandusliku eelise andmist, mis võib asetada toetusesaaja konkureerivate ettevõtjatega võrreldes soodsamasse olukorda.
- (293) Seoses võimaliku ülemäärase hüvitamisega märkis komisjon, et algatamisotsuse tegemise ajal ei olnud võimalik hinnata, kas NNBG maksab tagatise eest tasu kaubandusliku määra alusel, ja tõstatas hulga kahtlusi seoses sellega, kas hinnavahelepingu mehhanism võimaldab ülemäärast hüvitamist.
- (294) Veel väljendas komisjon algatamisotsuses kahtlusi, et täitmishinna kehtestamisel kasutatud kasumitase vastab sellise tüüpilise äriühingu tulumäärale, kes kaalub, kas osutada üldist majandushuvi pakkuvat teenust või mitte ülesande andmise akti kogu kehtivusaajal, võttes arvesse riskitaset.

⁽¹⁾ Kohtuasi C-280/00: Altmark Trans GmbH ja Regierungspräsidium Magdeburg vs. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, punktid 87–93. Altmarki kriteeriumid on sätestanud Euroopa Kohus, et selgitada, millistel asjaoludel liigitub riigiasutuse poolt üldist majandushuvi pakkuva teenuse osutamise eest antud hüvitis riigiabiks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikele 1.

(295) Mis puutub lepingusse ministeeriumiga, siis juurdles komisjon, kas seda saab liigitada riigiabiks.

7.3. HINNAVAHELEPING: EELISE OLEMASOLU

(296) Komisjon märgib, et hinnavaheleping kaitseb NNBGd mis tahes hinnavolatiilsuse eest elektriturul, kuna ta saab alati eelnevalt määratletud täitmishinna, ka allapoole seda taset jäävate hindadega müües. Sellega tagatakse NNBG-le stabiilne tuluvoog HPC käitamise esimeseks 35 aastaks, mida ei saa käitajad, kellel ei ole hinnavahelepingut. Seetõttu arvab komisjon, et hinnavahelepinguga kaasneb NNBG-le valikuline eelis.

(297) Ühendkuningriigi ametiasutused leiavad, et teatatud meetmetega ei kaasne NNBG-le eelist, sest need meetmed vastavad Altmarki kriteeriumidele.

(298) Euroopa Kohus on sätestanud Altmarki kriteeriumid, et selgitada, millistel asjaoludel liigitub riigiasutuse poolt üldist majandushuvi pakkuva teenuse osutamise eest antud hüvitis riigiabiks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikele 1 ⁽¹⁾.

(299) Eelkõige peavad kohtu sõnul olema täidetud kõik neli kriteeriumi, et ühist majandushuvi pakkuva teenuse osutamise eest makstav hüvitis ei oleks riigiabi. Tingimused on kumulatiivsed ja need on järgmised.

(300) Abi saav ettevõtja peab realselt täitma avaliku teenuse osutamise kohustust ning tema kohustused peavad olema selgelt kindlaks määratud.

(301) Hüvitise väljaarvutamise parameetrid tuleb eelnevalt objektiivsel ja läbipaistval viisil kindlaks määrata, et vältida majanduslike eeliste andmist, mis võiksid soosida abisaaja ettevõtjat võrreldes konkureerivate ettevõtjatega.

(302) Hüvitis ei tohi olla suurem, kui on vajalik avaliku teenindamise kohustuse täitmisest tulenevate kulude täielikuks või osaliseks katmiseks, arvestades seotud tulu ja mõistlikku kasumit.

(303) Kui avaliku teenindamise kohustust täitvat ettevõtjat ei valitud konkreetset juhul avalikus hankemenetluses, mis võimaldab välja valida kandidaadi, kes suudab üldsusele asjassepuutuvaid teenuseid osutada kõige odavamalt, peab sobiva hüvitise tase olema kindlaks määratud selliste kulude analüüsi alusel, mida keskmise suurusega, hästi korraldatud juhtimise ja avalike teenuste osutamise kohustuse täitmise seisukohast vajalikke vahendeid omav ettevõtja oleks nende kohustuste täitmiseks kandnud, arvestades nende kohustuste täitmisega seotud tulusid ja mõistlikku kasumit.

(304) Komisjon on tingimusi, mille kohaselt käsitatakse avalike teenuste hüvitamist riigiabina, täiendavalt selgitanud oma teatises Euroopa Liidu riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest makstava hüvitise suhtes („teatis üldist majandushuvi pakkuvate teenuste hüvitamise kohta”) ⁽²⁾.

7.4. ÜLDIST MAJANDUSHUVI PAKKUVA TEENUSE OLEMASOLU

(305) Ühendkuningriik leiab, et esimene kriteerium on täidetud, nimelt kuna NNBG osutatav teenus on selgelt määratletud ja turg seda ei osutaks. Üldist majandushuvi pakkuv teenus seisneb väidetavalt investeringute tagamises uue põlvkonna tuumavõimsusesse kindlaks tähtjaks.

(306) Mis puutub ühist majandushuvi pakkuva teenuse määratlemisse, siis on kohtupraktikas leitud, et „Tuleb sedastada, et ühenduse õiguses ja EÜ asutamislepingu konkurentsieskirjade kohaldamise tarvis ei ole ÜMPT ülesande selget ja täpset õiguslikku määratlust ega ka kindlaksmääratud õigusmõistet, mis kehtestaks lõplikult tingimused, mida tuleb täita, et riik võiks õigustatult viidata ÜMPT ülesande olemasolule ja selle kaitsele, olgu siis [...] Altmarki [...] esimese tingimuse tähenduses või EÜ artikli 106 lõike 2 tähenduses” ⁽³⁾. Konkreetsete ELi eeskirjade puudumisel on liikmesriikidel laialdane kaalutusõigus üldist majandushuvi pakkuva teenuse olemasolu määratlemisel. Sellel kaalutusõigusel on

⁽¹⁾ Kohtuasi C-280/00: Altmark Trans GmbH ja Regierungspräsidium Magdeburg vs. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, punktid 87–93.

⁽²⁾ Komisjoni teatis Euroopa riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest makstava hüvitise suhtes (2012/C 8/02) (ELT C 8, 11.1.2012, lk 4).

⁽³⁾ Otsus kohtuasjas T-289/03: BUPA vs. komisjon (EKL 2008, II-81, punkt 165).

aga piirid. Seega isegi kui komisjonil ei ole pädevust kirjutada ette, millist täpset liiki teenuse võib liigitada üldist majandushuvi pakkuvaks teenuseks ja millist mitte, saab ta põhimõtteliselt leida, et liikmesriik on teinud ilmse vea ⁽¹⁾ hindamisel, kas teenus liigitub üldist majandushuvi pakkuvaks teenuseks. Liikmesriik ei saa näiteks hõlmata avalike teenuste osutamise kohustusega teenuseid, mida tavapärastes turutingimustes tegutsevad ettevõtjad juba osutavad või mida nad saavad osutada rahuldavalt ja riigi määratletud üldsuse huvidega kooskõlas olevatel tingimustel.

- (307) Komisjon on korduvalt tunnustanud hinnavahelepingut kui vahendit riigiabi andmiseks osana Ühendkuningriigi elektrituru reformist ⁽²⁾. Komisjon pidas hinnavahelepingut asjakohaseks vahendiks riigiabi andmiseks elektritootmisele ning see kiideti heaks kui siseturuga kokkusobiv meede kooskõlas artikli 107 lõike 3 punktiga c. Seetõttu ei ole komisjonil põhjust distantseerida end varem antud hinnangutest ja leida, et elektritootmisele hinnavahelepinguga antav toetus on üldist majandushuvi pakkuva teenusega seotud.
- (308) Arvukatel juhtudel osutavad Ühendkuningriigi ametiasutused oma märkustes, et meetme eesmärk on stimuleerida või edendada investeeringuid vähese CO₂-heitega energiatootmisse, eelkõige uude tuumajaama. Selle poliitika eesmärk on pigem kooskõlas ühishuvi eesmärgiga, mille jaoks võib anda riigiabi, kui ühist majandushuvi pakkuva teenuse osutamise ülesande andmisega.
- (309) HPC hinnavaheleping on eelkõige mõeldud aitama kõrvaldada projekti ees seisvaid takistusi võimalikult tõhusalt, sealhulgas pakkuma mõningast kaitset teatavate riskide eest, eelkõige seoses ebakindlusega tulevaste elektrihindade ümber. See lähenemisviis on kooskõlas riigiabi andmisega vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktile c ja ei kujuta endast üldist majandushuvi pakkuvat teenust.
- (310) Arutledes, kas projekti suhtes peaks kohaldama riigihanke-eeskirju, tunnistavad Ühendkuningriigi ametiasutused, et meede ei hõlma mingeid asjade, ehitustööde ega teenuste riigihankeid Ühendkuningriigi valitsuse huvides, mis läheb vastuollu nende väitega, et meede on ühist majandushuvi pakkuv teenus.
- (311) Esimese Altmarki kriteeriumi kohaselt peab ettevõtja täitma ka avaliku teenindamise kohustust. Seega on Altmarki kohtupraktika eeskujul vaja avaliku teenuse osutamise ülesande andmise dokumenti, milles oleks kindlaks määratud asjaomaste ettevõtjate ja ametiasutuse kohustused ⁽³⁾.
- (312) Mis puutub käesoleval juhul avalike teenuste osutamise kohustuslikku laadi, siis näib Ühendkuningriik väitvat, et need tagatakse rangete klauslite kogumiga, kindlustamaks et NNBG järgib kindlaksmääratud tähtaega, ja asjaoluga, et kui NNBG on ehitusse kaasatud, ei ole tal enam võimalik taganeda äärmiselt suurte pöördumatute kulude tõttu, mis tal tuleks kanda. Tõepoolest näib, et hinnavahelepingus on sätestatud rida selliseid rangeid klausleid, mis stimuleerivad NNBG-d oma kohustusi lepingu kohaselt täitma ja võimaldavad Ühendkuningriigi ametiasutustel leping lõpetada, kui teatud kohustusi ei täideta. Pealegi hõlmab projekti laad äärmiselt suuri pöördumatuid kulusid, mis kõige tõenäolisemalt takistavad projekti hülgamist. Vaatamata aga projekti erilisele laadile on lepingu sätted pigem tüüpilised lepingujärgsed kohustused, mida mis tahes lepingupooled püüaksid samalada se tehinu puhul lepingusse lisada, mitte aga Ühendkuningriigi ametiasutuste kehtestatud avaliku teenindamise kohustus. NNBG ei ole tegelikult kohustatud ehitama tuumajaama ja ta ei ole ka kohustatud ehitama seda kindlaks kuupäevaks. Ühendkuningriigi ametiasutused ei saa selles suhtes kehtestada mingeid kohustusi; nad saavad üksnes lepingu lõpetada.
- (313) Lisaks ei ole HPC-le kehtestatud kohustust toota elektrit, toota kindlas koguses elektrit või teha see elekter turul kättesaadavaks. Muidugi on HPC-l hinnavahelepingu kohaselt suured stiimulid toota oma tulude suurendamiseks võimalikult palju elektrit, aga ta ei ole kohustatud seda tegema. Seoses elektri müümisega on HPC-l lubatud müüa kas hetketurul või kahepoolsete lepingute kaudu, mis tähendab, et ta ei ole ei kohustatud ega motiveeritud üldsust elektriga varustama.
- (314) Komisjon leiab, et neid tingimusi ei saa vaadelda avaliku teenindamise kohustustena või tõendusena, et NNBG-le on tehtud ülesandeks osutada üldist majandushuvi pakkuvat teenust.
- (315) Seetõttu järeldab komisjon, et esimene Altmarki kriteerium ei ole täidetud, kuna investeeringute tagamine uue põlvkonna tuumavõimsuse valmimisse kindlaks tähtjaks ei kujuta endast üldist majandushuvi pakkuvat teenust ja Ühendkuningriik ei ole NNBG-le kehtestanud avaliku teenindamise kohustust.

⁽¹⁾ T-17/02 Olsen vs. komisjon, punkt 216; kinnitatud kohtuasjas C-320/05P: Olsen vs. komisjon.

⁽²⁾ Vt SA. 36196, SA. 38812, SA. 38763, SA. 38761, SA. 38759 and SA. 38758.

⁽³⁾ Teatis üldist majandushuvi pakkuvate teenuste hüvitamise kohta, punkt 51.

7.5. HINNANGU JÄRELDUS VASTAVALT EUROOPA LIIDU TOIMIMISE LEPINGU ARTIKLI 107 LÕIKELE 1 ALTMARKI KRITEERIUMIDE ALUSEL

- (316) Kuna Altmarki kriteeriumid on kumulatiivsed ja kuna esimene kriteerium ei ole täidetud, ei pea komisjon vajalikuks hinnata ülejäänud kriteeriume. Eespool punktides 7.1–7.5 osutatud argumentide alusel ei ole see meede Altmarki lahendi testi läbinud. Seetõttu leiab komisjon, et meetmega antakse NNBG-le valikuline eelis.

7.6. ABI OLEMASOLU ELI TOIMIMISE LEPINGU ARTIKLI 107 LÕIKE 1 TÄHENDUSES: HÜVITIS POLIITILISTEL PÕHJUSTEL SULGEMISE KORRAL (LEPING MINISTEERIUMIGA)

- (317) Kui HPC jaam suletakse põhjustel, mida ei saa otseselt seostada selle käitamisega, ja eelkõige muutuste tõttu valitsuse poliitikas, kavatseb Ühendkuningriik anda NNBG-le hüvitist
- (318) Näib, et Ühendkuningriik ei pea seda kahjude hüvitamist abiks.
- (319) Ühendkuningriik väidab, et kõik hinnavahelepingud sisaldavad sätteid investoritele makstavate hüvitiste kohta sulgemissündmusena kvalifitseeruva juhtumi puhul, näiteks seadusemuudatuse korral, millega alaliselt suletakse kogu rajatis (olenevalt tehnoloogiast) või Ühendkuningriigi valitsuse keeldumise puhul rajatis pärast teatud sulgemisperioodi taaskäivitada. Otselepingu ministereiumi ja NNBG investorite vahel on täiendav ja omaette leping, mis kavakohaselt peaks toimima sulgemissündmuseks kvalifitseeruva juhtumi puhul kaitsemehhanismina – need sätted on vajalikud tuumaenergia erilise olukorra tõttu ja poliitilistel põhjustel sulgemise suurema riski tõttu.
- (320) EDFi sõnul annavad Ühendkuningriigi ja ELi õiguse aluseks olevad üldpõhimõtted õiguse saada omandiõiguse äravõtmise korral hüvitist. Need üldpõhimõtted kehtivad kõigi turuosaliste suhtes, kuigi teatavad hüvitisenõuete esitamise viisid on kättesaadavad üksnes ELi liikmesriikidest või sellistest riikidest pärinevatele turuosalistele, kes on energiaharta lepingu osalised.
- (321) Tõepoolest näib, et kõik hinnavahelepingud sisaldavad sulgemissündmusena kvalifitseeruvat juhtumit käsitlevaid sätteid, aga kõigi kasuks ei sõlmita spetsiaalset eraldi lepingut ministereiumiga. Komisjon mõnab, et saab väita, nagu oleks poliitilise sulgemise risk tuumaenergia puhul suurem kui mõne muu tehnoloogia puhul; kuid teised Ühendkuningriigi tuumajaamad ei näi samalaadsetest ministereiumiga sõlmitud lepingutest kasu saavat.
- (322) Tõepoolest, nagu EDF väidab, annavad Ühendkuningriigi ja ELi õiguse aluseks olevad üldpõhimõtted omandiõiguse äravõtmise korral õiguse hüvitisele, aga spetsiaalne leping kindla äriühingu kaitsmiseks sellise riski eest konkreetsel viisil näib selle äriühingu vabastavat igasugustest kulutustest seoses nõutavate tasude ja aja raiskamisest õiguste kohtuliku või kohtuvälise jõustamise korral Ühendkuningriigi ja ELi õiguse aluseks olevate üldpõhimõtete kohaselt. Seadusliku õiguse toetamine konkreetse lepingulise õigusega tundub andvat eelise üksusele, kellele see õigus on antud, eeskätt kuna ta näib olevat ainus sellises olukorras olev üksus.
- (323) Seetõttu arvab komisjon, et leping ministereiumiga annab NNBG-le valikulisi eeliseid.

7.7. HINNAVAHELEPING JA LEPING MINISTEERIUMIGA: RIIGI RESSURSID JA RIIGIGA SEOSTATAVUS

- (324) Ministereiumiga sõlmitava lepingu puhul on tegemist riigiasutusega ja leping hõlmab kõnealuse riigiasutuse vastutust. Sellest tulenevad mis tahes eelised pärinevad riigi ressurssidest.
- (325) Kuna hinnavaheleping tehakse riigiga, on hinnavahelepingust tulenev eelis seostatav riigiga.
- (326) Selleks et eelised saaks liigitada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 kohaselt abiks, tuleb need anda otseselt või kaudselt riigi ressurssidest. See tähendab, et nii eelised, mida riik annab otse, kui ka eelised, mida annab riigi määratud või asutatud avalik-õiguslik või eraõiguslik isik, on hõlmatud riigi ressursside mõistega Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses⁽¹⁾. Selles mõttes hõlmab Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõige 1 kõiki rahalisi vahendeid, mida avalik sektor võib realselt ettevõtjate toetamiseks kasutada, ilma et oleks oluline, kas need vahendid kuuluvad või ei kuulu püsivalt riigi vahendite hulka⁽²⁾. Järelikult isegi juhul, kui kõnealusele meetmele vastavad summad ei ole alaliselt riigikassa käsutuses,

⁽¹⁾ Kohtuasi 76/78: Steinike & Weinlig vs. Germany, EKL 1977, 595, punkt 21; kohtuasi C-379/98: PreussenElektra, EKL 2001, I-2099, punkt 58.

⁽²⁾ Kohtuasi C-677/11: Doux Elevage, veel avaldamata, punkt 34, kohtuasi T-139/09: France vs. komisjon, veel avaldamata, punkt 36.

piisab asjaolust, et need on pidevalt avaliku kontrolli all ja seega pädevatele riigiasutustele kättesaadavad, et need kvalifitseerida riigi vahenditeks ⁽¹⁾.

- (327) Ühendkuningriigi ametiasutused ei vaidlusta, et hinnavahelepingut rahastatakse riigi kontrollitavatest ressurssidest.
- (328) Komisjon arvab allpool selgitatud elementide põhjal, et hinnavahelepinguga antavat eelist rahastab riigi määratud avalik-õiguslik või eraõiguslik isik.
- (329) Hinnavahelepingut rahastatakse tarnijatele kehtestatavast maksust ning selliste asjaolude korral tuleb järeldada, et hinnavahelepingu alusel makstavad mis tahes soodustused on seostatavad riigiga ning et neid ka rahastatakse riigi kontrollitavatest ressurssidest.
- (330) Esiteks kehtestab täitmishinna ja maksu riik.
- (331) Teiseks on vastaspool põhimõtteliselt riigile kuuluv eraettevõtja ja igal juhul määrab selle riik. Vastaspoolt puudutavaid artikleid ei saa muuta ilma ministri nõusolekuta.
- (332) Kolmandaks haldab riigi määratud vastaspool maksekava, mis hõlmab tarnijatelt maksu kogumist ja tootjatelt maksete kogumist, kui turuhind on suurem kui täitmishind. Samuti hõlmab see kindlatel juhtudel makseid tootjatele ja makseid tarnijatele.
- (333) Neljandaks antakse vastaspoolele energiaseadusega laekumiste kogumise õigus, et ta saaks nõuda tarnijatelt sisse hinnavahelepingu kohastele tootjatele maksete tegemiseks vajaliku raha, ning riik kehtestab teatud arvu mehhanisme, et tagada hinnavahelepingu kohastele tootjatele maksete tegemise kindlus juhuks, kui tarnija ei maksa. Need mehhanismid hõlmavad tarnijate kohustust esitada tagatised, maksejõuetuse reservfondi ja viimasena vastutava tarnija määramist. Maksejõuetuse reservfondiga antakse vastaspoolele raha maksejõuetuks muutunud tarnija maksusummade katmiseks ajavahemikul alates tema tagatise ammendumisest kuni asendava tarnija määramiseni vastavalt viimasena vastutava tarnija mehhanismile, mida haldab Ofgem.
- (334) Viiendaks annab vastaspool rakendamise kohta aru riigile. Sellega seoses kavatsetakse vastaspoolt reguleerida raamdokumendiga, milles muu hulgas sätestatakse vastaspoole ja riigi vaheline suhe, vastaspoole toimimispõhimõtted, aktsionäride otsustatavad küsimused, vastaspoole rollid ja kohustused, juhtimis- ja finantskohustused ning aruandlus- ja järelevalvenõuded. Samuti sätestatakse selles parameetrid, mille ulatuses peab vastaspool täitma oma hinnavahelepingust tulenevaid kohustusi.
- (335) Nende elementide põhjal saab järeldada, et hinnavahelepinguga antavat eelist rahastatakse riigi kehtestatud maksudest ning seda haldab ja jaotab riigi määratud ja riigi kontrollitav üksus vastavalt õigusakti sätetele.

7.8. KREDIIDIGARANTII: RIIGI RESSURSSIDEST RAHASTATAVA JA RIIGIGA SEOSTATAVA EELISE OLEMASOLU

- (336) Ühendkuningriigi valitsus leiab, et krediitigarantiil ja hinnavahelepingu tingimustel on erinevad otstarbed. Krediitigarantii hinnakujundus ja heakskiitmine oleneb olulisel määral kogu aluseks oleva projekti riskist, sealhulgas hinnavahelepingu tingimustest. Aga vastupidine ei ole tõsi: tagatise olemasoluga jaotatakse riskiprofiil ümber laenuinvestorite ja garantii andja vahel, selle asemel et muuta projekti riskiprofiili. Ühendkuningriigi valitsus ei arva, et projekti ettevõtja saab hinnavahelepingu ja krediitigarantii kombinatsioonist mis tahes täiendavat toetust.
- (337) Sellele vaatamata tuleb HPCga seotud riigi sekkumisi vaadelda üheskoos üheainsa abimeetmena projekti jaoks nõutava laenusumma tõttu, mida ei saadaks riigi sekkumiseta, riigi sekkumiste ajastuse tõttu – need toimuvad paralleelselt – ning seose tõttu NNBG reitingu, tagatise hinnakujunduse ning hinnavahelepingu tingimuste vahelise seose tõttu. Hinnavaheleping, leping ministriumiga ja krediitigarantii on vahendite poolst erinevad, kuid on osa ühest ja samast Ühendkuningriigi investeerimisotsusest ning neil on sama eesmärk – stimuleerida ja võimaldada investeerimist uude tuumaenergiasse. Need kolm meetet on omavahel seotud ning need kõik on vajalikud HPC ehitamiseks.

⁽¹⁾ Kohtuasi C-262/12: Vent de Colère, veel avaldamata, punkt 21.

- (338) Krediidigarantii on selle seninägematu väärtusega projekti rahastamises kesksel kohal. Krediidigarantii olemasolu on ka otsustav, et projekt oleks atraktiivne välislaenu andjatele. Turul ei ole näiteid samalaadsete garantiide kohta samalaadsete projektide puhul, sest ühtegi sellist garantiid ei ole antud. Arvestades projekti, rahastamise ja tagatise pretseedendit laadi, mille kohta ei ole täpselt võrreldavaid aluseid, isegi kui võiks arvata, et tasustamine viib toetuse miinimumini, on komisjon arvamusel, et NNBG poolt krediidigarantii eest makstavat hinda ei saa käsitleda turuhinnana, kuna turg ei anna ega annaks samalaadset vahendit.
- (339) Krediidigarantiid pakub Ühendkuningriigi avaliku sektori asutus ning see hõlmab Ühendkuningriigi ressursse. Seetõttu järeltab komisjon, et Ühendkuningriigi krediidigarantii NNBG-le sisaldab riigiabi.

7.9. KONKURENTSI KAHJUSTAMINE JA SELLE MÕJU KAUBANDUSELE

- (340) Hinnavaheleping, leping ministriumiga ja krediidigarantii võivad moonutada konkurentsi ja liikmesriikidevahelist kaubandust. Komisjon märgib sellega seoses, et elektrienergia tootmine ja tarnimine on liberaliseeritud. Kuna käesoleva juhtumi puhul võimaldavad teatatud meetmed suurte võimsuste arendamist, mis muul juhul võinuks tuua erainvesteeringuid teistelt, alternatiivseid tehnoloogialahendusi kasutatavelt turuosalistelt kas Ühendkuningriigist või teistest liikmesriikidest, võivad teatatud meetmed mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust ja moonutada konkurentsi.
- (341) Komisjon leiab, et abimeetmed võivad moonutada investeerimisotsuseid ja tõrjuda alternatiivseid investeeringuid. Kuna EDF on juba tegev Ühendkuningriigi elektritootmise turul, võib abi moonutada järgneva kaubaturu toimimist. Samuti võib abi viia hulgemüügituru likviidsuse võimaliku vähenemiseni.

7.10. ÜLDINE JÄRELDUS ABI OLEMASOLU KOHTA

- (342) Seega järeltab komisjon, et hinnavaheleping, leping ministriumiga ja krediidigarantii kui ühe riigipoolse sekkumisega seotud erinevad meetmed hõlmavad riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

8. MEETME HINDAMINE VASTAVALT EUROOPA LIIDU TOIMIMISE LEPINGU ARTIKLI 106 LÕIKELE 2

- (343) Komisjon on selgitanud, kuidas ta tõlgendaks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõiget 2 riigiabi hõlmava teatatud meetme ja üldist majandushuvi pakkuva teenuse osutamise hindamisel ⁽¹⁾. Komisjon järeltab ülalpool põhjenduses 315, et teatatud meede ei hõlma tegeliku üldist majandushuvi pakkuva teenuse osutamist, mis on otsustav tingimus meetme hindamiseks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõikele 2. Seetõttu ei pea komisjon vajalikuks hinnata üldist majandushuvi pakkuvate teenuste raamistiku ülejäänud nõudeid, järeldamaks, et teatatud meedet ei saa Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 nõuete alusel pidada siseturuga kokkusobivaks.

9. MEETMEGA ANTAVA ABI HINDAMINE VASTAVALT EUROOPA LIIDU TOIMIMISE LEPINGU ARTIKLI 107 LÕIKE 3 PUNKTILE c

- (344) Sissejuhatava märkusena täheldab komisjon, et tegevusabi hõlmavad meetmed on artikli 107 lõike 3 punkti c kohaselt põhimõtteliselt kokkusobimatud ⁽²⁾. Teatatud meetmed ja eelkõige hinnavaheleping on aga samaväärsed investeerimisabiga allpool selgitatud põhjustel.
- (345) Meetmete ja eelkõige hinnavahelepingu eesmärk on võimaldada NNBG-l investeerida HPC jaama ehitamisse. Hinnavaheleping kujutab endast riskimaandamisvahendit – hinna stabiliseerijat, mis pakub stabiilseid tulusid ja kindlust piisavalt pikaks ajavahemikuks, et võimaldada NNBG-l investeerida tohutuid rahasummasid, mis on vajalikud HPC jaama ehitamiseks.

⁽¹⁾ Komisjoni teatis „Euroopa Liidu raamistik riigiabi jaoks, mida antakse avalike teenuste eest makstava hüvitisena” (2012/C 8/03) (ELT C 8, 11.1.2012, lk 15).

⁽²⁾ Vt algatamisotsuse punkti 8.1 esimene lõik.

- (346) Muidugi seisab HPC jaam ehitusetaapis silmitsi suuremate riskidega ja tegevusetapis vähematega. HPC tegevusetapi pikk kestus nõuab toetusmeetmeid, milles võetakse seda arvesse. Selle konkreetse projektitüübi seisukohast arvab komisjon, et abimeede on tegelikult samaväärne investeerimisabi andmisega, milles võetakse arvesse projekti eriomadusi ja riskiprofiili ning seega viiakse miinimumini vajalik abisumma ja täiendavad meetmed, mis on olulised investeeringu stimuleerimiseks. Finantsarvestuse seisukohast võib aga täitmishinna kohaste maksete nüüdispuhasväärtust vaadelda samaväärsena ühekordse maksega, mis võimaldab NNBG-l katta ehituskulud.
- (347) Seega järeldeb komisjon, et sellel konkreetsel juhul on abil projekti erilise tõttu investeerimisabi jooned ning selle kokkusobivust hinnatakse vastavalt. Abist põhjustatud konkreetseid moonutusi hinnatakse punktis 9.6.

9.1. KOKKUSOBIVUS PRAEGUSE TURUKORRALDUSEGA

- (348) Komisjon on kaalunud küsimust, kas meetmed sobivad kokku siseturu praeguse korraldusega.
- (349) Eelkõige on mõned huvitatud isikud väljendanud muret, et abi võib olla vastuolus elektrienergia direktiivi artikliga 8. Mõned vastajad pidasid ka küsitavaks, kas meetmed on kooskõlas ELi riigihanke-eeskirjadega ⁽¹⁾.
- (350) Komisjon leiab, et need kaks küsimust on teataval määral seotud. Eelkõige ei kohaldata kõnealuse meetme suhtes direktiivis 2004/17/EÜ ja direktiivis 2004/18/EÜ sisalduvaid riigihanke-eeskirju, kuna see ei hõlma asjade, ehitustööde ega teenuste riigihanget.
- (351) Direktiive 2004/17/EÜ ja 2004/18/EÜ kohaldatakse ehitustööde, asjade või teenuste hankimise suhtes riigihankelepingu alusel avaliku sektori hankijatelt või üksustelt nende avaliku sektori hankijate või üksuste valitud ettevõtjate kaudu, olenemata sellest, kas kõnealused ehitustööd, asjad või teenused teenivad avalikke huve. See tähendab lisaks muudele aspektidele ka sellise lepingu sõlmimist, millega nähakse ette vastastikku siduvad kohustused, kui ehitustööde tegemise, asjade tarnimise või teenuste osutamise suhtes kohaldatakse avaliku sektori hankija või võrgustiku sektori hankija poolt kindlaks määratud spetsiifilisi nõudeid, mida saab õiguslikult jõustada.
- (352) Seevastu ei tuleks pidada riigihangeteks riikide teatavaid toiminguid, nagu selliste tegevuslubade või litsentside andmine, millega liikmesriik või ametiasutus kehtestab majandustegevuse tingimused, sealhulgas tingimus tegeleda teatava tegevusalaga, tavaliselt ettevõtja taotlusel ning mitte avaliku sektori hankija või võrgustiku sektori hankija algatusel, ning mille puhul ettevõtjale jääb vabadus ehitustööde tegemisest või teenuste osutamisest loobuda.
- (353) Samamoodi ei kuulu kõnealuste direktiivide reguleerimisalasse ka mõne tegevuse pelk rahastamine, eelkõige toetuste kaudu, mis on tihti seotud kohustusega hüvitada saadud summad, kui neid ei kasutata eesmärgipäraselt.
- (354) Olemasoleva teabe alusel ei ole võimalik järeldada, et hinnavaheleping puudutab asjade, ehitustööde või teenuste hankimist ning seega liigitub riigihankelepinguks või kontsessiooniks.
- (355) Esiteks ei kehtestata hinnavahelepinguga avaliku sektori hankijale või kolmandatele isikutele konkreetseid nõudeid asjade, ehitustööde või teenuste hankimiseks. Need lepingud hõlmavad üksnes NNBG üldist kohustust investeerida HPC jaama, see valmis ehitada ja seda käitada. Lisaks, nagu selgitatud eespool põhjenduses 315, leiab komisjon, et osutatav teenus ei liigitu üldist majandushuvi pakkuvaks teenuseks.
- (356) Teiseks ei sätestata lepingutega vastastikku siduvaid kohustusi, mida kohus saaks jõustada. Vastupidi, lepingud sisaldavad üksnes tuumareaktorite ehitusetaappide tähtaegu, millest igäihe puhul on NNBG-l risk, et leping lõpetatakse (vt põhjendus 219 eespool).
- (357) Kolmandaks puudub võimalus valida mitme ettevõtja vahel, kes saavad sõlmida hinnavahelepingu, lisaks nendele, kes on olemas sõltuvalt tuumaelektrijaamade ehitamiseks saadaolevate kohtade piiratud arvust. Nagu Ühendkuningriigi ametiasutused on rõhutanud, on süsteem jätkuvalt avatud kõigile võimalikele huvitatud isikutele.

⁽¹⁾ Eelkõige peeti küsitavaks kooskõla direktiivides 2004/17/EÜ ja 2004/18/EÜ sätestatud eeskirjadega.

(358) Seetõttu järeldeb komisjon, et HPC hinnavahelepinguga kehtestatakse tingimused elektrienergia tootmistevõimeks tuumatehnoloogia abil ning see ei kvalifitseeru riigihankelepinguks ega riigihanketegevuseks.

(359) Isegi kui keegi väidab, et teatatud meetme suhtes kohaldatakse elektrienergia direktiivi artiklit 8, on komisjon kindel, et seda ei rikuta.

Elektrienergia direktiivi artikliga 8 ei kirjutata ette pakkumismenetluse kasutamist, sätestades, et kasutada võib läbipaistvust ja mittediskrimineerimist silmas pidades samaväärseid menetlusi. Ühendkuningriik on esitanud avaliku pakkumiskutse, et selgitada välja sobivad tuumaenergiasse investeerijad.

(360) Nimelt avaldas DECC avaliku osalemiskutse nõutavatele omadustele vastavate investorite osalemiseks projektides, nagu kirjeldatud detsembris 2011 avaldatud dokumendis ⁽¹⁾.

(361) Hinnavahelepingute tegevusraamistik ja energiaseadus avaldati seejärel 29. novembril 2012 ⁽²⁾. Tegevusraamistiku abil selgitati, kuidas kavatakse hinnavahelepinguga toetada investeeringut vähese CO₂-heitega energiatootmisel. Selles tehakse ettepanekuid, kuidas arendajad saavad taotleda hinnavahelepingut ja millistel tingimustel need lepingud sõlmitakse, ning esitatakse toetav institutsiooniline raamistik.

(362) Ainus tuumaenergiat tootev ettevõtja, kes kutsele vastas ja kelle uue tuumajaama projekt oli piisavalt heal tasemel, et seda saaks pidada sobivaks läbirääkimiste alustamiseks, oli NNBG, kes oma 22. märtsi 2012. aasta kirjaga esitas oma kõlblikuskriteeriumid. Projekt kinnitati sobivaks DECC 22. mai 2012. aasta vastusega.

(363) Ühendkuningriik kinnitas 2012. aasta juulis, et on pidanud arutelusid teiste uue tuumajaama arendajatega kui NNBG ⁽³⁾. Pärast Ühendkuningriigi valitsuse sisest heakskiitmist alustati NNBGga 15. veebruaril 2013 ametlikke läbirääkimisi investeerimislepingu võimalike tingimuste üle.

(364) Komisjon järeldeb, et valikumenetlus, mida Ühendkuningriik kasutas uude tuumajaama investeerimiseks sobiva hinnavahelepingu poole väljaselgitamiseks, põhines selgel, läbipaistval ja mittediskrimineerival raamistikul, mida saab läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise poolest pidada pakkumismenetlusega samaväärseks.

(365) Seetõttu ei ole vaja määrata kindlaks, kas siseturgu käsitlevate määruste võimalik rikkumine oleks muutnud abi kokkusobimatuks.

9.2. ÜHISHUVI EESMÄRK

(366) Algamisotsuses pidas komisjon küsitavaks Ühendkuningriigi esitatud kolme ühishuvi eesmärgi, st mitmekesistamist, varustuskindlust ja CO₂-heite vähendamist.

(367) Algamisotsuses tunnustati, et varustuskindlus liigitub ühishuvi eesmärgiks, aga kaheldi, kas sellel konkreetsel juhul aitaks abimeede probleemi lahendada, kuna näib, et esineb ebakõla ennustatava nõudluse ja aja vahel, millal HPC on saadaval. Samuti ei olnud komisjonile selge, kas alternatiivsete tehnoloogialahendustega saaks lahendada vajaduse uue energiavõimsuse järele.

(368) Viimaks peetakse mitmekesistamist varustuskindluse oluliseks aspektiks, aga mitte selliseks, mida saaks iseenesest tunnustada ühishuvi eesmärgina.

(369) Komisjon nõustus siiski, et meede on kooskõlas Euratomi lepinguga.

⁽¹⁾ DECC, „Planning our electric future”, detsember 2011. Vt eelkõige B lisa. Saadaval aadressil: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/48253/3884-planning-electric-future-technical-update.pdf.

⁽²⁾ DECC, lisa A: *Feed-in Tariff with Contracts for Difference Operational Framework*, 29. november 2012. Dokumendid on saadaval järgmistel aadressidel: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/66554/7077-electricity-market-reform-annex-a.pdf ja <http://services.parliament.uk/bills/2012-13/energy.html>.

⁽³⁾ Vt dokument järgmisel aadressil: <https://www.gov.uk/government/publications/purchase-of-horizon-nuclear-power-meetings-between-ond-and-hitachi-ltd-foi-request-12-1718>.

- (370) Nagu komisjoni varasemates otsustes on tunnistatud, ⁽¹⁾ on Euratomi lepingu eesmärk luua „vajalikud tingimused võimsa tuumatööstuse arenguks, mis annaks laialdasi energiaressursse”. Seda eesmärki on täiendavalt korratud Euratomi asutamislepingu artiklis 1, mis sätestab, et „ühenduse ülesanne on kaasa aidata elatustaseme tõstmisele liikmesriikides [...], luues tuumatööstuse kiireks tekkeks ja arenguks vajalikud tingimused”.
- (371) Sellel alusel asutatakse Euratomi asutamislepinguga Euratomi ühendus, nähes ette nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikud vahendid ning vajaliku vastutuse omistamise. Komisjon peab tagama, et kõnealuse lepingu sätteid kohaldatakse.
- (372) Euratomi lepingu artikli 2 punktis c on sätestatud, et liikmesriigid peavad „soodustama investeerimist ja tagama tuumaenergeetika arenguks vajalike põhirajatiste püstitamise ühenduses, ergutades eriti ettevõtjate algatusi”. Sama lepingu artiklis 40 nähakse ette, et komisjon avaldab näidisprogramme tootmissihtide kohta, et soodustada investeringuid.
- (373) Komisjoni hinnangu põhjal aitab meede kaasa pikaajalisele varustuskindlusele, mis eelkõige tugineb võimsuse prognoosidele ning HPC rollile elektrienergia varustamises, kui see eeldatavalt tööd alustab.
- (374) Seetõttu leiab komisjon, et tuumaenergia edendamiseks mõeldud abimeetmetega taotletakse ühishuvi eesmärki ja et samal ajal võib see aidata kaasa ka mitmekesistamise ja varustuskindluse eesmärkide saavutamisele.

9.3. TURUTÖRKED JA RIIGI SEKKUMISE VAJADUS

- (375) Oma algatamisotsuses pidas komisjon küsitavaks, kas tuumaenergia tõepoolest kannatab turutörke all.
- (376) Komisjon osutas eelkõige muude CO₂-heite vähendamisele suunatud vahendite (näiteks heitkogustega kauplemise süsteem HKS) olemasolule ning tuumaenergia ilmselgele majanduslikule elujõulisusele. Samuti osutas komisjon, et kui turutörge peakski olemas olema, võib see olla seotud sellega, et tohutute seonduvate kulude tõttu osutub takistuseks vajalikul tasemel raha kogumine, mis aga näib olevat asjakohaselt lahendatud krediidigarantii pakkumisega, ning puudub vajadus muude vahendite järele.
- (377) Komisjon hindas võimalike turutõrgete probleemi vastajate esitatud tõendite põhjal ja tegi ka ulatusliku majandusanalüüsi ⁽²⁾.
- (378) Ühendkuningriigi väited, et pikas perspektiivis esineb CO₂-heite puhul järelejäänud turutörge, sest süsiniku puhul puuduvad pikaajalised hinnasignaalid ning puudub ka piisavalt täpne ja stabiilne reguleeriv raamistik CO₂-heite vähendamiseks pikema aja jooksul, vastavad tõele. See argument õigustab teatavat riigi sekkumist vähese CO₂-heitega energiatootmise ergutamiseks, mis hõlmab ka tuumaenergiat.
- (379) Lisaks näivad vastavat tõele argumentid, et elektrienergia varustuskindlust ei ole asjakohaselt hinnatud ja et otsused teha elektritootmisse erainvesteeringuid võivad jääda allapoole sotsiaalset optimumi.
- (380) Samas ei tundu need kaks võimalikku turutõrget õigustavat investeerimist konkreetselt tuumaenergia tootmisse, vaid laiemalt vähese CO₂-heitega energiatootmisse investeerimist ning vastavalt abi elektri kättesaadavuse positiivsete välismõjude kasutamiseks. Viimatinimetatud turutõrkega tegeletakse konkreetselt võimsusmehhanismi loomise abil. Komisjon kiitis Ühendkuningriigi meetme seoses võimsuse turuga heaks oma 23. juuli 2014. aasta otsusega ⁽³⁾.
- (381) On aga kaks turutõrget, mis on konkreetselt tuumaenergia puhul asjakohasemad.

⁽¹⁾ Vt näiteks komisjoni otsus 2005/407/EÜ, 22. september 2004, riigiabi kohta, mida Ühendkuningriik kavatses anda äriühingule British Energy plc, (ELT L 142, 6.6.2005, lk 26).

⁽²⁾ Ühendkuningriigi elektrisektori praegust eriolukorda kirjeldatakse algatamisotsuse punktis 2.1.

⁽³⁾ Vt pressiteade järgmisel aadressil: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-865_en.htm.

- (382) Esiteks on tuumaenergiasse investeerimisel märkimisväärne risk, arvestades suuri lühiajalisi kapitalikuluseid, pikki ehitusaegu ning pikka käitamisaega investeerimiskulude tagasisaamiseks. Turupõhiste finantsinstrumentide ning muud liiki lepingute puudumine sellise olulise riski maandamiseks kujutab endast turutõrget, mis on omane vähestele tehnoloogialahendustele, sh tuumaenergiale. Praegu turul saadaolevad vahendid pakuvad tähtaegadeks 10–15 aastat, mitte üle selle, ning seda kas pikaajaliste lepingute või riskimaandamisinstrumentide vormis.
- (383) Eelkõige on tuumaenergia tootmisel äärmiselt pikad ja keerulised olelusringid, erinevalt enamikust muudest energiataristutest ning tegelikult ka erinevalt enamikust taristutest üldiselt. Tavajuhul ehitatakse tuumaelektrijaama kaheksa kuni kümme aastat, kusjuures kulused tuleb kanda enne mis tahes tulude tekkimist ning riski kannab üksnes investor. 60 aasta pikkust tööga iseloomustab tulude teenimine, aga need põhinevad hulgiühenduste ebakindlal kujunemisel. Järgnev dekomisjoneerimisperiood võib kesta nelikümmend aastat ning rajatise sulgemiseks tuleb samuti raha kõrvale panna. Viimaks tuleb kõrgaktiivseid radioaktiivseid jäätmeid tavajuhul kohapeal ladustada ja käidelda, enne kui need viiakse üle hoidlasse, kus jäätmeid hoitakse eeldatavalt tuhandeid aastaid.
- (384) Teiseks on olemas (ülekaalukalt poliitiline) nn kinnipidamise risk, kui investeering on juba tehtud ja investor on halvemal läbirääkimispositsioonil. Arvestades tuumatehnoloogia vastuolulist iseloomu, võivad erineda valitsused võtta erinevaid seisukohti selle soovitatavuse suhtes, mis võib erainvestorites lisaks ebakindlust tekitada. Komisjon ei ole veendunud, et see küsimus võib kvalifitseeruda turutõrkeks, aga ta mõnab, et see võib olla tegur, mis raskendab investeerimist uude tuumajaama, eelkõige arvestades tuumaelektrijaamade ehitamiseks, käitamiseks ja dekomisjoneerimiseks vajalikke pikki tähtaegu.
- (385) Need küsimused on ainuomased tuumatehnoloogiale. Põhimõtteliselt võib kõigile tehnoloogialahendustele osaks saada „kinnipidamine” poliitilistel põhjustel, aga arvestades pikemaid tähtaegu ja suuremaid investeeringumahte, võivad tuumaprojektid eelduste kohaselt rohkem kannatada. Ning kuna on võimatu suurtest investeeringutest tulenevaid riske turuinstrumentide abil piisavalt jagada, mõjutab see tuumatehnoloogiat eaproportsionaalselt rohkem kui teisi tehnoloogialahendusi.
- (386) Samuti arutas komisjon küsimust, kas abi puudumisel oleks tehtud uude tuumajaama investeeringuid. Mudeli koostamisel kasutati mitmeid vastupidiseid stsenaariume erinevate eeldustega fossiilkütuste hindade kohta ning poliitimaastiku kohta, mis võivad esineda juhul, kui uuel tuumajaamal puudub hinnavaheleping⁽¹⁾. Kuigi Ühendkuningriik väidab, et mudeli koostamine iseenesest ning eeskätt nii pikkade ajavahemike kohta võib tegeliku maailma dünaamika vajaliku lihtsustamise põhjal anda üksnes kasulikke viiteid, arvab komisjon, et selline mudeli koostamine võib anda kasulikku teavet tema seisukohtade kujundamiseks hinnangu põhiaspektide kohta.
- (387) Stsenaariumis, kus hinnavahelepingud on saadaval taastuvenergia- ja CO₂ kogumist ja säilitamist kasutavatele tehnoloogialahendustele, aga mitte tuumatehnoloogiale, ei muutu erainvesteeringud uude tuumajaama mudeli kohaselt majanduslikult tasuvaks enne 2046. aastat. Stsenaariumis, kus ei rakendata hinnavahelepinguid ja kehtestatud on võimsuse turg ning kus kasutatakse DECC põhiliste fossiilkütuste eeldatavaid hindu, ei ole mudeli kohaselt tuumaenergiasse erainvesteeringute algatusi ette näha enne 2037. aastat. Kõrgete fossiilkütuse hindade korral tehakse uude tuumajaama investeerimise otsused 2032. aastal ning madalate fossiilkütusehindade ja fikseeritud CO₂ hindade juures ei tehta neid enne modelleerimisperioodi lõppu ehk enne 2049. aastat üldse.
- (388) Mudelisse kanti veel kaheksa stsenaariumi, millest igaühel tehti veel omakorda kuni kaheksa varianti. Valitud stsenaariumide põhitlemiste kokkuvõtte leiata tabelis 9.
- (389) Mudeli koostamise põhiline järeldus on see, et küsimust, kas riigiabi puudumisel tehtaks uude tuumajaama erainvesteeringuid, ümbritseb märkimisväärne ebakindlus, kusjuures ajavahemik ulatub 2030. aastate algusest kuni varaseimalt 2049. aastani. Samuti näib, et hinnavahelepingute ettenägemine uue tuumajaama jaoks parandab ühiskonna kui terviku ning eriti tarbijate heaolu, välja arvatud juhul, kui CO₂-heite vähendamise eesmärgid tühistatakse ja fossiilkütuse hinnad on madalad.

⁽¹⁾ Komisjon nõudis DECC-lt tundlikkusanalüüside tegemist nende ennustumudeli abil ning hindas iga stsenaariumi puhul hoolikalt sisendit ja väljundit. DECC dünaamilise dispetsjuhtimise mudel (Dynamic Dispatch Model, DDM) on integreeritud võimsuse turu mudel, mis hõlmab Suurbritannia võimsuse turu keskmises kuni pikas perspektiivis. Selles simuleeritakse Ühendkuningriigi elektrienergia-tootjate elektri dispetsjuhtimist ning tootmisvõimsusse investeerimise otsuseid 2010. aastast 2049. aastani, võttes aluseks elektrienergia nõudluse ja pakkumise poole tunni kaupa. Investeeringuotsused põhinevad prognoositaval tulul ja rahavool ning neis arvestatakse poliitika mõju ning muutusi energiaallikate kogumis. Seega võimaldab DDM tootmist, võimsust, kuluseid, hindu, varustuskindlust ja CO₂-heidet puudutavate erinevate poliitiliste otsuste võrdlusanalüüsi.

- (390) See komisjoni tehtud analüüs kinnitab, et küsimus, kas turg annaks investeeringuid uude tuumajaama realistliku tähtaja jooksul, on väga ebakindel. Esitatud tõendid ja tehtud analüüs ei ole küll ammendavad, aga need osutavad mõistlikult kõrgel usaldatavustasemel ning vältimatute piirangutega, mis tulenevad sellise ajavahemiku kohta prognoosimisest, et puhtalt kaubanduslikke investeeringuid uude tuumajaama ei tehtaks piisavalt aegsasti, et vastata energiapoliitika vajadustele, millega Ühendkuningriik riigiabi puudumisel silmitsi seisab.
- (391) Lisaks ei ole alternatiivsed mehhanismid piisavad, et stimuleerida investeeringuid uude tuumajaama. Ei süsinikuhinna alampiir ega võimsuse turg ei ole piisavad investeeringute toomiseks uude tuumajaama. Eelkõige on tuumajaamade käitajatel võimalik võimsuse turul osaleda üksnes siis, kui nad loobuvad muudest toetuse vormidest, sealhulgas hinnavahelepingust või krediidigarantiist, ning võimsuse turu pakutav tähtaeg on liiga lühike, et tagada investeeringud uude tuumajaama. Süsinikuhinna alampiir ei paku piisavalt kindlust tulevaste hulgimüügihindade kohta, et teha uue tuumajaama puhul vajaliku suuruse ja kestusega investeeringut. Koostatud mudeli alusel ei oleks muud toetusevormid piisavad, et kindlustada investeeringuid uude tuumajaama realistliku tähtaja jooksul, nagu Ühendkuningriik vajab. Kummagi toetusmeetmega ei lahendata hulgimüügihindade suurt ebakindlust ega võimaluse puudumist maandada pikaajaliste lepingute riske ja neid sõlmida.
- (392) Eespool esitatud põhjustel ja kuivõrd investeerimine uude tuumajaama teenib punktis 9.2 rõhutatud ELi ühishuvi eesmärki, järeldeb komisjon niisiis selle konkreetse uude tuumajaama tehtava konkreetse investeeringuliigi alusel ning riigi ja Ühendkuningriigis otsuse tegemise ajal täheldatud finantsturgude toimimise alusel, et kavandatavad riigiabi meetmed on vajalikud.

9.4. ASJAKOHASED VAHENDID JA STIMULEERIV MÕJU

- (393) Oma algatamisotsuses pidas komisjon küsitavaks, kas hinnavahelepingut saaks käsitada asjakohase riigiabi vahendina, kuna sellega kaotatakse hinnasignaal ja sekkutakse olemasolevasse turukorraldusse, mille kohaselt elektritootmine on konkurentsiturust ning investeeringuid tehakse vastavalt eeldatavatele tuludele, mis saadakse elektrienergia hulgimüügist.
- (394) Samuti pidas komisjon küsitavaks meetme kestust ning asjaolu, et see kaitseb tulusid, kuivõrd sellega kaotatakse hinnarisk, mida veelgi tugevdatakse hinnavahelepingu rakendamisel koos krediidigarantiiga. Viimaks väljendas komisjon kahtlust seoses avatud ja läbipaistva pakkumismenetluse puudumisega, millega muu hulgas rikuti tehnoloogilist neutraalsust, võimaldades eraviisilisi läbirääkimisi Ühendkuningriigi ja EDFi vahel konkreetsetel tehnoloogial põhineva projekti üle.
- (395) Ühendkuningriigi argumendid hinnavahelepingu toetuseks on seotud eespool punktis 9.3 rõhutatud peamiste turutõrgetega, peamiselt erainvestorite suutmatusega hinna volatiilsuse riski tõhusalt jagada või üle kanda, sest riski ülekandmise turud on praeguste asjaolude juures ebatäielikud.
- (396) Kuivõrd sellised pikaajalised kapitaliturutõrked on olemas, ei oleks krediidigarantii andmine iseenesest piisav, et tuua uude tuumajaama investeeringuid, sest see on suunatud üksnes vajadusele hankida projektile laenu, aga sellega ei lahendata tuumaenergiatootmise spetsiifilisi probleeme, nagu selle ehitamisest tulenevad konkreetset riskid ning pikk ja keeruline olerusring. Krediidigarantiiga võimaldatakse investoril võtta laenu, samas kui hinnavahelepinguga võimaldatakse investoril eraldada projektile omakapitali. Enamgi veel, krediidigarantii põhineb iseenesest hinnavahelepingu olemasolul ja on sellega lahutamatult seotud, kuna projekti reitingus võetakse arvesse hinnavahelepingu olemasolu. Projekti pikaajalise riski profiili saab tasakaalustada üksnes hinnavahelepingu garanteeritud tuludega.
- (397) Komisjon on oma 23. juuli 2014. aasta otsuses juba nõustunud, et hinnavahelepingud võivad olla asjakohane vahend vähese CO₂-heitega tehnoloogialahenduste ning eelkõige taastuvenergiatehnoloogia toetamiseks (¹).
- (398) Hinnavahelepingutega käsitletakse avatult vajadust pakkuda hinnastabiilsust ning projekti ja omakapitali tulumäärade ettearvatavust, mis on sellise suuruse ja kestusega investeeringute puhul eriti olulised ning seega otsustavad investeeringu võimaldamiseks. Selles mõttes lahendab hinnavaheleping peamised eespool määratletud turutõrked.

(¹) Vt pressiteade aadressil: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-866_en.htm.

- (399) HPC hinnavahelepingu ja ministriumiga sõlmitud lepingu spetsiifiliste lisatingimuste ning eelkõige tuumatehnoloogia poliitilise või õigusliku diskrimineeriva väljajätmise puhul makstava hüvitisega käsitletakse täiendavaid riske, mida saab pidada tuumatehnoloogiale ainuomasteks, st investeeringute kinnihoidmine õigusraamistiku muutmise tõttu, näiteks poliitilistel põhjustel.
- (400) Pidades silmas abimeetmete eesmärki, st tuua tuumaenergiavaldkonda investeeringuid, leiab komisjon, et avatud pakkumismenetlus, mis hõlmaks rohkem elektritootmisalaseid tehnoloogialahendusi, ei oleks Ühendkuningriigi nõutud tähtaega arvestades olnud asjakohane.
- (401) Pärast seda, kui Ühendkuningriik oli esitanud avatud osalemiskutse, tegi investeerimisettepaneku üksnes EDF. Ühendkuningriik on esitanud tõendeid, (1) et EDFiga peetud läbirääkimiste ajal ei olnud ükski muu projekt valmis HPC-ga konkureerima. Tuumatehnoloogia eripära tõttu on kasutuselevõtu eelsed kulud väga suured ning vähestel ettevõtjatel on teadmisi ja finantsvõimekust teha investeeringuid HPC-ga sarnases mahus. Ühendkuningriik selgitas, et ta oleks eelistanud pakkujatevahelist pingelist konkurentsi, aga ei tehtud ühtegi teist kindlat uue tuumajaama pakkumist.
- (402) Komisjon mõonab, et nõuete poolest, millele investorid peavad vastama, on tuumaenergia üldiselt teistsuguses olukorras kui muu tehnoloogia. Investeeringu pikkuse ja suuruse poolest võrreldavaid tuumaelektrijaama projekte lihtsalt ei ole. HPC projekt on väga eriline. See on peaaegu ettenägematult mahukas taristuprojekt nii energia- kui mis tahes muus sektoris. Seetõttu tunnistab komisjon, et projekti piiranguid arvestades ei oleks pakkumismenetlus käesoleval juhul sisukaid tulemusi andnud.
- (403) Samuti leiab komisjon, et hinnavahelepingu andmine uuele tuumainvesteeringule ei ole muude tehnoloogialahenduste suhtes liiga diskrimineeriv ega anna uuele tuumajaamale rohkem eeliseid kui muule tehnoloogiale. Ka muid tehnoloogialahendusi saab samamoodi toetada hinnavahelepingutega, nii et kasutatakse sama liiki instrumenti, välja arvatud kohandused, mida saab tehnoloogialahenduste erinevuste puhul käsitada vajalikuna (nagu lepingud ministriumiga või tegevuskulude ülevaatamised).
- (404) Pealegi ei saa paljusid taastuvenergiaalaseid tehnoloogialahendusi pidada nende muutliku võimsuse tõttu sobivaks alternatiiviks sellisele baaskoormustehnoloogiale nagu tuumaenergia. Nagu eespool põhjenduses 199 on selgitatud, vastab HPC projektiga eeldatavasti kaetav võimsus 14 GW-le maismaa tuuleenergia võimsusele või 11 GW-le mere tuuleenergia võimsusele, mille pakkumine sama tähtaja jooksul ei ole realistlik.
- (405) Samuti ei diskrimineerita uue tuumajaama hinnavahelepinguga olemasolevaid tuumajaamu, mille ehitamiseks ei ole vaja pakkuda stiimuleid ja mis ehitati teistsuguses olukorras kui praegune ehk näiteks enne turu liberaliseerimist.
- (406) Konkreetse juhtumi ja projekti piires järeldab komisjon seega, et hinnavaheleping koos krediitgarantii ja ministriumi lepinguga, nagu teatatud meetmes kirjeldatud, on asjakohased vahendid abisaajale abi andmiseks ja piisava stimuleeriva mõju pakkumiseks.

9.5. PROPORTSIONAALSUS

- (407) Algamisotsuses pidas komisjon küsitavaks, kas tulumäär on hinnavahelepingu, krediitgarantii ja meetme muude riskimaandamiselementide kombinatsiooni puhul proportsionaalne, kuna väiksema riski tõttu näib, et asjakohased oleksid oluliselt väiksemad tulumäärad kui NNBG-le ette nähtud. Eelkõige on hinnavaheleping mõeldud kaotama turuhinna riski, samas kui meetme eesmärk on hüvitiste ettenägemise abil kaitsta investori mitmete sündmuste eest.
- (408) Samuti esitati algamisosuses kahtlusi seoses tõenäoliselt kõrge tulumääraga ning abisaaja võimalusega saada ootamatut kasumit, kui eeldused peaksid valedeks osutama.
- (409) Ühendkuningriigi kavandatavas meetmes on kolm peamist proportsionaalsusprobleemi, mis on komisjoni hinnangul asjakohased.

(1) Eelkõige esitas Ühendkuningriik investeerimislepingu pakkumiskutse, mis oli avatud kõigile potentsiaalsetele investoritele, aga millele vastas üksnes EDF.

- (410) Esiteks peeti kavandavat tulumäära nii kõrgeks, et teatatud hinnavahelepingu ja tagatise kombinatsiooni arvestades polnud võimalik välistada ülemäärast hüvitamist. Eelkõige võib arvata, et kui jaam on kord valmis ehitatud, toimib see kui reguleeritud vara hinnavahelepingu kehtivusaajal tulemuslikult ja suhteliselt stabiilse tuluvoo juures.
- (411) Teiseks eraldab hinnavaheleping tulumäära abisummast. Täitmishinna saab kehtestada tasemel, mis võimaldab NNBG-l katta kulud ning teenida mõistlikku kasumit, aga sellega ei määrata kindlaks abisummat, mis lõpuks välja makstakse ja mis on ka hulgimüügihindade ülesanne. See tekitab vajaduse tõlgendada ülemäärase hüvitamise testi kui tulumäära testi, selle asemel et vaadata abi absoluuttaset.
- (412) Kolmandaks ei ole kindel, et pärast ehitamist saadavad eeldatavast suuremad mis tahes tulud toovad klientidele kasu, vähendades tulumäära miinimumini ning maksimeerides üldist heaolu.
- (413) Punktides allpool vaadeldakse neid küsimusi seoses krediidigarantii, hinnavahelepingu ja tulumääraga, enne kui kogu paketi kohta tehakse lõplik järeldus.

9.5.1. Krediidigarantii

- (414) Emitendi väljastatavaid võlakirju toetatakse krediidigarantiiga, nagu kirjeldatud eespool punktis 2.2.
- (415) Komisjon hindas IUK kasutatud esialgset krediidigarantii meetodit. Selle meetodi kohaselt oleks tasu kolme näitaja keskmine üldise rahastamise ärilise osa lõpetamise ajal, aga selle miinimum oleks 225 baaspunkti. Ühendkuningriigi väitis, et 21. augusti 2014. aasta lõpu seisuga oleks krediidigarantii tasu olnud 250 baaspunkti (vastavalt 263, 243 ja 245 keskmine) ⁽¹⁾.
- (416) Otseselt jälgitavate turumäärade puudumisel (piisavate) krediidigarantiide kohta, millega kindlustatakse samalaadseid riske, on tagatise tasumäära turutingimustel kindlaksmääramiseks vaja tugineda alternatiivsetele meetoditele. Esimene meetod on niinimetatud eeldatava kahjumi lähenemisviis. See meetod seob ettevõtja äriplaani tema kapitalstruktuuriga erinevates stsenaariumides ning annab tulemuseks maksejõuetuse tõenäosuse. Teise võimalusena saab tagatist kõrvutada võrreldavate sarnase krediidiriskiga instrumentide turuhindadega.
- (417) Ühendkuningriigi väidete ja enda analüüsi põhjal leidis komisjon tõsiseid põhjuseid järeldamiseks, et algselt kavandatud garantiitasu määr (225 baaspunkti) ning määr 26. augusti 2014. aasta seisuga (250 baaspunkti) olid madalamad kui turumäärad. See järeldus põhines kahel uurimissuunal: esiteks tasu kindlaksmääramisel kasutatud meetodikad ja teiseks Ühendkuningriigi poolt tagatisvahendile soovitatud reiting.

9.5.1.1. Garantiitasu määrade meetodikad

- (418) Samalaadsete instrumentide turuhindade puudumisel esitati komisjonile kaks meetodit garantiitasu määra hindamiseks.
- (419) Esimene meetod on niinimetatud hinnakujunduse võrdlusaluse meetod, mida on üksikasjalikumalt kirjeldatud Ühendkuningriigi rahandusministeeriumi 26. augusti, 5. septembri, 12. septembri ja 19. septembri 2014. aasta vastustes. Analüüsi lähtepunkt on krediidihindang, mis ehituse ajal vastab reitingule BB+/Ba1. IUK on veendunud, et tänu rahastamislepingutega ettenähtud võlakaitse meetmetele peaks HPC suutma ehitusperioodil saavutada reitingu BB+/Ba1 ⁽²⁾.
- (420) Nagu esitatud B lisas (Teave võrdlusaluse kohta), kus antakse ülevaade kõigist võrdlusaluste kogumitest, varieerub tasumäär vahemikus 243 baaspunkti (ettevõtete võlgade võrdlusaluste põhjal) 263 baaspunkti (projektide rahastamise pangalaenu põhjal)

⁽¹⁾ Vt Ühendkuningriigi rahandusministeeriumi 5. septembri 2014. aasta märkus.

⁽²⁾ Eelkõige esitab Ühendkuningriigi rahandusministeerium kolm võrdlusaluste kogumit: hiljutised piiratud mahuga pangalaenu projektide rahastamisele (süsinikuvaene energia), ettevõtete võla (reitinguga BB+) intressimäärade vahe seisuga 21. august 2014; ja 10aastaste krediidiriski vahetustehingute keskmine ning iTraxx Europe XOver (BB+ vahemiku lähedal).

- (421) IUK esitas ka krediidiriski vahetustehingute keskmise seitsme üksuse kohta, kelle reiting oli BB+ ja kes olid indeksi iTraxx Europe XOver loendis (tähtaeg 10 aastat); ⁽¹⁾ see hõlmab kuutkümmet üksust, kes peaksid olema piiripealse investeerimisjärguga, aga kelle reitingud on vahemikus BBB (negatiivsed väljavaated) kuni CCC. Seitsme BB+-reitinguga üksuse vahetustehingute keskmiseks arvatati teabe komisjonile esitamise kuupäeval 250 baaspunkti. IUK pidas seda kinnituseks, et kui garantiitasu oleks arvatud vastaval kuupäeval, peaks see olema 250 baaspunkti.
- (422) Ei ole aga selge, kas neid indekseid ei saaks täielikult pidada HPC krediigarantii võrdluspunktideks. Kuigi indeksit iTraxx Europe XOver saaks kasutada lähtepunktina Hinkley Point C garantiitasu tuletamiseks, on indeksisse valitud ettevõtted üksnes „parema” spekulatiivse reitinguga ettevõtted; indeksi tähtaeg on 10 aastat, mis ei ole kooskõlas HPC vahendiga; ja on laias valikus üksikuid krediidiriski vahetustehinguid, mis peegeldavad krediidikvaliteedi erinevusi.
- (423) Seetõttu ei olnud komisjon IUK hinnangus päris veendunud, nii projektide rahastamise võrdlusaluste vähesuse kui ka võrdlusanalüüsi suhtes kahtlusi tekitanud valikukriteeriumide tõttu. B lisa tabelis 16 antakse ülevaade projektide rahastamise võrdlusalustest.
- (424) Teine meetod on eeldatava kahjumi lähenemisviis. Täielik eeldatava kahjumi lähenemisviis seob ärimudeli kapitalistruktuuriga erinevates stsenaariumides ja annab tulemuseks maksejõuetuse tõenäosused ning vastavad tagasimaksemäärad projekti iga aasta kohta koos maksejõuetuse tõenäosustega, mis peegeldavad seda, millise tõenäosusega ei suuda ettevõtte tagasi maksta ei intresse ega põhiosa. Kõnealuse projekti puhul seda aga ei tehtud. Selle asemel esitatakse mudelis garantii nüüdispuhasväärtus stsenaariumis, mida peetakse karistavaks stsenaariumiks ⁽²⁾.
- (425) Kui võtta eelduseks garantiitasu määr 250 baaspunkti ja eespool toodud eeldatavad sisendid, ilmneb oodatava kahjumi meetodi näidismudelil tagatise positiivne nüüdispuhasväärtus.
- (426) Komisjon ei olnud päris veendunud ka selle teise meetodi tulemustes. Eelkõige ei seosta kõnealune mudel äriplaani maksejõuetuse tõenäosusega. Selle asemel on maksejõuetuse tõenäosused konstrueeritud ja võetud nüüdispuhasväärtuse arvutuste sisendiks.
- (427) Selle tulemusel asus komisjon seisukohale, et neid meetodeid sai kasutada teabena tema hinnangu kujundamiseks, aga nendega ei saanud täielikult põhjendada kavandatavat tasumäära 250 baaspunkti.

9.5.1.2. Ebakindlus sisereitingu BB+/Ba1 ümber

- (428) Kaks ülalkirjeldatud meetodit on vajalikud nii tasumäära kui ka krediidi hinnangu kindlaksmääramiseks. Reitinguid saab kasutada finantsinstrumentide erinevate parameetrite, sealhulgas nende riskantsuse ja – mis on ülioluline – ka nende hinnakujunduse võrdlemiseks.
- (429) IUK arvab, et see projekt suudab saavutada reitinguga BB+/Ba1 samaväärse reitingu. See osutatud reiting ei ole ei välisreiting ega krediidiaruandega toetatud hinnang.
- (430) Komisjon aga hindas, et reitingut BB+ saab võtta üksnes võrdluspunktina ja seda ebakindluse tõttu, mis ümbritseb sedavõrd keeruka vahendi reitingut.

⁽¹⁾ IUK märkus 26. augustist 2014.

⁽²⁾ Eelkõige tehti karistavas stsenaariumis järgmised eeldused iga-aastaste maksejõuetuse tõenäosuste ja tagasimaksemäärade kohta:

- Makseviivitusest tingitud kahjumäär on 1.–6. aastal null ja kui alusstsenaariumi tingimus ei ole detsembriks 2020 täidetud, makstakse tagasi kogu võlg 100 % ulatuses.
- Eeldatavalt ei teki makseviivitust 7.–10. aastal, kuna ei ole põhiosa tagasimaksmise kohustust ning kõik ehitusaegsed intressid (sealhulgas garantiitasud) kaetakse kas algse omakapitali summast või algse ja/või tingimusliku omakapitaliga.
- Ehitusetapp 14 aastat (hõlmab 4aastast viivitust) ja käitusetapp 30 aastat.
- Kumulatiivne makseviivituse tõenäosus 10 protsenti 4aastase ehitusviivituse ajal (null protsenti 11. ja 12. aastal ning 5 protsenti 13. ja 14. aastal) ning makseviivitusest tingitud 100 protsendiline kahjumäär.

- (431) Üks peamisi probleeme on see, et projekti puhul esineb märkimisväärne intressimäära risk. Kuna võlakirju emiteeritakse ehitusfaasi esimesel seitsmel aastal, ümbritseb märkimisväärne ebakindlus valitsuse võlakirjade intressimäära selle emiteerimise ajal (¹). Ühendkuningriigi valitsuse võlakirjade 10-, 20- ja 30-aastase tähtaja tootlustest nähtub, et asume ajalooliselt madalal tasemel (vt B lisa joonis 1). Inglismaa panga prognoosid valitsuse võlakirjade intressimäärade kohta (forvardkursi kõverad) osutavad valitsuse võlakirjade intressimäärade eeldatavale tõusule.
- (432) Teine ebakindlus tuleneb HPC-ga seotud võlakirjade erinevatest võimalikest tähtaegadest, vastupidiselt esitatud võrdlusalustele. Eelkõige on tagatud võla tähtaja ennustatav keskmine kaalutud kehtivusaeg 27,4 aastat, kusjuures võlakirjade tähtajad ulatuvad 8 aastast 41 aastani. Ühendkuningriigi garantii kehtib kuni viimase tähtajani, mis on kuni 41 aastat pärast finantsasjade lõpetamist. Võrdlusanalüüsis keskendutakse aga instrumentidele, mille tähtajad on 10–15 aastat, enamasti seetõttu, et hinnakujunduse võrdlusaluseid on saadaval üksnes selliste tähtaegade kohta. Võlakirjaemissiooni korraldajad on IUK-le öelnud, et 10- ja 30aastaste tähtaegade vahel on hinnavahekõver tasane ja pöördub sageli vastupidiseks.
- (433) Seetõttu ei nõustunud komisjon, et IUK kavandatud reitingut toetasid piisavad tõendid. Komisjon otsustas võtta kavandatud reitingu üksnes võrdluspunktiks, mis jällegi viis järelduseni, et kavandatud tasu – 250 baaspunkti, nagu esialgu teatatud –, ei saanud pidada täiesti põhjendatuks.

9.5.2. Täitmishinna tase ja sellest tulenev tulumäär

- (434) Nagu algatamisotsuses on arutluse all olnud, nähtus finantsumodeli teatatud versioonist (versioon.5.1), et projekti tulumäär on [9,75–10,25] protsenti pärast maksustamist nimiväärtuses, võttes aluseks täitmishinna 92,50 naelsterlingit MWh kohta. Kui oleks kokku lepitud otsus ehitada Sizewell C-sse järgmine uus tuumaelektrijaam, oleks seda vähendatud 3 naelsterlingi võrra MWh kohta (või ühekordne makse nüüdispuhasväärtusega samaväärses väärtuses), tuginedes asjaolule, et EDF saaks EPRI reaktori (eelkõige tehnilise projekteerimise) esimesed omataolised kulud jagada kahe jaama vahel.
- (435) Ühendkuningriik väitis järjekindlalt, et NNBG eesmärgiks olev tulumäär – ligikaudu 10 protsenti (pärast maksustamist, nimiväärtuses) – oleks mõistlik, sealhulgas võrreldes mere tuuleenergia tulumäärade ja muude võrreldavate projektidega.
- (436) Komisjoni teostatud uurimise ajal esitati finantsumodelile mitu täiendavat ajakohastamist, võttes arvesse mudeli eelduste ning projekti ettenähtava rahastamisstruktuuri ajakohastamisi.

9.5.2.1. Finantsumudel ja stsenaariumianalüüs

- (437) Ühendkuningriik vaatas läbi EDFi finantsumodeli ja tugines sellele projekti tulumäära väljaselgitamisel. Komisjon vaatas finantsumodeli läbi ning korraldas ulatuslikud tundlikkusanalüüsid, et tuletada HPC projekti peamised finantsnäitajad.
- (438) Kinnitamaks, et tulumäär [9,75–10,25] protsenti (pärast maksustamist, nimiväärtuses) ei ole ülemäärane, esitas Ühendkuningriik KPMG konsultandi koostatud aruande, milles kaaluti viit meetodit NNBG asjakohase tulumäära hindamiseks seoses HPCga. Need meetodid ja vastav tulumäärade vahemik on kokkuvõtlikult esitatud A lisa tabelis 4.
- (439) Aruandes esitatu kohaselt oli maksustamisjärgne nominaalne tulumäär vahemikus 6–14,5 protsenti. Ühendkuningriik väitis, et projektide esialgne hinnanguline tulumäär [9,75–10,25] protsenti oli mõistlikul tasemel selles vahemikus.
- (440) Komisjon esitas kolm peamist reservatsiooni (²) seoses Ühendkuningriigi ja tema nõustajate analüüsiga, mis käsitles võimalikku tulumäära.

(¹) Nagu nähtub Ühendkuningriigi rahandusministeeriumi 19. septembri 2014. aasta vastusest, on 1,5 protsendilise kasvu tõenäosus 20–30aastase tähtajaga võlakirjade puhul ligi 17–20 protsenti. Nagu nähtub Ühendkuningriigi rahandusministeeriumi 12. septembri 2014. aasta vastusest (B lisa – IUK tundlikkusanalüüs), vähendab valitsuse võlakirjade kõvera tõus 1,5 protsendi võrra võlakirja emiteerimise ajal (*ceteris paribus*) omakapitali [...] miljardi naelsterlingi võrra (mudeli versioon 19.7).

(²) Need on kokku võtnud konkurentsi peadirektoraat Ühendkuningriigi DECC-le 9. septembril 2014 kell 15.43 saadetud e-kirjas „CfD for HPC – Note on Rate of Return“.

- (441) Esiteks näis, et KPMG metoodikaga jäeti suuresti tähelepanuta märkimisväärne erinevus projekti ehitus- ja tegevusetappide riski vahel. Teiseks pidas komisjon küsitavaks, millises ulatuses olid väljapakutud võrdlusalused riskitaseme ja -struktuuri, finantsvõimenduse ja ümbritsevate toetusmeetmete (nagu garantiid ja muud kaitsemeetmed) poolest võrreldavad HPCga. Kolmandaks väljendas komisjon kahtlusi selle kohta, et krediidi-garantii tasu on kehtestatud turutingimustel. Allpool turutasemeid kehtestatud garantiitasu mõjutaks projekti laenukulud ning koos sellega ka erinevate tulumäära võrdlusalustega võrdlemise kehtivust, kuivõrd need võrdlusalused põhinevad subsideerimata laenukuludel.
- (442) Seetõttu korraldas komisjon finantsmudeli (versioon 9.8) järgmise ajakohastamise abil mitu tundlikkusanalüüsi ⁽¹⁾.
- (443) Arvestades, et suur osa riski näib olevat seotud ehitusetaapiga, katsetas komisjon stsenaariume, kus neid riske võetakse arvesse nii, et muudetakse projekti nominaalseid rahavooge (maksustamisjärgsed rahavood) algolukorraga võrreldes teatud protsendi võrra kogu ehitusetaapi jooksul ⁽²⁾. Hinnavähenduste arvestamisel kasutati määrasid, mis olid proportsionaalsed tegevusetapis esinevate riskidega, pidades silmas, et ehitatakse elektrijaama. Tulemused on esitatud A lisa tabelis 5.
- (444) Veel uuris komisjon, millises ulatuses oli võetud riske arvesse erinevate esitatud finantsmudeliversioonide rahavoogude puhul. Eelkõige vaatas komisjon läbi DECC esitatud „Kulude kindlakstegemine ja kontrollimine – hindamisaruanne (oktoober 2013)”, et hinnata, millisel määral oli esitatud finantsmudeli rahavoogudesse hõlmatud riske, määramatusi ja ettenägematusi kulud.
- (445) DECC oli kulude kindlakstegemise ja kontrollimise ülevaate koostanud NNBG tehtud HPC kuluhinnangu kohta, mis põhines EDF/Areva EPR-tuumareaktori projektil. Kulude kindlakstegemise ja kontrollimise aruandes esitati mitu võrdlusanalüüsi varianti. See hõlmas HPC hinnanguliste kulude andmete võrdlusanalüüsi avalikult saadaolevate kuluandmete suhtes ja selles leiti, et võrdlusaluseks olevate kapitalikulude hinnangud näivad olevat vahemikus 10–18 miljardit naelsterlingit ning keskmine kulu on alla 13 miljardi naelsterlingi.
- (446) Samuti vaatas komisjon läbi NNBG aruande „TESLA4 Estimate – Volume 2 – Financial Risk Assessment (construction costs)” ⁽³⁾ (edaspidi „TESLA4”). NNBG-siseselt koostatud riskianalüüsi alusel esitati aruandes HPC projekti tulemuseks saadud kogukulude hinnanguline tõenäosusjaotus alguskuupäevaks novembris 2014, nagu on näha A lisa tabelis 3.
- (447) Tuginedes nii kulude kindlakstegemise ja kontrollimise aruande kui TESLA4 läbivaatamisele, hindas komisjon, et tulemuseks saadud kogukulud, ligikaudu [...] miljardit naelsterlingit (2010. aasta väärtuses), asuvad eeldatavalt tõenäoliste kulude ülemises vahemikus. See järeldus andis komisjonile teavet projekti tulumäära kohta hinnangu tegemiseks, seda nii projekti sisemise tulumäära kui ka omakapitali sisemise tulumäära kohta.
- (448) Finantsmudeli puhul eristatakse sellist omakapitali sisemist tulumäära, mis arvutatakse kasutamise alusel, ja sellist, mis arvutatakse eraldamise alusel. Mudelis arvutatakse omakapitali sisemine tulumäär (kasutamise alusel) kasutatud omakapitali summade alusel ning jättes välja tingimusliku omakapitali andmise seotud kulud.
- (449) Tabelist 6 (A lisa) nähtub, et NNBG alusstsenaariumi puhul, kus krediidigarantiiks määratakse 250 baaspunkti, on projekti tootlikkuseks eeldatavalt [11,5–12,0]protsendine omakapitali sisemine tulumäär (maksustamisjärgne nominaalne, eraldatud).

9.5.2.2. Tulumäärade võrdlusanalüüs

- (450) Kõige uuemast HPC projekti finantsmudelist, ⁽⁴⁾ mida komisjon hindas, nähtus, et projekti sisemine tulumäär on [9,25–9,75] protsenti ja omakapitali sisemine tulumäär [11,5–12,0] protsenti. Need kaks tulumäära vastavad samale finantstulemusele ja on sisemiselt järjepidevad.

⁽¹⁾ See versioon kujutas endast teatatud finantsmudeli ajakohastamist ja hiljem tehti veel ajakohastamisi. Eelkõige nähtub versioonist 21.10 (29. augustist 2014), et projekti sisemine tulumäär on [...] protsenti ja omakapitali sisemine tulumäär on [...] protsenti kasutamise alusel ja [...] protsenti (maksustamisjärgne nominaalne) eraldamise alusel. Versioon 21 vastab NNBG alusstsenaariumile ja kui võrrelda versiooniga 5.1, hõlmab see mitmeid ajakohastamisi seoses ehituse ajakavaga, rahastamiskorra mõjuga ning makromajanduslike parameetritega.

⁽²⁾ Komisjon eeldas, et need rahavoogude muudatused ilmnevad eeskätt ajavahemikul alates 1. jaanuarist 2017 kuni 30. juunini 2023. Sellel ajavahemikul on projekti nominaalsed rahavood (maksustamisjärgsed) finantsmudeli versioonis versioon 9.8 negatiivsed.

⁽³⁾ NNBG dokument nr HPC-NNBGPCP-XX-000-EST-000069, 27.6.2014.

⁽⁴⁾ HPC IUK mudeli versioon 21.10, esitatud komisjonile 19. septembril 2014.

- (451) Selleks et teha põhjendatud avaldusi, kas EDFi HPC finantsmudelist tulenevad projekti ja omakapitali tulumäärad on asjakohased või mitte, on vaja hinnata seonduvaid riske, st projektiriske (projekti sisemise tulumäära puhul) ning omakapitali omanike ees seisvaid riske (omakapitali sisemise tulumäära puhul). Selleks võttis komisjon arvesse mitmeid võrdlusaluseid, mida tuleb kaaluda seoses i) asjaomaste riskidega, ii) finantsvõimendusega, iii) laenukuludega, iv) investeerimisperioodide, v) investeringute suuruse, vi) tulude kaitse olemasolu või puudumisega, vii) tulude jagamise mehhanismide olemasolu või puudumisega ja viii) tingimusliku omakapitali olemasolu või puudumisega.
- (452) Lisaks võrdlustulumääradele, mille KPMG koostas juhtumist teatamiseks (vt põhjendus 435 ja A lisa tabel 4), esitasid Ühendkuningriik ja NNBG ettenähtava tulumäära asjakohasuse põhjendamiseks veel mitmeid võrdlusaluseid. Need võrdlusalused seonduvad peamiselt hiljutiste taristutehingutega, muude tuumaenergiaprojektidega, muude energiatootmisprojektidega, reguleeritud ettevõtete ja hiljutiste reguleeritud arveldustega ⁽¹⁾. Need esitatakse A lisa tabelis 3 ja tabelis 10 kuni tabelis 14.
- (453) Samuti hindas komisjon avalikult saadaolevat teavet kapitalikulu hinnangute kohta sarnaste ettevõtete puhul, nagu esitatud A lisa tabelis 15. Viimaks kaalus ta kulustsenaariume ning lisas tõenäosuste kokkuvõtted A lisa tabelisse 6, ⁽²⁾ et selgitada välja, kas ehituskulude mudel oli asjakohaselt koostatud, ning projekti iseloomustava riski astme.
- (454) Saadaolevate tõendite ja tehtud hinnangu alusel leidis komisjon, et HPC projekti nominaalne sisemine tulumäär [9,25–9,75] protsenti jääb võrreldavate tulumäärade vahemikku, arvestades hinnatud riske ja seonduvaid parameetreid ⁽³⁾.
- (455) Komisjon leidis ka, et sellel konkreetsel juhul võib parim viis võimaliku ülemäärase hüvitamise hindamiseks olla omakapitali tulumäär, kuna see mõõdab otseselt aktsionäride rahalist tulu, vastupidiselt projekti üldisele tulumäärale.
- (456) Projekti sisemine tulumäär näitab projekti eeldatavalt teenitavat tulumäära, võttes arvesse projekti rahastamiseks kasutatava kapitali struktuuri tervikuna. Eelkõige arvestatakse projekti sisemise tulumäära puhul nii aktsionäride antud omakapitali kui ka laenuandjate antud laenu. Omakapitali kulu on tavajuhul kõrgem kui laenukulu, kuna aktsionärid ootavad nende eraldatud kapitalilt suuremat tulumäära, kui seda nõuavad laenuandjad, ning see peegeldab erinevaid kaasnevate riskide tasemeid. Aktsionäridel on raha eraldamise kohustuse võtmisel suurem risk, sest kui projekt ei vasta ootustele, võivad nemad kaotada osa sellest rahast või kogu raha. Teisest küljest on risk, et võlgnik ei täida oma maksekohustusi, laenuandjate puhul tavaline ning enamasti on neil ka selliste juhtude vastu teatud tasemel kaitse.
- (457) Projekti sisemine tulumäär kujutab endast seega kapitali aluseks olevate elementide kulude keskmist üldises rahastamisstruktuuris. Olenevalt omakapitali saadud laenu osatähtsusest (finantsvõimenduse koefitsient) ning laenu tingimustest, varieerub projekti sisemine tulumäär koos omakapitali sisemise tulumääraga. Tavajuhul oodatakse, et need kaks kulgevad paralleelsete sirgetena, eeldusel et finantsvõimenduse koefitsient ja laen vastavad turutingimustele.
- (458) Projekti sisemine tulumäär [9,25–9,75] protsenti on põhjendatav projekti ainulaadsuse ja riskantsusega. Komisjon tundis aga muret, et omakapitali sisemine tulumäär, mis viimase finantsmudeli kohaselt ja kavandatava 250 baaspunkti suuruse garantiitasu alusel ulatus hinnanguliselt [11,5–12,0] protsendini, võib oluliselt muutuda, eelkõige pärast valmishitamist, kui võib eeldada laenukulude märkimisväärset vähenemist. HPC suuruse projekti puhul võivad ka väikesed muutused tulumäära protsentides tuua kaasa tohutuid erinevusi omakapitali hüvitiste absoluuttasemetes, mistõttu tekivad mured seoses NNBG aktsionäride võimaliku ülemäärase hüvitamisega.

9.5.3. Meetmete proportsionaalsuse hindamine ja järeldused selle kohta

- (459) Komisjon korraldas eespool punktides 9.5.1 ja 9.5.2 toodud meetodi alusel garantiitasu ja projekti tulumäära kombineeritud mõju proportsionaalsuse põhjaliku hindamise.

⁽¹⁾ Komisjon ei võtnud arvesse võrdlusaluseid, mille puhul ei olnud teabe allikat võimalik usaldusväärselt kindlaks teha. Samuti teatati komisjonile mitmest selliste projektide realiseeritud omakapitali sisemisest tulumäärast, mille puhul oli tulumäär eelnevalt reguleeritud. Komisjon võttis need tagantjärele tehtud võrdlusalused teadmiseks ja pidas neid informatiivseks, aga andis oma hinnangus suurema kaalu eelnevalt lubatavatele tulumääradele. Komisjon arvab, et reguleerivate asutuste kindlaksmääratud eelnevalt lubatud tulumäärad on reguleeritud üksuste tegelikule tasuvuslääle lähemal. Samuti on lubatavad tulumäärad sageli kehtestatud miinimumina, mida reguleeritud üksused võivad saada. Seega on loomulik, et tagantjärele teatatud realiseeritud tulumäärad osutuvad suuremaks kui eelnevalt lubatud väärtus.

⁽²⁾ Sarnane seisukoht tuleneb ka tabelis 8 esitatud stsenaariumide hindamisest.

⁽³⁾ Näiteks [...].

- (460) Esimese punktina märgib komisjon, et Ühendkuningriik peab teatama mis tahes muust abist, mida võib olemasolevatele või uutele tuumajaamadele olla antud ja mis ei ole osa teatatud meetmete paketist, ning seda abi tuleb hinnata eraldi. Eelkõige kehtib see abi kohta, mida on antud seoses vastutusega seotud kulude, dekomisjoneerimis- või jäätmekuludega.
- (461) Komisjon märgib, et HPC finantsmudel juba sisaldab jäätmekäitluse ja jäätmete kõrvaldamise, vastutustasude ja dekomisjoneerimise kuludega seotud kuluartikleid. Selles suhtes on nende tegevusliikide asjaomased kulud teatatud projektiga juba hõlmatud, nagu hinnati käesoleva otsuse tegemise ajal. Komisjon eeldab, et teatatud meetmetega hõlmamata mis tahes täiendava abi elementidest teatatakse talle eraldi, ja märgib, et Ühendkuningriik on alustanud komisjoniga arutelusid võimaliku riigiabi üle seoses tema kavaga ehitada geoloogiline lõppladustamisrajatis ning et kohustada kõiki uute tuumajaamade käitajaid sõlmima jäätmeleping (¹).
- (462) Punktis allpool esitab komisjon oma järeldused garantiitasu ja projekti tulumäära proportsionaalsuse kohta.

9.5.3.1. Krediidigarantii tasu hindamine ja järeldused selle kohta

- (463) Tuginedes Ühendkuningriigi teatatud meetmetega kaasnevatele tingimustele, nõustus komisjon, et sellise vahendi nagu krediidigarantii hinnastamine oli HPC puhul raske ülesanne, arvestades projekti tähtaega ja keerukust, aga samuti arvas ta, et võttes arvesse saadaolevaid tõendeid ja punktis 9.5.1 esitatud argumente, olid esialgu kavandatud minimaalne garantiitasu määr (225 baaspunkti) ja Ühendkuningriigi kasutatud meetodil saadud määr (250 baaspunkti) tõenäoliselt alla turumäärade.
- (464) Komisjon on seisukohal, et IUK valitavas asjakohases garantiitasu määra tasemes, mis peegeldab piisavalt sellise garantii andmisega kaasnevaid riske, tuleb arvesse võtta mõlema punktis 9.5.1.1 kirjeldatud tasu arvutamise meetodi kasutamist.
- (465) Komisjon järeldab, et tagatisvahendile reitingu määramisel ei ole võimalik nõustuda Ühendkuningriigi esialgu kavandatud konkreetse reitinguga, st BB+/Ba1. IUK esitatud võrdlusaluste ja kahe kasutatud meetodi (st hinnakujunduse võrdlusalus ja eeldatava kahjumi lähenemisviis, nagu kirjeldatud punktis 9.5.1.1) alusel asub komisjon aga seisukohale, et selle vahendi puhul võib krediidihinnangut (peamises) reitingukategoorias BB/Ba pidada asjakohaseks.
- (466) Eelkõige on see reiting kooskõlas laenu teeninduse kattekordajate (*debt service coverage ratio*, DSCR) vahemikuga, mis iseloomustab vahendit. See on ulatus, milles toetusesaaja saab lunastamisele kuuluvad võlakirjad tagasi maksta (nii põhiosa kui intressimaksed). Tase alla 1 tähendab, et võlgnik on maksejõuetu ning et seega tuleb kasutusele võtta garantii.
- (467) NNBG puhul esitati komisjonile tõendid, et finantsraskuste stsenaariumides langevad minimaalsed laenu teeninduse kattekordajad reitinguga BB (st 1,2–1,4) kooskõlas olevale tasemele ning mõnedes optimistlikumates stsenaariumides on püsivalt ülalpool seda taset. Alusstsenaariumi iseloomustab minimaalne laenu teeninduse kattekordaja [...].
- (468) Samuti on laiem reiting BB kooskõlas NNBG aktsionäridele kehtestatud suhteliselt rangete nõuetega baas- ja tingimuslikule omakapitalile (vt põhjendus 54 jj). Nõuded omakapitalile kujutavad endast puhvrit garantii andja kaitsmiseks maksejõuetuse vastu ning see omakorda tugevdab reitingut.
- (469) Nagu punktis 9.5.1.2 on arutletud, võib 250 baaspunkti suurust tasu pidada vahendi puhul laiemas reitingukategoorias BB/Ba liiga väikeseks. Seetõttu arvas komisjon, et garantiitasu tuleb korrigeerida kõrgemale tasemele, mis vastaks sellele reitinguvahemikule.
- (470) Et leevendada komisjoni muresid seoses riski alahindamisega, korrigeeriti garantiitasu määr tasemele 295 baaspunkti ehk 45 punkti kõrgemaks, kui IUK oli algselt kindlaks määranud. Sellele osutatakse käesolevas otsuses edaspidi kui korrigeeritud garantiitasu määrale.

(¹) Vt jäätmelepingu hinnakujundusmeetod järgmisel aadressil: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/42629/3798-waste-transfer-pricing-methodology.pdf.

- (471) 295 baaspunkti suurust määra saab võrrelda 291baaspunktilise määraga, mis vastab BB-kategooriasse kuuluva 102 Euroopa ettevõtte krediidiriski vahetustehingute keskmisele (seisuga 9. september 2014). Komisjon arwab, et sama kategooria mediaanväärtus 286 baaspunkti – mida on korrigeeritud ülespoole, et peegeldada punktis 9.5.1.2 arutatud tähtaegade mõju –, kujutab endast ka hinnangule asjakohast võrdlusalust ning põhjendab korrigeeritud garantiitasu määra.
- (472) Korrigeeritud garantiitasu määras võetakse arvesse komisjoni kahtlusi projekti krediidikõlblikkuse, emiteeritavate võlakirjade erakordselt pika tähtaja ning ka ebakindlust seoses valitsuse võlakirjade intressimääraga emiteerimise ajal. See vastab ärikursile, peegeldades projekti riskitaset ning võttes samuti arvesse garantii andjale tekkivat riskiastet.
- (473) Eelkõige sai komisjon vaadata läbi osa HPC projekti rahastamise praeguse ni kokkulepitud põhilistest rahastamistingimustest. Tänu läbivaatamisele sai komisjon hinnata, millises ulatuses kannab kahju omakapital, enne kui garantii andja kannab mis tahes kahju.
- (474) Selle hinnangu alusel jäeldab komisjon, et vähemalt hetkeni, kui alusstsenaariumi tingimus on täidetud, on garantii andjale tekkivad riskid piiratud. Hilisemaks on kehtestatud terve rida kaitsemeetmeid, millega piiratakse garantii andjale tekkivaid riske. Samuti tunnustab komisjon paindlikkust, mis garantii andjal on garantii kasutamise puhuks ja mis näib sobivat projekti eripäraga ning selle spetsiifiliste ohutusnõuetega.
- (475) Korrigeeritud garantiitasu ning selle aluseks olev meetod annavad vahendi puhul, mida turg ei paku, hüpoteetilise turumäära lähedase tulemuse. Eelkõige välditakse tasu uue tasemega riski tarbetut ülekandmist omakapitali omanikelt garantii andjale ning sellega püütakse lähendada finantsvahendeid võrreldavaks reitingukategooriasse BB/Ba kuuluvate turualgatustega.
- (476) Komisjon leiab, et korrigeeritud garantiitasu piirab abi seega miinimumini ning seetõttu saab tasu pidada proportsionaalseks.
- (477) Kui projekti turuhindu peegeldav garantiitasu määra oli kindlaks määratud, hindas komisjon, kas teatud täitmishinda ning selle aluseks olevat tulumäära sai pidada projekti riskitasemele vastavaks.

9.5.3.2. Täitmishinna ja tulumäära hindamine ja jäeldused nende kohta

- (478) Nagu eespool punktis 9.5.2 on arutatud, saab projekti sisemist tulumäära pidada vastavaks tulumäärale, mida sellise suurusega ja sellise ebakindluse tasemega projekt eeldatavalt teenib. Komisjon märgib, et projekti sisemine tulumäär on väiksem kui määra, mis tavaliselt antakse riigiabi kaudu rahastatavatele suurtele energiasektori tootmisprojektidele või taastuvenergia tootjatele, ⁽¹⁾ isegi kui nende projektide omadused on väga erinevad.
- (479) Eeskätt on komisjon arvamusel, et projekti puhul kavandatud tulumäär on kooskõlas ka projekti raamistiku moodustavate meetmete kogumiga tervikuna. Kuigi mõned nendest meetmetest, näiteks hüvitusmehhanism QCILide puhuks, tegevuskulude ülevaatamised ja leping ministeeriumiga, kujutavad endast NNBG-d soovivaid elemente lisaks ainuüksi hinnavahelepingu mõjule, on projekti sisemine tulumäär eespool esitatud elemente arvestades kooskõlas riskide ja toetusesaajale pakutavate kaitsemeetmete üldise tasakaaluga.
- (480) Komisjonile tegi aga endiselt muret see, et projekt pidi pakkuma ka piisavat stiimulite süsteemi nii projekti sisemise tulumäära kui ka omakapitali sisemise tulumääraga seoses.
- (481) Eelkõige peaks HPC projekti aktsionäridele jääma piisavalt stiimuleid vähendada kulusid ja suurendada tõhusust, aga samuti ei peaks neil olema võimalik saada liigset kasu oma investeringu võimalikest tuludest, mis on seotud üksnes rahastamisstruktuuriga. Sisemiste tulumäärade mõttes tähendaks see, et NNBG-le tuleks tagada piisavad stiimulid vähendada kulusid ja suurendada tõhusust, aga et samas tuleks tagada ka mis tahes finantstulude asjakohane jagamine toetusesaaja ja hinnavahelepingu vastaspoole vahel.

⁽¹⁾ Vt näiteks juhtum SA.31107 (11/N), kus vastuvõetavaks peeti kapitali tulumäära vahemikus 9,6–11 %. Vt ka juhtum N354/09, kus vastuvõetavaks peeti kapitali tulumäära 12 %.

- (482) Kui projekti sisemised tulumäärad võivad muutuda projekti üldise tulemuslikkustasemega seotud põhjustel, siis omakapitali sisemised tulumäärad võivad suureneda projekti refinantseerimise tulemusena ehk selle kapitalis-truktuuri mõjutavate muudatuste tõttu. Eelkõige, nagu osutatud ülalpool põhjenduses 457, on mõeldav, et projekt sellise riskitasemega, mis on HPC-I ehituse algetapis, aga mis seejärel tegevusetapi jooksul – kui NNBG saab suhteliselt stabiilset ja kindlat tulu – eeldatavalt väheneb, meelitab ligi suhteliselt suuremahulisi refinantseerimistoiminguid. Näiteks on mõeldav, et osa ehitusetapis saadud laenust võidakse pärast jaama valmisehitamist refinantseerida madalamate intressimääradega kui esialgse laenu puhul, peegeldades täpselt madalamat riskitaset, mis NNBG laenul pärast ehituse valmimist võib olla. Teisisõnu võib projekti sisemine tulumäär jääda samale tasemele, samas kui omakapitali sisemine tulumäär võib laenu- ja omavahendite suhte ning laenukulude muutumise tulemusel muutuda.
- (483) Projekti sisemist tulumäära [9,25–9,75] protsenti võib pidada proportsionaalseks, aga omakapitali sisemine tulumäär [11,0–11,5] protsenti (korrigeeritud garantiitasu põhjal) võib muutuda nii, et NNBG aktsionärid saavad märkimisväärset kasumit. See tõstatab küsimuse võimaliku ülemäärase hüvitamise kohta, arvestades, et ka väikeste muutustega omakapitali sisemises tulumääras võivad HPC-suuruse projekti puhul absoluuttasemel kaasneda tohutud tulud ning et neid tulusid rahastatakse abist.
- (484) Samuti oli komisjon mures, et ehituse tulude jagamise proportsioonid kehtestati fikseeritud tasemel, olenemata võimalike saavutatud säästude summast.
- (485) Seetõttu nõudis komisjon Ühendkuningriigi algselt teatatud mehhanismiga võrreldes rangemaid omakapitali tulude jagamise mehhanisme, eelkõige seoses omakapitali tulude jagamisega.

9.5.3.3. Tulude jagamise kohustused

- (486) Ühendkuningriik kohustus komisjoni väljendatud kahtluste arvessevõtmiseks oluliselt parandama oma algselt teatatud tulude jagamise mehhanisme.
- (487) Uue ehitustulude jagamisega ⁽¹⁾ nähakse ette, et:
- a) esimesed [...] miljardit ehitustulust (nominaalväärtuses) jagatakse põhimõttel 50:50, nii et 50 protsenti tulust läheb hinnavahelepingu vastaspoolele ja 50 protsenti NNBG-le;
 - b) mis tahes ehitustulu, mis ületab [...] miljardit (nominaalväärtuses), jagatakse põhimõttel 75:25, nii et 75 protsenti tulust läheb hinnavahelepingu vastaspoolele ja 25 protsenti NNBG-le.
- (488) Suurimad muudatused tehti omakapitali tulude jagamises. Kuigi omakapitali tulude jagamise esialgseks piirmääraks oli teatises kehtestatud 15 protsenti, kohustus Ühendkuningriik piirmäära korrigeerima. See tähendab, et NNBG peab viivitamata jagama mis tahes tulusid, mis ületavad omakapitali sisemise tulumäära taset, mille ta eeldab saavutada otsuse tegemise ajal. Eelkõige on tulude jagamise korrigeeritud tase järgmine ⁽¹⁾:
- a) esimene piirmäär kehtestati omakapitali prognoositava sisemise tulumäära tasemel, mis saavutatakse selle otsuse tegemise ajal uusima finantsmudeli järgi, ⁽²⁾ või 11,4 protsenti eraldatud omakapitalist ja nominaalväärtuses. Sellest tasemest üles- või allapoole jääv mis tahes tulu jagatakse nii, et hinnavahelepingu vastaspool saab 30 protsenti ja NNBG 70 protsenti.
 - b) Teine piirmäär, mis on kehtestatud kõrgemal tasemel – 13,5 protsenti nominaalväärtuses või 11,5 tegelikus väärtuses (korrigeeritud vastavalt tarbijahinnaindeksile), põhineb samal mudelil kui eespool toodud punktis. Sellest tasemest ülespoole jääv mis tahes tulu jagatakse nii, et hinnavahelepingu vastaspool saab 60 protsenti ja NNBG 40 protsenti.
 - c) Omakapitali tulude jagamise mehhanism kehtestatakse HPC rajatise kogu kasutusajaks, mitte üksnes meetme kehtivusajaks.
- (489) Omakapitali tulude jagamise mehhanismi pikendamine kogu projekti kasutusajale lahendab pärast hinnavahelepingu 35aastast kehtivusaega mis tahes ülemäärase hüvitamise probleemid, mis on kooskõlas seisukohaga, et meetmega antakse investeerimisabi.

⁽¹⁾ Kohustuse üksikasjalikku kirjeldust palume vaadata C lisas.

⁽²⁾ Eelkõige HPC IUC mudel v[21.10] (Beta)_2014-09-19_DECC.xlsm, töölehel „DECC Output”

- (490) Ka see omakapitali tulude jagamise piirmäär tuleneb garantiitasu suurenemisest 295 baaspunktini – eelkõige on omakapitali sisemine tulumäär [11,0–11,5] protsenti, arvatuna 295baaspunktilise korrigeeritud tasu alusel, madalam kui algselt kavandatud omakapitali sisemine tulumäär [11,5–12,0] protsenti, mis arvatati kavandatud 250baaspunktilise tasu alusel ⁽¹⁾. Seega tuleb omakapitali tulusid hakata jagama omakapitali sisemise tulumäära mis tahes tasemel, mis ületab käesoleva otsuse tegemise kuupäeval hinnatud taseme.
- (491) Hinnavahelepingu vastaspoole tulusid peegeldab täitmishinna korrigeerimine. Omakapitali tulude jagamise puhul tähendab korrigeeritud mehhanism eelkõige täitmishinna märkimisväärset langust ning seega tarnijate ja lõpuks ka elektritarbijate poolse toetuse taseme langust jaama kogu käitamisaaja jooksul ⁽²⁾.
- (492) Pealegi tagatakse nii omakapitali tulude jagamise kui ka ehituse tulude jagamisega, et NNBG-I on kogu projekti kasutusajal jätkuvalt stiimulid suurendada tõhusust, sest NNBG investorid saavad jätkuvalt osa tuludest.
- (493) Kokkulepitud omakapitali ja ehitustulude jagamise piirmäärade alusel ja võttes arvesse korrigeeritud garantiitasu ning meetme üldist ülesehitust, järeldab komisjon, et meetmed on proportsionaalsed.
- (494) Komisjoniga kokkulepitud muudatuste tulemusel saavutatud projekti finantsnäitajad on koos nende kohustustega ja ilma nendeta esitatud tabelis 2.

Tabel 2

HPC projekti finantsnäitajad enne ja pärast komisjoniga kokkulepitud muudatusi

(%)

Finantsmudeli versioon 21.10	29. august 2014 Madalam garantiitasu ja kõrgem omakapitali tulude jagamise piirmäär	19. september 2014
Projekti sisemine tulumäär	[9,25–9,75]	[9,25–9,75]
Omakapitali sisemine tulumäär (kasutamise alusel)	[12,75–13,25]	[12,25–12,75]
Omakapitali sisemine tulumäär (eraldamise alusel)	[11,50–12,00]	[11,00–11,50]

9.6. VÕIMALIK KONKURENTSI JA KAUBANDUSE MOONUTAMINE

- (495) Et abi oleks siseturuga kokkusobiv, peab abimeetme negatiivne mõju konkurentsile ja liikmesriikidevahelisele kaubandusele olema piiratud ning väiksem kui positiivne mõju ühist huvi pakkuva eesmärgi saavutamisele. Näiteks kui abi eesmärk on kindlaks määratud, on tingimata vajalik minimeerida selle võimalikud negatiivsed mõjud konkurentsile ja kaubandusele.
- (496) Algamisotsuses teatas komisjon, et projekt võib konkurentsile moonutada kolmel viisil. Esiteks võib abi moonutada investeerimisotsuseid ja tõrjuda alternatiivseid investeeringuid. Teiseks võib abi moonutada järgneva turu toimimist, eelkõige täitmishinna ebaselge mõju tõttu hulgimüügi- ja jaeturuhindadele; toetusesaaja strateegilise käitumise tõttu võrdlushinna mõjutamiseks; ning muud liiki strateegilise käitumise kaudu, mis on võimalik tänu suurtele tootmismahudele, mida NNBG ja EDF Energy kui NNBG poolt oma toodangu müümiseks volitatud tarnija saavad pakkuda, nagu hinnamanipulatsioonid forvardturgudel või alternatiivsete tarnijate

⁽¹⁾ Need arvnäitajad saadi käesoleva otsuse kirjutamise ajal, kasutades komisjonile 19. septembril 2014 laekunud finantsmudelit 21.10.

⁽²⁾ Pärast hinnavahelepingu 35aastast kehtivust ei tähenda tulud enam täitmishinna vähenemist, kuna siis ei ole enam täitmishinda. Seega jagatakse tulud pärast hinnavahelepingu lõppemist otse hinnavahelepingu vastaspoole ja NNBG vahel.

võimekuse piiramine hankida elektrit sõltumatult. Viimane moonutus oli heaolu jaotumine lõppkasutajate ja NNBG vahel (mida arutati eespool seoses proportsionaalsusega). Lisaks eespool toodud punktidele hindas komisjon ulatuslikult nelja peamist järgnevate turgude konkurentsi moonutust, mida abi võib põhjustada.

- (497) Esiteks EDF-i või NNBG võimalus muuta võrdlushinda, müües strateegiliselt turgudel, mida kasutatakse selle hinna arvutamiseks. Näiteks ei ole selge, milline on mõju EDFi stiimulitele pakkuda võimsust turgudele, eeskätt võrdlusturule (-turgudele) väga madala (koguni negatiivse) hinnaga olukorras, kus ta saab eelmise perioodi valdava (koguni negatiivse) võrdlushinna ja täitmishinna vahest olenevat tasu. Võrdlushinna muutmine avaldaks mõju kõigi teiste hinnavahelepinguga tehnoloogialahenduste hinnavahehemaksetele, sealhulgas muudest hinnavahelepingutest kasu saavatele EDF-i rajatistele.
- (498) Teiseks saab EDF kontsernina manipuleerida forvardturgudega, müües või pidades kinni suuri HPC jaamas toodetud elektrikoguseid, et kasutada ära kontserni kauplemis- või riskimaandamispositsiooni. EDF on vertikaalselt integreeritud ettevõtja, kes on tegev nii tootmis- (eelnev), tarne- (järgnev) kui ka kauplemisturgudel. Hinnavahelepingu kohaselt võib tal olla stiimul soosida omaenda tütarettevõtjaid järgnevatel turgudel. Näiteks kui kontsern sooviks saada kasu sellest, et 10 aastat ette antavad hinnad on kõrgemad või madalamad, saab ta selle tulemuse saavutamiseks kasutada HPC-d.
- (499) Kolmandaks ja eespool tooduga seoses võib HPC suurendada EDFi kasumlikkust, võimaldades tal kahandada oma riskimaandamiskulusid, eelkõige kui tarnija oleks suuteline tasaarvestama sisemisi kauplemispositsioone, kasutades HPC tohutut ja stabiilset toodangut.
- (500) Neljandaks võib projektil olla negatiivne mõju hulгимүүгитuru likviidsusele, sest see suurendaks vertikaalselt integreeritud ettevõtja tootmisvarasid, mis võib viia sõltumatute tarnijate väljatõrjumiseni või luua tõkkeid võimalikele uutele tarneturule tulijatele.
- (501) Punktides allpool vaadeldakse kõiki neid küsimusi.

9.6.1. Investeeringu ja kaubavoogude moonutused

- (502) Komisjon kaalus küsimust, kas abi moonutaks energiavooge või elektrihindu.
- (503) Esialgse märkusena osutab komisjon, et hinnavahelepingute laialdane kasutamine võib olulisel määral sekkuda hindade kui investeerimissignaali rolli või selle rolli koguni kaotada, ning viia selleni, et elektritootmise hindu hakkab reguleerima valitsus enda valitud tasemel.
- (504) Komisjon mõonab, et hinnavahelepingutega nõutakse tootjalt turul müümist, säilitades seega mõned stiimulid ka toetamata turuosalistele. Sellised stiimulid säilivad aga peamiselt tegevustasandil ja mitte investeerimisotsuste tasandil, mis tõenäoliselt tehakse hinnavahelepinguga pakutava tulude stabiilsuse ja kindluse alusel.
- (505) Igal juhul on hinnavahelepingust tegevustasandil tulenevad turumoonutused tuumaenergia tootjate puhul piiratud, kuna neid tootjaid iseloomustavad madalad tegevuse piirkulud ja kuna nad seetõttu saavad tõenäoliselt müüa turul hinnatasemest olenemata ning, nagu allpool täpsemalt selgitatud, hõivavad kohad pakkumiskõvera alguses.
- (506) Võrkudevaheliste ühenduste ehitamise ning kaubavoogude suuna ja intensiivsusega seoses kinnitab komisjoni analüüs, et abi andmine ning selle tulemusena HPC jaama ehitamine avaldavad hinnangu kohaselt Ühendkuningriigi hulгимүүгитahindadele minimaalset mõju.
- (507) Eelkõige nähtub koostatud mudelist, ⁽¹⁾ et Suurbritannia hinnad langevad HPC jaama kasutuselevõtmise tulemusel vähem kui 0,5 protsenti. See omakorda tähendab võrkudevaheliste ühenduste tulude kumulatiivset ja üldist vähenemist vähem kui 1,7 protsenti kuni aastani 2030. Selle tulemuse aluseks on asjaolu, et HPC toodetud elektri piirkulu on väiksem kui olemasolevate jaamade hind, kuid tema üldine võimsus on vaid väike osa Suurbritannia üldisest võimsusest.

⁽¹⁾ Analüüsi tegi komisjon, võttes arvesse DECC mudelit ja Pöyry koostatud mudeleid.

- (508) See tulemus põhineb halvimal stsenaariumil, kui Ühendkuningriik peab HPC puudumisel eeldatavalt otsima muud liiki vähese CO₂-heitega energiatootmise võimalusi teostatavas ulatuses (ja mitte HPC pakutava üldise võimsuse ulatuses, kuna see oleks üksnes vähese CO₂-heitega allikatega asendamiseks liiga suur, nagu arutatud põhjenduses 199) Seega võib eeldada, et hulgimüügihindad ja võrkudevaheliste ühenduste tulud vähenevad ka HPC puudumisel.
- (509) Kaubanduse moonutustega seoses leidis komisjon, et HPC-l on Suurbritannia-väliste hindadele tähelepandamatu mõju, mis arvnäitajates oleks kõige rohkem 0,1 protsenti. See tähendab, et piiriüleised vood väheneksid vähem kui 1 protsendi võrra.
- (510) Viimaks koostas komisjon alternatiivsete stsenaariumide mudeli, kus HPC projekt ei teostu. Selle analüüsi tulemustest nähtub, et alternatiivsete investeeringute väljatõrjumine on piiratud. Eelkõige jätvad kahaneva pakkumise prognoosid teistele tootjatele ning muule tootmistehnoloogiale laialt ruumi võimsust luua ja/või suurendada, olenemata investeeringutest HPC-sse, eelkõige arvestades olemasolevate tuuma- ja kivisõejaamade sulgemise ajastust. Ühendkuningriik vajab aastatel 2021–2030 uue tootmisvõimsuse kasutuselevõttu ligikaudu 60 GW ulatuses, millest HPC pakuks 3,2 GW. Ei ole võimalik, et see lünk täidetakse üksnes vähese CO₂-heitega energiaallikatega.
- (511) Seetõttu järeldab komisjon, et abil on kaubavoogudele, hindadele ja investeeringutele tähtsusetu mõju.

9.6.2. Püüded manipuleerida võrdlushinnaga

- (512) Komisjon väljendas esialgu kahtlusi, et NNBG-l või EDFil võib olla stiimuleid tegutseda strateegiliselt võrdlushinna madalal hoidmiseks ning seeläbi hinnavahe maksimeerimiseks.
- (513) Vastuses algatamisotsusele esitas Ühendkuningriik KPMG aruande, (1) milles analüüsiti, kas NNBG-l või EDFil on stiimuleid ja võimekust võrdlushinda komisjoni visandatud viisil strateegiliselt vähendada.
- (514) NNBG-l on stiimul võrdlushinda vähendada üksnes juhul, kui ta saab müüa olulisi koguseid võrdlushinnast suurema hinnaga. Kui NNBG müüb elektrit alla võrdlushinna, ei pruugi hinnavahe maksed seda täitmishinnani täielikult hüvitada.
- (515) Komisjon leiab, et NNBG riski minimeerimise strateegia on müüa HPC toodetud võimsust hooaeg-ette-turgudele, nii et hind on võimalikult lähedal võrdlushinnale. Püüd võrdlushinda strateegiliselt vähendada suurendab riski, et HPC võimsus müüakse võrdlushinnast madalama hinnaga ning et seega hälbib NNBG oma riski minimeerimise strateegiast.
- (516) Isegi kui EDF-il ja NNBG-l oleks stiimul võrdlushinda strateegiliselt vähendada, oleksid nende võimalused seda teha piiratud – võrdlushinna mis tahes strateegilist vähendamist takistavad turujõud ja teiste elektrimüüjate arbitraaz. Kui võrdlushind peaks olema madalam, õhutab see teisi tootjaid müüma oma võimsust mujale.
- (517) Komisjon katsetas, millises ulatuses oleks EDFil võimalik kõrgemaid hindu turul süstemaatiliselt realiseerida. Nagu põhjenduses 11 on selgitatud, on võrdlushinna kõvera aluseks hinnad üks hooaeg (st kuus kuud) enne tarnimist ehk hooaeg-ette-hinnad. Kuna tuumatehnoloogia on baaskoormustehnoloogia stabiilse ja võrreldavalt usaldusväärse toodanguprofiliga, saaks HPC teoreetiliselt müüa suuri elektrikoguseid rohkem kui üks hooaeg ette. Kui hinnad rohkem kui üks hooaeg ette on süstemaatiliselt ja märkimisväärselt kõrgemad kui hinnad üks hooaeg ette – võrdlushinna kõvera alus –, saaks HPC keskmiselt realiseerida MWh kohta kõrgemat tegelikku hinda kui täitmishind.
- (518) Selle võimaluse hindamiseks palus komisjon Ühendkuningriigil kasutada 2012. aasta talvest 2014. aasta talveni kestnud ajavahemiku varasemate turutingimuste (hinnad ja kogused) puhul põhjenduses 11 esitatud valemit, et saada simuleeritud varasema võrdlushinna kõverat. Komisjon sobitas saadud võrdlushinna kõverat andmetega hooaeg-ette- ja kaks-hooaega-ette-hindade kohta sama ajavahemiku tarnekuupäevadel (2). Tulemus on esitatud A lisa joonisel 2.

(1) Ühendkuningriigi vastus komisjoni algatamisotsusele, 8. lisa, 31. jaanuar 2014.

(2) Tarne- ja kauplemissuupäevi sobitati EFA kalendri abil, mis on saadaval aadressil https://www.theice.com/publicdocs/EFA_Calendar.pdf, 13.6.2014.

- (519) Jooniselt 2 nähtub, et kuigi juhtus olema ka kauplemispäevi, kui baaskoormuselektrienergia kaks-hooaega-ettehind võis olla kõrgem kui üks-hooaeg-ettehind ja võrdlushind, ei olnud erinevus eriti suur ja ka seos ei tundu olevat süstemaatiline. Pealegi tuleks EDFil võrdlushinnast kõrgema kasumi süstemaatiliseks saamiseks tõenäoliselt müüa enamik oma toodangust väljaspool võrdlusturgu. Seda tehes on EDFil tõenäoliselt kõrgem riskitase kui võrdlusturul müües, mistõttu on sellise strateegiaga tegelemine vähem kasumlik.

9.6.3. EDF-i võimalikud stiimulid võimsust kinni pidada

- (520) Teoreetiliselt võib strateegiline kinnipidamine tuua tootjatele suuremat kasumit, isegi kui neil on väga väike turuosa. Peamine tegur, mis võimaldab neil turuvõimu sel viisil kasutada, on nende positsioon tarneahelas. Arvestades et EDFile kuulub nii paindlikke kui baaskoormusjaamu, võib HPC käikulaskmine võimaldada EDFil pidada kinni oma paindlike jaamade võimsust, et saavutada hulгимüügihindade tõus ning saada kõrgemat hinda oma baaskoormusjaamades (sealhulgas HPC) toodetud elektri müügist.
- (521) Ühendkuningriik on väitnud, (1) et HPC ei annaks EDFile ei võimekust ega stiimuleid pidada kinni paindlikku võimsust.
- (522) Eelkõige väidab Ühendkuningriik, et 2025. aastaks on EDFi turuosa paindliku võimsuse tootmisel vaid 6,5 protsenti (võttes arvesse nii oma kasuliku eluea lõpule jõudva kivisõejaama sulgemist kui ka uue jaama võimalikku avamist). Pärast möönmist, et turuosa võib olla nõrk näitaja tootja võimekuse kohta mõjutada hindu võimsuse kinnipidamisega, arutati erinevaid „kriitilisuse” indekseid (st ulatus, milles konkreetne tootmisüksus või ettevõtte on vajalik nõudluse rahuldamiseks, mis võib anda sellele üksusele või ettevõttele võimaluse mõjutada turuhinda, kärpides selleks võimsust), tõendamaks, et eelduste kohaselt ei ole EDFi paindlik võimsus 2025. aastal otsustav. Erinevaid vastupidiseid stsenaariume vaadeldes selgus lisaks, et HPC ehitamine ei suurenda seda kriitilisust ühelgi juhul.
- (523) Komisjon leiab, et oma iseloomu poolest piirab hinnavaheleping stiimuleid võimsuse kinnipidamiseks. Eelkõige – mis on esmajoones hinnavahelepingu mõju – müüakse enamik HPC energiat baasriski minimeerimiseks võrdlusturul, vastavalt NNBG ja IUK määratletud riskimaandamisstrateegiale. Selle tulemusena saab EDF Energy HPC energia eest täitmishinda ning tema tulud ei suurene, kui hulгимüügi hetkehinnad peaksid võimsuse ajutise kinnipidamise tulemusel tõusma. Strateegia, mille kohaselt müüakse suur võimsuse kogus hetketurul, ei ole nendel asjaoludel tõenäoliselt kasumlik.
- (524) Arvestades aga pakkumiskõvera eripärasid, leiab komisjon, et isegi kui teatav paindlik võimsus ei ole otsustav, võib ta sellegipoolest hinda mõjutada. Olenevalt tema suhtelisest positsioonist pakkumiskõveras, võib ka väikese võimsuse turult eemalehoidmine nihutada kõverat vasakule, mis on tasakaalus kõrgemate hindadega. Arvestades, et HPC ehitamine võib suurendada kinnipidamisest saadavat võimalikku kasu, võib EDFil olla stiimuleid seda pärast abi lõppemist teha.
- (525) Seetõttu hindas komisjon EDF-i stiimuleid pidada võimsust kinni, kasutades Ühendkuningriigi poolt 2025. aasta tarneahela alusel koostatud simulatsiooni.
- (526) Sellest simulatsioonist nähtub, et isegi hinnavahelepingust abstraheerumisel põhinevas hüpoteetilises ja ebarealistlikus stsenaariumis ei suurendaks HPC käikulaskmine mis tahes teoreetilist stiimulit pidada kinni paindlikku võimsust, mis EDF Energyl võiks olla hinnavahelepingu puudumisel. Ühendkuningriigi simulatsioonis kasutatakse Ühendkuningriigi eeldatavat energiaallikate kogumit 2025. aastal, mis on suuresti kooskõlas DECC elektriturureformi stsenaariumidega. Sellest simulatsioonist nähtub, et mõeldavad nõudlustasemed, mille puhul kinnipidamisstrateegia oleks kasumlik, ilmnevad väikese tõenäosusega.
- (527) Järeldusena on komisjon kindel, et võimsuse võimaliku kinnipidamisega seotud konkurentsimoonutused püsivad minimaalsed.

9.6.4. EDF-ile riskimaandamiskulude vähenemisest tulenev eelis

- (528) Elektri hulгимüügiturud on pakkumise ja nõudluse eripärade tõttu ebakindlad nii tootjatele kui tarnijatele. Et olla kindlam elektri müügist saadavates tuludes ja elektrikuludes, ostavad või müüvad tarnijad ja tootjad elektrit tavaliselt tulevikuturgudel ning kasutavad hetke- ja lähiperioodi turge oma positsioonide kohendamiseks.

(1) Compass Lexecon'i esitatud dokument „Analysis of the impact of HPC on the potential for capacity withholding”, 4. august 2014.

- (529) Tähtajalist kauplemist (ehk riskimaandamist) kasutatakse seega selleks, et saavutada teatud tasemel kaitse hinna volatiilsuse eest. Riskimaandamiskulud määratakse peamiselt kindlaks forvardintressimääraga ostu- ja müügihinna vahe alusel, mis on erinevus ostuhinna (hind, millega ostjad on valmis ostma) ning müügihinna (hind, millega müüjad on nõus müüma) vahel. Mida rohkem osalejaid ja mida suuremad kaubeldavad mahud, seda väiksem on ostu- ja müügihinna vahe ning seega seda väiksemad on tehingukulud nii müüjatele kui ostjatele.
- (530) Komisjon oli esialgu mures, et HPC toodetav ja EDF Energy müüdiv täiendav baaskoormusvõimsus võib võimaldada viimasel vähendada oma riskimaandamiskulusid, saades seega oma konkurentide ees konkurentsieelise, eelkõige seoses oma tõenäoliselt parema võimekusega optimeerida oma riskiproffelli. Komisjon väljendas esialgu veel kahtlust, et EDF Energyl võib olla parem võimalus suurendada oma osa konkreetsetes segmentides, nagu näiteks energia suurtarbijate segmentis.
- (531) Komisjon hindas EDFi esitatud tõendeid seoses abijärgses stsenaariumis toodetava võimsusega. EDFi netotoodang oli 2013. aastal juba 22,9 TWh, st oma varadega toodetud koguse ning oma jaemüügitehingutega müüdü koguse vahe. Tema hinnangul on 2020. aasta netotoodang [...] TWh ja 2025. aastal HPC-ga [...] TWh.
- (532) Seetõttu järeldab komisjon, et riskimaandamiskulud abi tulemusel tõenäoliselt ei muutu.
- (533) Pealegi saab elektri tarnimist mitte-kodutarbijatele, sealhulgas energia suurtarbijatele pidada konkureerivaks. EDFi turuosa on alla 25 protsendi, vaatamata tema praegusele suurele baaskoormust katvale tootmisvõimsusele. Oma äsjases pöördumises konkurentsi- ja turuameti poole üleskutsega korraldada elektriturgude täielik uurimine jättis Ofgem⁽¹⁾ eelkõige välja mitte-kodutarbijate sektori – põhjusel, et seda sektorit saab laiemalt pidada konkureerivaks⁽²⁾.
- (534) Vaatamata ennustusstrateegiate ja turutulemuste ebakindlusele suhteliselt pika aja kohta, nimelt selle aja kohta, kui HPC töötab, peab komisjon neid argumente piisavalt usaldusväärseks hajutamaks tema kahtlusi seoses konkreetset liiki võimaliku konkurentsimoontonutusega.

9.6.5. Hulgemüügituru likviidsuse võimalik vähenemine

- (535) Pelk asjaolu, et on võimalik juurde pääseda täiendavale oma elektrile, võib avaldada negatiivset mõju hulgemüügituru likviidsuse tasemele, mis omakorda avaldab tõenäoliselt negatiivset mõju sõltumatutele tarnijatele. See küll ei tähenda automaatselt, et vertikaalne integratsioon viib turu likviidsuse vähenemise või kadumiseni, aga see tähendab, et kui enamik tootmisvõimsust kuulub tarnijatele, võivad turud järjest vähem likviidses muutuda.
- (536) Komisjonil oli esialgu mõningaid kahtlusi, kas suurem juurdepääs oma tootmisele võib EDFile tuua kaasa väiksema vajaduse pääseda võimsuse hankimiseks juurde forvardturgudele. Ulatus, milles EDFil on vaja kaubelda ka pärast abi lõppemist, kaalub üles tema võimalus pääseda juurde HPC toodetud võimsusele.
- (537) Vastuses komisjoni küsimusele võimaliku mõju kohta, mis HPC-l võib olla turu likviidsusele, vastas EDF, et tal ei oleks ei stiimuleid ega võimekust seda vähendada.
- (538) EDF Energy väidab, et tema müügitugevus on täiesti sõltumatu nii HPC ehitamisest kui HPCst üldse⁽³⁾. Nagu eelmises punktis selgitatud, on EDFi tootmis- ja müügitugevuse poliitika vähendada turuhinnariski. Ei ole poliitikat süstemaatiliseks sisemiseks müümiseks, sest see ei ole parim viis turuhinnariski vähendamiseks. Vastupidi, parim viis turuhinnariski vähendamiseks on osta ja müüa turul (või turuhinnaga).
- (539) EDF Energy selgitas veel, et tema äritegevuse eesmärk ei ole tasaarvestada müüdivaid ja toodetavaid mahte. EDF ise ei selgita konkreetselt välja, milliseid kaubavooge kantakse tema tootmis- ja müügitugevuse vahel üle nii, et see ei toimu turu kaudu.

(1) Ofgem, *Decision to make a market investigation reference in respect of the supply and acquisition of energy in Great Britain*, 26. juuni 2014. Saadaval aadressil: <https://www.ofgem.gov.uk/publications-and-updates/decision-make-market-investigation-reference-respect-supply-and-acquisition-energy-great-britain>.

(2) Vt Ofgem, *State of the Market Assessment*, 27. märts 2014, punktid 4.41 jj. Saadaval aadressil: <https://www.ofgem.gov.uk/publications-and-updates/state-market-assessment>.

(3) Vt EDF/NNBG vastus küsimustele võimaliku mõju kohta turu likviidsusele, 8. september 2014.

- (540) Toetamaks väidet, et sisemise tasaarvestamise ulatus on piiratud, esitas EDF arvnäitajaid oma kaubeldud mahtude ja ülejäävate mahtude kohta ⁽¹⁾. Viimaks selgitas EDF, et äsjaseid õiguslikke arenguid arvestades ei ole tal isegi võimalik hulgimüügituru likviidsust vähendada. Mitme turusegmendi likviidsuse parandamiseks on Ofgem võtnud Ühendkuningriigi kuue suurima energiatarnija, sealhulgas EDF Energy litsentside puhul kasutusele turutegemise kohustuse. Nõue on esitada turule müügi- ja ostuhinnad, eesmärgiga toetada hinna leidmist ja tagada korrapärased kauplemisvõimalused.
- (541) Komisjon hindas, millises ulatuses võib see meede tuua kaasa hulgimüügituru likviidsuse vähenemise.
- (542) Ta märkis, et EDF Energy kaubeldud koguse suhtarv, võrreldes tema toodetud kogusega, oli järjekindlalt vähenenud ülejäägi suhtarvult (kaubeldud kogus/tootmine) 3 aastal 2010 kuni ülejäägi suhtarvuni 2 aastal 2014. Lisaks on see suhtarv Ühendkuningriigi kuue peamise vertikaalselt integreeritud energiatootja seas väiksem ⁽²⁾.
- (543) Komisjon märgib, et Ofgemi õiguslik „turutegemise” kohustus võib piirata ulatust, milles vertikaalselt integreeritud tarnijad saaksid vabatahtlikult või vastu tahtmist kasutada likviidsuse vähenemist põhjustavaid strateegiaid. Komisjonile on aga ebaselge ulatus, milles sellised kohustused jäävad tõenäoliselt kehtima, või millises ulatuses need kohustused võivad tõepoolest takistada sisemiste positsioonide tasaarvestust (st oma tootmisvarade kasutamist oma klientide teenindamiseks).
- (544) Seetõttu nõudis komisjon täiendavaid kaitsemeetmeid, et hajutada täielikult mis tahes kahtlused seoses turu likviidsuse võimaliku halvenemisega abijärgses stsenaariumis.
- (545) Eelkõige nõustus EDF parandama läbipaistvust seoses sellega, mil moel ta kaupleb elektriga ja müüb seda turul, vähendades seega ulatust, milles ta saaks oma kasumlikkust alusetult suurendada ning mõjutada likviidsust negatiivselt.
- (546) NNBG-le HPC prognoositava toodangu puhul ainsa turuteenuste osutajana on EDF kohustunud ⁽³⁾ tegema järgmist:
- a) dokumenteerima HPC prognoositava toodanguga kauplemise eraldi NNBG raamatus;
 - b) hindama HPC ja EDFi vahelise prognoositava toodanguga kauplemist asjaomase toote turuhinnaga kauplemise ajal;
 - c) kaupleva kahepoolset turuhindades kogu HPC prognoositava toodanguga mis tahes muude EDFi kuuluvate või tema poolt kaubeldavate varade portfelli vahel;
 - d) esitama hinnavahelepingu vastaspoolele ja Euroopa Komisjonile aastaaruandeid, et tõendada eespool nimetatud kohustuste täitmist.

9.6.6. Järeldus konkurentsimoонutuste kohta

- (547) Komisjon järeldab, et eespool punktides 9.6.1, 9.6.2, 9.6.3, 9.6.4 ja 9.6.5 toodud arutluste põhjal ning EDFi pakutavaid kohustusi arvestades on üldine konkurentsimoонutuste võimalus piiratud.
- (548) Pärast EDF-i pakutud kohustuste põhjalikku kaalumist ja nende arvesse võtmist jõudis komisjon järeldusele, et HPC käikulaskmisest tulenevad konkurentsimoонutused jäävad vajalikult minimaalseks ning neid tasakaalustab meetmete positiivne mõju.
- (549) Mis puudutab kooskõla Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 30 ja 110, siis on Ühendkuningriik kohustunud kogu selle aja jooksul, kui hinnavahelepingud ei ole avatud väljaspool Ühendkuningriiki asuvatele elektritootjatele, korrigeerima elektritarbijate hinnavahelepingu kohaste kohustuste arvutamist sellisel viisil, et väljaspool Ühendkuningriiki asuvates ELi liikmesriikides toodetud ja Ühendkuningriigi klientidele tarnitud toetuskõlblikku tuumaenergiat ei võeta arvesse tarnijate turuosade puhul. Kohe kui väljaspool Suurbritanniat asuvad tootjad saavad taotleda hinnavahelepinguid, lõpetab Ühendkuningriik selle erandi.

⁽¹⁾ EDF/NNBG vastus küsimustele võimaliku mõju kohta turu likviidsusele, 8. september 2014, tabel 3.

⁽²⁾ Vt joonis 43, Ofgem – State of the Market Assessment (turu hindamise olukord), 27. märts 2014.

⁽³⁾ Kohustuse üksikasjalik kirjeldus – vt C lisa.

10. JÄRELDUS

- (550) Käesoleva juhtumi eripära arvestades tehtud hinnangu põhjal jäeldab komisjon, et Ühendkuningriigi teatatud meetmete pakett hõlmab riigiabi, mis muudetuna ettepaneku kohaste kohustustega on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c alusel siseturuga kokkusobiv.
- (551) Komisjon märgib, et talle on hindamiseks esitatud HPC projekti rahastamise seni kokkulepitud põhilised rahastamistingimused. Ühendkuningriigi ametiasutused teatasid, et ülejäänud tingimused ja lõplikud rahastamisdokumendid sisaldavad standardklausleid, mida iga investor samalaadse projekti puhul nõuaks. Kuna komisjonil ei olnud võimalust seda kontrollida, peavad Ühendkuningriigi ametiasutused juhul, kui lõplikes dokumentides muudetakse praegu komisjonile esitatud meedet mis tahes suhtes, sellest komisjoni teavitama. Kui aga lõplikud rahastamisdokumendid sisaldavad täiendavaid riigiabi elemente, siis asjade nii olles ei saa neid heaks kiita, kuna riigiabi meetmete praegune pakett sisaldab kogu abi, mis on vajalik HPC investeerimisprojekti teostamise võimaldamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Abi, mida antakse Hinkley Point C-le hinnavahelepingu, ministriumiga sõlmitud lepingu ja krediidigarantii vormis, ning ka seonduvad elemendid, mida Ühendkuningriik kavakohaselt rakendab, on siseturuga kokkusobivad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses.

Seega on lubatud kõnealust abimeedet rakendada.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile.

Brüssel, 8. oktoober 2014

Komisjoni nimel
asepresident
Joaquín ALMUNIA

A LISA

HINNAVAHELEPINGU TULUMÄÄR

Tabel 3

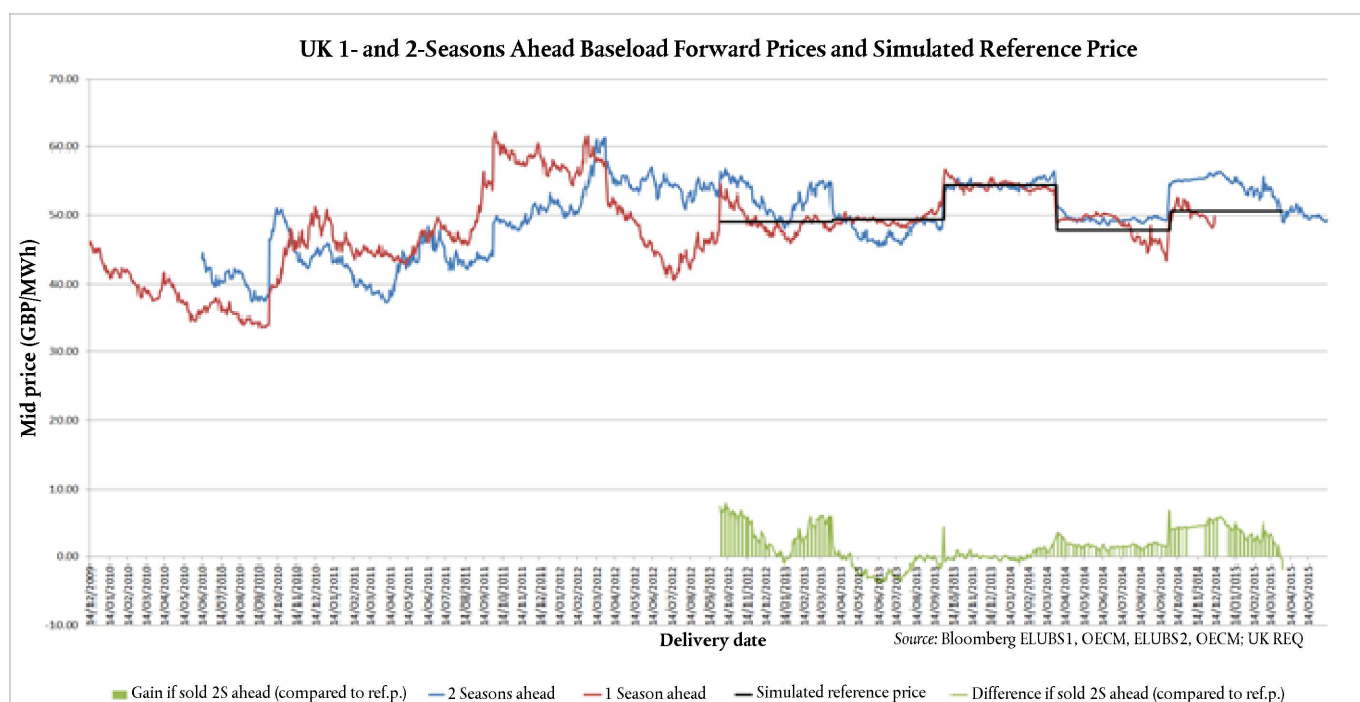
NNBG finantsriski hinnang – HPC tulemuseks saadud kogukulude hinnanguline tõenäosusjaotus

[...]

Allikas: TESLA4, lk 12

Joonis 2

Ühendkuningriigi varasemad forvardhinnad ja võrdlushind

Tabel 4

Kokkuvõtte meetoditest, mida KPMG kasutas asjakohase tulumäära analüüsimiseks

(%)

Meetod	Tulumäärade vahemik (projekti sisemine tulumäär, maksustamisjärgne nominaalne)	Märkused
Suhtelise riski analüüs	8,5–11 (projekti põhjal)	Mere tuuleparkide ning avaliku ja erasektori parterluste/erainvesteeringute algatuste ehitusetapi tulumäärade ning ka Ühendkuningriigi reguleeritud teenuste/tuumajaama käitajate tegevusetapi tulumäärade võrdlus
Võrdlusanalüüs	6–13 (projekti põhjal)	Ühendkuningriigi reguleeritud teenuste/avaliku ja erasektori parterluste/integreeritud vee- ja energiaprojektide/võrreldavate tuumaprojektide võrdlus
Projekti tasuvuslääve analüüs	10,5–14,5	EDF-i hinnangulised kapitali kaalutud keskmised hinnad pluss akadeemilistes uuringutes erinevate ettevõtete puhul täheldatud tasu

(%)

Meetod	Tulumäärade vahemik (projekti sisemine tulumäär, maksustamisjärgne nominaalne)	Märkused
Rahastamisanalüüs	9–13 – ehitusetapp 6–9,5 – tegevusetapp	Võimalike rahastamisstruktuuride analüüs nii ehituskui tegevusetapi kohta
Eeldatav laenuga rahastatav struktuur Ühendkuningriigi garantiiga	10,2 – projekti sisemine tulumäär 12,8 – võimendatud omakapitali sisemine tulumäär	Projekti tulususe ja võimendatud omakapitali tulususe analüüs (kavandatavate Ühendkuningriigi tagatud laenu tasemete puhul) ja läbiräägitud täitmishinna puhul. 10,2 % tuleneb projekti tasandi rahavoogude „maksukilbi“-mõjust ja viitab IUK garantii hinnastamisele.

Allikas: teatis, tabel 5, KPMG andmetel.

Tabel 5

Komisjoni tundlikkusanalüüs – muudetud iga-aastaste ehitusetapi rahavoogudega mudel

[...]

Viirutatud lahtrid tähistavad ehituskulude kapitalikuluseid – sisemise tulumäära sihtsenaariumid, mille tulemusel on täitmishind väiksem kui 92,50 GBP/MWh. Põhineb NNBG finantsmudeli versioonil 9.8.

Tabel 6

Projektistsenaariumid, tõenäosused (usaldatavustasemed, et tulemustegurid on soodsamad kui eeldused) ja peamised projektinäitajad

[...]

Märkused

- 1) Sisaldab ehitustulude jagamise hüvitist 0,8 GBP/MWh (2012. aasta reaalväärtuses)
- 2) Ühekordne summa SZC võlakirjadest, mis emiteeritakse alles pärast COD2 ja mis seetõttu ei moodusta osa rahastamisnõudest
- 3) Tegevuskulude korrigeerimine kohaldatakse võimaliku tegevuskulude ülevaatamise kaitse tõttu üksnes esimese 15 aasta ja hinnavahelepingu järgse perioodi kohta.
- 4) Minimaalse laenuteeninduse kattekordaja puhul jäetakse välja esimene periood
- 5) Tegelik saadud majanduslik sisemine tulumäär ühtlustati nominaalse saadud majandusliku sisemise tulumääraga miinus pikaajaline eeldatav tarbijahinnaindeks
- 6) Finantsmudeli selles versioonis eeldatav madalam eraldatud omakapitali tase tähendab, et eraldatud omakapitali sisemine tulumäär on optimistlik, võrreldes praeguste modelleeritud tulemustega

VÄGA VÄIKE	Väga väike tõenäosus, et tulemused on soodsamad kui eeldatud
VÄIKE	Väike tõenäosus, et tulemused on soodsamad kui eeldatud
MÕÕDUKAS	Mõõdukas tõenäosus, et tulemused on soodsamad kui eeldatud
SUUR	Suur tõenäosus, et tulemused on soodsamad kui eeldatud
VÄGA SUUR	Väga suur tõenäosus, et tulemused on soodsamad kui eeldatud

Tabel 7

Rahastamisprofiil ehitusetapis ja laenuteeninduse kattekordaja tegevusetapis

[...]

Tabel 8

Kombineeritud kapitalikulud, viivitused ja muud halvad stsenaariumid

[...]

Tabel 9

DDMi tulemused valitud stsenaariumide puhul

Kulg	Põhieeldused	Võimsuse turg	Esimese tuuma-jaama kasutuselevõtt	Võrgu CO ₂ -heite määr aastal 2030	Võrgu CO ₂ -heite määr aastal 2040	Võrgu CO ₂ -heite määr aastal 2049
1a	Praeguste suundumuste jätkumine	Ei	2037	232	188	96
1d	Praeguste suundumuste jätkumine, kõrged kütusehinnad	Ei	2031	186	101	46
1e	Praeguste suundumuste jätkumine, madalad kütusehinnad	Ei	2041	269	233	121
2a	Praeguste suundumuste jätkumine + tuuma-jaama hinnavaheleping	Ei	2023	158	88	37
3a	Tuumaenergiast erineva vähese CO ₂ -heitega energia hinnavahelepingud	Ei	2037	164	135	61
3d	Tuumaenergiast erineva vähese CO ₂ -heitega energia hinnavahelepingud, kõrged kütusehinnad	Ei	2031	181	123	52
3e	Tuumaenergiast erineva vähese CO ₂ -heitega energia hinnavahelepingud, madalad kütusehinnad	Ei	2041	182	120	66
3h	Tuumaenergiast erineva vähese CO ₂ -heitega energia hinnavahelepingud, rohkem ühendusi	Ei	2037	160	133	59
4a	Vähese CO ₂ -heitega energia hinnavahelepingud	Ei	2023	100	42	25
5a	Praeguste suundumuste jätkumine	Jah	2037	236	194	88
5d	Praeguste suundumuste jätkumine, kõrged kütusehinnad	Jah	2032	194	111	52
5e	Praeguste suundumuste jätkumine, madalad kütusehinnad	Jah	2041	272	235	126
7a	Tuumaenergiast erineva vähese CO ₂ -heitega energia hinnavahelepingud	Jah	2046	104	49	33

Kulg	Põhieeldused	Võimsuse turg	Esimese tuuma-jaama kasutuselevõtt	Võrgu CO ₂ -heite määr aastal 2030	Võrgu CO ₂ -heite määr aastal 2040	Võrgu CO ₂ -heite määr aastal 2049
7d	Tuumaenergiast erineva vähese CO ₂ -heitega energia hinnavahelepingud, kõrged kütusehinnad	Jah	2038	137	65	28
7e	Tuumaenergiast erineva vähese CO ₂ -heitega energia hinnavahelepingud, madalad kütusehinnad	Jah	Mitte varem kui 2049	113	51	44
7f	Tuumaenergiast erineva vähese CO ₂ -heitega energia hinnavahelepingud, suured tuumaenergia kulud, väikesed taastuvate energiaallikate ning CO ₂ kogumise ja säilitamise kulud	Jah	2048	97	46	35
7 g (ainult kuni 2030-ni)	Tuumaenergiast erineva vähese CO ₂ -heitega energia hinnavahelepingud, suurem nõudlusreageering, elektrinõudluse suurem vähenemine, rohkem ühendusi	Jah	Mitte varem kui 2030	104	Ei kohaldata	Ei kohaldata
7h	Tuumaenergiast erineva vähese CO ₂ -heitega energia hinnavahelepingud, rohkem ühendusi	Jah	2046	101	48	32
8a	Vähese CO ₂ -heitega energia hinnavahelepingud	Jah	2023	104	50	31
8d	Vähese CO ₂ -heitega energia hinnavahelepingud, kõrged kütusehinnad	Jah	2023	99	48	30
8e	Vähese CO ₂ -heitega energia hinnavahelepingud, madalad kütusehinnad	Jah	2023	99	38	30
8f	Vähese CO ₂ -heitega energia hinnavahelepingud, suured tuumaenergia kulud, väikesed taastuvate energiaallikate ning CO ₂ kogumise ja säilitamise kulud	Jah	2023	102	45	28
8 g (ainult kuni 2030ni)	Vähese CO ₂ -heitega energia hinnavahelepingud, suurem nõudlusreageering, elektrinõudluse suurem vähenemine, rohkem ühendusi	Jah	2023	98	Ei kohaldata	Ei kohaldata
8h	Vähese CO ₂ -heitega energia hinnavahelepingud, rohkem ühendusi	Jah	2023	100	53	32

Tabel 10

Taristutehingute võrdlusalused

Sponsor	Antin Infrastructure Partners	CDP Capital	Brookfield Renewable Energy Partners	Borealis, First State EDIF
Fund Target	15 %	16 %	9 – 12 %	9 – 15 %
Equity IRR				

Allikas: Ühendkuningriigi esitatud dokument „Answers to the Commission's questions received 16 September 2014”, fondi veebisaitide alusel, Prequin, pressiteated. Märkus: fondi sisemised sihttulumäärad on esitatud koos tasude ja kuludega. Kasutatud vahetuskursid: GBP/EUR: 1: 1,26; GBP/CAD: 1: 1,81. HPC maksustamisjärgset nominaalset omakapitali sisemist tulumäära kasutatakse võrdluseks. Borealise sisemine sihttulumäär: 9–12 protsenti, First State EDIF-i sisemine sihttulumäär: 10–15 protsenti.

Tabel 11

Valik seadusega lubatud tulumäärade arvutusi

	Elektrienergia ülekanne (Ofgem ⁽¹⁾)	Ofwat ⁽²⁾ – PR09	Ofwat – PR 14 (lõpetamata ⁽³⁾)
Märkus			
Ajavahemik	2013–2021	2010–2015	2015–2020

Tegelik

Omakapitali kulu (pärast maksustamist)	7,00 %	7,10 %	5,6 %
Laenukulu (enne maksustamist, reaalkaalu)	2,92 %	3,60 %	2,75 %
Arvestuslik võimendus	60,0 %	57,5 %	62,5 %
Lihtne kapitali kaalutud keskmine hind	4,55 %	5,10 %	3,85 %
Eeldatav inflatsioon	3,50 %	3,50 %	3,50 %

Lubatud nominaalkulud/tulumäärad (geomeetriline arvutus)

Omakapitali kulu	10,7 %	10,8 %	9,3 %
Laenukulu (enne maksustamist)	6,5 %	7,2 %	6,3 %
Lihtne kapitali kaalutud keskmine hind*	8,2 %	8,8 %	7,5 %

Nominaalne (aritmeetiline arvutus)

Omakapitali kulu *	10,5 %	10,6 %	9,2 %
Laenukulu (enne maksustamist)*	6,4 %	7,1 %	6,3 %
Lihtne kapitali kaalutud keskmine hind	8,1 %	8,6 %	7,3 %

	Elektrienergia ülekanne (Ofgem ⁽¹⁾)	Ofwat ⁽²⁾ – PR09	Ofwat – PR 14 (lõpetamata ⁽³⁾)
Märkus			
Ajavahemik	2013–2021	2010–2015	2015–2020

<https://www.ofgem.gov.uk/ofgem-publications/53602/4riiot1fpfinancedec12.pdf>

http://www.ofwat.gov.uk/pricereview/pr14/gud_tec20140127riskreward.pdf

http://www.ofwat.gov.uk/pricereview/pr09phase3/det_pr09_finalfull.pdf

⁽¹⁾ Lõplikud ettepanekud riikliku võrguelektri jaotamise ja riikliku võrgugaasi kohta.

⁽²⁾ Ofwat, tulevased vee- ja kanalisatsioonitasud 2010–2015: lõplikud otsused.

⁽³⁾ Ofwat: hinnakontrolli kehtestamine aastateks 2015–20 – riski ja tootluse juhised

Allikas: EDF Energy esitlus komisjoni ametnikele 15. juulil 2014, slaid „Comparison of HPC with UK regulated utilities”.

Tabel 12

Tuumaenergia tootmise projektide võrdlusalused

Projekt	Ontario energeetikavalitsus
Tehnoloogia	Tuumajaama Bruce Power remont
Võimendus	20–40 %
Tegelik laenukulu (enne maksustamist)	6,20 %
Nominaalne sihtomakapitali sisemine tulumäär (pärast maksustamist)	13,7–18 % (12,8–17,1 % korrigeerituna praeguse Ühendkuningriigi intressimääraga)
Projekti sisemine sihttulumäär	10,6–13,8 % (9,7–12,9 % korrigeerituna praeguse Ühendkuningriigi intressimääraga)
Investeeringu tähtaeg (vara kasutusaeg)	25 aastat
Investeeringu suurus	4 miljardit Kanada dollarit
Tulude kindluse tase	Fikseeritud hinnaga hinnavaheleping jaama ülejäänud kasutusajaks (25 aastat)
Ehituse riskitase	Madalam – remont, mitte uue ehitamine, ülekulude jagamine
Tegevuse riskitase	Madalam – personali ülekulude jagamine, kütusekulu ülekandmine
Rahastamise riskitase	Madalam – väiksem kapitaliprojekt, lühem periood
Nõutav tingimuslik omakapital	Ei ole teada

Allikas: Ühendkuningriigi esitatud dokument „Answers to the Commission's questions received 16 September 2014”, mis põhineb avalikult saadaolevatel dokumentidel (Bruce Power – aprill 2007, lk 14); kinnitatud projekti tulumäärana ettevõtte CIBC World Markets Inc. kirjas energeetikaministrile, Ontario, 17. oktoober 2005, http://www.rds.ontarioenergyboard.ca/webdrawer/webdrawer.dll/webdrawer/rec/67137/view/PWU_Exhibit_K11.3_fairness_opinion_bruce_20080613.pdf; ettevõtte CIBC World Markets Inc. kirjas energeetikaministrile, Ontario, 17. oktoober 2005, http://www.rds.ontarioenergyboard.ca/webdrawer/webdrawer.dll/webdrawer/rec/67137/view/PWU_Exhibit_K11.3_fairness_opinion_bruce_20080613.pdf; Bruce Power Fairness Opinion (CIBC World Markets Inc.) – oktoober 2005, lk 5.

Tabel 13

Elektrienergia ostulepingu projektide võrdlusalused

Tehnoloogia	Kombineeritud tsükliliga gaasiturbiinid	Elektrienergia ostulepingu projektid
Võimendus	< 80 %	Ei ole teada
Laenukulu	Ei ole teada	Ei ole teada
Nominaalne omakapitali sihttulumäär (pärast maksustamist)	> 13 %	
Nominaalne projekti sihttulumäär (pärast maksustamist)		9–15 % (*)
Investeeringu tähtaeg (vara kasutusaiga)	25 aastat	Erinevad
Investeeringu suurus	Erinevad	Erinevad
Tulude kindluse aste	20 aastat elektrienergia ostulepinguga	Elektrienergia ostuleping
Ehituse riskitase, võrreldes HPC-ga	Madalam – EPC-lepingul põhinev tuntud tehnoloogia	Ei ole teada, aga tõenäoliselt madalam
Tegevuse riskitase, võrreldes HPC-ga	Madalam	Ei ole teada
Rahastamise riskitase	Madalam, lühem ehitusperiood	Ei ole teada, aga tõenäoliselt madalam
Nõutav tingimuslik omakapital	Ei ole teada	Ei ole teada
Viited	(¹)	(²)

Allikas: Ühendkuningriigi esitatud dokument, tabel 2 – tulumäära kohta, 10. september ning ka viited 1 ja 2 allpool.

(¹) Sõltumatute vee- ja energiatootjate lepingute pakkumiskutsete puhul Abu Dhabis, mis hõlmavad 20 aastast fikseeritud hinnaga ja inflatsiooniga indekseeritud vee/energia ostu lepingut, „on nõutav, et omakapitali sisemine tulumäär on vähemalt 13 protsenti”. Need projektid hõlmavad tavajuhul tehniliselt väljakujunenud kombineeritud tsükliliga gaasiturbiinivõimsuse ehitamist vastavalt kindla summaga ja kindla kuupäevaga käivitusvalmis EPC-lepingule koos sätetega hüvitada investoritele mis tahes viivitused ja kõrvalekalded lepingu tingimustest. Vt Independent water and power producers, Abu Dhabi Regulation & Supervision Bureau, Abu Dhabi Regulation & Supervision Bureau, <http://rsb.gov.ae/assets/documents/231/infiowpp.pdf>. (allikas: Ühendkuningriigi esitatud dokument).

(²) <http://www.gdfsuez.com/wp-content/uploads/2012/07/GDF-SUEZ-at-a-glance-060712-final.pdf>, slaid 8.

(*) Samas kui Ühendkuningriigi esitatud dokumendi osutatakse viites 2 esitatud allika 9–15 protsendilistele maksustamisjärgsetele nominaalsetele tulumääradele, märgib komisjon, et see tundub eiravat samas allikas osutatud „reguleeritud ja kontsessioonprojekte”. Komisjon saab viitest 2 aru, et GDF-Suezi reguleeritud ja kontsessiooniprojektide näitlikud maksustamisjärgsed tulumäärad on 5–13 protsenti ning tõenäolisem vahemik on alla 10 protsenti.

Tabel 14

Reguleeritud korra võrdlusalused: reguleeritud varade lubatud tulumäärad Ühendkuningriigi energia- ja veeteenuste puhul seoses äsjase regulatiivse hinnakontrolliga

Reguleeriv asutus	Ofwat	Ofgem	CC	Ofgem	CC	CAA	ORR
Otsus	PR14 (ei ole lõplik) (¹)	WPD 14 (²)	NIE 2014 lõplik (³)	RIIO T1 2012 (NGET) (⁴)	Bristol W 2010 (⁵)	HAL 2014 lõplik (⁶)	NR 2013 (⁷)
Võimendus	62,50 %	65 %	45 %	60 %	60 %	60 %	62,50 %

Reguleeriv asutus	Ofwat	Ofgem	CC	Ofgem	CC	CAA	ORR
Otsus	PR14 (ei ole lõplik) ⁽¹⁾	WPD 14 ⁽²⁾	NIE 2014 lõplik ⁽³⁾	RIIO T1 2012 (NGET) ⁽⁴⁾	Bristol W 2010 ⁽⁵⁾	HAL 2014 lõplik ⁽⁶⁾	NR 2013 ⁽⁷⁾
Tegelik laenukulu (enne maksustamist)	2,8 %	2,6 %	3,1 %	2,9 %	3,9 %	3,2 %	3,0 %
Tegelik omakapitali kulu (pärast maksustamist)	5,7 %	6,4 %	5,0 %	7,0 %	6,6 %	6,8 %	6,5 %
Tegelik lihtne kapitali kaalutud keskmine hind	3,8 %	3,9 %	4,1 %	4,6 %	5,0 %	4,7 %	4,3 %
Inflatsioon	3,5 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %
Nominaalne laenukulu (enne maksustamist)	6,2 %	6,1 %	6,6 %	6,4 %	7,4 %	6,7 %	6,5 %
Nominaalne omakapitali kulu (maksustamisjärgne) ⁽⁸⁾	9,2 %	9,9 %	8,5 %	10,5 %	10,1 %	10,3 %	10,0 %
Nominaalne lihtne kapitali kaalutud keskmine hind	7,3 %	7,4 %	7,6 %	8,1 %	8,5 %	8,2 %	7,8 %
Analüüsitud omakapitali tulumäära prognoos (eelnev)				u 14 % ⁽⁹⁾			
Investeeringu tähtaeg ⁽¹⁰⁾ – hinnakontrolli kestus	5	8	3	8	5	5	5
Investeeringu suurus: reguleeritud vara väärtus, ⁽¹¹⁾ ⁽¹²⁾ ⁽¹³⁾	70 mln – 11,7 mld ⁽¹⁴⁾ (hinnangulised väärtused 2014 – 2015)	5,9 mld (2014) ⁽¹⁵⁾	u 950 mln GBP (hinnakontrolliaegne prognoos) ⁽¹⁶⁾	2,2 mld – 14,8 mld (hinnakontrolli all olevate ettevõtete prognoositud kontrollitud vara väärtuse vahemik) ⁽¹⁷⁾	0,39 mld (2013) ⁽¹⁸⁾	14,9 mld ⁽¹⁹⁾	45 mld (2013) ⁽²⁰⁾
Tulude kaitse aste	Suurem kui HPC-I – vt vastus küsimusele 2c – NNBG esitatud teave tulumäära kohta, 10. september						
Ehituse riskiaste	Madalam kui HPC-I. Vt üksikasjalik arutelu põhjendustes 124–131 – NNBG esitatud teave tulumäära kohta, 10. september						
Tegevuse riskiaste	Madalam kui HPC-I. Vt üksikasjalik arutelu põhjendustes 132–135 – NNBG esitatud teave tulumäära kohta, 10. september						
Rahastamise riskiaste	Madalam kui HPC-I. Vt üksikasjalik arutelu põhjendustes 136–139 – NNBG esitatud teave tulumäära kohta, 10. september						

Reguleeriv asutus	Ofwat	Ofgem	CC	Ofgem	CC	CAA	ORR
Otsus	PR14 (ei ole lõplik) ⁽¹⁾	WPD 14 ⁽²⁾	NIE 2014 lõplik ⁽³⁾	Riio T1 2012 (NGET) ⁽⁴⁾	Bristol W 2010 ⁽⁵⁾	HAL 2014 lõplik ⁽⁶⁾	NR 2013 ⁽⁷⁾
Muud riskid	Madalamad kui HPC-l. Vt üksikasjalik arutelu põhiliste ärimudelite erinevuse üle; varade mitmekesistamise üle ning tehnoloogiariskide üle põhjendustes 113–122, NNBG esitatud teave tulumäära kohta, 10. september						
Nõutav tingimuslik omakapital	Puudub						

⁽¹⁾ http://www.ofwat.gov.uk/pricereview/pr14/gud_tec20140127riskreward.pdf.

⁽²⁾ <https://www.ofgem.gov.uk/ofgem-publications/86375/fast-trackdecisionletter.pdf>.

⁽³⁾ https://assets.digital.cabinet-office.gov.uk/media/535a5768ed915d0fdb000003/NIE_Final_determination.pdf. Komisjon märgib, et kui osutatud dokumendi tabelis 13.10 esitatakse teatud finantsnäitajate kohta „madal” ja „kõrge” hinnang, siis Ühendkuningriigi esitatud teave näib tuginevat üksnes „kõrgetele” hinnangutele.

⁽⁴⁾ <https://www.ofgem.gov.uk/publications-and-updates/riio-t1-final-proposals-national-grid-electricity-transmission-and-national-grid-gas--overview>.

⁽⁵⁾ Esitatud dokumendis ei viidatud allikale.

⁽⁶⁾ <http://www.caa.co.uk/docs/33/CAP%201140.pdf>

⁽⁷⁾ http://orr.gov.uk/data/assets/pdf_file/0011/452/pr13-final-determination.pdf.

⁽⁸⁾ Nominaalväärtused on arvatud aritmeetilisel meetodil. Geomeetrilise meetodiga lisanduks nominaalsele omakapitali kulule ja nominaalsele lihtsale kapitali keskmisele kaalutud hinnale 0,1–0,2 protsenti.

⁽⁹⁾ Credit Suisse: National Grid – No longer a growth/value play, cut to Neutral, 29. mai 2014; Credit Suisse: SSE – Referendum risk to be addressed, 15. august 2014; Macquarie: National Grid – Quality costs, but better opportunities elsewhere, 24. märts 2014.

⁽¹⁰⁾ Esitatud dokumendis tõlgendati investeringu tähtsust hinnakontrolli perioodi kestusena. Seal aga märgitakse, et reguleeritud ettevõtjate tehtud investeringute varade kasutusajad ulatuvad sageli üle mitme hinnakontrolli perioodi, sest nende kasulik eluiga on kuni 60 aastat.

⁽¹¹⁾ litsentsisaaja ettevõtte kasutatavale kapitalile reguleeriva asutuse poolt määratud väärtus.

⁽¹²⁾ Kui aluseks olevad reguleeritud vara väärtused on esitatud varasemates hindades, on need teisendatud praegustesse hindadesse indeksi ONS RPI abil (kui ei ole öeldud teisiti).

⁽¹³⁾ Märgime, et reguleeritud ettevõtjate investeringukulud erinevates ja mitmetes projektides moodustavad tavaliselt vaid väikese osa tema reguleeritud vara väärtusest.

⁽¹⁴⁾ http://ofwat.gov.uk/regulating/prs_web_rcvupdates.

⁽¹⁵⁾ <http://www.westernpower.co.uk/docs/About-us/financial-information/2014/Annual-reports-and-financial-statements/Financial-performance-for-website-Mar-14.aspx>.

⁽¹⁶⁾ http://www.uregni.gov.uk/uploads/publications/RP5_Main_Paper_22-10-12_FINAL.pdf, lk 100.

⁽¹⁷⁾ See on Ofgemi reguleeritud vara väärtuse prognoos hinnakontrolli perioodi lõpul. Võtke arvesse, et hinnakontrolli perioodi alguses on SHETLi (Scottish Hydro Electric Transmission Limited) reguleeritud vara väärtus 0,7 mld (mis prognoosi kohaselt suureneb 2020.–2021. aastaks 3,6 mld-ni): <https://www.ofgem.gov.uk/ofgem-publications/53747/sptshetlfpssupport.pdf> (leheküljed 36,37) ja <https://www.ofgem.gov.uk/ofgem-publications/53602/4riiot1fpfinancedec12.pdf> (leheküljed 8 ja 9).

⁽¹⁸⁾ <http://www.bristolwater.co.uk/wp/wp-content/uploads/2013/04/Annual-Report-2013.pdf>, lk 27.

⁽¹⁹⁾ http://www.heathrowairport.com/static/HeathrowAboutUs/Downloads/PDF/Development_of_Regulatory_Asset_Base_30-Jun-2014.pdf.

⁽²⁰⁾ <http://www.networkrail.co.uk/browse%20documents/regulatory%20documents/regulatory%20compliance%20and%20reporting/regulatory%20accounts/nril%20regulatory%20financial%20statements%20the%20year%20ended%2031%20march%202013.pdf>, lk 331.

Allikas: põhineb Ühendkuningriigi esitatud dokumendil „SA.34974 Hinkley Point C State aid case – Answers to the Commission’s questions received 16 September 2014”.

Tabel 15

Euroopa Liidu üldiste kommunaalteenuste sektorisse kuuluvate äriühingute hinnangulised kapitalikulud

(%)

Äriühingu nimi	Riik	Omakapitalikulu USA dollarites	Maksustamis- eelne laenukulu USA dollarites	Maksustamis- järgne laenukulu USA dollarites	Kapitalikulu USA dollarites
E.ON SE (DB:EOAN)	Saksamaa	8,25	4,04	3,19	5,78
RWE AG (DB:RWE)	Saksamaa	7,95	4,54	3,59	5,54

(%)

Äriühingu nimi	Riik	Omakapitalikulu USA dollarites	Maksustami- seelne laenukulu USA dollarites	Maksustamis- järgne laenukulu USA dollarites	Kapitalikulu USA dollarites
Centrica plc (LSE:CNA)	Ühendkuning- riik	6,99	4,44	3,11	6,04
Veolia Environnement S.A. (ENXTPA:VIE)	Prantsusmaa	11,62	5,44	4,30	6,46
National Grid plc (LSE:NG.)	Ühendkuning- riik	9,37	4,44	3,11	6,33
Suez Environnement Company SA (ENXTPA:SEV)	Prantsusmaa	9,97	4,94	3,90	6,38
A2 A S.p.A. (BIT:A2 A)	Itaalia	13,72	7,44	5,88	8,68
Hera S.p.A. (BIT:HER)	Itaalia	12,65	5,94	4,69	7,94
MVV Energie AG (XTRA:MOV1)	Saksamaa	8,31	4,04	3,19	5,70
ACEA S.p.A. (BIT:ACE)	Itaalia	12,15	6,44	5,09	7,68
Iren SpA (BIT:IRE)	Itaalia	13,85	7,94	6,27	8,80
Mainova AG (DB:MNV6)	Saksamaa	6,96	5,54	4,38	6,30
Gelsenwasser AG (DB:WWG)	Saksamaa	6,09	5,54	4,38	6,08
Telecom Plus plc (LSE:TEP)	Ühendkuning- riik	6,45	4,94	3,46	6,44
Compagnie Parisienne de Chauf- fage Urbain (ENXTPA:CHAU)	Prantsusmaa	7,73	4,94	3,90	6,33
Zespół Elektrociepłowni Wroc- lawskich KOGENERACJA Spółka Akcyjna (WSE:KGN)	Poola	7,44	5,39	4,26	6,94
Fintel Energia Group SpA (BIT: FTL)	Itaalia	9,88	8,94	7,06	9,02
REN – Redes Energéticas Nacio- nais, SGPS, S.A. (ENXTLS:RENE)	Portugal	19,97	7,64	6,04	10,05
GDF SUEZ S.A. (ENXTPA:GSZ)	Prantsusmaa	8,70	4,44	3,51	5,74
Burgenland Holding Aktienge- sellschaft (WBAG:BHD)	Austria	6,08	5,54	4,38	6,08

Allikas: <http://www.stern.nyu.edu/~adamodar/pc/datasets/Eurocompfirm.xls> (saadud 14. juunil 2014)

(Esitatud kapitali keskmised kaalutud hinnad on nominaalsed (USA dollarites, kasutades USA dollari riskivaba intressimäära = 3,04 protsenti ja pärast maksustamist. Damodarani kasutatud erinevad mõisted vt saidil http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/New_Home_Page/datafile/variable.htm).

B LISA

KREDIIDIGARANTII

Tabel 16

Teave võrdlusaluste kohta

1. Recent Limited Recourse Project Finance Bank Loans (Low Carbon Energy)

This table updates the one provided in Annex A of our responses dated 5 September 2014 to show the quantum of the commercial debt tranche distinct from the total debt quantum which, for certain projects, included export credit guaranteed or multilateral debt facilities.

Project	Financial Close	Amount [Commercial Bank Tranche]	Tenor (Years)	Commercial Bank Loan Margin (%)	Government Support (?)
Gemini Offshore Wind	May 2014	EUR 2 000 m [EUR 850 m]	14	300	SDE renewable subsidy (per MWh) from Dutch government Separate export credit facilities provided by EKF (Denmark), Euler Hermes (Germany) and Delcredere/Ducroire from Belgium
London Array Offshore Wind	Oct 2013	GBP 266 m [GBP 266 m]	13	275	Renewables Obligation subsidy (per MWh) from UK Government Separate export credit facility provided by EKF (Denmark) for initial financing
Butendiek Offshore Wind	Feb 2013	EUR 950 m [EUR 230 m]	8,5	300	Feed-in Tariff subsidy (per KWh) from German government Separate export credit facility provided by EKF (Denmark)
Westermost Rough Offshore Wind	Aug 2014	GBP 370 m [GBP 197 m]	15	300	Renewables Obligation subsidy (per MWh) from UK Government
[...]	[...]	EUR 650 m [EUR 650 m]	10	175-275	Finance from commercial banks only
Derbyshire Energy from Waste PFI	Aug 2014	GBP 145 m [GBP 145 m]	25	315-320	Renewables Obligation subsidy (per MWh) from UK Government Local Authority payments for waste recycling
MEDIAN				300	
SWAP SPREAD (%)				+ 13	(To convert from LIBOR margin to Gilt benchmark)
ILLIQUIDITY PREMIUM				- 50	
MARKET INDICATION (%)				263	

Source: Commercial banks; InfraNews; InfraJournal

2. Corporate Debt (rated BB+) Spreads

Issuer	Ticker	Coupon	Maturity	Amount	Rating	Tenor (years)	Current Spread (bp)	Government Support
Heathrow Airport	HTHROW	7,125%	01/03/2017	GBP 325 m	NR/Ba3/BB+	3	231	Nil
Heathrow Airport	HTHROW	5,375%	01/09/2019	GBP 275 m	NR/Ba3/BB+	5	253	Nil

Issuer	Ticker	Coupon	Maturity	Amount	Rating	Tenor (years)	Current Spread (bp)	Government Support
Anglian Water	OSPRAQ	7,000%	31/01/2018	GBP 350 m	NR/Ba3/BB+	3	290	Nil
Electricity North-West	NWENET	5,875%	21/06/2021	GBP 80 m	BB+/NR/NR	7	274	Nil
Yorkshire Water	KEL	5,750%	17/02/2020	GBP 200 m	BB-/NR/BB+	5	314	Nil
Enel SpA	ENELIM	7,75 %	10/09/2075	GBP 400 m	BB+/Ba1/BBB-	61	373	31,2 % owned by Government Ministry
Enel SpA	ENELIM	6,625%	15/09/2076	GBP 500 m	BB+/Ba1/BBB-	62	367	
Telecom Italia	TITIM	5,875%	19/05/2023	GBP 400 m	BB+/Ba1/BBB-	9	281	Nil
Energias de Portugal	ELEPOR	8,625%	04/01/2024	GBP 425 m	BB+/Ba1/BBB-	10	256	Nil
MEAN							293	
ILLIQUIDITY PREMIUM							- 50	
MARKET INDICATION							243	

Source: Bloomberg as at 21 August 2014 using BGN Source.

3. iTraxx Europe Crossover Series 21 Constituents Rated BB+/Ba1

Company	Ticker	Identifier	Rating	Tenor (Years)	CDS Flat Spread
ArcelorMittal	MT NA	CX375716	BB+/Ba1	10	347
EDP Energias de Portugal SA	EDP PL	CEPO1E10	BB+/Ba1	10	203
Finmeccanica SpA	FNC IM	CFME1E10	BB+/Ba1	10	285
HeidelbergCement AG	HEI GY	CHEI1E10	NR/Ba1	10	226
Lafarge SA	LG FP	CLAF1E10	BB+/Ba1	10	168
Telecom Italia SpA	TIT IM	CTII1E10	BB+/Ba1	10	281
Wendel SA	MF FP	CMWP1E10	BB+/NR	10	206
MEAN					245

Source: Markit; Bloomberg as at 21 August 2014 using CMAN Source.

Tabel 17

10 aasta simuleeritud tootluse jaotumise kõver

	1992 - 2013 VAR model simulation			10 Yr (P) vs. 1992-2013 VAR model simulation		
	[...]	[...]	[...]			
	Spot in 10 years time	VAR simulation 10 years ahead (June 2024)	VAR simulation 10 years ahead (June 2024)			
Tenor	10 Yr (P)	Median	95 % percentile	Distance from median (ppts)	Distance from 95th percentile (ppts)	10 Yr (P) + 1,5 ppt probability
1 Yr	3,47	3,80	6,20	- 0,33	- 2,72	19 %
2 Yr	3,55	4,00	6,24	- 0,45	- 2,69	21 %
3 Yr	3,62	4,16	6,24	- 0,54	- 2,61	22 %
4 Yr	3,70	4,31	6,20	- 0,61	- 2,50	21 %
5 Yr	3,78	4,44	6,17	- 0,66	- 2,39	20 %
7 Yr	3,93	4,64	6,20	- 0,71	- 2,27	19 %
9 Yr	4,09	4,76	6,19	- 0,66	- 2,10	15 %
10 Yr	4,17	4,79	6,14	- 0,62	- 1,97	13 %
12 Yr	4,11	4,88	6,15	- 0,77	- 2,03	15 %
15 Yr	4,07	4,97	6,09	- 0,89	- 2,02	17 %
20 Yr	4,07	4,99	6,12	- 0,92	- 2,05	17 %
30 Yr	3,98	4,97	6,08	- 1,00	- 2,10	20 %
50 Yr	3,91	5,01	6,04	- 1,10	- 2,13	24 %

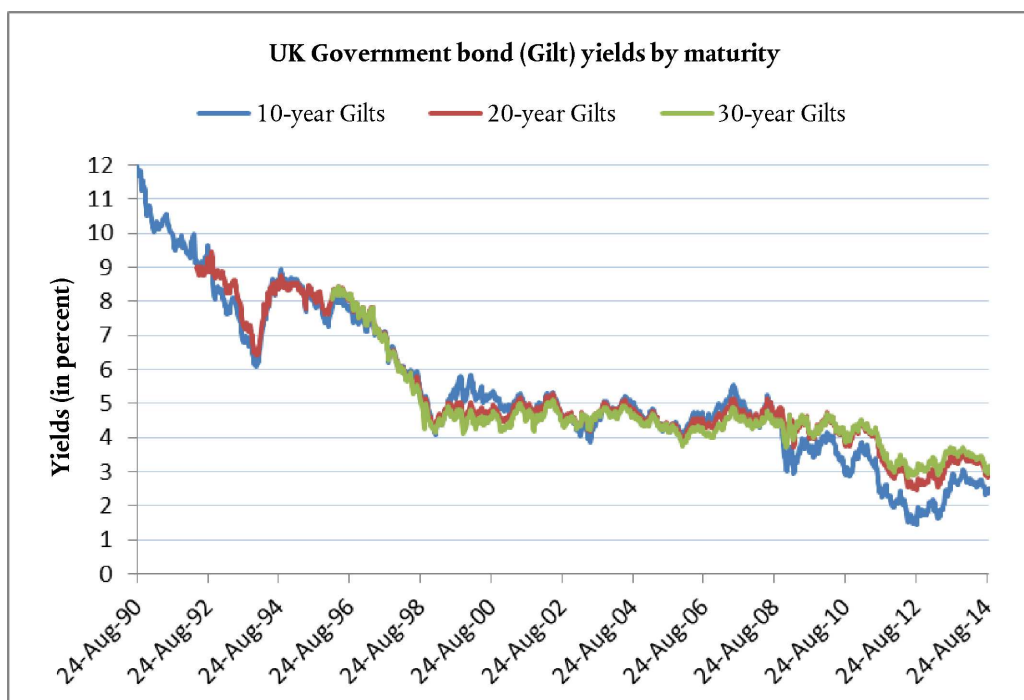
IUK tundlikkusanalüüs

[...]

Ühendkuningriigi valitsuse väärtpaberite tootlus tähtaja järgi

Graafik 1

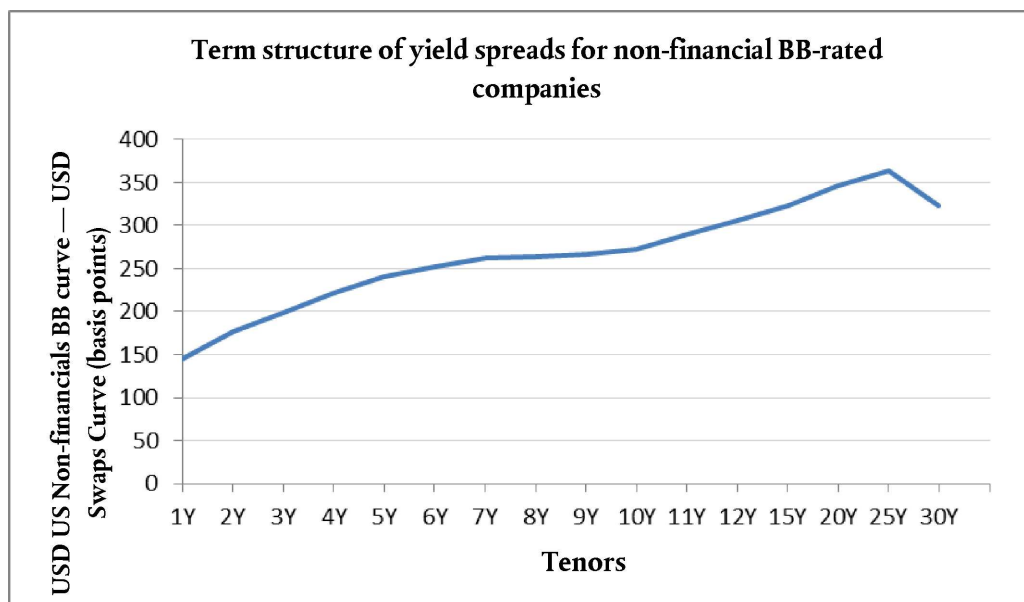
Ühendkuningriigi valitsuse väärtpaberite tootlus 10-, 20- ja 30aastase tähtaja puhul

BB-reitinguga äriühingute tootluse erinevuse tulukõver USA dollarites

Joonis 3

BB-reitinguga mittefinantsäriühingute tootluse erinevuse tulukõver USA dollarites

Märkus. Andmete puhul on tegemist on Bloombergi 21. augusti 2014. aasta andmete läbilõikega.

C LISA

ÜHENDKUNINGRIIGI KOHUSTUSED

KAUBANDUSEGA SEOTUD KOHUSTUS

Mõiste

„EDF-i kontserni ettevõtte” – EDF Energy ettevõtete rühma liige.

Tegevustingimused

- [.]1 NNBG ja EDF Energy kumbki tagavad mis tahes lepingus, mis on mis tahes EDF-i kontserni ettevõttega („turuteenuste lepingu vastaspool”) sõlmitud HPC toodangu müügi turuteenuste kohta, et sel ajal, kui mis tahes EDF-i kontserni ettevõtte on NNBG aktsionär (otsene või kaudne), kohustub turuteenuste lepingu vastaspool:
- A) dokumenteerima igasuguse HPC prognoositava toodangu müümiseks teostatava kaubandustegevuse eraldi NNBG raamatus;
 - B) hindama kogu kaubandustegevust, mis teostatakse koos EDF-i kontserni ettevõttega HPC prognoositava toodangu müümiseks, asjaomase toote turuhinnaga kauplemise ajal;
 - C) kaupleva kahepoolselt turuhindades kogu HPC prognoositava toodanguga mis tahes muude EDF-i kontserni ettevõttele kuuluvate või tema kaubeldavate varade portfelli vahel; ja
 - D) esitama NNBG-le (NNBG nõusolekul esitama sama teavet hinnavahelepingu vastaspoolele, ministriumile ja Euroopa Komisjonile) teavet, mida NNBG võib põhjendatult nõuda, et anda hinnavahelepingu vastaspoolele, ministriumile ja Euroopa Komisjonile aru turuteenuste lepingu vastaspoole kooskõlast punktidega A, B ja C.
- [.]2 NNBG esitab ja EDF hoolitseb selle eest, et NNBG esitab iga kalendriaasta [•] tööpäevaks hinnavahelepingu vastaspoolele (nõustudes, et hinnavahelepingu vastaspool esitab sama teabe ministriumile ja Euroopa Komisjonile) kirjaliku aruande turuteenuste lepingu vastaspoole kooskõla kohta klausli [•].1 punktidega A, B ja C eelmisel kalendriaastal.

OMAKAPITALI TULUDE JAGAMISE MEHHAANISM

1. Klausli ülevaade**1.1. Omakapitali tulude jagamise kord koosneb kahest erinevast komponendist:**

- A) meetod, et teenida projektilt teatavat taset ületavat tulu tänu projekti eeldatust paremale tulemuslikkusele, võrreldes algsete alusstsenaariumi eeldustega („projekti tulude meetod”);
- B) meetod teenimaks teatavat taset ületavat tulu, mis tuleneb algsete aktsionäride poolsest omakapitali müügist („omakapitali müügi meetod”).

1.2. Omakapitali tulu summa jagatakse hinnavahelepingu vastaspoolega ning see oleneb vaadeldaval ajal tegelikult saavutatud omakapitali sisemisest tulumäärast. Kõigi piirmäärade puhul võetakse arvesse eraldatud omakapitali kulu, nagu on määratletud vastavalt mudelile:

HPC IUK mudel [...] töölehel „DECC Output”

- A) kui saavutatud omakapitali sisemine tulumäär on suurem kui sellise mudeli omakapitali sisemine tulumäär, mis sisaldab eraldatud omakapitali kulu (11,4 % (nominaalväärtuses) mudeli

HPC IUK mudeli [...] puhul töölehel „DECC Output”, nagu esitatud komisjonile 19. septembril 2014), aga väiksem kui allpool punktis B esitatud piirmäär või sellega võrdne, jagatakse sellest omakapitali sisemisest tulumäärast suurem mis tahes tulu hinnavahelepingu vastaspoolega, nii et viimane saab 30 %, ja

- B) kui saavutatud omakapitali sisemine tulumäär on suurem kui i) 13,5 % (nominaalne) ja ii) 11,5 % (tegelikus väärtuses, aga võttes arvesse tarbijahinnaindeksi inflatsiooni), jagatakse sellest piirmäärast suurem mis tahes tulu hinnavahelepingu vastaspoolega, nii et viimane saab 60 %.

1.3. Nende mehhanismide vahel ei tehta topeltarvestusi.

1.4. Allpool on üksikasjalikumalt kirjeldatud, kuidas need jagamise meetodid toimivad. Lisaks on nende kohustuste toetuseks olemas ka klauslite pakett, mis võib sisaldada garantiid.

2. Asjaomane mehhanism – projekti tulude meetod

2.1. Kui pärast projekti tulude meetodi esmakordset rakendamist peaks mis tahes ajavahemikul olema nõutav täiendav omakapitali sissemakse, võetakse seda täiendavat omakapitali sissemakset arvesse omakapitali omanike tulude arvutamisel.

2.2. Projekti tulude meetodiga teenitakse tulu, mis ületab asjaomast piirmäära (nagu sätestatud eespool punktis 1.2) tänu projekti paremale tulemuslikkusele, võrreldes algsete alusstsenaariumi eeldustega.

2.3. Selgitamaks välja, kas teatud ajavahemikul on jõutud mis tahes piirmäärani, arvutatakse selle kuupäevani saavutatud kumulatiivne omakapitali sisemine tulumäär, kasutades kogu projekti kestusaja jooksul ajakohastatud finantsmudelit. Omakapitali tulude jagamise arvutused tehakse selle ajavahemiku kohta, mille jooksul mis tahes piirmäärani jõutakse.

2.4. Kui projekti tulude jagamise meetod on rakendunud, on hinnavahelepingu vastaspoolel õigus saada asjaomane protsent omakapitali omanike väljamaksetest sel ajavahemikul ja kõigil tulevastel ajavahemikel (kuni jõutakse järgmise piirmäärani, millisel juhul asjaomast jagatavat protsenti korrigeeritakse vastavalt).

2.5. Hinnavahelepingu vastaspoole õigus saada osa omakapitali omanike tuludest kehtib kogu HPC projekti kestusaja jooksul alates esimesest korrast, kui projekti tulude meetodit rakendatakse.

3. Asjaomane mehhanism – omakapitali müügi meetod

3.1. Omakapitali tulude jagamist rakendatakse ka aktsiate või (asjakohasel juhul) aktsionäride laenu otsesel või kaudsel müümisel NNBG algsete aktsionäride poolt mis tahes ajal HPC projekti kestuse jooksul. Hõlmatud etapid on järgmised:

A) etapp 1 – määrata iga investori kohta kindlaks algse omakapitali sissemakse ja hind (mis on võetud asjakohasest finantsmudelist);

B) etapp 2 – kui ükskõik milline investor müüb/võõrandab omakapitaliosa, määrata kindlaks omakapitali müügi sisemine tulumäär, mille see investor saavutas omakapitaliosa konkreetsel müümisel/võõrandamisel;

C) etapp 3 – omakapitaliosa müüva investori saavutatud omakapitali müügi sisemine tulumäär arvutatakse, võttes arvesse omakapitaliosa müügist/võõrandamisest saadud tegelikku kogulaekumit, tegelikke omakapitali sissemakseid proportsionaalselt kõnealuse müüdava/võõrandatava omakapitaliosaga ning varasemaid dividende/aktsionäri antud laenu intresside ja põhiosa tagasimakseid (proportsionaalselt kõnealuse müüdava/võõrandatava omakapitaliosaga) sellele investorile NNBG-st väljaspool;

D) etapp 4 – kui omakapitali müügi sisemine tulumäär on suurem kui eespool punktis 1.2 ettenähtud mis tahes piirmäär, arvutatakse omakapitali tulude jagamine järgmiselt:

E) etapp 5 – arvutada välja teoreetiline rahasumma, mille aktsionär oleks võinud teenida sama omakapitali müügi eest, mis – kui seda oleks kasutatud omakapitali sisemise tulumäära arvutamiseks eespool etapi 3 puhul esitatud viisil – andnuks tulemuseks asjaomase piirmääraga võrdse saavutatud omakapitali müügi sisemise tulumäära;

F) etapp 6 – eespool etapi 3 puhul kasutatud tegeliku müügilaekumi summa ning etapis 5 arvutatud teoreetilise müügilaekumi summa positiivne vahe (kui see esineb) on siis see liigne omakapitali tulu, mis tuleb jagada NNBG aktsionäride ja hinnavahelepingu vastaspoole vahel.

3.2. Eespool toodud arvutused tehakse omakapitali iga müügi/võõrandamise kohta, mis on sõltumatu mis tahes varasemast omakapitali müügist/võõrandamisest, olenemata sellest, kas varasematest omakapitali müükidest/võõrandamistest tulenes tulu jagamine hinnavahelepingu vastaspoolele või mitte.

3.3. Sellest meetodist on vabastatud omakapitali müümine/võõrandamine teisete investorite poolt (st investorid, kes on omakapitali ostnud/omandanud mitteseotud kolmandate isikutena algsetelt omakapitali investoritelt), kui need teised investorid kõnealuse omakapitali (mis on teise omakapital) seejärel müüvad/võõrandavad.

4. Sätted omakapitali tulude mehhanismide toetuseks

- 4.1. Maksude vältimise vastaste sätetega tagatakse, et tehingud ei ole kavandatud moel, millega võidakse nurjata projekti tulude või omakapitali müügi põhimõtte eesmärke.
- 4.2. Omakapitali tulude jagamise meetodi toetamiseks nähakse ette sätted, et tagada maksete tegemine hinnavahelepingu vastaspoolele ka asjaoludel, kui rikutakse kas projekti tulude või omakapitali müügi põhimõtet või kui rikutakse maksude vältimise vastaseid kohustusi.

5. Vaidlused

Omakapitali tulude jagamise mehhanismiga seotud mis tahes vaidlused lahendatakse vastavalt HPC lepingus sätestatud samalaadse vaidluste lahendamise menetlusega.

EHITUSE TULUDE JAGAMISE MEHCHANISM

1. Klausli ülevaade

- 1.1. Ehituse tulude jagamise mehhanism on mõeldud säästude jagamiseks ning seda rakendatakse täitmishinna vähendamise kaudu, juhul kui ehituskulud on HPC projekti puhul kokkulepitud finantsmudelis prognoositud kuludest väiksemad. Mehhanism toimib ühes suunas – täitmishinda ei suurendata, kui ehituskulud on suuremad kui prognoositud.
- 1.2. Algne tulude jagamise arvutus tehakse kuupäeval, mis on järgmistest varasem: i) kuupäev 6 kuud pärast 2. reaktori käivitamiskuupäeva; ii) 1. reaktori käivitamiskuupäeva kümnes aastapäev; iii) kuupäev (kui see üldse tuleb) pärast 1. reaktori käivitamiskuupäeva, kui osalised lepivad kokku, et 2. reaktorit ei käivitata selle käivitamiskuupäeval. Lõplik tulude jagamise arvutus tehakse esialgse tulude jagamise arvutuse kuupäeva kuuendal aastapäeval (või varem, kui kõik ehitusega seotud nõuded arveldatakse enne seda).
- 1.3. Allpool oleme üksikasjalikumalt kirjeldanud, kuidas need jagamise meetodid toimivad.

2. Asjaomane mehhanism

- 2.1. Mitte varem kui kindlaksmääratud ajavahemiku möödumisel enne iga algse kooskõlastamise kuupäeva ja lõpliku kooskõlastamise kuupäeva esitab NNBG hinnavahelepingu vastaspoolele kirjaliku aruande.
- 2.2. Igas aruandes:
 - 2.2.1. nähakse mõistliku üksikasjalikkusega ette:
 - a) ehituskulude kogusumma aruande kuupäeva seisuga, väljendatuna naelsterlingites;
 - b) mõistlikult prognoositavate ehituskulude kogusumma, mis võivad NNBG-l tekkida või mis tal tuleb maksta või on tal tekkinud, väljendatuna naelsterlingites, eeldusel et sellised ehituskulud piirduvad ehituskuludega, mis NNBG-le mõistlikult ja nõuetekohaselt tekivad või mis tal tuleb regulatiivsetele nõuetele vastamiseks tasuda või kuuluvad temapoolsele tasumisele, ilma et ta kannaks liigseid kulusid;
 - c) NNBG tegelik ehituse ajakava ja
 - d) NNBG hinnanguline ehituse ajakava asjaomasele aruandele järgnevatks mis tahes ajavahemikuks;
 - 2.2.2. nähakse mõistliku üksikasjalikkusega ette tõendid etappide kohta, mis on võetud tagamaks, et mis tahes nende prognoositavate ehituskulude summa, mis NNBG-l võivad pärast aruande kuupäeva tekkida või mis tal tuleb maksta või mis tal on tekkinud, piirduvad nende ehituskuludega, mis võivad NNBG-le mõistlikult ja nõuetekohaselt tekkida või mis tal tuleb regulatiivsetele nõuetele vastamiseks tasuda või on tal tekkinud, ilma et ta kannaks liigseid kulusid;
 - 2.2.3. sisaldab juhul, kui aruande või selle mis tahes osa on koostanud üks või mitu kolmandat isikut või see on koostatud tema või nende abil, üksikasjalikke andmeid kõnealuse ühe või mitme kolmanda isiku kohta ning ühe või mitme kolmanda isiku koostatud mis tahes aruannete koopiaid ja
 - 2.2.4. sellest tulenev täitmishinna korrigeerimine (kui see on vajalik).
- 2.3. Aruanne sisaldab asjakohast toetavat teavet ja sellele lisatakse direktorite tõend, millega kinnitatakse aruandes sisalduva teabe õigsust.
- 2.4. Hinnavahelepingu vastaspool võib kindla ajavahemiku jooksul nõuda NNBG-lt täiendavat toetavat teavet. Kui hinnavahelepingu vastaspool esitab sellise taotluse, peab NNBG selle toetava teabe esitama kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul alates taotluse esitamist.

- 2.5. Hinnavahelepingu vastaspool teavitab NNBG-d kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul, kas ta nõustub NNBG esitatud aruandega või mitte. Kui NNBG ja hinnavahelepingu vastaspool ei jõua kokkuleppele, võib kumbki pool esitada asja sõltumatuks lahendamiseks.
 - 2.6. Kui NNBG ei esita hinnavahelepingu vastaspoolele aruannet, võib hinnavahelepingu vastaspool küsida sõltumatu kulukonsultantide firma arvamust ehituskulude ja ehituse ajakava kohta, ning sel juhul kasutatakse seda arvamust.
 - 2.7. NNBG annab hinnavahelepingu vastaspoolele ja tema professionaalsetele nõustajatele (sealhulgas kulukonsultantidele) sellist abi, mida hinnavahelepingu vastaspool võib mõistlikult nõuda aruande läbivaatamise ning ehituskulude kontrollimise eesmärgil.
 - 2.8. Finantsmudelit ajakohastatakse ehituskulude ja läbivaadatud ehituse ajakavaga, nagu aruandes ette nähtud või nagu kulukonsultandid on soovitanud, ning kohaldatakse seda uuesti läbivaadatud täitmishinna kindlaks määramiseks. Täitmishindade vahede põhjal, mis on saadud finantsmudeli kohaldamisel ehituskulude ja ehituse ajakava alusel ning selle uuesti kohaldamisel läbivaadatud ehituskulude ja ehituse ajakava alusel määratakse kindlaks ehitustulud, väljendatuna naelsterlingites MWh kohta. Hinnavahelepingu vastaspoolel on õigus saada eeltoodud meetodil avastatud ehitustulust 50 % (ja see protsent suureneb 75 %ni mis tahes ehitustulu korral, mis ületab [...] naelsterlingit (nominaalväärtuses)), vähendades sel ajal valitsevat täitmishinda selle summa võrra.
 - 2.9. Kui NNBG tuvastab mis tahes hetkel algse ja lõpliku kooskõlastamise kuupäevade vahelise ajavahemiku jooksul, et ehituskulud või ehituse ajakava erinevad ajakohastatud mudelis kasutatud kuludest ja ajakavast ning nendest tuleneb ehituskulude sääst, võib NNBG otsustada teha hinnavahelepingu vastaspoolele vahemakseid summas, mis võrdub kogu täiendava ehituskulude säästuga või osaga sellest.
-

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET